

**DEWAN NEGARA
PARLIMEN KETIGA BELAS
PENGGAJIAN KEDUA
MESYUARAT PERTAMA**

Bil. 7	Selasa	29 April 2014
---------------	---------------	----------------------

K A N D U N G A N

JAWAPAN-JAWAPAN LISAN BAGI PERTANYAAN-PERTANYAAN	(Halaman	1)
---	----------	----

USUL:

Waktu Mesyuarat dan Urusan Dibebaskan Daripada Peraturan Mesyuarat	(Halaman	25)
---	----------	-----

Menjunjung Kasih Titah Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong - <i>YB. Senator Datuk Seri Mohd Ali bin Mohd Rustam</i>	(Halaman	26)
---	----------	-----

Merentikan Kuat Kuasa Peraturan-peraturan Mesyuarat di Bawah P.M. 82(2)	(Halaman	190)
--	----------	------

**MALAYSIA
DEWAN NEGARA
PARLIMEN KETIGA BELAS
PENGKAL KEDUA
MESYUARAT PERTAMA**

Selasa, 29 April 2014

Mesyuarat dimulakan pada pukul 10.00 pagi

DOA

*[Tuan Yang di-Pertua **mempengerusikan Mesyuarat**]*

JAWAPAN-JAWAPAN LISAN BAGI PERTANYAAN-PERTANYAAN

To' Puan Hajah Zaitun binti Haji Mat Amin: *Assalamu'alaikum warahmatullahi wabarakatuh, selamat pagi, salam sejahtera. Bismillahi Rahmani Rahim.*

*Harumnya sungguh si bunga kenanga;
Mari letak di dalam saku;
Terima kasih Tuan Yang di-Pertua izinkan saya bertanya;
Soalan saya nombor satu.*

1. To' Puan Hajah Zaitun binti Haji Mat Amin minta Menteri Pertahanan menyatakan, sejauh manakah keberkesanan Program Latihan Khidmat Negara (PLKN) khususnya bagi meningkatkan patriotisme generasi muda rakyat Malaysia dan menghayati prinsip Rukun Negara.

Timbalan Menteri Pertahanan [Datuk Abdul Rahim bin Bakri]: Tuan Yang di-Pertua, terlebih dahulu izinkan saya untuk menjawab soalan ini secara bersekali dengan soalan yang telah dikemukakan oleh Yang Berhormat senator Tuan Mohd Khalid bin Ahmad pada tarikh 30 April 2014 yang telah menyentuh isu yang sama berkaitan Program Latihan Khidmat Negara.

Tuan Yang di-Pertua, bagi memastikan kurikulum Program Latihan Khidmat Negara kekal relevan dan berkesan dalam mencapai matlamatnya, pihak kementerian melalui Jabatan Latihan Khidmat Negara akan terus mengekalkan empat modul teras seperti pembinaan karakter, modul kenegaraan, khidmat komuniti dan fizikal dan kesemua modul ini akan ditambah baik dari masa ke semasa dengan menekankan semangat patriotisme dan *volunteerism*. Penghayatan kepada Rukun Negara dan kedaulatan negara berasaskan pengalaman Ops Daulat di Lahad Datu turut juga diberikan penekanan. Pemerkasaan kurikulum ini adalah di antara strategi kerajaan dalam pembangunan generasi baru yang mapan dan tinggi rasa cinta kepada negara Malaysia. Perkembangan pementapan kurikulum ini akan terus mengalami perubahan mengikut masa.

Tuan Yang di-Pertua, kajian-kajian keberkesanan yang telah dijalankan seperti kajian keberkesanan dengan kerjasama Universiti Kebangsaan Malaysia telah pun diadakan pada tahun 2010 serta kajian keberkesanan yang telah dijalankan di setiap program telah menunjukkan bahawa PLKN

adalah sangat berkesan dengan mencapai matlamatnya serta perlu diteruskan. Keberkesanan PLKN ini dapat dilihat daripada peningkatan semangat kesukarelaan dan pembentukan remaja yang cergas, cerdas dan berkeyakinan. Selain itu ia juga dapat memupuk semangat jati diri, patriotisme dan kesukarelaan pada generasi muda serta meningkatkan integrasi dan perpaduan kaum di negara ini.

Tuan Yang di-Pertua, berkaitan dengan pertanyaan Yang Berhormat senator Tuan Mohd Khalid bin Ahmad, adalah dimaklumkan bahawa perbelanjaan setiap tahun untuk Program Latihan Khidmat Negara secara puratanya adalah sebanyak RM550 juta hingga RM650 juta setahun. Manakala sejak Program Latihan Khidmat Negara diperkenalkan pada tahun 2004 iaitu lebih kurang sepuluh tahun yang lalu, seramai 752,643 pelatih telah pun menjalani latihan. Terima kasih.

To' Puan Hajah Zaitun binti Haji Mat Amin: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, dan terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri yang menjawab soalan saya secara komprehensif sebentar tadi. Semenjak ditubuhkan pada tahun 2004 Program Latihan Khidmat Negara telah melatih lebih 752,643 peserta dengan anggaran kos sehingga RM550 juta setahun. Ini menunjukkan Program PLKN ini amat penting kepada negara khususnya dalam konteks membina negara bangsa. Tahniah saya ucapkan kepada kerajaan kerana PLKN terus *viabile* sebagai program pembangunan modal insan untuk generasi muda Malaysia sebagai pemimpin masa hadapan.

Soalan tambahan saya, apakah impak modul Malaysia Berdaulat dalam memupuk semangat patriotisme di kalangan peserta PLKN. Apakah dapatan dan cadangan hasil kajian lima tahun pertama ialah 2004-2009 Program PLKN oleh Universiti Kebangsaan Malaysia (UKM) serta nyatakan penambahbaikan yang telah dilaksanakan bagi mencapai matlamat utama Program PLKN iaitu perpaduan nasional memupuk semangat patriotisme dan semangat kesukarelawan.

Juga terdapat modul yang dihasilkan Jabatan Latihan Khidmat Negara dan Universiti Pendidikan Sultan Idris (UPSI), saya mohon penjelasan bersabit dengan modul di mana mempunyai enam tajuk manual konsep membina hubungan, manual konsep negara elemen tanah, manual konsep negara elemen rakyat, manual konsep negara elemen kerajaan, manual konsep negara elemen daulat, manual konsep cabaran dan kenapakah modul ini tidak diuar-uarkan kepada umum untuk dinilai seperti mana yang dimuatkan dalam *website* PLKN. Adakah kerajaan bercadang untuk mewajibkan semua lepasan SPM mengikuti Program PLKN ini dan adakah kerajaan bercadang untuk mengasingkan peserta lelaki dan wanita dalam Program PLKN. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, dan terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri.

■1010

Datuk Abdul Rahim bin Bakri: Terima kasih Yang Berhormat, terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Banyak soalan yang dikemukakan. Saya akan menjawab sebanyak mungkin beberapa persoalan yang dibangkitkan.

Pertama sekali yang saya ingin nyatakan di sini bahawa di antara modul-modul yang dilaksanakan bagi Program Latihan Khidmat Negara ini ialah yang pertama ialah berkaitan dengan Modul Pembinaan Karakter iaitu melibatkan komponen pembinaan diri melibatkan beberapa penerokaan untuk mengenal pasti ciri-ciri diri sendiri.

Kedua, komponen diri dengan orang lain iaitu dengan melibatkan modul seperti perhubungan individu di dalam kumpulan.

Ketiga komponen diri dengan organisasi yang melibatkan modul penerapan nilai-nilai budaya kerja cemerlang.

Modul kedua ialah Modul Kenegaraan. Di dalam Modul Kenegaraan ini kita juga memberikan penekanan kepada mengenal negara dan memupuk perasaan kasih sayang serta cinta kepada tanah air dan juga modul-modul berkaitan dengan mengenali cabaran dari luar negara termasuklah ancaman-ancaman terhadap kedaulatan negara dan beberapa inti pati-inti pati yang lain.

Modul ketiga ialah Modul Khidmat Komuniti iaitu bertujuan untuk memupuk semangat kesukarelaan di kalangan pelatih-pelatih PLKN dan yang keempat ialah Modul Fizikal iaitu bertujuan untuk memberikan ketahanan mental, emosi, spiritual dan fizikal kepada peserta-peserta PLKN dan ini adalah merupakan latihan modal insan untuk menentukan mereka *survival* dan juga daya kepimpinan di kalangan pelatih-pelatih PLKN.

Berdasarkan kepada kajian yang telah dibuat oleh Universiti Kebangsaan Malaysia yang telah dilaksanakan pada tahun 2009 dan berakhir pada 2010 menunjukkan daripada kajian tersebut yang dijalankan kepada 61,950 orang responden, menunjukkan bahawa yang terdiri daripada pelbagai kaum daripada termasuk Sabah dan Sarawak dan juga alumni PLKN, ibu bapa, penjaga, majikan dan penyelidik dan masyarakat umum mendapati bahawa hasil kajian yang telah dibuat Universiti Kebangsaan tersebut bahawa komponen semangat patriotisme telah mencapai tahap 86.93%, perpaduan kaum 88.87%, perwatakan positif 80%, semangat kesukarelaan 82.2%, cergas dan cerdas dan berkeyakinan diri 86.87%. Ini menunjukkan bahawa selama ini PLKN ini telah pun mencapai matlamat seperti mana yang telah diharapkan berdasarkan kepada kajian ini.

Berkaitan dengan usaha untuk *segregate* di antara kaum wanita dengan lelaki sememangnya di dalam kem tersebut kita juga memberikan apa yang kita hendak daripada program ini ialah untuk mewujudkan perpaduan di kalangan masyarakat kita. Oleh sebab itu di antara wanita dan lelaki itu dalam beberapa kurikulum ataupun pelaksanaannya kita memang pun memisahkannya tetapi dalam banyak pelaksanaannya ia adalah bertujuan untuk memberikan mereka pendedahan bersama. Terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Soalan tambahan Yang Berhormat Tuan Chong Sin Woon.

Tuan Chong Sin Woon: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya beberapa hari lepas mengadakan satu pertemuan dengan *Young Buddhist Association of Malaysia*, dengan izin, YBAM, juga membincangkan tentang khidmat negara. Mereka telah membantu kem-kem khidmat negara pada jangka masa sepuluh tahun kebelakangan ini. Apabila setiap minggu ada satu hari pelajar-pelajar ataupun *participant*, peserta-peserta bukan Islam akan dibawa keluar berjumpa dengan mereka, mengadakan sesi motivasi ataupun kursus ataupun ceramah berkenaan dengan Buddha ataupun ajaran *Buddhist*. Akan tetapi dalam jangka masa dua atau tiga jam itu tidak diberikan sebarang bantuan kewangan daripada kementerian ataupun program ini. Maka semuanya ditanggung oleh kos mereka termasuk kos makan minum, termasuk kos penyewaan tempat. Jadi mereka meminta saya kalau boleh

khidmat negara itu memasukkan sedikit bantuan kepada mereka yang keluar bersama dengan NGO yang membantu dalam sistem ini. Minta jawapan. Sekian terima kasih.

Datuk Abdul Rahim bin Bakri: Terima kasih Yang Berhormat. Sememangnya komponen kerohanian ini adalah merupakan sebahagian daripada pengisian Program Latihan Khidmat Negara dan ianya melibatkan semua agama utama yang terdapat di Malaysia iaitu agama Islam, agama Kristian, Buddha dan Hindu. Oleh sebab itu memang kita mengetahui bahawa *Young Buddhist Association of Malaysia* atau YBAM atau Amitabha juga telah terlibat dalam dan ada beberapa persatuan lain juga terlibat dalam komponen pelaksanaan kerohanian ini dan kita akan mengambil maklum cadangan Yang Berhormat itu dan kita akan panjangkan kepada JLKN untuk melihat tentang perkara ini. Terima kasih.

2. Datuk Seri Nallakaruppan a/l Solaimalai minta Menteri Luar Negeri menyatakan, mengapa pihak kementerian sentiasa memohon peruntukan bajet yang rendah, dan pada masa yang sama untuk menjadi wakil negara di luar sana ianya memerlukan peruntukan yang tinggi supaya polisi-polisi kerajaan dapat direalisasikan dan juga menjaga imej negara

Timbalan Menteri Luar Negeri [Dato' Hamzah bin Zainudin]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya ingin mengucapkan banyak-banyak terima kasih kepada Yang Berhormat Senator Datuk Seri Nalla yang telah pun mempersoalkan tentang peruntukan yang telah diluluskan kepada Kementerian Luar Negeri. Yang Berhormat Tuan Yang di-Pertua, ini menunjukkan bahawa Yang Berhormat Datuk Seri Nalla amat prihatin sekali tentang kedudukan kementerian yang merupakan barisan hadapan untuk negara menghadapi mereka yang di luar sana.

Walau bagaimanapun, saya ingin jelaskan kepada Yang Berhormat, peruntukan yang diluluskan amat rendah jika kita bandingkan dengan aktiviti-aktiviti dan program-program yang akan kita jalankan di luar negara. Pelbagai aspek perbelanjaan mengurus termasuk lawatan-lawatan dan mesyuarat-mesyuarat rasmi Ketua-ketua Negara di dalam dan di luar negeri. Ini termasuklah aktiviti Yang Berhormat Tuan Yang di-Pertua sendiri untuk menganjurkan *bilateral*, mesyuarat dua hala di antara negara kita dengan negara-negara luar, program seranta, pembaikan dan penyelenggaraan bangunan kerajaan termasuklah bangunan-bangunan perwakilan kita di luar negara, bayaran, sumbangan dan badan-badan antarabangsa, penggantian kenderaan dan harta modal seluruh perwakilan kita di luar sana. Jika kita ambil kira tentang peruntukan ini maka sudah tentu peruntukan yang diluluskan ini tidaklah mencukupi.

Ianya amat mendukacitakan kepada kita kalau kita ambil faktor-faktor seperti peningkatan kos sara hidup dan taraf ekonomi negara tuan rumah. Ini adalah melambangkan bahawa kita tidak ambil kira tentang peningkatan keperluan peruntukan tambahan kementerian selama ini. Walau bagaimanapun Tuan Yang di-Pertua dan Ahli-ahli Dewan yang saya hormati sekalian, Kementerian Luar Negeri akur dengan kemampuan kewangan negara buat masa ini dan telah melaksanakan langkah-langkah perbelanjaan yang berhemah dan terkawal dengan sumber peruntukan yang terhad yang telah diluluskan bagi tahun 2014 iaitu hanya sebanyak RM641,837,000. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Yang di-Pertua: Soalan tambahan Yang Berhormat Datuk Seri Nalla.

Datuk Seri Nallakaruppan a/l Solaimalai: Terima kasih Yang Berhormat Dato' Menteri. Pandai jawab. Soalan tambahan saya, mengapakah ada kedutaan yang masih uzur dan tidak mempunyai kelengkapan pejabat yang moden.

■1020

Yang Berhormat Timbalan Menteri, soalan saya pendek. Bukan saya tidak boleh buat soalan panjang tetapi saya tidak mahu susahkan Yang Berhormat Timbalan Menteri menjawab. Terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri.

Dato' Hamzah bin Zainudin: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Soalannya pendek tetapi penjelasannya panjang seolah-olah macam saya tidak faham soalan awal dia.

Tuan Yang di-Pertua: Silakan, Yang Berhormat. Silakan.

Dato' Hamzah bin Zainudin: Datuk Seri Nalla, saya ucapkan terima kasih. Benar saya akui bahawa kebanyakan daripada perwakilan kita di luar sana tidak mempunyai kelengkapan yang baru, yang canggih seperti yang digunakan oleh kebanyakan daripada perwakilan-perwakilan daripada negara-negara yang lain daripada kita. Seperti yang saya jawab tadi, kita akur dan kita sedar tentang kemampuan kewangan negara buat masa ini. Walau bagaimanapun, kita secara tidak langsung telah pun bermesyuarat dengan Kementerian Kewangan supaya sesetengah atau beberapa daripada perwakilan yang kita yang ada di sana, kita tingkatkan sedikit demi sedikit.

Walaupun bagaimanapun, kita sedar bahawa ia hanya dapat kita terima mulai satu, dua dan akhirnya *insya-Allah* kalau kemampuan negara bertambah, saya rasa dan saya yakin bahawa Kementerian Kewangan akan memberikan peruntukan yang lebih besar. Jadi, itulah jawapan yang kita berikan. Kita dukacita tetapi walaupun bagaimanapun, kita terima dan akur dengan peruntukan yang telah pun diluluskan. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

3. **Dato' Dr. Johari bin Mat** minta Menteri Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan menyatakan, sejauh mana keberkesanan Ops Harga 2014, dan apakah barangan yang sering dinaikkan harga oleh pihak peniaga.

Timbalan Menteri Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan [Dato' Paduka Ahmad Bashah bin Md. Hanipah]: *Bismillahi Rahmani Rahim. Assalamualaikum warahmatullahi wabarakatuh.* Salam sejahtera, salam 1Malaysia.

Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan terima kasih Yang Berhormat Dato' Dr. Johari bin Mat. Jawapan kepada soalan Yang Berhormat ialah kementerian telah melaksanakan Ops Harga 2014 bagi menangani kenaikan harga barangan keperluan di pasaran bermula pada 1 Januari 2014 dan masih diteruskan sehingga kini. Dalam pelaksanaan Ops Harga 2014, pemeriksaan dan penguatkuasaan telah diperhebat bagi memastikan peniaga tidak mengambil kesempatan untuk menaikkan harga barang secara tidak munasabah, mematuhi undang-undang penandaan harga, menjual barang pada harga maksimum yang ditetapkan oleh kerajaan dan menggunakan alat timbang dan sukat dan tepat semasa menjual barang.

Sehingga 31 Mac 2014, sebanyak 381,219 pemeriksaan telah dijalankan di mana 2,651 kes dengan nilai rampasan berjumlah RM452,259 telah dihasilkan dan nilai kompaun terkumpul pula ialah sebanyak RM144,650. Dalam tindakan kementerian untuk membendung perbuatan peniaga yang cuba menaikkan harga barang, penguatkuasaan diambil melalui pengeluaran notis di bawah seksyen 21, Akta Kawalan Harga dan Antipencatutan 2011. Notis ini mewajibkan peniaga mengemukakan penjelasan dan maklumat mengenai kenaikan harga dan ini merupakan satu langkah pencegahan kepada peniaga-peniaga yang tidak bertanggungjawab dan cuba memanipulasikan harga.

Tuan Yang di-Pertua, mengenai dengan barangan yang sering mengalami perubahan sama ada kenaikan ataupun penurunan harga adalah terdiri daripada barangan basah seperti hasil laut, ayam, telur, daging, sayur-sayuran dan juga buah-buahan. Permintaan yang tinggi semasa musim perayaan, keadaan cuaca yang tidak menentu serta penyakit yang mungkin menjejaskan pengeluaran merupakan sebahagian daripada faktor yang menyumbang kepada kenaikan harga barang-barang tersebut. Walau bagaimanapun, hasil daripada pemantauan oleh kementerian mendapati kenaikan harga barangan basah ini tidaklah berlaku secara berterusan dengan pemantauan yang dibuat. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Yang di-Pertua: Terima kasih Yang Berhormat. Soalan tambahan seterusnya, Dato' Dr. Johari.

Dato' Dr. Johari bin Mat: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan terima kasih kepada Yang Berhormat Timbalan Menteri yang telah memberi jawapan berhubung dengan hal ini. Soalan saya ialah tanda harga ini kadang-kadang kita lihat, apa yang saya faham, tanda harga ini kena letak di semua kedai, tidak kira kedai besar, pasar raya atau kedai kecil atau kedai runcit. Akan tetapi apa yang saya lihat kedai-kedai runcit itu kadang-kadang dia tidak letak tanda harga. Harganya di tuannya sahaja. Tuan dia cakap berapa. Kedua, saya hendak tanya juga pihak kementerian. Ada atau tidak kategori barangan yang dikawal harga dan barangan yang tidak diletak sebagai kawalan harga. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Dato' Paduka Ahmad Bashah bin Md. Hanipah: Terima kasih Yang Berhormat mengenai dengan soalan tambahan. Pertama, mengenai dengan tanda harga. Untuk makluman Yang Berhormat, pada awal Februari 2014 yang lalu, satu gerakan pematuhan tanda harga ini telah pun dijalankan. Program ini telah pun dirasmikan oleh Yang Amat Berhormat Timbalan Perdana Menteri. Program itu kita bagi sehingga penghujung bulan Julai. Sekiranya terdapat kerana sekarang ini tanda-tanda harga ini diperlukan dan kita telah meminta supaya peniaga-peniaga meletakkan tanda-tanda harga ini pada barang-barang. Sesetengah ada di dinding dengan senarai tetapi kita hendak supaya tiap-tiap item barang itu mesti diletakkan tanda harga. Kalau kata di pasar contohnya, ada 15 item. Jadi 15 dia mesti kena letak pada tiap-tiap barang dan kita telah kuatkuasakan tindakan ini.

Sekiranya terdapat, pertama, kita beri amaran ataupun kompaun. Sekiranya kali kedua kita dapati mereka tidak meletakkan tanda harga seperti yang telah diarahkan, kita akan ambil tindakan mahkamah. Untuk makluman Yang Berhormat, memang tindakan-tindakan ini telah pun kita jalankan. Mengenai dengan tindakan ini, tiada tanda harga, jumlah kes dalam tempoh daripada Januari sehingga

April ini, sebanyak 1,532 kes dan nilai rampasan yang kita buat kerana dia tidak letak tanda harga ialah sebanyak RM339,480.61. Itu nilai rampasan. Nilai kompaun di dalam tempoh itu ialah sebanyak RM67,950. Ini tindakan-tindakan yang telah kita buat mengenai dengan tanda harga yang tidak dipatuhi.

Kedua, mengenai dengan barang-barang kawalan. Yang Berhormat, kita ada. Pertama, ialah barang-barang kawalan berjadual. Ini melibatkan 12 jenis barang dan keduanya ialah barang-barang kawalan sepanjang masa. Ini melibatkan 21 jenis barangan dan ketiganya ialah barang-barang kawalan musim perayaan. Ini melibatkan 25 jenis barang-barang yang telah kita jadualkan. Jadi, ada tiga jenis barang-barang kawalan yang berjadual sepanjang masa dan juga musim perayaan. Senarai-senarai itu, kalau musim perayaan, dia mengikut perayaan-perayaan tertentu. Contohnya kalau Deepavali, dia ada tambah sedikit kacang dal dan sebagainya. Kalau Gawai, Keamatan, Tahun Baru Cina, barang-barang kawalan itu berlainan sedikit daripada musim-musim perayaan kaum-kaum yang lain. Terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Terima kasih Yang Berhormat. Dipersilakan Yang Berhormat Dato' Haji Mohd Salim.

■1030

Dato' Haji Mohd Salim bin Sharif @ Mohd Sharif: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Soalan saya, adakah pihak kementerian mengambil tindakan kepada pembekal atau pun pengeluar? Pada hari ini saya lihat tindakan diambil pada peniaga-peniaga kecil sedangkan pembekal adalah- contohnya ayam, ayam daging, pengilang atau pun pengusaha ayam ini menggunakan harga yang tinggi sampai kepada peniaga pasar, contohnya mereka tidak ada mendapat keuntungan kalau selain tidak menaikkan harga itu sedikit. Jadi saya berharap kementerian ini, apa cara kementerian ini untuk mengawal atau pun ambil tindakan kepada pembekal dan pengeluar barang makanan ini agar kita dapat menstabilkan harga pada masa-masa perayaan atau pada hari-hari biasa. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Dato' Paduka Ahmad Bashah bin Md Hanipah: Terima kasih Yang Berhormat Senator dengan soalan tambahan. Mengenai dengan tindakan kepada pertamanya pembekal dan keduanya kepada peruncit. Memanglah pertama sekali ialah untuk sama ada barang-barang tersebut akan menjadi di luar daripada kawalan bergantung kepada pembekal. Akan tetapi kita kementerian selalu mengadakan perjumpaan dan perbincangan terutama sekali dengan pembekal. Ini kerana dari sinilah akan bermulanya sekiranya harga-harga ini sama ada ia naik atau pun turun.

Jadi pertemuan dan perbincangan dengan pembekal ini sentiasa diadakan terutama sekali bila masa musim-musim perayaan. Jadi perjumpaan dengan pembekal ini kita akan tentukan supaya pembekal ini juga, kerana kita tahu pembekal ini pun hendak mendapat keuntungan tetapi mesti dalam harga yang munasabah supaya keuntungan juga akan dibuat oleh peruncit-peruncit atau pun peniaga-peniaga runcit yang lain. Jadi sebab itu tindakan sekiranya terdapat kesalahan yang dibuat oleh pembekal, tindakan yang sama kita ambil. Ia tidak ada, kalau kata pembekal kita tinggal dan tidak ambil tindakan, cuma peruncit, kita akan ambil tindakan kepada siapa sahaja sekiranya ada aduan dan kita

dapati aduan tersebut benar, jadi tindakan-tindakan ini akan diambil sama ada pembekal atau pun peruncit.

Jadi kita harap orang ramai terutama sekali peruncit boleh memaklumkan kepada kita sekiranya pembekal ini membekalkan barangan dengan harga yang tidak munasabah. Jadi itu tindakan dan perbincangan boleh kita adakan dari semasa ke semasa untuk memastikan supaya harga barangan keperluan ini sentiasa berada di paras yang normal dan boleh diterima oleh pengguna dan orang ramai. Terima kasih.

4. Datuk Dr. Lucas bin Umbul minta Perdana Menteri menyatakan, penyeragaman cetakan borang-borang permohonan agar menggugurkan perkataan lain-lain dan digantikan dengan nama kaum sahaja (contohnya: Melayu, Cina, India, bumiputera Sabah, bumiputera Sarawak).

Menteri di Jabatan Perdana Menteri [Datuk Joseph Entulu anak Belaun]: Tuan Yang di-Pertua, terima kasih kepada Yang Berhormat Senator Datuk Dr. Lucas Umbul, saya tidak ada jawapan untuk pantun beliau. Berkenaan dengan disimpan atau diperlukan suku kaum atau pun bangsa itu diisi ke dalam borang. Sebenarnya kerajaan sekarang ada pendekatan yang saya anggap sebagai holistik untuk mengatasi masalah ini atau pun isu ini.

Pertama, ianya dianggap tidak ada nilai tambah untuk menentukan pemohon yang mengisi borang tersebut adalah bangsa Melayu atau pun Cina atau bangsa apa-apa yang beliau tersebut. Kita telah gugurkan keperluan tersebut dan sekiranya masih ada terjumpa Yang Berhormat Senator, sila beritahu saya atau pun SPA dan kita akan ambil tindakan. Akan tetapi banyak kali juga ada keperluan dari segi perlembagaan yang masih memerlukan suku kaum itu atau pun bangsa itu perlu diisi dalam borang. Ini kerana keperluan perlembagaan.

Ketiga ialah kadang kala disebabkan keperluan perlembagaan tetapi suku kaum tersebut jumlahnya agak kecil. Misalnya suku kaum Berketan di Sarawak atau pun Iranun di Sabah. Kemungkinan ramai yang tidak sedar ada suku kaum yang sedemikian di Sabah dan juga Sarawak. Bagi keperluan tersebut, kita agihkan petak yang kosong dan terpulanglah kepada pengisi borang itu sama ada hendak menyimpan bangsanya atau pun dia secara *optional* tidak mahu. Satu lagi ialah kadang kala keperluan penyelidikan, keperluan *census* misalnya. Ini semua memerlukan orang itu menyimpan bangsa apa atau pun suku kaum apa dia masuk dalam kumpulan mana.

Jadi saya rasa dengan pendekatan tersebut semua isu-isu ini dapat kita ambil kira dan bukan kerana kita hendak mempraktikkan diskriminasi atau sebagainya. Sekian, terima kasih

Datuk Dr. Lucas bin Umbul: Terima kasih Yang Berhormat Menteri dengan jawapan yang amat baik dan komprehensif sebentar tadi. Tuan Yang di-Pertua, selepas 50 tahun penubuhan Malaysia, kepelbagaian kaum dan bangsa di Malaysia harus dipertahankan kerana ini lah keunikan negara kita Malaysia dan menjadi kebanggaan setiap warganegaranya. Oleh yang demikian soalan tambahan saya, apakah relevan untuk kementerian mencadangkan agar bangsa seseorang tidak perlu ditulis di borang-borang rasmi kerajaan sebelum kerajaan benar-benar menyelesaikan masalah perkauman yang masih menebal di kalangan segelintir rakyat Malaysia. Terima kasih.

Datuk Joseph Entulu anak Belaun: Tuan Yang di-Pertua terima kasih sekali lagi kepada Yang Berhormat Senator Datuk Dr. Lucas. Saya rasa jawapan saya tadi menjawab soalan tambahan itu. Namun saya hendak tambahkan sedikit tentang perpaduan ini. Kalau adalah isu kita menyimpan atau pun menunjukkan suku kaum apa atau bangsa apa di dalam borang itu, kalau ada pun sedikit saja menyumbang kepada kurangnya perpaduan.

Isu perpaduan ini, ia banyak kaitan dengan bermacam-macam hal. Misalnya dari segi peluang pekerjaan, dari segi *business* yang bumiputera misalnya kurang kalau dibandingkan peratusannya dengan yang bukan bumiputera, suku kaum bumiputera Sabah dan Sarawak kemungkinan banyak ketinggalan dari segi kuota atau pun pencapaian mereka di *scholarship award*. Dari segi peluang untuk pergi ke luar negara dan sebagainya untuk melanjutkan pelajaran, itulah isu yang lebih besar.

Isu borang saya rasa yang penting terutama sekali bagi kita di Sabah dan Sarawak- yang penting sekali ialah jangan mengatakan dalam borang itu "*Melayu*", "*Cina*", "*India*", selepas itu "*Dan Lain-lain*." Saya sebagai orang Iban misalnya tidak mahu dipanggil, "*Dan Lain-lain*". Sekurang-kurangnya biarkanlah satu petak itu kosong untuk saya menyimpan saya orang Iban. Akan tetapi langkah memang telah diambil supaya perkataan "*Dan Lain-lain*" ini semakin lama semakin digugurkan dalam borang kerajaan. Sekian, Terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Terima kasih Yang Berhormat, saya mempersilakan Yang Berhormat Tuan Chong Sin Woon.

Tuan Chong Sin Woon: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih kepada Yang Berhormat Menteri yang menjawab. Bagi pengalaman saya kami masyarakat siam pun macam itu juga. Bila di borang rasmi kerajaan, dimasukkan bawah "*Lain-lain*". Memang itu saya persetujuilah supaya hapuskan "*Lain-lain*" itu supaya petak dikosongkan dan dibubuh bangsa-bangsa macam *ethnic group* ini. Ramai *ethnic group*, jadi kita kosongkan. Jadi saya amat setuju saranan Yang Berhormat Menteri. Terima kasih.

■ 1040

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat bukan bertanya. Bersetuju.

Menteri di Jabatan Perdana Menteri [Datuk Joseph Entulu anak Belaun]: Tuan Yang di-Pertua, terima kasih kerana bersetuju. Tak perlu saya jawab.

Tuan Yang di-Pertua: Tidak perlu jawab lah itu Yang Berhormat.

Tuan Chong Sin Woon: Boleh soalan tambahan satu Tuan Yang di-Pertua?

Tuan Yang di-Pertua: Kerana di situ boleh Yang Berhormat Menteri. Tentukan soalan itu efektif, relevan. Silakan.

Tuan Chong Sin Woon: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Soalan saya mudah sahaja. Seperti mana yang kita tahu masih ada lagi isu-isu tentang perpaduan kaum di negara ini. Pada pandangan Yang Berhormat Menteri, apakah punca utama wujudnya isu perpaduan kaum di negara ini yang masih belum diselesaikan?

Tuan Yang di-Pertua: Itu pun tidak relevan pada soalan asalnya Yang Berhormat fasal soalan itu tadi berkenaan dengan...

Tuan Chong Sin Woon: Itu tentang ...

Tuan Yang di-Pertua: Cukup, cukup Yang Berhormat. Itu bangkitkan dalam perkara yang lain.

5. **Puan Hajah Rohani binti Abdullah** minta Perdana Menteri menyatakan, adakah kerajaan akan melaksanakan satu dasar “tempoh bertenang” kepada pegawai awam yang bersara sebelum memegang jawatan di sektor korporat atau *professional practice* bagi tujuan memerangi masalah rasuah negara.

Menteri di Jabatan Perdana Menteri [Dato' Seri Shahidan bin Kassim]: *Bismillahi Rahmani Rahim.* Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, *cooling off period* adalah satu tempoh bertenang yang dikenakan kepada seseorang penjawat awam yang baharu bersara daripada terlibat dalam aktiviti-aktiviti perniagaan atau berkhidmat dengan mana-mana agensi atau syarikat yang berkaitan dengan tugas jawatannya semasa berkhidmat.

Cooling off period ini adalah bertujuan bagi menyekat atau tidak boleh terlibat dalam sebarang urusan perolehan kerajaan sejurus selepas bersara termasuk tidak dibenarkan melobi bagi mendapatkan kontrak perolehan kerajaan. Pada masa ini, kerajaan belum merancang untuk memperkenalkan peraturan baru untuk menentukan tempoh bertenang ataupun *cooling off period* sebelum pegawai-pegawai awam dapat dipilih dan dilantik untuk memegang jawatan di sektor korporat atau *professional practice*.

Berdasarkan kajian menunjukkan bahawa hanya sebilangan kecil pesara iaitu sekitar 6% terlibat dalam perniagaan yang melibatkan perolehan dengan kerajaan. Terima kasih.

Puan Hajah Rohani binti Abdullah: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan terima kasih juga kepada Yang Berhormat Menteri yang menjawab. Saya ada sedia beberapa soalan tambahan tetapi saya kira yang bunyinya begini.

Ada beberapa bekas penjawat awam yang telah diserap ke sektor korporat atau *professional practice* yang tidak mengetahui selok-belok urusan pengkorporatan di mana ia akan sedikit sebanyak memberi kesan kepada kerajaan dan bidang korporat itu sendiri. Adakah kerajaan bercadang untuk mengenakan garis panduan atau syarat-syarat tertentu kepada bekas penjawat awam yang akan menyertai sektor korporat ini.

Seterusnya, apakah tujuan kerajaan melantik bekas pesara kerajaan ke sektor korporat ini sedang di sektor ini sudah pun mempunyai pakar-pakar yang begitu arif dalam korporat masing-masing dan tidakkah kerajaan merasakan kesan daripada pelantikan ini memberi satu impak yang negatif kepada kerajaan dan korporat itu sendiri di mana mereka akan merasakan bahawa mereka telah dianaktirikan oleh kerajaan dalam bidang-bidang tertentu. Terima kasih.

Dato' Seri Shahidan bin Kassim: Tuan Yang di-Pertua, soalan tadi ini ialah *cooling of period* ya. *Cooling of period* ini kita bimbang pegawai kerajaan yang mempunyai kepakaran tertentu bekerja balik ke sesuatu syarikat swasta ataupun GLC selepas itu menggunakan kedudukannya untuk melobi projek-projek ataupun daripada perolehan kerajaan. Itu yang disebutkan.

Jadi, kita beritahu bahawa mereka yang bekerja semula ini cuma 6%. Jadi, kerajaan pada masa sekarang mempunyai peraturan-peraturan termasuk unit integriti bagi tiap-tiap kementerian yang boleh menyekat pemikiran melobi kerana pernah memegang jawatan tertentu untuk mendapat perolehan pada kerajaan. Pada masa sekarang, semuanya berada dalam keadaan terkawal dan kita tahu bahawa laporan audit yang dikeluarkan dari masa ke semasa membolehkan kita mengambil tindakan kepada pegawai yang terlibat untuk menerima lobi yang dibuat oleh bekas penjawat awam tadi.

Kemudian yang keduanya soalan Yang Berhormat sama ada pegawai itu layak ataupun tidak, kalau dia berniaga sendiri jadi swasta jugalah. Atau dia dilantik oleh pihak swasta yang tidak ada hubungan dengan kerajaan. Itu swasta rasa dia terbaik. Pihak swasta memikirkan bahawa kehadirannya mampu untuk mengembangkan syarikat. Kemudian yang ketiganya, saya percaya ini yang soalan Yang Berhormat iaitu sama ada penjawat awam yang tidak ada pengalaman dalam bahagian yang berkenaan, yang dilantik dalam GLC yang kerajaan boleh lantik hanya dalam GLC. Kerajaan tidak boleh melantik dalam swasta.

Kalau sekiranya dalam GLC, yang itu kerajaan boleh menentukan sama ada pegawai tersebut layak ataupun tidak. Akan tetapi, kalau ada pandangan daripada banyak pihak tentang pelantikan tersebut, tidak mendatangkan manfaat kepada syarikat. Dia datang sana mungkin lebih merugikan ataupun syarikat bertambah rugi. Sudah pasti tindakan sewajarnya akan diambil. Akan tetapi, pada pandangan kerajaan, orang yang dilantik ini mampu untuk mengerakkan syarikat supaya berkembang dan lebih maju.

Pada masa sekarang, banyak syarikat yang diterajui oleh bekas-bekas pesara kerajaan ini nampaknya berkembang dan bertambah maju dan banyak perkara penting ataupun masalah penting dapat diselesaikan. Walau bagaimanapun, kita terbuka kepada apa-apa pandangan yang disampaikan oleh mana-mana pihak termasuk daripada Ahli Yang Berhormat.

6. Tuan Haji Ahamat @ Ahamad bin Yusop minta Menteri Pendidikan menyatakan, mengapa masih wujud desakan oleh Pertubuhan Persatuan-persatuan Lembaga Sekolah Cina Malaysia (Dong Zong) agar Sijil Peperiksaan Bersepadu atau *Unified Examination Certificate* (UEC) keluaran Sekolah Menengah Persendirian Cina (SMPC) diiktiraf kemasukan ke Institut Pengajian Tinggi Awam (IPTA) walaupun kerajaan sudah menolak atas alasan tidak mengguna pakai dasar dan kurikulum sistem pendidikan kebangsaan.

Timbalan Menteri Pendidikan [Datuk Yap Kain Ching @ Mary Yap Ken Jin]: Yang Berhormat, terima kasih atas soalan yang berkaitan dengan pengiktirafan untuk Sijil Peperiksaan Bersepadu. Tuan Yang di-Pertua, sebelum saya menjawab soalan, saya mengalu-alukan kehadiran pelajar-pelajar sekolah di Parlimen Batu dan pemimpin belia di Parlimen Batu [*Tepuk*]

Tuan Yang di-Pertua, Kementerian Pendidikan Malaysia menerima pelbagai kelayakan masuk ke IPTA yang merangkumi kelayakan Sijil Pelajaran Malaysia (SPM), Sijil Tinggi Persekolahan Malaysia (STPM), Sijil Tinggi Agama Malaysia (STAM), matrikulasi KPM, asasi IPTA, diploma IPTA, politeknik IPTS, *GCE A-Level*, dengan izin *International Baccalaureate Diploma*, dengan izin, dengan kelayakan lain yang diiktiraf oleh kerajaan serta diperakukan oleh senat universiti awam di dalam negara.

Buat masa ini, Kementerian Pendidikan Malaysia masih mengekalkan dasar sedia ada iaitu tidak mengiktiraf peperiksaan *Unified Examination Certificate* (UEC) yang dilaksanakan di Sekolah Menengah Persendirian Cina (SMPC). Kajian KPM di SMPC mendapati dari segi modul dan kandungan buku teksnya serta pelaksanaan UEC tidak selari dengan sistem pendidikan kebangsaan. Sekian, terima kasih.

■1050

Tuan Haji Ahamat @ Ahamad bin Yusop: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan terima kasih saya ucapkan kepada Yang Berhormat Timbalan Menteri yang baru sebentar menjawab soalan tadi. Saya ingin mengucapkan tahniah kepada Kementerian Pendidikan yang bertegas dalam soal isu sijil peperiksaan bersepadu ataupun *Unified Examination Certificate* keluaran sekolah menengah persendirian Cina.

Soalan tambahan saya Tuan Yang di-Pertua ialah adakah kerajaan akan terus mempunyai *political will* yang bersungguh-sungguh untuk menjadikan sistem pendidikan kita ini yang sedia ada ini sebagai satu wadah perpaduan semua kaum ke arah pembinaan satu bangsa Malaysia yang bersatu padu, makmur dan sejahtera. Sebab sistem yang sedia ada ini pada hemat saya, *in my humble opinion*, dengan izin, tidak banyak membantu ke arah perpaduan kaum. Lebih-lebih lagi sistem pelbagai aliran ataupun *vernacular school*.

Kerajaan melalui sistem Kementerian Pendidikan telah berusaha mengadakan sekolah wawasan, memperkasakan sekolah kebangsaan dan sebagainya. Akan tetapi usaha-usaha ini masih belum nampak lagi satu kejayaan yang agak ketara. So, bagaimanakah Kementerian Pendidikan khususnya melihat isu ini dari segi jangka panjang? Terima kasih.

Datuk Yap Kain Ching @ Mary Yap Ken Jin: Terima kasih Yang Berhormat atas soalan yang berkaitan dengan mewujudkan perpaduan dan memang ini menjadi hasrat Kementerian Pendidikan Malaysia untuk mempromosikan perpaduan antarabangsa yang dipelbagaikan. Memandangkan Malaysia adalah sebuah negara yang *multi racial*, dengan izin. Sekiranya kita rujuk kepada kita punya Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia yang sudah dilancarkan pada tahun yang lalu hingga tahun 2025 memang di Bab 7 ada sebut bahawa sekolah seperti *vernacular school*, dengan izin akan diteruskan dan bahasa Cina dan bahasa Tamil dan selain daripada itu bahasa ibunda seperti KadazanDusun, Iban dan lain-lain akan diajar di sekolah. Ini merupakan salah satu inisiatif selain daripada banyak inisiatif untuk mempromosikan perpaduan.

Selain daripada itu juga disebut dalam Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia bahawa ada satu program untuk *bring the student of different races*, dengan izin, *together* dan program itu adalah *remote*. Sekian, terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Ya, soalan tambahan seterusnya Yang Berhormat Dato' Dr. Firdaus.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Terima kasih banyak Tuan Yang di-Pertua. Pertama sekali saya ingin mengucapkan terima kasih dan tahniah kepada jawapan yang tegas yang diberikan oleh Yang Berhormat Timbalan Menteri sewaktu memberikan jawapan asal tadi. Selanjutnya saya hanya hendak mengemukakan satu soalan yang barangkali kurang popular tapi kalaulah sekiranya

vernacular school ini hendak diteruskan juga dan nampaknya sekarang desakan-desakan untuk meneruskannya makin kuat dan walaupun pada masa yang sama desakan untuk menyatukan semua sistem persekolahan itu di bawah satu kementerian yang kuat.

Akan tetapi kalaulah sekiranya tidak ada jalan yang lain untuk kita menjadikan *vernacular school* itu menjadi satu sistem yang tunggal, adakah kemungkinan Yang Berhormat supaya setiap *vernacular school* itu dipastikan dihadiri oleh setiap kaum dengan kuota yang ada. Jadi maknanya di sekolah sistem di sekolah aliran SJK(C) umpamanya sekian peratus mesti ada orang India, sekian peratus Cina dan sekian peratus Melayu sebagai salah satu jalan. Manakala sistem itu kita teruskan. Sistem kita teruskan tetapi kehadiran kita yang pastikan di- yang hadir terdiri daripada semua kaum dengan adakan kuota yang tersendiri.

Ini satu jalan keluar saya rasa kalau dapat dipertimbangkan Yang Berhormat Timbalan Menteri.

Datuk Yap Kain Ching @ Mary Yap Ken Jin: Terima kasih Yang Berhormat atas soalan yang berkaitan dengan adakah pelajar bangsa yang lain selain daripada pelajar Cina atau pelajar Tamil. Bolehkah kita terima mereka belajar di sekolah vernakular. Sebenarnya pendidikan adalah satu aspek yang liberal dengan izin dan apa yang dicadangkan atau dikemukakan oleh Yang Berhormat tadi itu sebenarnya sedang dijalankan khasnya di Sabah dan Sarawak memang SJK(C) bukan hanya dihadiri oleh ada pelajar Cina tetapi juga dihadiri oleh pelajar Muslim *students and* selain daripada itu Kadazan, Dusun, Murut. Jadi ini memang salah satu amalan yang sudah diwujudkan dan saya rasa ini juga merupakan salah satu cara di mana kita boleh mempromosikan perpaduan. Sekian, terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Terima kasih Yang Berhormat jawapan yang sudah begitu baik.

7. **Datuk Chiew Lian Keng** minta Menteri Wilayah Persekutuan menyatakan, apakah status perkembangan projek Wireless @KL dan berapa ramai yang telah mendapat faedah.

Timbalan Menteri Wilayah Persekutuan [Dato' Dr. Loga Bala Mohan a/l Jaganathan]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Terima kasih Yang Berhormat Chiew Lian Keng.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat Senator, projek Wireless @KL adalah dilaksanakan oleh Suruhanjaya Komunikasi Multimedia Malaysia (SKMM) bersama dengan Tetuan Packet One Networks (M) Sdn. Bhd. di mana DBKL dijadikan agensi *pilot* bermula pada 15 April 2009 sehingga 14 April 2011 selama dua tahun.

Dalam tempoh dua tahun tersebut orang awam yang berada di lokasi berkaitan akan mendapat perkhidmatan *WiFi* dengan kelajuan 512kbps *kilobyte per second* secara percuma. Sepanjang tempoh pelaksanaan, sebanyak 1,500 *AP access point* sudah dipasang di 694 lokasi terpilih sebagai *hotspot* dengan izin. Antara lokasinya termasuklah semua PPR DBKL, rumah-rumah rakyat DBKL, bangunan-bangunan milik DBKL, kawasan-kawasan komersial sekitar Kuala Lumpur. Seramai 115,342 pengguna telah berdaftar di mana mereka telah diberikan *user ID* dan kata laluan untuk masuk dan menggunakannya. Projek ini telah tamat pada 14 April 2011 dan mana-mana pengguna yang masih menggunakan khidmat ini mereka dikenakan bayaran oleh Tetuan Packet One Networks (M) Sdn. Bhd. secara persendirian. Sekian.

Tuan Yang di-Pertua: Terima kasih Yang Berhormat. Soalan tambahan jika ada Yang Berhormat.

Datuk Chiew Lian Keng: Terima kasih Yang Berhormat Menteri yang menjawab dengan jelas. Saya ingin tahu adakah kemampatan sambungan Wireless@KL di seluruh Kuala Lumpur, dan adakah pelancong luar negara dapat menggunakan perkhidmatan tersebut?

Dato' Dr. Loga Bala Mohan a/l Jaganathan: Terima kasih Yang Berhormat Senator. Kalau menurut program ini, memang program ini telah ditamatkan. Kalau adapun, ia bukanlah di bawah DBKL. Di bawah kementerian DBKL ini hanyalah agensi *pilot* dan tidak digunakan. Oleh itu saya tidak dapat memberi fakta tersebut. Sekian.

8. Tuan Lihan Jok minta Menteri Kesihatan menyatakan, adakah cara rawatan dan perubatan yang lebih murah selain daripada *heamodialysis treatment* untuk pesakit yang menghidap penyakit *renal-cronic* memandangkan penyakit ini semakin meningkat di kalangan masyarakat kita Malaysia.

Timbalan Menteri Kesihatan [Dato' Seri Dr. Hilmi bin Yahaya]: Tuan Yang di-Pertua dan terima kasih kepada Yang Berhormat Senator Tuan Lihan Jok. Kebetulan ini berkenaan dengan *cost effectiveness*, dengan izin tentang hemodialisis yang dijalankan.

Tuan Yang di-Pertua, ada tiga kaedah sebenarnya *treatment* yang tentang *canal failure* ini dengan izin iaitu satu hemodialisis, kedua *peritoneal dialysis*, ketiga *kidney transplant*, dengan izin. Hemodialisis maknanya kita gunakan mesin untuk mengeluarkan darah dan kemudian dicuci dan dimasukkan balik. *Peritoneal dialysis* kita gunakan untuk masukkan *solution* ke dalam perut, dan kemudian dikeluarkan balik. Hemodialisis dibuat seminggu tiga kali, tetapi *peritoneal dialysis* ini dibuat sehari tiga kali di rumah.

■ 1100

Untuk hemodialisis, mereka memang menjadi popular tetapi hari ini kerajaan menggalakkan *peritoneal dialysis* kerana boleh dibuat di rumah. Akan tetapi mereka yang tahu atau pandai menjaga kebersihan masing-masing, barulah kita galakkan mereka membuat *peritoneal dialysis*.

Akan tetapi mengikut *cost effective* Tuan Yang di-Pertua, mengikut kajian kita yang dibuat di Malaysia bagi hemodialisis, setiap pesakit termasuk kos mesin, kos kakitangan pusat hemodialisis dan kos kerja semua sekali, setahun bagi seorang untuk hemodialisis kosnya adalah RM33,600. Bagi *peritoneal dialysis*, ia dibuat di rumah, kosnya sebab dia perlu buat sehari tiga kali, kosnya setahun untuk seorang pesakit adalah RM31,600. Maknanya kalau sepuluh tahun darab sepuluh dan kalau 20 tahun darab 20.

Akan tetapi kalau mengikut kajian yang dibuat di UK, pemindahan buah pinggang atau *kidney transplant* lebih kos efektif. Setakat ini Tuan Yang di-Pertua, di Malaysia kita telah jalankan 1,650 pemindahan buah pinggang di Malaysia sejak tahun 1975. Ini pun terpulang kepada donor Tuan Yang di-Pertua. Donor itu majoritinya adalah daripada donor yang hidup dan sebilangan kecil daripada donor yang telah mati atau meninggal. Jadi, ini satu perkara yang digalakkan di Malaysia Tuan Yang di-Pertua.

Untuk mengurangkan kos bagi mengurangkan beban kepada pesakit, kerajaan memang memberi pelbagai bantuan. Satunya, bantuan kepada NGO yang mengadakan pusat hemodialisis. Kerajaan memberi bantuan dengan kadar, maksimum dia ada sepuluh mesin, kerajaan beri lima mesin. Kalau dia ada mesin empat sahaja, kerajaan beri dua mesin. Ini pun kerajaan belanja banyak. Kemudian tiap-tiap rawatan bagi yang miskin, kerajaan beri RM50 setiap kali hemodialisis.

Ada lagi Tuan Yang di-Pertua, tentang suntikan *erythropoietin*. Ini pun mereka perlu suntikan dan maksimum yang kita beri ialah tiga suntikan seminggu. Jadi, ini kos kerajaan tanggung RM30 sekali suntikan. Ini pun kos begitu tinggi Tuan Yang di-Pertua. Terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Soalan tambahan, Yang Berhormat Tuan Lihan Jok.

Tuan Lihan Jok: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan terima kasih kepada Timbalan Menteri yang telah memberi jawapan yang tepat tetapi saya hendak kemukakan satu soalan. Akan tetapi sebelum saya kemukakan soalan itu, saya hendak ceritakan satu keadaan dahulu Timbalan Menteri.

Ini kerana penghidap penyakit ini sudah terlalu meluas dan ramai, jadi ia selalu melibatkan orang yang di pedalaman Tuan Yang di-Pertua, jauh. Kata Timbalan Menteri tadi, proses ini sekurang-kurangnya tiga kali dalam seminggu dan satu sesi sekurang-kurangnya empat jam. Mana mungkin pesakit yang jauh dalam kampung pedalaman akan berulang-alik untuk tujuan rawatan tersebut.

Jadi oleh sebab yang demikian Tuan Yang di-Pertua, ramai pesakit ini sudah berpindah. Kadang-kadang ada yang berpindah tempat bekerja supaya berdekatan dengan pusat hemodialisis. Ada juga yang dari kampung ini yang terpaksa turun ke pekan, orang dari rumah panjang, supaya dekat. Ada kalanya yang saya saksikan sendiri, orang yang dari jauh ini tidak mampu, orang yang kena pindah itu tadi tidak mampu terpaksa menyerah kalah sehingga meninggal dunia. Jadi apa cadangan, tindakan kerajaan buat untuk menghadapi pesakit- yang miskin tadi sudah jelas, tetapi yang dari jauh ini, bilamana pindah ke bandar dekat dengan pusat hemodialisis. Apa pandangan kerajaan? Terima kasih.

Dato' Seri Dr. Hilmi bin Yahaya: Tuan Yang di-Pertua, setakat ini semua hospital kerajaan ada pusat hemodialisis kecuali tiga tempat iaitu di Kuala Penyu, di Hospital Kunak dan juga di Pitas. Sekarang kita juga telah memanjangkan perkhidmatan ini kepada klinik kesihatan pula. Setakat ini sudah ada tiga klinik kesihatan iaitu di Pusat Kesihatan Kodiang, Pusat Kesihatan Simpang Renggam dan juga Pusat Kesihatan Pangkor.

Pada tahun ini, kita hendak tambah lagi empat pusat kesihatan yang kita akan *setup* dengan izin, pusat hemodialisis iaitu di Klinik Kesihatan Debak dan Klinik Kesihatan Song di Sarawak, Klinik Kesihatan Sungai Lembing di Pahang dan Klinik Kesihatan Mahligai di Bachok Kelantan. Ini bermakna proses ini akan berterusan dan kita akan tambah-tambah lagi kawasan-kawasan, tempat-tempat yang kita akan adakan pusat hemodialisis ini. Dengan cara itu, kita dapat mendekatkan lagi perkhidmatan ini dengan orang awam Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Yang di-Pertua: Terima kasih Yang Berhormat. Silakan Yang Berhormat Dato' Haji Mohd Salim.

Dato' Haji Mohd Salim bin Sharif @ Mohd Sharif: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Soalan saya pada Menteri, berapa peratus kejayaan pemindahan buah pinggang? Saya difahamkan tadi, seribu lebih pemindahan. Maknanya daripada hemodialisis, kita boleh buat pemindahan buah pinggang, maknanya tambah buah pinggang. Selalunya buah pinggang ini orang selalu buat di luar negara, di China dan sebagainya. Jadi terima kasih dan tahniah kepada Kementerian Pelajaran dan boleh dibuat di sini. Jadi 1,000 lebih itu, berapa kejayaan? Sebanyak 1,500 saya difahamkan tadi, berapa kejayaan yang berjaya pemindahan buah pinggang itu dan orang itu selamat sehingga hari ini. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat, agaknya jawapan itu spesifik sangat, tidak payah jawablah. Lain kali soalan terlalu spesifik, hendak angka itu tidak boleh dapat Yang Berhormat. Kalau Yang Berhormat beri secara bertulislah selepas ini.

Dato' Seri Dr. Hilmi bin Yahaya: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Terima kasih kerana menyelamatkan saya [*Ketawa*]

9. Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah minta Menteri Pendidikan menyatakan, sekiranya Kementerian bermaksud untuk mempercepat usaha-usaha semakan semula kurikulum sejarah dalam sistem persekolahan kita dan sehubungan itu mempercepat pula langkah-langkah pelaksanaan pendidikan sejarah berdasarkan kurikulum baru itu.

Timbalan Menteri Pendidikan [Datuk Yap Kain Ching @ Mary Yap Ken Jin]: Terima kasih Yang Berhormat, soalan yang berkaitan dengan semakan kurikulum sejarah.

Tuan Yang di-Pertua, kurikulum sejarah telah pun disemak dan dikemas kini dari semasa ke semasa bagi melahirkan murid yang mempunyai pengetahuan, pemahaman dan penghayatan terhadap sejarah tanah air yang mantap dan menyeluruh serta mempunyai semangat patriotik yang tinggi. Proses ini akan dijalankan dalam beberapa mesyuarat dan perbengkelan yang melibatkan pakar akademik, pelaksana kurikulum dan pegawai di Kementerian Pendidikan Malaysia. Kurikulum sejarah yang digubal akan disemak dan disahkan oleh panel pakar rujuk kurikulum sejarah dan buku teks sejarah. Jawatankuasa ini dilantik bagi memastikan hala tuju kurikulum mengikut SOP atau *Standard Operating Procedure*, dengan izin, yang telah ditetapkan.

Kementerian Pendidikan Malaysia juga sedang melaksanakan transformasi kurikulum untuk memastikan kurikulum yang akan dilaksanakan adalah bersifat holistik. Transformasi kurikulum yang dibina ini merangkumi Kurikulum Standard Sekolah Rendah (KSSR) bagi mata pelajaran Sejarah yang telah diperkenalkan mulai tahun 2014 di tahap dua, tahun empat dan diteruskan sehingga ke sekolah menengah iaitu Kurikulum Standard Sekolah Menengah (KSSM) akan bermula pada tahun 2017. Sekian, terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Soalan tambahan Yang Berhormat Dato' Dr. Firdaus.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Kerisauan saya ialah masa yang diambil begitu lama. Ayat terakhir daripada yang dikemukakan oleh Yang Berhormat Menteri itu akan selesai pada tahun 2017,

sedangkan kita menyedari tentang pentingnya pengajaran sejarah ini dalam usaha pembentukan negara bangsa.

■1110

Oleh kerana itu, saya merayu sangatlah kepada kementerian supaya perkara ini diberi prioriti, umpamanya dengan memastikan siapa yang benar-benar terlibat dalam penyemakan semula itu. Saya dapat kesan sekarang yang terlibat dalam penyemakan semula itu ialah pegawai yang akan bertukar ganti. Oleh kerana itu juga, saya ingin tahu siapa yang terlibat, kaedah penyemakan dan kemudian kekerapan jawatankuasa ini bermesyuarat untuk memastikan supaya jangan sampai tahun 2017 baru hendak dilaksanakan. Saya merayu sangat. Kita sekarang berada dalam keadaan yang genting dalam pemahaman pembentukan negara bangsa, dalam hubungan antara kaum. Pengajaran sejarah ini yang semestinya akan memberikan *common frame of reference*, dengan izin, *of the past* untuk menentukan *common objective of the future*, dengan izin, sekali lagi.

Jadi saya rasa janganlah benda ini dianggap sebagai suatu perkara yang terlalu birokratik dan dihalangi oleh perkara-perkara yang *procedural*. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya tahu benda ini tidak mudah tetapi yang penting ialah adanya *determination* atau azam untuk mempercepatkannya. Saya percaya rakan saya sebelah sana akan setuju juga. Kalau Yang Berhormat Syed Husin boleh tambah, baguslah.

Datuk Yap Kain Ching @ Mary Yap Ken Jin: Terima kasih Yang Berhormat. Sebenarnya Yang Berhormat tidak kemukakan soalan kepada saya, cuma memberi satu cadangan untuk mempercepatkan proses.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Minta maaf, ada soalan tadi. Saya hendak tahu siapa yang terlibat, kaedah semakan dan kekerapan semakan. Itu soalnya.

Datuk Yap Kain Ching @ Mary Yap Ken Jin: Terima kasih. Jadi, siapa yang terlibat? Memang kita melibatkan guru-guru Sejarah. Selain daripada itu, kita juga ada panel pakar rujuk kurikulum Sejarah dan Buku Teks Sejarah dan ini dipengerusikan oleh Yang Berbahagia Datin Paduka Datuk Profesor Hajah Ramlah binti Adam, pakar sejarah dari Universiti Malaysia Perlis dan ahli-ahli terdiri daripada Yang Berbahagia Profesor Emeritus Datuk Dr. Nik Hassan Shuhaimi bin Nik Abdul Rahman, pakar prasejarah di Institut Alam dan Tamadun Melayu, Universiti Kebangsaan Malaysia; Yang Berbahagia Profesor Mat Diah Datuk Haji Sanib bin Haji Said, Pengarah Institut Pengajian Asia Timur, Universiti Malaysia Sabah; Profesor Dr. Oii Kiat Chin, Pensyarah di Jabatan Kemanusiaan Universiti Sains Malaysia; Profesor Madya Dr. Ismail bin Ali Pengarah, Universiti Malaysia Sabah Cawangan Labuan; dan Profesor Dr. Sivachandra Linggam Sundarah Raja, pensyarah di Jabatan Universiti Malaya.

Selain daripada panel ini, penulis-penulis terdiri daripada guru-guru Sejarah yang berpengalaman. Selain daripada itu, panel ini juga melibatkan pegawai-pegawai dari Lembaga Peperiksaan Kementerian Pendidikan Malaysia.

Berkaitan dengan cadangan untuk mempercepatkan proses ini, saya hendak sampaikan kepada Yang Berhormat bahawa ini menjadi satu proses yang terdiri daripada enam langkah. Kita

membuat analisa keperluan perancangan, pembangunan, perkembangan dan selepas itu kita mengadakan satu uji rintis di mana kita ada pelaksanaan kurikulum itu yang terhad. Selepas itu proses menyebarkan dan pelaksanaan akan dijalankan. Ini akan diakhiri dengan satu pemantauan dan penilaian.

Pihak Kementerian Pendidikan Malaysia juga mengadakan proses kerja pembangunan kurikulum sejarah. Saya rasa sekiranya Yang Berhormat berminat, kita boleh mengadakan satu perbincangan *over the cup of tea*, dengan izin. Sekian, terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Terima kasih Yang Berhormat, bukan *cup of tea* sahaja. Saya tahu Yang Berhormat Dato' Dr. Firdaus kenal ramai itu. Yang Berhormat agaknya sila, boleh berhubung dengan semua rakan Yang Berhormat yang disebutkan Menteri tadi. Ini saya fikir memang tujuan Yang Berhormat, *insya-Allah*.

Datuk Dr. Lucas bin Umbul: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Sebagaimana yang kita maklum, semangat patriotik perlu dipupuk dalam diri setiap murid dengan cara memahami sejarah negara dan berkongsi aspirasi yang sama untuk masa depan negara. Pertanyaan saya, apakah komponen menerima kepelbagaian dalam masyarakat negara kita di Malaysia ini dan menghayati kepelbagaian dimasukkan dalam kurikulum baru pendidikan sejarah bagi memperkasakan identiti nasional? Terima kasih.

Datuk Yap Kain Ching @ Mary Yap Ken Jin: Yang Berhormat, terima kasih atas soalan yang berkaitan dengan memupuk perpaduan atau *patriotism*, dengan izin. Di sini saya hendak sampaikan kepada Yang Berhormat yang berkaitan dengan kokurikulum sejarah yang baru ini adalah dalam satu bentuk *cyclical*. Jadi ini bermakna bahawa tajuk-tajuk akan diulangi tetapi apa yang berlaku apabila pelajar-pelajar sejarah di Tingkatan Satu, ini bermakna bahawa tajuk-tajuk yang berkaitan dengan patriotisme akan disentuh secara am. Akan tetapi selepas itu apabila ada pelajar masuk ke Tingkatan 2, Tingkatan 3, Tingkatan 4 dan Tingkatan 5, ini bermakna tajuk yang sudah dipelajari di Tingkatan 1 akan dipelajari secara terperinci. Inilah maksudnya *cyclical*. *So topics are being repeated* tetapi dengan pengetahuan yang lebih mendalam. Sekian, terima kasih.

10. Puan Roslin binti Haji Abdul Rahman minta Menteri Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah menyatakan, kejayaan program Kampung Milenium yang dilaksanakan tidak lama dahulu.

Timbalan Menteri Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah [Datuk Alexander Nanta Linggi]:

Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih kepada Yang Berhormat Senator yang bertanya.

Kementerian Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah (KKLW) tidak melaksanakan program Kampung Milenium. Walau bagaimanapun, kementerian ini pernah dan masih melaksanakan Program Gerakan Daya Wawasan (GDW) terhadap kampung-kampung di luar bandar.

Untuk makluman Yang Berhormat, Gerakan Daya Wawasan adalah merupakan inisiatif KKLW untuk memperkasakan kepimpinan institusi JKKK dan juga JKKKP agar berwibawa serta berdikari dan

seterusnya berperanan secara berkesan untuk mengaktifkan penglibatan komuniti setempat bagi merealisasikan wawasan desa maju, menarik dan menguntungkan.

Bagi tujuan ini, Kementerian telah melaksanakan beberapa pendekatan bersepadu ke arah mencapai inisiatif tersebut iaitu pertama, memantapkan pengurusan JKKK dan JKKKP di seluruh negara melalui penyediaan garis panduan JKKK dan JKKKP. Antara aspek yang diberi penekanan dalam pemilihan anggota JKKK dan JKKKP adalah seperti kriteria umur, tempoh perkhidmatan, kelayakan akademik, kompetensi serta perwujudan penanda aras utama atau KPI menerusi model baru yang telah mula dilaksanakan pada tahun ini.

Kedua, mendaftar kesemua 15,552 ahli JKKK dan JKKKP di seluruh negara sebagai Kampung Gerakan Desa Wawasan pada tahun 2003. Kementerian telah melantik agensi-agensi di bawahnya sebagai penggerak kampung-kampung tersebut. Fungsi utama penggerak adalah memberi nasihat, idea, kesedaran dan bimbingan kepada JKKK dan JKKKP untuk memantapkan kepimpinan urus tadbir kampung masing-masing.

Ketiga, mengadakan pelbagai kursus ataupun program pemantapan JKKK dan JKKKP melalui Program Pemerksaan JKKK dan JKKKP, Program Mentor-Mentee, Program *Outreach* Bersama Menteri, Kursus Kepimpinan JKKK dan JKKKP, Seminar Transformasi Luar Bandar dan sebagainya. Dalam konteks ini, Institut Kemajuan Desa, INFRA, atau *Institute for Rural Advancement*, sebuah agensi latihan di bawah KKLW bertindak selaku agensi pelaksana.

■1120

Keempat, mewujudkan pelbagai bentuk pertandingan seperti Anugerah Ilham Desa (AID), Anugerah Desa Cemerlang (ADC) dan sebagainya. Melalui hadiah projek yang dimenangi kampung GDW akan melaksanakan pelbagai aktiviti ekonomi yang dapat mengisi tabungan kampung bagi tujuan membiayai kos pengurusan kampung; dan

Kelima, mengiktiraf kampung-kampung GDW yang berjaya mengekalkan kecemerlangan secara konsisten melalui Program Desa Lestari Abad ke-21.

Melalui program yang baru diperkenalkan pada tahun 2013 ini kampung-kampung yang terpilih akan menubuhkan koperasi sebagai platform baru untuk melaksanakan projek-projek ekonomi berskala besar yang dapat meningkatkan pendapatan dan membuka peluang pekerjaan penduduk kampung tersebut khususnya golongan belia setempat.

Jadi selain daripada itu Kementerian Kemajuan Luar Bandar juga melaksanakan Program Desa Lestari melibatkan 29 kampung yang bermula pada tahun 2013. Kampung-kampung ini dikenal pasti berwibawa dari aspek kepimpinan dan modal insan serta memiliki potensi ekonomi untuk dimajukan dan dijadikan sebagai kampung perintis di bawah Program Desa Lestari.

Setiap kampung telah disyaratkan menubuhkan koperasi selaku perancang dan pelaksana projek ekonomi yang terpilih. Matlamat utama pelaksanaan program ini adalah untuk meningkatkan pendapatan penduduk, menyediakan peluang pekerjaan dan menyokong ke arah *reverse migration*. Terutamanya golongan belia dari bandar balik ke luar bandar. Pada tahun 2014 sebanyak 13 buah kampung lagi telah dipilih di bawah Program Desa Lestari. Sekian, terima kasih.

Puan Roslin binti Haji Abdul Rahman: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Sebagaimana yang kita maklum bahawasanya hampir 15,000 buah kampung di seluruh Malaysia hanya 29 kampung terpilih menyertai Program Desa Lestari. Sejumlah wang RM137 juta telah diperuntukkan untuk program ini. Antara objektif utama program ini adalah mempertingkatkan tahap ekonomi desa. Sebagai permulaan kerajaan difahamkan memberi satu dana *one-off* kepada setiap kampung terpilih.

Soalan saya ada tiga iaitu yang pertama bilakah masanya kampung saya iaitu di Bentong, Pahang akan terpilih agaknya bagi Program Desa Lestari ini memandangkan jiran kami Raub sampai dua kampung terpilih apakah yang terjadi? Soalan saya yang kedua apakah rasionalnya bagi projek ekonomi madu kelulut menjadi keutamaan sampaikan stok kelulut sampai habis. Kenapa kelulut? Kenapa satu pembekal iaitu Syamille AgroFarm & Resort sahaja dipilih?

Ketiga, memandangkan program ini di peringkat kampung diuruskan secara koperasi isu yang saya dengar ialah berkaitan dengan tanah. Jika koperasi membeli tanah ianya diletakkan di bawah Pesuruhjaya Tanah Persekutuan (PTP). Komen orang kampung iaitu proses ini lambat dan mencacatkan perancangan yang telah dibuat. Kenapa proses ini tidak boleh dipermudahkan. Biarlah tanah itu dipunyai oleh koperasi tanpa banyak perlu birokrasi baru betul Desa Lestari berdiri sendiri. Terima kasih.

Datuk Alexander Nanta Linggi: Terima kasih Yang Berhormat. Mengapa kampung Yang Berhormat tidak terpilih ya? Mungkin selepas penilaian tidak memenuhi syarat-syarat yang ditetapkan. Jadi untuk pertandingan pada tahun 2013 Yang Berhormat tahu ya di Pahang Kampung Sungai Pasir, Raub dan Kampung Kuala Medang, Kuala Lipis. Untuk tahun ini tahun 2014 dimasukkan untuk ambil penyertaan adalah Kampung FELCRA Sri Makmur, Pekan dan Kampung Peruas, Raub ya Yang Berhormat. Kampung Yang Berhormat tidak termasuklah. Tidak apalah kita teruskan usaha mungkin dari tahun-tahun kemudian kampung Yang Berhormat layaklah untuk ke pertandingan.

Jadi untuk menjawab yang kedua mengapa madu kelulut. Itu sebab memang ada cara untuk penilaian. Ada jawatankuasa telah melihat dan madu kelulut telah kita dapati adalah satu produk yang baru dan juga terbukti berjaya. Kalau ditanya mengapa hanya satu syarikat sahaja Tuan Yang di-Pertua saya tidak dapat menjawab itu di Dewan inilah.

Tuan Yang di-Pertua: Beri jawapan bertulis Yang Berhormat.

Datuk Alexander Nanta Linggi: Saya akan majukan jawapan bertulis. Berkaitan dengan masalah yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat tentang prosedur untuk koperasi tadi. Kita ambil maklumlah pandangan Yang Berhormat. Kalau sebenarnya ada kelemahan seperti mana yang diceritakan oleh Yang Berhormat kementerian akan ambil maklum dan kami akan meneliti bagaimana kita boleh membuat pembetulan ataupun penambahbaikan prosedurnya. Ini sebab tujuan utama kita adalah untuk kebaikan kampung itu. Kalau ada dari segi birokrasi yang mungkin tidak betul kita akan betulkan. Jadi, sekian terima kasih.

Tuan Lihan Jok: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Kepada Timbalan Menteri, begitu hebat nama Desa Lestari Abad Ke-21 tetapi Yang Berhormat Timbalan Menteri belum cerita apa konsep dan komponen kampung ini, kita hendak tahu, Ahli-ahli Dewan hendak tahu apa maksud dia Desa Lestari

ini? Apa usaha kerajaan untuk merealisasikan supaya impian Desa Lestari Abad Ke-21 menjadi buah. Soalan terakhir saya Timbalan Menteri, adakah di Sarawak? Itu soalan saya.

Datuk Alexander Nanta Linggi: Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Lihan Jok kawan saya sama parti juga dalam pemilihan pimpinan parti dia...

Tuan Yang di-Pertua: Kalau dia satu parti Yang Berhormat jelaskanlah dia betul-betul tidak payah ditanya Yang Berhormat.

Datuk Alexander Nanta Linggi: Akan tetapi tidak apalah Tuan Yang di-Pertua bagi dia peluang sebab ini masuk dalam *Hansard*. Apa kata dia? Sudah tua lagi bersuluh Yang Berhormat sebenarnya tahu tetapi tidak apa.

Tuan Yang di-Pertua: Kalau dia sudah faham tanya membuang-buang masa tidak payah you cakap kemudian nanti.

Datuk Alexander Nanta Linggi: Tidak apa Tuan Yang di-Pertua. Desa Lestari ini telah saya sebut dalam beberapa soalan sebelum ini dan tadi juga telah disebut. Konsep sebenarnya supaya kampung itu...

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat konsep itu agak boleh diceritakan dengan dialah nanti soal hal yang mana Yang Berhormat fikir boleh jawab.

Datuk Alexander Nanta Linggi: Okey saya jawab sebab dia hendak tahu di mana di Sarawak. Jadi Kampung Long Bedian, kampung Yang Berhormat sendiri pada tahun ini telah dipilih sebab memang memenuhi syarat. Pernah memang Anugerah Desa Cemerlang dahulu jadi itu syarat utamanya. Sekarang di masuk sebagai peserta yang hanya satu peserta dari Sarawak untuk masuk pertandingan pada tahun 2014 ini. Jadi banyaklah kerja untuk Yang Berhormat Senator nanti. Sekian terima kasih, Tuan Yang di-Pertua.

11. Datuk Chiew Tiang Chai minta Menteri Kesihatan menyatakan, langkah bagi menggalakkan lebih ramai masyarakat menyedari kepentingan menderma organ selepas kematian bagi tujuan membantu mereka yang memerlukan dapat meneruskan kehidupan secara normal.

Timbalan Menteri Kesihatan [Dato' Seri Dr. Hilmi bin Yahaya]: Tuan Yang di-Pertua terima kasih kepada Datuk Chiew Tiang Chai. Soalan ini ialah berkenaan dengan langkah-langkah yang diambil untuk menggalakkan pendermaan organ, Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Yang di-Pertua, kadar pendermaan organ di Malaysia adalah amat rendah. Mengikut WHO, *Global Observatory on Donation and Transplantation* Malaysia hanya mempunyai kadar pendermaan sekitar 0.6 penderma bagi setiap juta penduduk. Justeru itu untuk mempertingkatkan kadar pendermaan organ di Malaysia, Kementerian Kesihatan telah merangka satu pelan strategik Kempen Kesedaran Pendermaan Organ pada tahun 2012 yang meliputi enam strategi.

Pertama, menyasarkan golongan muda. Untuk ini kita menyasarkan dengan kerjasama Kementerian Pendidikan pergi ke IPTA dan IPTS dan juga dengan persetujuan Kementerian Pendidikan kita sudah masukkan modul pendermaan organ di dalam Program Doktor Muda di sekolah rendah dan kita akan juga *extend* lagi kepada doktor muda di peringkat sekolah menengah;

■1130

Yang kedua, strateginya ialah menjalankan kerjasama bersama agensi-agensi kerajaan yang lain, badan-badan berkanun, badan-badan bukan kerajaan, syarikat-syarikat GLC, sektor swasta dan individu berpengaruh. Selain daripada itu, pihak kementerian juga telah pun melantik seramai 13 orang Duta Kempen Pendermaan Organ yang terdiri daripada selebriti, ahli-ahli sukan, ahli agama dan aktivis sosial di Malaysia untuk memperluaskan kempen yang dijalankan.

Strategi ketiga adalah mengukuhkan struktur organisasi perkhidmatan transplantasi bagi memastikan penyampaian perkhidmatan yang berkesan dan efisien. Untuk itu, pihak kementerian telah pun mewujudkan Unit Perolehan Organ dan Tisu Kebangsaan di Pusat Sumber Transplan Nasional di Hospital Kuala Lumpur dan juga Unit Perolehan Organ dan Tisu Wilayah Utara, Wilayah Selatan, Timur di Sabah dan Sarawak. Selain daripada itu, pihak kementerian juga telah mengenal pasti sepuluh fokus hospital di seluruh negara sebagai hospital utama bagi aktiviti perolehan organ.

Yang keempat, strategi yang keempat adalah menangani persepsi yang kurang tepat di kalangan masyarakat berkenaan dengan pendermaan organ dari perspektif agama dan budaya. Tujuan ini pihak kementerian telah pun bekerjasama dengan pelbagai agensi dan badan-badan agama seperti JAKIM, IKIM, TV Hijrah, Buddhist Mahawihara, Yayasan Amiteswari, Sri Sathya Saibaba, *Council of Churches Malaysia*.

*[Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah **mempengerusikan Mesyuarat**]*

Strategi kelima ialah penggunaan media massa dan media sosial sebagai saluran dan saluran maklumat. Kita menggunakan *blog, Facebook, YouTube, Twitter* dan sebagainya Tuan Yang di-Pertua.

Yang keenam ialah meningkatkan kesedaran dan komitmen anggota-anggota kesihatan KKM sendiri, Tuan Yang di-Pertua. Terima kasih.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Terima kasih, Yang Berhormat Timbalan Menteri. Silakan soalan tambahan.

Datuk Chiw Tiang Chai: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua. Terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Saya difahamkan dengan mendaftarkan diri kepada Daftar Penderma Organ Nasional, individu tersebut secara sukarela telah membenarkan organ dan tisu digunakan bagi tujuan transplan selepas beliau meninggal dunia. Namun ada kes di mana perkara ini tidak diketahui oleh waris si mati dan akan berlaku konflik bila berlakunya kematian. Soalan tambahan saya, bagaimana pula penggunaan *artificial* organ atau organ artifisial, organ buatan berteknologi tinggi termasuk juga menggunakan organ haiwan yang bersesuaian yang boleh dijadikan alternatif menggantikan organ semula jadi manusia. Sejauh mana kementerian melihat organ artifisial ini dari segi kos dan akses mendapatkannya. Terima kasih.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Ya, soalan pertama. Sila, sila.

Dato' Seri Dr. Hilmi bin Yahaya: Tuan Yang di-Pertua, masalah yang timbul memanglah bila penderma itu membuat *pledge* dia membuat aku janji untuk bagi derma tetapi waris tidak tahu. Dalam

hal ini, dia terletak di bawah *Human Tissue Act* 1994 yang mana kalau si mati buat aku janji tetapi kalau famili dia tidak bagi *consent* tidak boleh ambil. Famili kena bagi *consent* juga. Ia terbalik daripada Singapura. Di Singapura, semua orang kena bagi derma kecuali kalau dia tidak mahu bagi derma dia buat aku janji tidak bagi derma organ, dia terbalik. Di Malaysia kita kena isi borang dan buat aku janji hendak bagi derma itu pun tertakluk kepada persetujuan keluarga si mati itu.

Berkenaan dengan *artificial* organ, yang ini kita belum lagi ke mana-mana, tidak sampai jauh ke mana yang kita ada kejayaan cuma *stemcells* yang digunakan untuk *treatment* penyakit darah macam leukemia dan sebagainya. Itu kita gunakan *cord blood cells* untuk mengambil *stemcells* untuk darah itu yang telah berjaya dan yang lain belum ada kejayaan lagi Tuan Yang di-Pertua.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Soalan tambahan yang berikutnya, Dato' Lim Nget Yoon telah bangun dahulu, Yang Berhormat. Saya harap ringkaslah, ya.

Dato' Lim Nget Yoon: Terima kasih kepada Tuan Yang di-Pertua. Ikut jawapan kementerian, angka memang rendah. Adakah itu berkaitan dengan program atau kempen dijalankan oleh kerajaan tidak berkesan dan kenapa selain daripada agama, ada apa-apa lagi punca menyebabkan kempen ini tidak diikuti oleh orang ramai. Terima kasih.

Dato' Seri Dr. Hilmi bin Yahaya: Tuan Yang di-Pertua, angka yang saya sebut tadi 0.6% adalah penderma yang sudah bagi derma organ tetapi untuk yang sudah memberi aku janji sudah meningkat. Sekarang sudah ada 247,924 yang bagi aku janji hendak bagi derma organ iaitu 0.8%. Ini satu angka yang sudah meningkat. Ia sebenarnya ikrar ini sudah meningkat kalau hendak dibandingkan tahun 2006 sehingga sekarang. Tahun 2006 sahaja 10,081 orang dia meningkat, meningkat, meningkat hingga 2013 sudah ada 22,522 orang bermakna kesan kempen kita nampaknya agak berkesan juga. Kita akan teruskan kempen itu Tuan Yang di-Pertua.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Terima kasih, Yang Berhormat. Saya diberi makluman bahawa kita akan meneruskan sesi soal jawab ini sehingga pukul 11.45 pagi, jadi saya harap ini supaya ini dapat kita selesaikan dalam masa 9 minit ini. Silakan Yang Berhormat Dato' Haji Abdul Rahman bin Bakar.

12. Dato' Haji Abdul Rahman bin Bakar minta Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri menyatakan:

- (a) kepentingan-kepentingan kepada industri IKS jika termeterainya *Trans Pacific Partnership Agreement* (TPPA) dengan 12 buah negara terlibat sedangkan *ASEAN Free Trade Area* (AFTA) dan *World Trade Organization* (WTO) belum lagi dilaksanakan sepenuhnya; dan
- (b) jika terlaksana TPPA apakah kelebihan utama kepada perdagangan luar negara terutama Koridor Iskandar Malaysia yang akan menjadi hab halal negara.

Timbalan Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri [Datuk Ir. Haji Hamim bin Samuri]: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua. Terima kasih Yang Berhormat Senator Dato' Haji Abdul Rahman bin Bakar.

Sememangnya TPPA yang sedang dirundingkan mengambil kira kepentingan-kepentingan IKS bukan sahaja dari segi aspek pasaran tetapi juga dari segi jalinan kerjasama *capacity building*, dengan izin, ataupun pembinaan kapasiti. Di kalangan IKS di dalam negara-negara yang terlibat dengan TPPA...

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Minta maaf Yang Berhormat, boleh tidak tolak sedikit *microphone* itu ke arah Yang Berhormat.

Datuk Ir. Haji Hamim bin Samuri: Kerajaan sedar tentang kebimbangan mengenai kedudukan-kedudukan IKS yang kemungkinan bakal menghadapi persaingan apabila nanti telah dimuktamadkan dan dipersetujui. Walau bagaimanapun, semua kebimbangan tersebut telah ditangani dengan beberapa langkah pencegahan seperti tempoh transisi dan juga *carve-out*. Contohnya sebagai contoh kerajaan telah mengetengahkan cadangan yang membolehkan IKS diintegrasikan ke dalam rangkaian bekalan dan nilai serantau serta memastikan usaha-usaha transisi diwujudkan untuk membolehkan IKS menyesuaikan diri dengan persaingan yang semakin meningkat.

Kerajaan juga akan memastikan syarikat besar, ini penting- tidak menyalahgunakan kedudukan mereka dengan mengamalkan sikap monopoli yang akan memberi kesan kepada IKS. Sebagai tambahan pengecualian ataupun *carve-out* juga dilakukan di dalam bidang perolehan kerajaan di mana sejumlah projek akan dikhususkan dan dibuka untuk IKS Malaysia sahaja. Ini sebagai contoh. Dari segi WTO, Malaysia tidak mengabaikan komitmen WTO dan serantau melalui AFTA ataupun *ASEAN Free Trade Area* yang telah dilaksanakan semenjak tahun 1993 lagi. AFTA kini sedang berusaha untuk diperluaskan lagi melalui ASEAN+6 yang terdiri daripada ASEAN bersama dengan China, Jepun, India, Korea Selatan, Australia dan New Zealand.

Tentang soalan kedua iaitu tentang kemungkinan hab halal akan dibangunkan di Iskandar Malaysia dan kaitannya dengan TPPA sudah tentulah ada kelebihan di situ dan ia melibatkan akses pasaran dan dengan terlaksananya TPPA kepada pedagang luar, negara terutamanya di Koridor Iskandar Malaysia misalnya kalau menjadi nanti ada hab halal industri, *insya-Allah* dapat menyediakan akses pasaran halal lebih meluas, meningkatkan peluang pelaburan halal dan memastikan bahawa negara kekal sebagai hab pengeluaran penting yang terlibat dalam rangkaian pembekalan halal global seperti yang kita cita-citakan terutama dalam membangunkan modal insan, teknikal dan juga institusi. Sekian, terima kasih.

■1140

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Terima kasih Yang Berhormat Menteri. Silakan Yang Berhormat Dato' Haji Abdul Rahman bin Bakar untuk soalan tambahan.

Dato' Haji Abdul Rahman bin Bakar: Tuan Yang di-Pertua, bolehkah dinyatakan baik buruknya TPPA itu jika dibandingkan dengan Akta WTO dalam konteks IKS? Keduanya, adakah lawatan Presiden Amerika Syarikat, Barack Obama memberi tekanan bagi Malaysia menerima TPPA itu? Terima kasih.

Datuk Ir. Haji Hamim bin Samuri: Terima kasih Yang Berhormat Senator dan juga terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Sebenarnya kalau dari segi baik dan buruk, ada baiknya dan ada buruknya.

Akan tetapi sekiranya yang baik itu seperti yang saya sebutkan tadi di mana dapat menjangkau pasaran yang lebih luas dengan nilai yang lebih besar sudah tentulah ia mendatangkan kebaikan. Cuma yang buruknya kemungkinan akan berlaku persaingan yang agak kritikal di situ. Maka sebab itulah saya sebut tadi ada proses transisi, ada proses pembinaan *capacity building*, ada jalinan kerjasama selain daripada pasaran yang saya sebutkan tadi. Maknanya yang buruk itu atau kemungkinan yang kritikal itu kita perbaiki. Oleh sebab itu ada dicadangkan dan *insya-Allah* dipersetujui tempoh transisi sama ada lima tahun, sepuluh tahun dan sebagainya.

Tentang lawatan Presiden Obama, saya rasa seluruh rakyat Malaysia telah pun sedia maklum bahawa Presiden Obama sendiri menyatakan bahawa beliau dan kerajaannya tidak berniat untuk membuli Malaysia atau mana-mana negara dan beliau menyatakan bahawa partinya sendiri membuli beliau. Ertinya sebagai pemimpin, beliau telah menyatakan bahawa bukan hasrat untuk membuli Malaysia atau negara-negara lain dalam rundingan TPPA. Itu kita sedia maklum dan bila orang ramai menyatakan bahawa Malaysia terdesak, Malaysia akan tertekan untuk menandatangani TPPA ini, terbukti bahawa saya boleh beri jaminan dalam tempoh seminggu, dua minggu, sebulan tidak akan berlaku tandatangan ataupun kemuktamadan TPPA ekoran daripada lawatan Presiden Obama. Sekian, terima kasih.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Seperti yang saya katakan tadi sesi soal jawab lisan ini akan diakhiri pada pukul 11.45 pagi. Sekarang sudah pukul 11.43 pagi. Oleh kerana itu saya rasa bolehlah kita beralih ke perkara berikut dalam agenda mesyuarat hari ini. Sila.

[Masa untuk Pertanyaan-pertanyaan bagi Jawab Lisan tamat.]

USUL

WAKTU MESYUARAT DAN URUSAN DIBEBASKAN DARIPADA PERATURAN MESYUARAT

Menteri di Jabatan Perdana Menteri [Dato' Seri Shahidan bin Kassim]: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan:

“Bahawa mengikut Peraturan Mesyuarat 11(1), Mesyuarat pada hari ini tidak akan ditangguhkan sehingga selesai diputuskan Usul Menjunjung Kasih Atas Titah Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong dan selepas itu Majlis Mesyuarat akan ditangguhkan sehingga jam 10 pagi, hari Rabu, 30 April 2014.”

Timbalan Menteri Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan [Dato' Paduka Ahmad Bashah bin Md. Hanipah]: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Terima kasih Yang Berhormat. Ahli-ahli Yang Berhormat, sekarang saya kemukakan masalah kepada Majlis untuk diputuskan. Masalahnya ialah bahawa usul seperti yang dikemukakan tadi hendaklah disetujui.

[Usul dikemukakan bagi diputuskan; dan disetujui]

USUL

MENJUNJUNG KASIH TITAH SERI PADUKA BAGINDA YANG DI-PERTUAN AGONG

Aturan Urusan Mesyuarat dibaca bagi menyambung semula perbahasan yang ditangguhkan atas masalah:

Bahawa suatu ucapan yang tidak sepertinya dipersembahkan kepada Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong, demikian bunyinya;

“Ampun Tuanku,

Patik, Yang di-Pertua dan Ahli-ahli Dewan Negara Malaysia di dalam Persidangan Parlimen, memohon ampun mempersembahkan suatu ucapan yang ikhlas daripada Majlis Dewan Negara mengucapkan berbilang-bilang syukur dan menjunjung kasih kerana Titah Seri Paduka Baginda semasa membuka Penggal Kedua, Parlimen Yang Ketiga Belas.” **[28 April, 2014]**

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Sewaktu Mesyuarat berehat malam tadi Yang Berhormat Timbalan Menteri Kementerian Dalam Negeri sedang memberikan jawapan dan belum selesai. Untuk itu dipersilakan untuk menyambung sekarang. Sila Yang Berhormat Timbalan Menteri.

11.45 pg.

Timbalan Menteri Dalam Negeri [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. *Bismillahi Rahmani Rahim. Assalamualaikum warahmatullahi wabarakatuh*, salam bahagia dan salam 1Malaysia.

Semalam saya menyebut beberapa langkah yang telah diambil oleh pihak kementerian. Jadi yang belum saya sebut semalam ialah Program Kesedaran Awam iaitu dijalankan melalui pelan media menerusi kempen-kempen dan publisiti anti dadah di media baru, *Facebook*, *Twitter*, *blog*, laman sesawang dan *YouTube*. Kempen kesedaran ‘*Ambil Kisah, Ambil Tindakan*’ juga disiarkan di semua saluran media yang bertujuan memberi kesedaran kepada masyarakat Malaysia secara umum.

Tuan Yang di-Pertua, sukarelawan anti dadah iaitu Skuad 1Malaysia juga digerakkan di seluruh negara dengan menjalankan program pencegahan dadah serta memberi khidmat sokongan kepada

masyarakat yang banyak berfokus kepada belia dan remaja melalui aktiviti seperti sukan dan kesenian, keagamaan, latihan, *training*, *Ops Trainers* dan program *outreaching* bagi memastikan mereka mendapat kesedaran tentang bahaya penyalahgunaan dadah. Secara keseluruhannya Tuan Yang di-Pertua, kerajaan telah menubuhkan beberapa badan menerusi kerajaan melalui Agensi Anti Dadah Kebangsaan (AADK) telah menetapkan antara objektif ialah mencegah seseorang dari terlibat dalam dadah. Bagi menetapkan program pencegahan dadah, kerajaan telah menubuhkan Jawatankuasa Kabinet membanteras gejala dadah. Sebagai badan tertinggi negara, jentera-jentera pelengkap seperti berikut telah dibentuk, iaitu:

- (i) Majlis Tindakan Membanteras Dadah Kebangsaan (MTMD);
- (ii) Jawatankuasa Bertindak Penguasa Undang-undang (JPU);
- (iii) Jawatankuasa Bertindak Rawatan dan Pemulihan (JRP);
- (iv) Jawatankuasa Bertindak Pencegah, Pendidik dan Publisiti;
- (v) Majlis Tindakan Membanteras Dadah Negeri; dan
- (vi) Majlis Tindakan Membanteras Dadah Daerah dan Bahagian.

Jadi Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Senator Datuk Chin Su Phin juga bertanya statistik bilangan penagih dadah supaya dapat membantu keberkesanan pusat pemulihan tersebut. Statistik penagih dadah yang dikesan bagi tahun 2013 adalah seramai 7,864 orang. Manakala AADK mempunyai 30 buah pusat pemulihan iaitu 12 buah Klinik *Cure & Care 1Malaysia*, lapan buah *Cure & Care Rehabilitation Centre* (CCRC). Hingga April 2014, jumlah penagih dadah yang sedang mendapat rawatan dan pemulihan di semua pusat pemulihan AADK ialah seperti berikut.

Bagi 12 buah klinik CC&C 1Malaysia jumlah klien yang mendapat perkhidmatan secara sukarela adalah seramai 1,319 orang. Manakala lapan buah CCRC seramai 1,619 orang sedang menjalani rawatan dan pemulihan di bawah perintah mahkamah seksyen 6(1)(a) Akta Penagih Dadah (Rawatan dan Pemulihan) 1983. Manakala pemantauan keberkesanan pusat pemulihan dijalankan berdasarkan pelbagai mekanisme yang digunakan.

- (i) penilaian ranking prestasi, pengurusan dan pelaksanaan program pemulihan di klinik *C&C 1Malaysia* dan CCRC antara kriteria penilai termasuklah program psikologi, perubatan, keselamatan, pengurusan fizikal dan pengurusan program dan lain-lain.

■1150

- (ii) pemantauan berkala dan mengejut dalam keadaan dan situasi tertentu di pusat pemulihan bagi mengawal kes-kes insiden ataupun krisis seperti rusuhan ataupun mogok;
- (iii) program pemantauan dan penyeliaan ke arah pemantapan perkhidmatan yang bertujuan antara lain ialah:
 - (a) menyediakan khidmat nasihat dan rujukan kepada pihak pengurusan pusat pemulihan;

- (b) meningkatkan keupayaan untuk mengesan dan mengenal pasti sebarang masalah atau kelemahan yang didapati bagi langkah-langkah pencegahan awal krisis;
- (c) mewujudkan keprihatinan dan komitmen pegawai kanan AADK dalam isu dan cabaran yang dihadapi oleh pusat pemulihan;
- (d) menyediakan ruang dan peluang untuk pegawai kanan AADK melibatkan diri secara langsung dalam pengurusan *facility* dan program pemulihan; dan
- (e) membina *engagement* dan kerjasama antara pegawai kanan AADK dan pelaksanaan di peringkat pusat pemulihan.

Jadi Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Senator Dato' Boon Som a/l Inong menggesa kerajaan untuk mempercepatkan penggubalan akta berhubung penggunaan air ketum.

Tuan Yang di-Pertua, saya sendiri mengambil satu inisiatif untuk melawat ke negeri Kedah dan melihat sendiri apa yang dikatakan ladang ketum. Pada 20 Januari 2014, saya telah pergi dengan pegawai-pegawai ke satu tempat dikatakan sebagai ladang ketum. Berbangkit daripada itu, saya mengadakan satu mesyuarat pada 19 Februari. Dalam perbincangan peringkat pertama itu saya telah menjemput semua pegawai-pegawai dan juga agensi-agensi kerajaan yang tertentu termasuk agensi-agensi daripada Kementerian Kesihatan Malaysia untuk melihat apakah perkara yang perlu kita buat dalam sudut penggubalan undang-undang.

Jadi, berbangkit daripada itu selepas mesyuarat yang pertama diadakan, Menteri sendiri telah mempengerusikan mesyuarat pada 9 April 2014. Mesyuarat berkenaan juga bermaksud perkara yang sama, untuk menangani masalah daun ketum yang dilihat banyak melanda masyarakat-masyarakat khususnya anak-anak muda termasuk budak-budak sekolah di negeri-negeri utara seperti Kedah, Perlis, Kelantan, Perak dan juga telah menurun sampai saya dimaklumkan di Sarawak dan juga ke Johor.

Jadi, dalam keadaan sedemikian percayalah Yang Berhormat bahawa kementerian melihat dengan serius perkara ini. Kenapa kalau ditanya daun ketum ini sebenarnya diletak di bawah undang-undang racun Tuan Yang di-Pertua. Akan tetapi oleh kerana selepas lawatan saya ke Kedah dan mengadakan dialog dengan Menteri Besar Kedah berikutnya dan Menteri Kedah telah meminta saya, menggesa saya mengambil tindakan seberapa cepat yang boleh.

Saya juga berjumpa dengan wakil rakyat daripada Perlis, exco Perlis yang juga menggesa saya. Perkara ini kata dia telah lama kita tunggu kerajaan membuat undang-undang yang sebaiknya untuk menangani masalah daun ketum yang telah merebak khususnya di negeri-negeri utara. Jadi, hasil daripada itu saya telah berbincang dengan Menteri dan Menteri melihat perkara ini berlandaskan maklumat yang kita dapati dan telah membawa perkara ini ke Kabinet. Akhirnya, Kabinet bersetuju supaya penggubalan ini disahkan dahulu kepada Kementerian Dalam Negeri. Itulah mengapa saya mempengerusikan mesyuarat pada 19 Februari 2014 itu.

Selepas itu kita meminta pegawai kita mengadakan satu mesyuarat teknikal untuk memberi nasihat apakah langkah-langkah selepas itu. Hasilnya, *Secretary General*, KSU kementerian telah mengadakan mesyuarat dengan pegawai-pegawai dan bersetuju kita hanya akan meminda undang-undang tersebut tetapi tidak mengambil alih kuasa undang-undang itu. Selepas pindaan itu dibuat kita serah semula kepada Kementerian Kesihatan. Akan tetapi dalam masa yang sama saya mencadangkan supaya kuasa-kuasa penguatkuasaan polis dimasukkan dalam undang-undang pindaan.

Selepas mesyuarat Menteri pada 9 April 2014, keputusan telah dibuat supaya buat jangka pendek, dicadangkan supaya Akta Racun dan meletakkan *methergine* dahulu di bawah Akta Dadah Berbahaya yang dahulunya diletak di bawah Akta Racun. Dengan terletaknya *methergine* ini di bawah Akta Dadah Berbahaya, jadual Akta Dadah Berbahaya, maka dengan sendirinya hukumannya orang yang memproses, yang terlibat dengan daun ketum ini, *processing* dia dan sebagainya akan mendapat hukuman yang jauh lebih keras dan lebih tinggi daripada apa yang kita dapati dalam Akta Farmasi yang sekarang ini. Jadi, dalam keadaan sedemikian Tuan Yang di-Pertua percayalah kementerian dan kerajaan amat peka dengan masalah daun ketum yang kita lihat telah membebankan masyarakat di utara Malaysia.

Jadi, Tuan Yang di-Pertua saya pindah dengan persoalan Yang Berhormat Tuan Haji Ahamat @ Ahamad bin Yusop yang mempersoalkan kredibiliti syarikat kawalan keselamatan yang menggaji pekerja asing warga Bangladesh dan Indonesia yang turut diambil sebagai pengawal keselamatan.

Tuan Yang di-Pertua, kerajaan hanya membenarkan warganegara Nepal bekerja sebagai pengawal keselamatan selain daripada rakyat Malaysia. Sekiranya terdapat syarikat-syarikat kawalan keselamatan yang menggaji pekerja asing selain daripada warga Nepal yang diluluskan ataupun mana-mana warganegara asing yang lain ataupun pendatang asing tanpa izin, tindakan tegas akan diambil terhadap syarikat-syarikat berkenaan sehingga boleh menyebabkan pembatalan lesen mereka.

Kementerian Dalam Negeri (KDN) sentiasa memantau dan melaksana penguatkuasaan terhadap syarikat-syarikat kawalan keselamatan. Bagi membaharui lesen agensi persendirian syarikat kawalan keselamatan, KDN telah menetapkan syarat-syarat tertentu yang wajib dipatuhi iaitu mengemukakan penyata caruman KWSP dan SOCSO pekerja, audit syarikat, borang daftar kerja, maklumat cawangan syarikat, senarai kontrak syarikat, penyata cukai Kastam, penyata cukai LHDN dan jumlah pengawal yang telah dihantar menyertai kursus asas pengawal keselamatan.

Di samping itu, kita juga membuat tindakan serbuan Tuan Yang di-Pertua. Semenjak serbuan dilancarkan sebanyak 138 operasi bersepadu telah dijalankan dan ini telah membabitkan penangkapan kepada 520 orang pengawal keselamatan warga asing yang telah ditangkap dan 20 orang majikan ditahan. Sebanyak 58 syarikat didapati telah melanggar peraturan yang telah ditetapkan oleh Kementerian Dalam Negeri. Daripada 58 syarikat tersebut, sebanyak 1 syarikat telah dibatalkan, 29 syarikat telah diberi amaran terakhir dan 28 syarikat telah diberi surat peringatan.

Dalam Program *Certified Security Guard* di bawah inisiatif *National Blue Ocean Strategy* akan dilancarkan pada 4 Mei 2014 di pusat latihan PDRM Kuala Kubu Baru dan melibatkan 200 orang

pelatih. Program latihan ini akan dilaksanakan secara berterusan bagi memastikan pengawal keselamatan negara ini mempunyai latihan yang diperlukan menjadi pengawal keselamatan yang berkualiti. Tuan Yang di-Pertua, ini adalah satu tindakan jangka pendek.

Tuan Baharudin bin Abu Bakar: Saya mohon mencelah sedikit Dato'.

Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar: Sila Yang Berhormat.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Silakan Yang Berhormat Tuan Baharudin.

Tuan Baharudin bin Abu Bakar: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Dari segi penjelasan apa yang diberitahu kepada Dewan oleh Yang Berhormat Timbalan Menteri tadi berkenaan dengan pengawal keselamatan ini. Jadi, saya agak *confuse* juga kenapa hanya warganegara Nepal sahaja yang dikhususkan di dalam bidang industri keselamatan ini dan kenapa tidak warganegara lain yang terlibat dalam industri ini? Saya hendak tahu apa rasionalnya tentang warganegara Nepal ini sampai dia dikhususkan dalam industri pengawal keselamatan? Terima kasih.

■1200

Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar: Baik Yang Berhormat, terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Ini adalah kesan sejarah. Sebenarnya undang-undang pengawal keselamatan telah digubal pada 1971. Sejarah penglibatan Malaysia dengan pihak dari Nepal ini yang dahulunya bekerja dalam tentera yang kita panggil Gurkha, didapati satu golongan kelompok manusia yang begitu berani, cekal, tabah dan juga berdisiplin tinggi.

Jadi pada peringkat awal itulah kenapa kita lihat bahawa warganegara Nepal yang berlatar belakangkan latihan ketenteraan ini telah dimasukkan dalam akta apabila kita menggubal dan meluluskan undang-undang Akta Keselamatan Persendirian ini pada tahun 1971. Akta ini belum lagi dipinda semenjak itu dan kita masih melihat bahawa pihak dari Nepal ini yang bekerja sebagai pegawai tentera sebagai Gurkha ini didapati masih disiplin mereka hingga sekarang ini masih diterima sebagai satu unit ataupun angkatan tentera yang mempunyai disiplin yang tinggi. Itulah kenapa makanya warga asing selain daripada Nepal belum lagi dimasukkan oleh kerana tidak ada pindaan yang dibuat kepada perundangan ini semenjak tahun 1971 untuk mengubahsuai kalau ada kehendak-kehendak lain yang perlu kita masukkan ke dalam ini...

Tuan Haji Ahamat @ Ahamad bin Yusop: Mohon mencelah?

Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar: Dalam masa yang sama, hanya dua masyarakat yang boleh iaitu rakyat Malaysia yang layak, yang kedua warga Nepal yang mempunyai latar belakang ketenteraan mengikut undang-undang yang ada masa ini.

Walau bagaimanapun Tuan Yang di-Pertua, saya sendiri sebenarnya telah diarahkan oleh kementerian dan Menteri untuk melihat undang-undang ini sendiri dan kita secara keseluruhannya bersetuju bahawa undang-undang Akta 71 itu perlu dipinda dan dilihat dan dipinda untuk menyesuaikan dalam keadaan masa sekarang. Beberapa pindaan yang perlu kita lihat salah satu daripadanya memberi kuasa kepada Menteri dalam sudut mendisiplinkan syarikat-syarikat umpamanya. Pada masa sekarang undang-undang ini hanya memberi kuasa kepada Menteri untuk menggantung dan membatalkan lesen syarikat.

Jadi akhir berlaku satu syarikat macam Prima dahulu yang mana oleh kerana kelemahan pengurusanannya, 1,900 anggota Prima itu kehilangan kerja. Walaupun mereka ini sudah masuk semula dan diserap kepada syarikat-syarikat lain yang tidak sebenarnya kehilangan kerja tetapi hilang kerja dengan Prima. Jadi untuk mengelakkan perkara ini Menteri patutnya mempunyai satu kuasa lain untuk menghukum pengurusan dan, *managers, top management* syarikat-syarikat tersebut di bawah undang-undang. Jadi ini kita sedang melihat.

Yang kedua, kita mempunyai 11 peraturan yang diberi secara *directive, departmental directive, administrative directive* daripada kementerian kepada pegawai syarikat-syarikat keselamatan ini. Ini tidak mempunyai landasan undang-undang, kuasa undang-undang sebaliknya. Hanya *directive*. Jadi dalam keadaan sedemikian kalau kita hendak hukum dia kena balik kepada undang-undang itu sendiri.

Dengan itu juga saya melihat supaya undang-undang ini diberi kuasa kepada Menteri untuk membuat undang-undang kecil supaya *directive* di sebelah sini kita serapkan sebagai undang-undang kecil yang mana mempunyai kuasa undang-undang dan kuasa menghukum siapa yang salah dalam syarikat keselamatan ini...

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Silakan Tuan Haji Ahmat.

Tuan Haji Ahmat @ Ahamad bin Yusop: Terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri kerana memberi laluan. Isu penggunaan senjata api yang digunakan oleh pengawal keselamatan ini. Saya melihat ada sesetengah pengawal keselamatan diberi senjata api semasa mereka bertugas, senapang, pistol dan sebagainya. Apakah kaedah yang diguna pakai dalam memberi kebenaran pengawal-pengawal keselamatan ini menggunakan senjata api dan siapakah mereka yang benar-benar layak. Apakah selama ini penyalahgunaan senjata api yang diguna pakai pengawal-pengawal keselamatan ini berlaku sepanjang pengetahuan Yang Berhormat. Terima kasih.

Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat. Sebenarnya yang pertama soalan siapa yang layak diberi lesen untuk menggunakan senjata api. Yang pertama dia ada dua peringkat. Satu peringkat adalah bahawa satu-satu syarikat itu telah dikenal pasti dikaji dan diselidik oleh pejabat polis daripada sudut keselamatan dan jenayah dan selepas itu Ketua Polis Negara akan membuat keputusan berbincang dengan Kementerian dalam Negeri untuk memberi satu-satu syarikat yang layak setelah penilaian keselamatan dan jenayah tadi untuk diberi syarikat ini boleh menggunakan senjata api.

Belum habis di situ- syarikat ini pula akan bermohon anggota-anggota yang tertentu daripada syarikat-syarikat tadi untuk memohon sekali lagi kepada Ketua Polis Negeri yang dengan persetujuan Ketua Polis Negara untuk memberi Lesen *Carry and Use*. Lesen pertama tadi lesen *ownership*, yang kedua kepada individu yang akan bakal membawa diberi Lesen *Carry and Use*, membawa dan mengguna lesen itu. Jadi dua peringkat penapisan dibuat sebelum seseorang itu menggunakan senjata api sebagai pengawal keselamatan. Jadi itu soalan yang pertama.

Soalan kedua, adakah penyelewengan berlaku didapati, Tuan Yang di-Pertua ini adalah kenapa kita membuat serbuan yang berterusan daripada sekarang dan berterusan sehingga kita boleh lihat semua macam mana gambaran keseluruhannya syarikat pengawal keselamatan di Malaysia ini adakah

penyalahgunaan ataupun tindakan mereka yang bercanggah dengan apa yang saya sebutkan awal tadi iaitu *directive* ataupun arahan daripada kementerian itu dipakai. Mengikut arahan itu tetap bahawa syarikat yang dilesenkan sahaja boleh ada menggunakan senjata api dan anggota yang diberi permit *carry and use* sahaja yang boleh membawa senjata.

Apa yang berlaku umpamanya pembunuhan kepada pegawai bank baru-baru ini seorang pegawai nombor satu PATI, pendatang asing, kedua dia memang tidak dibolehkan menjadi anggota keselamatan, ketiga dia membawa senjata dengan tiada lesen. Jadi tiga kesalahan ini yang amat berat, maka Yang Berhormat Menteri tidak ada pilihan sebenarnya mengambil tindakan yang amat drastik kepada syarikat tersebut. Jadi Tuan Yang di-Pertua kita tahu bahawa...

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Saya hendak sambung sedikit Yang Berhormat. Adakah syarikat yang dibatalkan itu syarikat yang Yang Berhormat rujuk sekejap tadi? Tadi Yang Berhormat mengatakan tiga tindakan dibuat. Satu membatalkan syarikat, kedua memberi amaran dan ketiga memberi surat-surat menunjukkan surat tunjuk sebab. Saya musykil adakah syarikat yang dibatalkan itu syarikat yang memperkerjakan PATI yang terlibat dalam insiden rompakan bank itu. Itu sahaja soalnya.

Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Syarikat itu apabila didapati tiga kesalahan yang berlaku oleh syarikat itu tadi dan dianggap satu kesalahan yang amat serius yang nampaknya mengikut pandangan yang telah di taklimat kepada Yang Berhormat Menteri bahawa pengurusannya pun mengetahui kesalahan yang telah berlaku dan dengan itu Menteri membatalkan syarikat ini.

■1210

Amaran itu kepada syarikat yang lain. Syarikat yang lain iaitu 20 syarikat telah diberi amaran terakhir, 29 syarikat yang lain tidak termasuk yang satu tadilah. Jadi 28 syarikat telah diberikan surat peringatan ada kesalahan-kesalahan kecil yang tidak membolehkan ataupun tidak dianggap sesuai untuk syarikat itu di batal ataupun digantung perkhidmatannya. Itu jawapan daripada saya Tuan Yang di-Pertua.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Minta maaf Yang Berhormat, saya kalau boleh akan menggunakan kesempatan di kerusi ini untuk bertanya hal, perkara yang akan saya tanyakan kalau saya duduk di bawah juga. Adakah daripada 49 syarikat, satu, 20 yang diberi amaran, 29 diberi surat peringatan. Adakah Yang Berhormat atau kementerian merasa bahawa undang-undang yang sedia ada sekarang agak longgar, agak *lenient* sehingga yang dapat diberikan hanyalah 20 amaran dan 29 peringatan. Ertinya kalau sekiranya kita mempunyai peraturan yang lebih ketat mungkin yang 20 ini, 10 akan dibatalkan terus- yang 29 itu barangkali akan diberi amaran. Sepuluh daripada yang 29 akan diberi amaran. Ini hanya sekadar untuk meneliti sejauh mana ketegasan undang-undang yang sedia ada, kalau sekiranya undang-undang yang sedia ada perlu *direvise*. Terima kasih.

Datuk Dr. Wan Junaidi Tuanku Jaafar: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Maafkan saya untuk memberi pembetulan fakta Tuan Yang di-Pertua. Sebenarnya satu syarikat telah dibatalkan, satu.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Ya betul.

Datuk Dr. Wan Junaidi Tuanku Jaafar: 29 syarikat diberi amaran terakhir. 28 syarikat diberi surat peringatan. Jadi saya bersetuju dengan apa yang Tuan Yang di-Pertua sebut bahawa banyak lagi kelemahan daripada sudut undang-undang ini kerana kalau kita lihat suasana di negara kita pada tahun 1971 iaitu 30 tahun, 40 lebih tahun dahulu, jauh berbeza dengan keadaan yang sekarang ini. Jadi undang-undang itu hanya memberi dua kuasa dengan Menteri, satu pembatalan, kedua penggantungan. Tidak ada kuasa lain. Jadi dalam keadaan sedemikian kalau kita hendak gantung dan batal, dia amat drastik. Industri ini adalah industri penting. Pada pembatalan syarikat Prima dahulu, banyak bank, sehari, dua hari terpaksa tutup, tidak dapat beroperasi kerana pegawai penjaga dia tiada. Syarikat tidak dapat memberi secara *immediate* sebab dia *sign contract* dan pelbagai lagi.

Jadi kita lihat, saya sendiri melihat bahawa kita memberi *option* yang lain, kita kena lihat sama ada dia punya *top management* melakukan kesalahan ataupun pengurus unit melakukan kesalahan ataupun pengurus kawasan *branch* melakukan kesalahan. Kalau didapati ini boleh dibuatkan, dengan sendirinya tidak payah dihukum keseluruhan syarikat, kita hukum pentadbir, pengurus yang berkenaan saja. Dengan keadaan sedemikian dia akan jauh lebih teliti. Kalau semua syarikat dihukum, dia akan berfikir tidak ada masalah. Saya hanya profesional menjaga syarikat ini saja, bukan saya tuan punya syarikat. Jadi kalau saya melakukan kesalahan dengan sendirinya syarikat saya akan tergugat bahkan dalam keadaan sedemikian dia boleh menganiayai syarikat.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Akan tetpi adakah peraturan yang sedia ada sekarang Yang Berhormat yang memungkinkkan tindakan diambil hanya kepada individu pengurus tertentu dalam syarikat berkenaan. Itu yang saya musykilkan. Kalau tidak ada, apa cara untuk mengadakannya.

Datuk Dr. Wan Junaidi Tuanku Jaafar: Baik Tuan Yang di-Pertua. Itulah yang saya sebut awal tadi. Dalam undang-undang itu sendiri hanya membenarkan Menteri membuat dua tindakan. Jadi dalam aturan yang diberi oleh kementerian, 11 undang-undang merangkumi keseluruhannya tapi dia tidak ada mempunyai arahan ini, tidak mempunyai kuasa undang-undang. Oleh kerana tidak ada kuasa undang-undang dengan sendiri dia tidak dapat di kuasa secara mahkamah. Oleh kerana mahkamah tidak dapat dilibatkan kita, jadi soalan menghukum manusia menerusi keputusan yang dibuat oleh eksekutif ini adalah bertentangan dengan *the rule of law* sendiri.

Dalam keadaan sedemikianlah kita terpaksa melihat undang-undang ini semula. Kita pinda dan buat undang-undang kecil dengan diluluskan undang-undang kecil ini oleh Parlimen nanti. *Insya-Allah* kita boleh menangani masalah ini secara menyeluruh. Jadi ini tengah dikaji sekarang. Saya masih berbincang dengan PUU dan akan berbincang dengan pihak Peguam Negara untuk mewujudkan satu sistem yang lebih komprehensif termasuk *auditing*, kawalan semua sekali. Sekarang kerajaan telah mewujudkan di bawah *Blue Ocean Strategy* untuk melatih anggota mereka dan diberi sijil sebelum dilayakkan menjadi anggota keselamatan...

Tuan Baharudin bin Abu Bakar: Saya mohon menceleh Tuan Yang di-Pertua.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Terlalu panjang ke Tuan Baharudin.

Tuan Baharudin bin Abu Bakar: Saya rasa yang melibatkan tentang status apa yang kita perkatakan sekarang ini berkenaan dengan tindakan apa yang diambil terhadap kes-kes yang tertentu

yang dilakukan oleh pegawai keselamatan terhadap cuma beberapa individu dalam syarikat. Yang menjadi permasalahannya sekarang, saya hendak tanya kepada kementerian, syarikat ini mempunyai *shareholders* dan juga lembaga pengarah. Mereka ini adalah yang dipertanggungjawabkan untuk menjalankan segala urusan operasi syarikat tetapi kalau ada yang, kalau jika berlaku di sesuatu keadaan yang dilakukan oleh pihak pegawai keselamatan, maka cuma individu yang terpilih saja yang dikenakan hukuman.

Saya tidak melihat perkara ini boleh dikurangkan nanti dari segi permasalahan ataupun boleh dihapuskan dari segi kes-kes yang berlaku kerana individu-individu ini akan tetap beroperasi dengan syarikat-syarikat yang lain. Jadi maksudnya di sini kalau tidak ada satu tindakan yang diambil menyeluruh, maka dari segi perhatian yang akan diambil oleh individu-individu tertentu di dalam syarikat-syarikat yang diamanahkan untuk menguruskan operasi bermaksud tidak akan terhapus dari segi permasalahan yang berlaku.

Jadi saya minta penjelasan daripada Menteri dan yang kedua saya hendak berbalik kepada Nepal tadi sebab dari segi penjelasan yang pihak Menteri beri bahawa warganegara Nepal ini adalah mereka yang diambil daripada latar belakang ketenteraan yang dimaksudkan tadi. Jadi saya hendak tahu juga sepanjang apa yang saya lihat mereka, pekerja-pekerja Nepal yang berada di negara kita ini menjalankan tugas sebagai pengawal keselamatan kalau kita tengok di pintu-pintu masuk *shopping complex*, *apartment* dan sebagainya, saya tidak nampak langsung pun kebanyakan yang ada di hadapan itu mereka ini sebagai orang yang ada latar belakang sebagai tentera sebab kalau kita tahu mereka yang ada latar belakang sebagai tentera fizikalnya dan juga cara tindakannya dan juga cara bagaimana ia berhadapan dengan pelanggan- lain. Jadi saya tidak nampak dari segi olahan yang diberikan oleh pihak Menteri tadi berkenaan dengan specialnya masyarakat Nepal ini yang kita jadikan ia di dalam, yang kita letakkan mereka di dalam industri keselamatan dengan konteks yang bagaimana diperjelaskan tadi. Jadi saya minta jugalah penjelasan.

Datuk Dr. Wan Junaidi Tuanku Jaafar: Yang pertama Yang Berhormat, asas yang pertama saya sebut tadi Yang Berhormat dengar betul-betul ya. Dalam keadaan sedemikian, itu tindakan yang kita buat tetapi kita, kementerian masih mengkaji undang-undang ini untuk melihat apa lagi perubahan yang kita bakal buat. Jadi apa Yang Berhormat sebut itu salah satu golongan perkara-perkara yang mungkin kita akan bincang juga. Soalan siapakah masyarakat lain yang boleh kita bawa menjadi-adakah perlu kita mengehadkan hanya rakyat Nepal saja yang berlatar belakangkan ketenteraan saja yang boleh menjadi pengawal keselamatan ataupun kita tidak hendak lagi orang luar, kita ambil orang tempatan saja menjadi pengawal keselamatan.

Ini satu kemungkinan yang boleh kita buat apabila undang-undang ini dikaji dan dipinda nanti Yang Berhormat. Jadi dalam peraturan itu juga belum lagi kita, kerangkanya belum kita buat hingga prinsipnya telah disetujui oleh kerajaan nanti kerana cara menggubal undang-undang ini Yang Berhormat bukanlah semudah yang kita fikir begitu saja. Dia melalui proses 4, 5 kali masuk kementerian, sudah habis kementerian dengan *Attorney General*, habis *Attorney General* pergi ke Kabinet. Kalau salah-salah 2, 3 orang Menteri tidak setuju dalam Kabinet, benda itu tidak pakai. Jadi dia

konsensus sendiri. Kita amat demokratik dalam soal pelaksanaan kita melaksanakan undang-undang di negara ini walaupun kadang-kadang kita tidak memberi penjelasan kepada masyarakat umum Tuan Yang di-Pertua.

Jadi, *insya-Allah* Yang Berhormat saya ambil kira apa pun Yang Berhormat sebut itu. Percayalah bahawa semua yang Yang Berhormat sebut itu memang dalam pemikiran kita yang bakal kita lihat apabila perundangan ini melalui proses pindaan nanti.

■1220

Untuk makluman Tuan Yang di-Pertua, minta izin saya memaklumkan bahawa tengah hari ini kita ada taklimat pada pukul 1. Semua Ahli Dewan Negara dijemput termasuk Tuan Yang di-Pertua sendiri dan semua Ahli Yang Berhormat. Kita hendak perelaskan dua perkara tadi. Satu, dadah yang terakhir tadi.

Kedua, soalan syarikat keselamatan ini tadi. Jadi, boleh ditanya dengan pegawai-pegawai saya yang kanan yang boleh lagi memberi pandangan, cadangan Yang Berhormat boleh kita terima. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Jadi, soalan terakhir Tuan Yang di-Pertua ialah daripada Yang Berhormat Senator Dato' Boon Som a/l Inong bertanya berkenaan isu pencerobohan wat Siam dan memohon pihak Kementerian Dalam Negeri mengambil tindakan sewajarnya berkenaan dengan isu ini. Jadi berhubung dengan isu mengenai pertubuhan Buddha Wat Siri Bunya Maggarama, Ipoh, Perak. Minta maaf kalau *pronunciation* saya itu kurang tepat. Terdapat sebanyak 17 laporan polis yang telah dibuat berkaitan dengan masalah yang dihadapi. Daripada jumlah tersebut, terdapat dua kertas siasatan telah dibuka berkaitan dengan laporan *Sungai Senam Report*, 313/2014 di bawah seksyen 457, Kanun Keseksaan di mana siasatan masih diteruskan memandangkan tidak ada suspek yang dikenal pasti dalam kes ini. Seksyen 457 ialah seksyen pecah rumah dan curi, Tuan Yang di-Pertua.

Manakala berkaitan dengan laporan *Sungai Senam Report*, 566/2014 disiasat di bawah seksyen 14, Akta Kesalahan Kecil 1955. Terdapat satu tangkapan telah dibuat ke atas seorang lelaki. Kertas siasatan telah dirujuk kepada Ketua Unit Pendakwaan Perak untuk nasihat dan pandangan. Ini kesalahan Akta Kesalahan Kecil 1955, Tuan Yang di-Pertua. Masih dalam kajian saya, masih dalam kajian kementerian kerana undang-undang 1955 ini hukuman-hukumannya pun Tuan Yang di-Pertua, minta maaf. Hukuman 55. Kalau USD1 pada tahun 1955 tidak sama dengan RM1 pada tahun 2014. Jadi itulah kajian berlandaskan nilai hukuman itu. Ia hukuman yang kecil sahaja, Tuan Yang di-Pertua. Jadi kita boleh buat apa sahaja selepas itu bayar sahaja. Budak sekolah pun boleh bayar. Jadi itulah maki hamun ini. Seksyen 14 ini maki hamun. Jadi kes ini masih dalam penyelidikan kita kes ini.

Jadi Tuan Yang di-Pertua, itu sahaja jawapan. Jadi, sebagai penggulung, Tuan Yang di-Pertua...

Tuan Mohd. Khalid bin Ahmad: Tuan Yang di-Pertua, Tuan Yang di-Pertua. Mencilah.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Tolong ringkas, ya Tuan Khalid.

Tuan Mohd. Khalid bin Ahmad: Soalan saya ada Yang Berhormat Timbalan Menteri tidak jawab lagi. Pertama, daun ketum- itu sudah campur dengan..., kedua mesin pengimbas di ICQ-ICQ.

Pertama di belah utaralah. Sini bayang tidak dapat dijalankan. Yang rosak selalu. Kemudian ada orang bawa masuk barang-barang salah tidak dapat dikesan...

Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar: Di mana itu, Yang Berhormat?

Tuan Mohd. Khalid bin Ahmad: Kita tengok mesin pengimbas ini di Padang Besar mahupun di Bukit Kayu Hitam.

Dato' Khairudin Samad: Tuan Yang di-Pertua, saya juga ada soalan yang tidak dijawab yang masalah...

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Yang Berhormat, boleh atau tidak kita buat satu-satu dahulu.

Dato' Khairudin Samad: Saya hendak sebut biar Yang Berhormat Timbalan Menteri ataupun pegawai boleh bersiap sedia, yang 300,000 orang PATI itu saya ada tanya dan berapa banyak PATI yang ditangkap sewaktu masuk dan keluar. Itu tidak dijawab dan kita belanja duit untuk PATI-PATI itu. Terima kasih.

Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Soalan mesin pengimbas ini, sebenarnya saya sendiri sudah melawat ke Bukit Kayu Hitam dan melihat sendiri bahawa mesin itu sudah tidak pakai lagi, Yang Berhormat. Mesin pengimbas ini ialah di bawah Kementerian Kewangan di bawah kastam dan bukan di bawah Kementerian Dalam Negeri. Kita sudah melaporkan ini ke atas. Kepada pihak yang berkenaan supaya digantikan. Bukanlah mahal sangat. Dua mesin pengimbas, dua-dua ini masih itu. Jadi saya tidak tahu. Bahkan saya sendiri baru memperingatkan pegawai dari utara supaya mesin pengimbas ini diperingatkan kepada pihak-pihak tertentu untuk menggantikan mesin pengimbas ini kerana penyeludupan itu masih berterusan dan kita masih perlu mesin pengimbas ini walaupun kosnya bukanlah begitu banyak.

Soalan Yang Berhormat tadi berhubung penahanan PATI di negara kita ini dan kos penahanan dan kos kita membiayai pihak PATI ini secara umumnya ialah bahawa kita mempunyai satu dasar supaya apabila serbuan dibuat dan PATI ini disimpan dalam depot-depot yang tertentu dan depot ini pula kita membuat satu kita punya indeks prestasi itu supaya tidak melebihi daripada satu bulan duduk di sana, mesti keluar. Akan tetapi oleh kerana serbuan ini, tiap-tiap kala, tiap-tiap masa dan berterusan, maka yang ditangkap pada hari ini mungkin keluar tiga empat hari akan datang tetapi serbuan pada malam ini akan masuk semula.

Maknanya akan berterusan selagi Jabatan Imigresen menjalankan tugas bersama dengan pihak polis, RELA dan JPAM untuk menyerbu dengan pegawai-pegawai anggota *local council* yang menjalankan tugas mereka sedemikian rupa. Walau bagaimanapun, ia akan berterusan. Tempat-tempat tahanan kita itu akan terus dipenuhi oleh pihak ini...

Dato' Khairudin Samad: *[Bangun]*

Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar: Dalam masa yang sama, saya sendiri sudah melawat dua tiga tempat tahanan ini. Saya melihat sendiri ada juga yang ditahan sampai setahun oleh kerana dokumentasi negara-negara mereka sendiri tidak diberi...

Dato' Khairudin Samad: Tuan Yang di-Pertua, mohon maaf. Saya minta mencelah sebentar. Yang Berhormat Timbalan Menteri, saya faham yang itu. Lawat, yang 6,500 dalam depot. Saya faham. Soalan saya pada hari itu waktu membahaskan usul, saya melihat keratan akhbar, Yang Berhormat Timbalan Menteri menyatakan ada 300,000 PATI di dalam negara kita yang tidak boleh dihantar pulang kerana negara-negara mereka tidak mahu menerima mereka sebab tidak ada dokumen.

Dalam masa yang sama, 300,000 satu hal. Dalam masa yang sama, dalam surat khabar yang sama, di dalamnya pula ada menyebut bahawa penguat kuasa menangkap 300 orang di dalam bot sewaktu hendak keluar daripada negara. Esoknya lihat lagi 45 orang. 40 orang, 30 orang. Jadi mereka ini hendak keluar, kenapa kita tahan? Bila dia masuk, kita tahan, kita hendak hantar balik, tidak ada negara hendak terima. Jadi saya hendak tengok logiknya kenapa kita tahan sewaktu dia hendak keluar dan dia bebas masuk. Bila saya bagi soalan, soalan itu dijawab bahawa kita tidak ada angka sebab mereka ini masuk tidak masuk pintu masuk. Saya setuju kerana PATI memang masuk bukan ikut pintu masuk. Kalau tidak kita tidak panggil dia PATI. Saya bersetuju.

Akan tetapi kenapa mereka hendak lari keluar, kita pergi tahan padahal kita kurung 6,500 dalam depot dan 300,000 lagi yang tidak diterima. Itu saya minta Yang Berhormat Timbalan Menteri tolong jelaskan. Mana satu yang benar? Kalau dia hendak keluar, bagi dia keluarlah sebab dia hendak balik ke negara dia. Kenapa kita tahan kemudian kita tidak boleh hendak hantar dia keluar kemudian kita bagi makan? Sekian, terima kasih.

Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar: Kalau daripada gambaran yang ditunjuk oleh Yang Berhormat itu memang ada logiknya kenapa kita tahan mereka hendak keluar. Kalau mereka hendak keluar, keluarlah. Akan tetapi, kita juga melihat dari sudut yang lain. Apabila mereka ini boleh memasuki negara kita dan selepas itu apabila mendengar gerakan daripada polis, RELA, imigresen dan sebagainya mengambil tindakan, mereka cuba hendak bergegas keluar. Maknanya mereka ini boleh masuk dan keluar negara kita dan kita tidak ada butiran daripada siapa mereka ini.

Jadi untuk keselamatan negara, kita tidak boleh lihat dari sudut imigresen itu sahaja. Kita tidak boleh lihat dari sudut ekonomi macam mana kita belanja untuk mereka ini sahaja. Kita kena melihat dari sudut keselamatan yang jauh lebih besar yang *premium* dalam negara kita. Jadi kalau dia hendak keluar daripada negara kita, sekurang-kurangnya kita hendak ambil dia punya biometrik dulu sebelum kita hantar dia kembali ke negara mereka. Dengan itu nanti, kalau dia cuba hendak masuk ke negara kita ini, kita sudah tahu dia pernah masuk ke negara kita ini dahulu. Dengan itu pula, kita boleh menghalang mereka keluar masuk.

■ 1230

Saya pun tidak boleh baca ini Tuan Yang di-Pertua. Ini macam tulisan doktor kepada penolong dia di belakangnya. Jadi Yang Berhormat saya minta maaf jawapan kepada soalan Yang Berhormat tadi nanti saya akan jawab secara bertulis. Daripada saya membaca benda yang saya tidak tahu sendiri, saya ini sudah beritahu dengan mereka cantik-cantik tulis dengan saya macam *type writer*, baru saya boleh baca. Dengan itu saya akan buat jawapan bertulis kepada Yang Berhormat...

Dato' Khairudin Samad: Mengenai apa itu Yang Berhormat Menteri?

Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar: PATI ini.

Dato' Khairudin Samad: Sikit, sikit. Yang Berhormat Menteri, saya bersetuju soal keselamatan semua saya bersetuju. Maksud saya duit kita habis macam itu. Saya mencadangkan supaya ada pendekatan yang lain yang boleh kita buat daripada kita simpan 300,000 orang dan kita belanja makan pada dia, duit rakyat, duit *tax payers*.

Kita bagi makan *free* ini sementara kita hendak hantar sebab tidak ada negara hendak terima. Apa Yang Berhormat sebut di dalam keratan akhbar yang saya simpan yang saya jelaskan. Ini yang saya musykil kenapa kita menyimpan 300,000 orang di dalam negara kita yang kita bagi makan? Akan tetapi mereka ini hendak balik tidak ada negara. Bila dia keluar kita tahan, saya faham keselamatan dan sebagainya. Kita cari pendekatan lain apa yang kita boleh buat untuk kita selesaikan masalah ini supaya tidak membebankan negara. Itu saja, terima kasih.

Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar: Konsep perbahasan Dewan tidak betul ini Yang Berhormat. Saya memberi penjelasan. Jangan bantah penjelasan saya. Itu Dewan *Westminster model*. Jadi saya berharap penjelasan saya ini.

Tuan Baharudin bin Abu Bakar: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon sikit.

Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar: Saya hendak per jelaskan yang ini dulu.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Tidak, minta Yang Berhormat Menteri menjelaskan dulu.

Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar: Sebenarnya kita tidak menahan-Ada dalam tahanan kita 300,000 Yang Berhormat, itu jangkaan hampir 300,000 pendatang asing yang mungkin ada di negara kita. Mengikut data maklumat yang kita lihat secara risikan dan sebagainya. Kita tidak memberi makan daripada *tax payers money* kepada mereka ini. Akan tetapi ada kekangan-kekangan yang tertentu yang tidak membolehkan kita menghantar dan menangkap mereka ini dan hantar keluar. Umpamanya salah satu daripadanya ialah kekangan dokumentasi. Saya sudah berbincang dengan Ambassador, saya sudah bincang dengan Menteri dari Myanmar umpamanya meminta supaya rakyat Rohingya yang datang ke sini diberi dokumen untuk dikembalikan ke negara mereka.

Akan tetapi masalahnya mereka mengambil tindakan tetapi mereka juga membuat pemilihan siapa yang mereka akan beri dokumen, siapa yang mereka tidak bagi dokumen. Dalam keadaan sedemikian kita tidak boleh menghantar mereka yang tidak ada dokumen ke negara mana, sebab tidak ada negara yang menerima mereka. Dalam masa yang sama kita juga tidak boleh menghantar mereka ke laut. Macam mana ada negara-negara lain mungkin kapal hendak datang dia tolak ke laut. Kita tidak buat. Kalau kita buat ini Yang Berhormat, nescaya perbelanjaan yang kecil kita belanja ini akan tidak bermakna langsung dengan nama buruk negara kita di luar negara. Kita mesti menunjukkan sifat perikemanusiaan juga kepada mereka ini.

Umpamanya kalau rakyat Rohingya itu kita hantar balik umpamanya, dan apa berlaku? Ada pernah orang membaca yang berlaku pada bulan Julai 2013 di sebuah kampung yang mana anak perempuan, wanita, semua sekali ranap dihabiskan. Adakah itu yang kita mahu? Kita tanya diri kita sendiri. Bukan soalan kita tidak boleh menghantar. Persoalannya di mana sifat perikemanusiaan rakyat

dan pentadbir negara Malaysia? Jadi Yang Berhormat apa yang belum saya jawab, saya akan jawab secara bertulis...

Tuan Baharudin bin Abu Bakar: Saya minta...

Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar: Yang Berhormat.

Tuan Baharudin bin Abu Bakar: Saya minta, okey. Saya cuma hendak menyambung daripada apa yang permasalahan yang ditimbulkan oleh Dato' Khairudin. Ini sebab kalau kita tengok dalam *Hansard*, beliau persoalkan, ada 300,000 pendatang yang tidak boleh dihantar balik keluar dan ada 6,500 orang dalam kem tahanan. Beliau persoalkan jumlah kos tanggungan yang ditanggung oleh kerajaan untuk 6,500 orang ini berjumlah sehari sebanyak RM75 untuk seorang bermaksud 6,500 orang perbelanjaan kerajaan keluarkan RM487,500. Itu yang beliau persoalkan.

Jadi dari segi pemahaman saya melalui *Hansard* yang tertulis semasa perbahasan beliau. Jadi mungkin pegawai-pegawai terlepas pandang dalam konteks ini. Saya faham apa yang diperjelaskan oleh Timbalan Menteri tadi dan saya tahu. Jadi itu yang kita hendak persoalkan sekarang dan kita hendak tahu apa tindakan kerajaan di dalam menangani kes dan mengurangkan kos bebanan kerajaan terhadap mereka ini. Kedua saya hendak berbalik kepada perbahasan saya juga berkenaan dengan langkah-langkah...

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Saya rasa kalau boleh hendak berbalik kepada perbahasan saya bermaknanya tidak..

Tuan Baharudin bin Abu Bakar: Tidak, tidak, saya, saya..

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Tidak, kalau saya bercakap boleh tidak Yang Berhormat Tuan Baharudin duduk sekejap dulu. Bila Tuan Baharudin mengatakan hendak berbalik kepada perbahasan saya, maknanya Tuan akan mengulang balik benda yang sama. Saya minta benda yang telah di cakap itu tidak usah diulang balikhlah. Saya rasa betapa berat mata memandang Tuan Baharudin, beratlah lagi bahu memikul.

Tuan Baharudin bin Abu Bakar: Saya, saya minta maaf.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Kita bersimpati dengan apa yang dikatakan oleh Timbalan Menteri. Saya belum habis bercakap dan menurut peraturan Tuan Baharudin mesti duduk dulu. Jadi saya rasa itu penjelasan Yang Berhormat menteri tadi saya rasa sudah cukup jelas. Akan tetapi yang kemusykilan kita barangkali ialah selain daripada satu kes, satu insiden yang di mana pendatang-pendatang yang hendak balik itu di tahan balik, adakah kes lain atau adakah ini merupakan kes yang terpencil, *consolidated case*? Yang mana pendatang yang hendak balik ke negeri mereka itu kita tahan balik atau adakah ini merupakan satu kes yang terpencil. Itu yang saya rasa perlu sedikit penjelasan daripada Yang Berhormat Menteri.

Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Sebenarnya apabila masyarakat asing masuk ke perairan Malaysia, dia telah menjadi pendatang asing tanpa izin, *illegal immigrant*, menyalahi undang-undang.

Apabila pihak polis atau pun maritim terjumpa mereka ini dalam perairan kita dan ditahan mereka. Apabila dicheck didapati bahawa mereka ini pendatang asing dengan sendiri pada ketika itu

dia telah melakukan kesalahan. Adakah kita di Dewan ini berkehendakkan- okey, polis, maritim lupakan undang-undang, buat sendiri. Inikah yang kita hendak atau pun kita perlu akur kepada undang-undang kita sendiri? Menguatkuasakan undang-undang bahawa siapa terdapat dalam negara ini melakukan satu kesalahan kita ambil tindakan. Bukan kita menjadi hakim, penuduh dan sebagainya. Adakah itu kita mahu?

Jadi saya cukup yakin tindakan agensi kerajaan yang menangkap mereka yang dalam sungai, dalam laut yang hendak balik ke negara mereka. Hendak balikkah tidak hendak balik kita tidak tahu. Ini setelah ditangkap baru dia mengata "*Kami hendak balik*", tetapi dalam masa yang sama adakah kita sebenar-benarnya mengetahui dia hendak balik? Ini persoalan payah kita hendak- mungkin dia beri alasan saja dia kata hendak balik. Jadi penjelasan yang sebenarnya ialah tiap-tiap mereka yang telah melakukan kesalahan, tindakan mesti diambil. Sama ada membebaskan kita atau tidak, itu persoalan kedua. Kalau kita kata membebaskan orang masuk dalam penjara, bukan penjara. Jadi macam mana apa jawapan, soalan kita bagi.

Jadi Tuan Yang di-Pertua memang tidak ada jawapan melainkan kita bertegas, tidak mengapa laku kesalahan, lepas bunuh, tidak mengapa jalan sajalah sebab dia hendak balik. Jadi persoalannya Yang Berhormat soal tadi yang 6,500 itu kosnya, itulah yang saya sebut tadi. Sebenarnya dalam tahanan kita pada ketika itu. Sekarang mereka lebih daripada 6,500 orang sudah Yang Berhormat. Selagi operasi polis dan imigresen ini berterusan, orang dalam tahanan kita akan berterusan.

Ada juga di kalangan mereka ini memang lama sudah menunggu untuk dihantar kembali. Ada juga di kalangan mereka ini pula yang hendak pergi ke negara lain, *the Third Countries* yang belum dapat kemudahan untuk pergi mungkin dia hendak pergi ke Australia umpamanya, tetapi belum mendapat passport Australia. Jadi apa yang kita hendak buat dengan mereka ini? Hantar ke pulau mana? Tidak ada. Jadi kita hendak hantar ke negara mana? Walaupun kita mengetahui ini- okey mungkin orang Iran, mungkin orang Iraq. Akan tetapi dalam masa yang sama kita dengar mereka bercakap Iraq, bercakap Iran, kita mengetahui, kita jangka sahaja tetapi mana dokumen? Jadi dalam keadaan yang sedemikian saya amat bersetuju Tuan Yang di-Pertua. Terima kasih, berat mata memandang, berat lagi bahu memikul Tuan Yang di-Pertua.

Kita mengetahui kos kepada kerajaan tetapi soalan kos ini kita kena secara logistik melihat daripada sudut kos Yang Berhormat saya berharap kita kalau penting perkara ini, kita adakan satu taklimat khususlah...

■1240

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Saya pun hendak mengatakan itu. Sekejap lagi kita akan ada taklimat. Saya rasa Tuan Baharudin cukuplah.

Tuan Baharudin bin Abu Bakar: Tidak. Saya perlu sebab...

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Cuma saya nampak tadi...

Tuan Baharudin bin Abu Bakar: Dato', saya...

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: ...Ini yang belum cakap. Saya...

Tuan Baharudin bin Abu Bakar: ...Sebab ini topik perbahasan saya yang saya perlu penjelasan. Bukannya saya ada tambahan tetapi topik perbahasan saya.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Beri penjelasan itu adalah Menteri. Jadi Yang Berhormat Tuan Baharudin telah pun berucap panjang dan saya dapat kesan bahawa ucapan itu diulang-ulang, menjadi poin yang telah diulang-ulang. Oleh itu, saya minta lah Yang Berhormat Tuan Shukor untuk memberi pandangan.

Tuan Baharudin bin Abu Bakar: Akan tetapi, saya perlu ruang juga Tuan Yang di-Pertua berkenaan dengan penjelasan perbahasan saya berkenaan dengan keselamatan.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Boleh tidak- Tuan Baharudin boleh sambung bila masa taklimat nanti? Saya percaya Yang Berhormat Menteri akan ada dalam taklimat itu.

Tuan Baharudin bin Abu Bakar: Saya setuju tetapi ini topik perbahasan...

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Dengan persetujuan itu, silalah duduk dahulu dan minta Yang Berhormat Shukor.

Tuan Haji Abdul Shukor bin P A Mohd Sultan: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya hendak maklum kepada Yang Berhormat Menteri, sebab soalan saya tempoh hari dalam ucapan saya, saya menyentuh berkenaan dengan *accident*. Tidak disentuh langsung pihak Menteri. Maksud saya bila ada kemalangan, saya sebut dalam ucapan saya, di catit dalam *Hansard* Yang Berhormat Menteri. Kalau kita ada kemalangan di Ipoh, dia buat laporan kepada pejabat polis di Ipoh. Selepas itu si mangsa itu balik ke Kedah. Selepas dua hari, pejabat polis di Ipoh telefon, yang kena kemalangan itu datang hendak ambil *statement*.

Saya cadangkan untuk sebagai polis mesra rakyat, di Kedah juga ada pegawai penyiasat berkenaan dengan lalu lintas. Kita panggil saja orang itu pergi ke pejabat polis Kedah, ambil *statement*. Jadi, pegawai tersebut boleh hantar balik kepada Ipoh. Jadi, ini soalan saya. Jadi, saya minta dapat penyelesaian daripada pihak Menteri. Terima kasih.

Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar: Ya, sebelum saya jawab itu, bagi saya sedikit masa. Saya pun hendak habis pukul 1 Tuan Yang di-Pertua. Tadi soal kos RM75. Kos RM75 ini termasuk utiliti seperti elektrik, air, satu dua kos-kos penyelenggaraan keperluan harian pihak PATI ini. Ketiga, elaun tuntutan perjalanan pegawai-pegawai masa berkhidmat, menghantar, elaun-elaun pegawai RELA, kos-kos penghantaran pulang pihak PATI ini kalau dia tidak dihantar sendiri. Kos pulang ini saya ulas juga supaya tidak menjadi satu tanda tanya.

Sekarang kita telah memutuskan bahawa kita tidak lagi membayar kos PATI ini untuk terbang balik ke negara mereka ataupun naik kapal dengan mereka. Kita minta *embassy* dia bayar dan kita minta- dia individu. Akan tetapi, ada di kalangan mereka ini kita hendak hantar, dokumen sudah ada tetapi tidak mampu. Kalau kita simpan lama sangat di sana, ia juga mendatangkan kos berlebihan kepada kerajaan. Dengan pertimbangan sedemikian, kita juga bantu hantar sedikit tetapi kosnya tidak berapa banyak.

Kos yang satu lagi ialah kos dari pusat tahanan ke lapangan terbang. Walaupun dari lapangan terbang itu dia akan dibayar sendiri ataupun *embassy* mereka, tetapi kos dari pusat tahanan kita hingga

ke lapangan terbang itu masih pengangkutan- itu kita fikir semua itu dan kita jangka kosnya. Kos satu lagi ialah penyelenggaraan depoh dan kesihatan PATI dalam depoh. Itulah totalnya menjadi RM75. Bukan kos makanan sahaja, kos keseluruhannya. Makna termasuk gaji pegawai dan semua ini kita fikir, itulah kos RM75 seorang itu.

Jadi, Tuan Yang di-Pertua soalan yang itu yang terakhir iaitu soalan laporan polis. Yang Berhormat, saya bersetuju dengan apa Yang Berhormat kata. Sebenarnya kita meminda undang-undang Akta *Criminal Procedure Code* pada tahun 2004 dan 2005 yang mana Jawatankuasa Pilihan Khas dilantik oleh Parlimen untuk mengkaji. Saya sendiri pernah mempengerusikan jawatankuasa ini mengganti Datuk Radzi pada ketika itu untuk mengkaji undang-undang itu untuk membolehkan tiap-tiap orang yang berlaku, apa sahaja laporan yang hendak dibuat kepada pihak polis. Bukan soalan kemalangan saja. Semua laporan yang dibuat boleh dibuat di mana-mana saja. Maknanya pegawai di sana juga boleh mengambil *statement* di mana-mana saja dan laporan itu dan *statement* itu boleh dihantarkan kepada kawasan mana, daerah mana penyiasatan itu dibuat.

Oleh sebab undang-undang kita masih mengkhususkan kepada daerah *jurisdiction* undang-undang itu Yang Berhormat- *jurisdiction* undang-undang itu ada. Kalau undang-undang berlaku kesalahan di sini, dia dituduh di sini. Jadi, ini masih diikuti tetapi penyiasatan itu boleh dibuat di mana-mana, *statement* boleh dibuat di mana, begitulah juga laporan di bawah undang-undang. Akan tetapi, saya akan maklumkan kepada pihak IGP berhubung dengan perkara ini kerana bukan Yang Berhormat sahaja yang membuat laporan tetapi ada lagi orang-orang lain yang saya terima mengatakan terpaksa pergi ke sini untuk membuat laporan kerana perkara ini berlaku di kawasan yang tersebut.

Dato' Haji Mohd Salim bin Sharif @ Mohd Sharif: Saya ada soalan saya yang tidak berjawab..

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Tadi Yang Berhormat habis- ada lagi tadi?... Nanti kejap.

Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar: Saya ada penutupan lagi. Sedikit saja selepas itu terbuka.

Dato' Haji Mohd Salim bin Sharif @ Mohd Sharif: Soalan saya yang tidak berjawab mengenai warga Afrika yang berleluasa dan menggunakan pas pelajar tetapi membuat perkara-perkara yang tidak betul. Masalah sosial yang makin meningkat oleh warga Afrika ini. Itu soalan saya.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Soalan itu ditimbulkan tetapi belum dapat jawapan. Begitu ya?

Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar: Sebenarnya saya telah menjawab dalam soalan persekolahan, Tuan Yang di-Pertua berhubung dengan pelajar-pelajar yang menyeleweng datang ke sini yang mana mereka tidak pergi sekolah ataupun pergi sekolah hanya untuk mendaftar tetapi tidak menghadirkan kuliah dan sebagainya. Ini juga telah saya jawab mengikut dalam nota saya.

Jadi, Yang Berhormat saya akan rujuk lagi nota ini dan kalau perlu saya akan hantarkan jawapan secara bertulis. Sebenarnya kita ada pemantauan. Pihak Jabatan Imigresen bekerjasama dengan Jabatan Pendidikan juga bekerjasama untuk mengenal pasti mereka-mereka yang masuk ke

negara ini menerusi pas pelajar dan selepas itu tidak belajar sebagaimana yang dikehendaki tetapi mereka terlibat dengan beberapa aktiviti-aktiviti yang kurang menyenangkan masyarakat tempatan.

Tuan Yang di-Pertua, setiap negara berdaulat mempunyai undang-undang untuk mengawal...

Tuan Baharudin bin Abu Bakar: Tuan Yang di-Pertua, kalau boleh saya mohon kalau boleh diberi ruang juga untuk saya?

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Tentang apa itu Tuan Baharudin?

Tuan Baharudin bin Abu Bakar: Tentang jawapan perbincangan saya berkenaan dengan keselamatan negara.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Yang Berhormat Timbalan Menteri...

Tuan Baharudin bin Abu Bakar: Saya rasa saya perlu penjelasan sebab itu adalah perbincangan saya di dalam Dewan. Jadi, saya rasa saya perlukan penjelasan yang lebih daripada pihak kementerian.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Okey, saya beri satu minit Tuan Baharudin.

Tuan Baharudin bin Abu Bakar: Terima kasih. Sebab berkenaan dengan apa yang saya perbincangkan tentang pengkhianat-pengkhianat negara ini terutama saya hendak tahu daripada langkah-langkah awal. Pihak kementerian telah memperjelaskan tentang tindakan atau kajian yang sedang dilakukan sekarang. Akan tetapi, apa yang saya ingin tahu sekarang ini adalah langkah-langkah awal yang diambil oleh pihak kerajaan untuk memastikan si polan, si polan tertentu yang menyatakan dalam masa lima bulan dia akan menjatuhkan kerajaan dan juga permasalahan yang dilakukan oleh NGO COMANGO terhadap imej negara kita.

Kita hendak tahu dari segi langkah-langkah pencegahan awal dan juga bantahan GST yang akan dilakukan di jalan raya pada 1 Mei iaitu langkah-langkah awal sebelum tindakan yang lebih dalam akan dilakukan oleh pihak kementerian. Itu yang saya ingin penjelasan. Terima kasih.

Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar: Tuan Yang di-Pertua, sebenarnya saya juga sudah menjawab secara ringkas berhubung dengan kes-kes macam umpamanya fitnah-fitnah yang dilakukan menerusi *website*, *Twitter*, *Facebook* dan sebagainya, itu telah saya jawab semalam. Kekangan yang kita hadapi ialah bahawa ada mereka ini bukan berdaftar di sini dan berada di luar negara.

Kedua, masalah yang dihadapi oleh mungkin Suruhanjaya Multimedia yang tidak dapat memberi maklumat-maklumat yang tertentu bagi kepada pihak polis. Apabila laporan dibuat, pihak polis membuat siasatan. Pertamanya pihak polis mesti mengenal pasti siapa punya angkara perkara ini berlaku. Jadi, apabila kita selidiki menerusi suruhanjaya, suruhanjaya terpaksa cek di manakah letaknya orang ini berada. Sama ada dia di dalam negeri ataupun luar negeri. Lagi pun *service provider* ini ada juga berdaftar *Facebook*- itu dia di luar negara. Bukan di negara kita di Malaysia. Jadi inilah kekangan-kekangan yang kita hadapi oleh sebab dasar negara kita tidak mengehadkan atau menapis semua multimedia punya aktiviti menerusi *Facebook*, *Twitter*, *blog* dan sebagainya.

■1250

Jadi masalah kita ialah polis hanya menyelidik tetapi akhirnya maklumat-maklumat yang terperinci untuk membawa seseorang itu ke mahkamah mestilah mendapat maklumat yang terperinci daripada pihak Suruhanjaya Multimedia. Multimedia pula mendapati bahawa ada kekangan lain kerana *service provider* itu mungkin bukan di dalam negara kita. Jadi walaupun undang-undang kita sudut ini boleh *astral territorial* sebenarnya melangkaui ke luar negara tetapi pengenalan pasti ini tidak dapat kita atasi secara fizikalnya. Jadi dengan sendiri pengenalanpastian orang-orang yang berkenaan tidak dapat kita buat. Inilah masalah yang kita hadapi untuk menyelidik kes-kes yang tersebar luas dalam *cyber space* Tuan Yang di-Pertua.

Jadi Tuan Yang di-Pertua, sebagai penutup saya ulang sekali lagi tiap-tiap negara berdaulat mempunyai undang-undang untuk mengawal dan memelihara ketenteraman rakyat dan kemakmuran negara. Prinsip keluhuran perlembagaan dan kedaulatan undang-undang negara kita menetapkan setiap rakyat adalah sama tarafnya di sisi undang-undang negara tanpa sebarang diskriminasi terhadap bangsa, agama, jantina mahupun kedudukan. Ini dapat dijamin hak asasi dan kebebasan setiap individu.

Namun hak asasi dan kebebasan ini tidak bermakna kita bebas melakukan apa sahaja sehingga melanggar Perlembagaan Negara dan undang-undang. Setiap kebebasan itu harus ada had di sisi undang-undang supaya hak seseorang individu itu tidak mengetepikan hak individu yang lain. Maka berlandaskan prinsip 'keluhuran perlembagaan dan kedaulatan undang-undang' saya dan seluruh warga Kementerian Dalam Negeri akan terus komited dan beriltizam untuk memelihara keamanan, keselamatan dan kesejahteraan serta negara yang menjadi teras utama kementerian ini.

Setakat ini sahajalah penjelasan-penjelasan dapat saya berikan mengenai isu-isu yang telah dibangkit sepanjang tempoh perbahasan. Sekali lagi saya mengucapkan terima kasih kepada semua Ahli Yang Berhormat yang telah mengemukakan pertanyaan dan membangkitkan isu-isu yang berkaitan dengan Kementerian Dalam Negeri. Kementerian akan mengambil perhatian dan tindakan ke atas perkara-perkara yang telah dibangkitkan. Saya berikan jaminan bahawa mana-mana pertanyaan yang tidak dapat dijawab oleh saya pada kali ini akan diambil catatan untuk tindakan susulan. Tuan Yang di-Pertua, saya ucapkan terima kasih.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Terima kasih Yang Berhormat. Sekarang sudah pukul 12.52. Sebelum saya meminta kementerian berikut untuk memberikan pandangan, saya hanya ingin mengingatkan diri kita semua. Jadi kita sebagai cabang legislatif daripada pemerintahan dan juga cabang eksekutif kepada pemerintahan semua kita sebenarnya prihatin terhadap masalah yang dihadapi negara. Kalau saya dapat membaca dengan tepat sentimen daripada Ahli-ahli Dewan sepanjang perbahasan yang lalu dan hari ini ialah supaya pihak eksekutif meningkatkan usaha-usaha ketegasan dan keberkesanan peraturan yang sedia ada itu sentimen keseluruhannya.

Akan tetapi pada masa yang sama juga, saya minta kita sebagai anggota legislatif menyedari tentang pelbagai masalah yang dihadapi oleh rakan-rakan di pihak eksekutif. Jadi, di dalam persefahaman seperti itu serta kita akan dapat mewujudkan suatu apa yang disebut di dalam unit sosial

itu *dynamic equilibrium* dalam usaha kita mewujudkan suatu masyarakat yang dinamis tetapi tetap stabil.

Dengan itu barangkali kita ada 5/4 ada 6 minit lagi, saya mempersilakan Kementerian Wilayah Persekutuan untuk memulakan jawapannya. Terima kasih.

12.54 tgh.

Timbalan Menteri Wilayah Persekutuan [Dato' Dr. Loga Bala Mohan a/l Jaganathan]:

Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Terlebih dahulu saya mengucapkan ribuan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat Senator Puan Hajah Khairiah binti Mohamed, Senator Dato' Abdul Rahim bin Abdul Rahman dan Senator Dato' Khairudin Samad yang telah mengambil bahagian dalam menyuarakan pandangan dan persoalan dalam membahaskan perkara-perkara yang terletak di bawah bidang kuasa Kementerian Wilayah Persekutuan sepanjang perbahasan Titah Diraja tahun 2014 di Mesyuarat Pertama, Penggal Kedua, Parlimen Ketiga belas, Dewan Negara 2014 kali ini.

Keprihatinan dan ketelitian dan kepekaan Ahli-ahli Yang Berhormat terhadap perkara-perkara yang melibatkan kesejahteraan hidup, kebajikan kepada warganegara Wilayah Persekutuan khususnya dan rakyat amnya sangatlah kami hargai. Tuan Yang di-Pertua, yang pertama lesen pertunjukan fesyen pakaian di dalam pusat membeli belah *Mid Valley Megamall*. Jawapan untuk makluman Ahli Yang Berhormat Senator Puan Hajah Khairiah binti Mohamed, pertunjukan fesyen pakaian dalam tersebut telah berlaku pada 17 April 2014 yang lalu.

Permohonan untuk mengadakan pertunjukan fesyen ini telah dibuat oleh Tetuan IGB REIT Management Sdn. Bhd. iaitu syarikat yang menguruskan bangunan dan aktiviti di kompleks membeli belah *Mid Valley* bagi pihak IGB Corporation Berhad iaitu pemilik kompleks membeli belah berkenaan. Permohonan untuk mengadakan pertunjukan fesyen ini telah dikemukakan kepada Jabatan Pelesenan dan Pengurusan Penjaja DBKL pada 4 Mac 2014. Pertunjukan fesyen ini dijadualkan bermula pada 7 April hingga 20 April 2014 iaitu untuk tempoh selama 12 hari.

Pertunjukan fesyen ini juga adalah untuk memperagakan pakaian wanita terkini dan pakaian kanak-kanak. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, sepanjang pertunjukan fesyen bermula 7 April sehingga 16 April 2014, pihak penganjur memang telah mengadakan pertunjukan fesyen mengikut syarat-syarat lesen serta mempamerkan pakaian wanita yang bersopan serta pakaian kanak-kanak. Walau bagaimanapun, pada 17 April 2014, Khamis pihak penganjur telah mengadakan pertunjukan yang melibatkan model-model memakai pakaian dalam wanita yang didapati bertentangan dengan nilai agama, budaya dan adat rakyat Malaysia.

Oleh itu, pihak DBKL telah mengambil tindakan serta dengan serta-merta membatalkan kelulusan lesen hiburan yang telah dikeluarkan kepada pihak penganjur, yang bermakna pihak penganjur dikehendaki memberhentikan segala pertunjukan fesyen di *Centre Court* dan *West Lobby*, *Mid Valley Megamall* seperti yang dipohon serta lain-lain aktiviti hiburan yang dicadangkan untuk diadakan di lokasi yang berkenaan. Pihak DBKL telah mengeluarkan surat tunjuk sebab pada 24 April di bawah Akta Hiburan (Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur) 1992 dan Kaedah-kaedah Hiburan

(Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur) 1993 yang bertujuan untuk melucutkan wang cagaran serta menyenaraikan hitamkan penganjur.

Kaedah 19, Kaedah-kaedah Hiburan (Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur) 1993 menyatakan, “*Tiada hiburan selain daripada yang dinyatakan di dalam lesen hiburan dibenarkan di dalam tempat hiburan*”. Kaedah 22 menyatakan, “*Tiada hiburan yang lucah boleh dibenarkan di mana-mana tempat hiburan*”. Pihak DBKL juga telah pun mengeluarkan notis pemberitahuan yang menyatakan bahawa DBKL tidak akan meluluskan apa-apa aktiviti yang akan diadakan di *Centre Court* dan *West Lobby Mid Valley Megamall* kepada Tetuan IGB REIT Management Sdn. Bhd. berkuat kuasa daripada tarikh notis berkenaan iaitu mulai 23 April 2014. Pihak DBKL juga telah memberhentikan dan membekukan segala permohonan lesen hiburan di tempat tersebut. Ini bermakna pihak penganjuran atau mana-mana pihak yang lain tidak akan dibenarkan untuk mengadakan aktiviti di tempat tersebut.

DBKL memandang serius terhadap pelanggaran syarat-syarat pelesenan seperti yang berlaku dan akan mengambil langkah-langkah yang lebih tegas serta berkesan untuk memastikan supaya perkara yang sedemikian tidak berulang.

Tuan Yang di-Pertua, kawalan pelesenan premis hiburan kelab eksklusif di Kuala Lumpur. Jawapan untuk makluman Ahli Yang Berhormat Senator juga, mengenai teguran Ahli Yang Berhormat tentang kawalan premis-premis hiburan kepada kelab-kelab hiburan yang dianggap eksklusif. Ingin saya makluman Ahli Yang Berhormat bahawa DBKL daripada semasa ke semasa memang mengadakan kawalan dan siasatan di semua kelab-kelab hiburan di Kuala Lumpur untuk memastikan syarat-syarat pelesenan yang dikeluarkan dipatuhi oleh pemilik ataupun operator kelab-kelab berkenaan.

Mengenai perkara yang berlaku di *Pool Club* di Jalan Ampang Kuala Lumpur, memang benar kelab berkenaan ada menyiarkan di laman sesawang mereka *Facebook The Pool* Kuala Lumpur tentang cadangan untuk mengadakan satu *topless Friday Beach Party*, dengan izin pada 11 April 2014.

Dato’ Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Minta maaf Yang Berhormat, waktu sekarang menandakan tepat pukul 1 dan saya mendapat pengesahan bahawa jawapan Yang Berhormat belum selesai. Maka bolehlah disambung apabila kita menyambung persidangan ini pukul 2.30 petang nanti. Dengan itu saya menangguhkan sidang pagi ini untuk disambung semula pada pukul 2.30 petang nanti. Terima kasih.

[Mesyuarat ditempohkan pada pukul 1.00 petang.]

[Mesyuarat disambung semula pada pukul 2.30 petang.]

■ 1430

[Tuan Yang di-Pertua *mempengerusikan Mesyuarat.*]

2.30 ptg.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat semua, sekarang kita sambung semula bagi Kementerian Wilayah Persekutuan untuk menyambung jawapan yang sewajarnya. Dipersilakan Yang Berhormat.

Timbalan Menteri Wilayah Persekutuan [Dato' Dr. Loga Bala Mohan a/l Jaganathan]:

Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Untuk makluman Yang Berhormat Puan Hajah Khairiah binti Mohamed, pihak DBKL telah menerima maklumat 'atas talian' mengarahkan pihak penganjur untuk menghentikan penyiaran iklan-iklan di dalam sesawang berkaitan dengan cadangan parti tersebut dan menurunkan segala iklan-iklan yang berkaitan di premis mereka bernombor 347 Jalan Ampang, Kuala Lumpur. DBKL juga telah mengeluarkan satu surat notis arahan kepada penganjur pada 8 April 2014 untuk tidak menjalankan apa-apa aktiviti di kelab berkenaan sehingga diberitahu kelak.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, tindakan mengeluarkan surat tunjuk sebab kepada pihak penganjur pada 9 April 2014 di bawah Akta Hiburan (Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur) 1992 dan Kaedah-kaedah Hiburan (Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur) 1993 di mana kaedah 19, Kaedah-kaedah Hiburan (Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur) 1993 menyatakan, "*Tiada hiburan selain daripada yang dinyatakan di dalam lesen hiburan dibenarkan dalam tempat hiburan.*" Kaedah 22 menyatakan, "*Tiada hiburan yang lucah boleh dibenarkan di mana-mana tempat hiburan.*"

Seterusnya, Jawatankuasa Pembatalan Lesen dan Permit telah bermesyuarat pada 17 April yang mana keputusan jawatankuasa berkenaan adalah seperti berikut: Pertama, membatalkan lesen premis syarikat berkenaan berkuat kuasa pada 17 April, tarikh mesyuarat jawatankuasa berkenaan. Dengan tindakan itu, bermakna semua aktiviti hiburan seperti karaoke, restoran dan bar, muzik dan nyanyian dan lain-lain diberhentikan. Oleh kerana kesemua lesen telah dibatalkan, maka pihak kelab juga tidak dibenarkan beroperasi dan diarah untuk menutup premis berkenaan. Pihak DBKL sedang memantau perkara berkenaan dengan pihak polis untuk memastikan kelab itu tidak beroperasi.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, sekiranya pihak penganjur terkilan dengan keputusan jawatankuasa, mereka boleh merayu dalam tempoh 30 hari dari tarikh penerimaan keputusan jawatankuasa iaitu 24 April 2014. Walau bagaimanapun, sebarang rayuan kepada DBKL akan dianggap permohonan baru dan DBKL akan mengkaji semula aspek pelesenan sebelum memberi sebarang keputusan jika menerima sebarang rayuan daripada pihak kelab berkenaan.

Berikutnya adalah soalan bagi isu yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat Senator Dato' Abdul Rahim. Draf Pelan Induk Terperinci Pembangunan Kampung Baru 2020 telah disediakan dan pada masa kini sedang melalui proses pameran dan tujuan penelitian kepada pemilik, pewaris dan orang awam. Pada 5 April 2014, satu sesi rasmi Majlis Pelancaran Draf Pelan Induk Terperinci Pembangunan Kampung Baru 2020 telah diadakan dan dihadiri seramai 847 orang. Satu taklimat khusus memfokuskan kepada aspek fizikal dan strategi pembangunan draf PITPKB 2020 telah diadakan pada masa itu. Lanjutan daripada itu, sesi pameran telah mula diadakan pada 7 April 2014 sehingga 6 Mei 2014 bagi memberi ruang dan peluang kepada pemilik, pewaris, agensi-agensi berkaitan, pihak-pihak berkepentingan seperti pemaju, institusi kewangan atau NGO termasuklah orang awam untuk meneliti dan menilai cadangan yang dikemukakan.

Setiap individu mahupun kumpulan adalah bebas untuk mengemukakan cadangan, ulasan, mahupun pandangan berhubung draf PITPKB 2020 yang dipamerkan. Lima siri proses penemuan dan penerangan bersama pemilik, pewaris Kampung Baru mengikut kampung juga telah mula diadakan

semenjak Jun 2013 sehingga November 2013. Melalui program turun padang TUPA, yang telah dihadiri oleh 2,388 pemilik yang mewakili 56% pemilik berdaftar. Berdasarkan maklum balas yang diterima daripada 2,388 pemilik itu, sejumlah 88% menyatakan persetujuan pelaksanaan pembangunan Kampung Baru.

Selain itu, perbincangan bersama pelbagai agensi teknikal juga telah diadakan dan akan terus diadakan bagi memperincikan cadangan-cadangan yang telah diutarakan. Untuk agensi yang terlibat adalah Suruhanjaya Perkhidmatan Air Negara (SPAN), Suruhanjaya Pengangkutan Awam Darat (SPAD), TNB, DBKL, IWK, JKR, JPS, SYABAS, PTG, WKP, KPTG dan agensi-agensi lain yang berkaitan. PKB juga telah mengadakan beberapa siri perbincangan dengan pemaju-pemaju utama GLC, institusi perbankan, kewangan, pakar perundangan yang memfokuskan kepada aspek tanah dan kewangan serta dengan beberapa agensi berkaitan dalam memastikan cadangan realistik dikemukakan bagi membangunkan Kampung Baru.

Secara umumnya, draf PITPKB 2020 mencadangkan tiga strategi pembangunan mengikut kawasan berbeza. Strategi pertama adalah melalui kaedah penyatuan lot. Percantuman lot dengan anggaran keluasan minimum lot sekitar 30,000 kaki persegi dengan jangkaan 9,000 kaki persegi kawasan 'lilitan' dilihat adalah bersesuaian dalam mewujudkan reka bentuk yang lebih *feasible*, berkualiti serta bangunan gred 'A' yang menjadi keutamaan dalam pembangunan Kampung Baru.

■1440

Ia selaras dengan permintaan pasaran pada masa kini dan di masa hadapan bagi membangunkan perdagangan mahupun kediaman. Dianggarkan sekurang-kurangnya sekitar empat hingga enam lot perlu dicantumkan bagi memenuhi hasrat tersebut.

Strategi kedua adalah melalui kaedah pembangunan komprehensif. Kaedah yang dicadangkan bagi pembangunan ini adalah melalui penentuan hak pembangunan atau *development rights*, dengan izin bagi setiap pemilik, pembentukan *database*, *register* hak pembangunan yang merekodkan secara terperinci maklumat setiap pemilik akan dilakukan. Penilaian berhubung hak setiap pemilik akan dibuat berdasarkan GFA masa depan yang akan menjadi asas dalam menentukan pembahagian nilai atau keuntungan berdasarkan pembangunan yang akan dilaksanakan kelak.

Strategi ketiga adalah melalui program *Business Improvement Districts* (BIDs), dengan izin. Matlamat utama BIDs adalah bagi tujuan pembaikan dan peningkatan tahap infrastruktur serta persekitaran dalam mengoptimumkan sumber ekonomi bagi sesuatu kawasan. Inisiatif ini perlu dilaksanakan secara bersama di antara pemilik premis DBKL, KPB dan syarikat prasarana serta utiliti berkaitan.

Pihak kerajaan akan bertanggungjawab memperuntukkan kos dalam meningkatkan infrastruktur, utiliti dan ruang-ruang awam, sementara pemilik premis adalah bertanggungjawab mempertingkatkan premis masing-masing melalui kaedah bersesuaian seperti pembangunan semula, pemindahan dan sebagainya selaras dengan garis panduan yang ditetapkan. Draf PITPKB 2020 juga telah mencadangkan aspek pengiktirafan peningkatan infrastruktur dan utiliti bagi memastikan kesinambungan perancangan dan pembangunan yang dilaksanakan adalah sejajar dengan hasrat

kemapanan persekitaran manusia dan pulangan bersesuaian kepada pemilik dan pewaris tanah Kampung Baru.

Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat Senator Dato' Khairudin Samad, Perbadanan Putrajaya atau PPJ telah dipertanggungjawabkan oleh kerajaan untuk menyelaraskan pembinaan PPA1M bagi Putrajaya. Sejumlah 10,639 unit PPA1M melibatkan 12 lokasi tapak telah dikenal pasti. Pembangunan yang melibatkan Perbadanan Putrajaya dan Putrajaya Holdings Sendirian Berhad. Projek pembangunan fasa 1 ini dijangka siap pada tahun 2017. Buat masa kini, sebanyak 3,490 unit rumah PPA1M Putrajaya telah ditawarkan kepada penjawat awam yang telah berjaya melepasi tapisan ditetapkan melalui tiga siri cabutan undi yang dibuat secara berperingkat-peringkat.

Pihak kerajaan secara dasarnya telah bersetuju supaya Perbadanan Putrajaya meneruskan perancangan bagi pembinaan PPA1M bagi fasa kedua untuk disiapkan sebelum 2018.

Tuan Yang di-Pertua, bagi pihak Kementerian Wilayah Persekutuan saya mengucapkan jutaan terima kasih kepada semua Ahli Yang Berhormat berkaitan yang telah mengambil bahagian dalam perbahasan Titah Ucapan Diraja Tahun 2014 melibatkan bidang kuasa dan tanggungjawab kementerian ini. Segala teguran, pandangan, cadangan, usul, ulasan mahupun kritikan yang membina daripada Ahli-ahli Yang Berhormat semua amatlah kami hargai dalam usaha untuk menambahbaikkan mutu perkhidmatan awam sedia ada dan khususnya kepada rakyat dan negara secara menyeluruh. Sekian terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Terima kasih Yang Berhormat. Sekarang saya mempersilakan Kementerian Kesihatan. Saya nampak Menteriya sendiri turut hadir. Sebagai mewakili semua Ahli Dewan ini saya mengucapkan terima kasih kepada Yang Berhormat di atas keprihatinan dan kepekaan Yang Berhormat kepada kementerian dan juga memberi penghormatan kepada Dewan Negara ini. Silakan Yang Berhormat.

2.45 ptg.

Menteri Kesihatan [Datuk Seri Dr. S. Subramaniam]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Sebenarnya di Dewan saya nampak tiga orang Menteri datang pada petang ini.

Tuan Yang di-Pertua: Terima kasih Yang Berhormat, teruskan.

Datuk Seri Dr. S. Subramaniam: Saya mengambil peluang ini untuk ucapkan terima kasih kepada semua Ahli-ahli Yang Berhormat di Dewan Negara yang telah mengambil bahagian di dalam perbahasan Titah Diraja pada penggal ini. Saya mula dengan Yang Berhormat Senator Dato' Dr. Johari bin Mat yang telah membangkitkan perkara berkenaan dengan Akta Perubatan Tradisional dan Perubatan Komplementari.

Akta Perubatan Tradisional dan Komplementari telah diwartakan pada 8 Februari 2013 dan sedang menunggu tarikh penguatkuasaan. Berdasarkan kepada akta ini, Kementerian Kesihatan telah mengenal pasti enam bidang amalan utama di bawah perubatan tradisional dan komplementari iaitu perubatan tradisional Melayu, perubatan tradisional India, perubatan tradisional Cina, pengobatan Islam, homeopati dan *therapy complementary*.

Pada ketika ini sementara menunggu akta untuk dikuatkuasakan, pihak kementerian telah melantik lapan badan pengamal bagi mewakili setiap bidang amalan yang telah dikenal pasti. Badan pengamal yang telah dilantik ini menjalankan kawal selia sendiri atau *self regulation* berdasarkan kod amalan dan kod etika yang telah dibangunkan oleh pihak kementerian dan juga perlembagaan pertubuhan tersebut. Pendaftaran pengamal perubatan tradisional dan komplementari pada ketika ini juga adalah secara sukarela sehingga akta dikuatkuasakan.

Apabila akta dikuatkuasakan, sebuah majlis iaitu Majlis Perubatan Tradisional dan Komplementari akan ditubuhkan dan semua pengamal perubatan tradisional dan komplementari perlu berdaftar dengan majlis tersebut. Pada ketika ini pihak kementerian sedang dalam peringkat akhir penggubalan peraturan-peraturan perubatan tradisional dan komplementari bagi pelaksanaan akta ini. Sebelum akta dan peraturan-peraturan ini dikuatkuasakan dan dilaksanakan, pihak kementerian akan menjalankan seranta awam peraturan-peraturan perubatan tradisional dan komplementari sebagai pemberitahuan kepada pihak berkepentingan. Melalui kaedah ini, sebarang cadangan, penambahbaikan boleh disalurkan kepada pihak kementerian untuk dipertimbangkan.

Kementerian Kesihatan berharap pelaksanaan akta ini akan dapat meningkatkan profesionalisme pengamal selain dapat memastikan perkhidmatan perubatan tradisional dan komplementari Malaysia adalah berkualiti, selamat dan berkesan.

Tuan Yang di-Pertua, perkara yang berikut yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Senator Puan Hajah Khairiah binti Mohamed berkenaan dengan cadangan untuk meningkatkan bilangan doktor pakar sakit puan daripada kalangan doktor-doktor perempuan. Tuan Yang di-Pertua, bilangan pakar sakit puan di kementerian pada masa sekarang ialah seramai 299 orang dan daripada jumlah tersebut, 157 adalah perempuan dan 142 adalah lelaki.

Setiap doktor tanpa mengira jantina telah dilatih untuk memberikan rawatan semua jenis penyakit termasuklah masalah sakit puan. Pada masa ini kementerian tidak menetapkan sebarang dasar bagi mengikuti pengajian di peringkat sarjana mengikut jantina. Pemilihan bidang kepakaran adalah bergantung kepada minat pegawai dan disesuaikan mengikut bilangan slot biasiswa yang ditawarkan.

Pada masa ini terdapat peningkatan bilangan doktor perempuan. Maka adalah dijangkakan bilangan pakar sakit puan di kalangan doktor perempuan akan bertambah pada masa akan datang. Mulai sesi tahun 2013 dan 2014, slot tajaan telah ditambah kepada 1,000 slot bagi memberi peluang kepada lebih ramai pegawai perubatan mengikuti pengajian peringkat sarjana.

Daripada jumlah tersebut sebanyak 40 slot diperuntukkan dalam bidang sakit puan dan daripada jumlah ini sebanyak 60% hingga 78% terdiri daripada doktor wanita. Selain itu, pegawai juga boleh mengikuti pengajian dalam bidang kepakaran melalui program seperti *Membership of the Royal College of Obstetricians and Gynecologists*.

Berikut ialah soalan berkenaan dengan kemudahan di Hospital Kemaman yang telah dibangkitkan oleh Yang Berhormat Senator Hajah Puan Hajah Rohani binti Abdullah. Kementerian memang menyedari dan mengambil maklum akan kekurangan katil di Hospital Kemaman.

■1450

Sehubungan itu, cadangan pembinaan Hospital Kemaman baru dengan kapasiti 300 buah katil adalah salah satu keutamaan projek kementerian untuk dibina dalam Rancangan Malaysia Kesepuluh, Rancangan Malaysia Kesebelas yang akan datang. Bagi tujuan tersebut kerajaan telah mengenal pasti tapak bagi pembinaan projek ini di Mukim Kijal iaitu di atas tanah seluas 50 ekar. Bagi Rancangan Malaysia Kesepuluh, usaha naik taraf kemudahan di Hospital Kemaman sedang dijalankan iaitu pembinaan blok tambahan bagi menempatkan dua dewan bedah, enam katil rawatan rapi dan satu unit *CT scan*. Projek ini dijadualkan siap pada Julai tahun 2014. Usaha ini diharap dapat mengurangkan sedikit masalah di Hospital Kemaman sehingga hospital baru siap kelak.

Antara langkah yang diambil oleh kementerian untuk menampung keperluan pesakit yang semakin meningkat di Jabatan Kecemasan dan Trauma Hospital Kemaman adalah seperti berikut iaitu dengan menambahkan bilangan pakar perubatan kecemasan kepada dua orang, bilangan kakitangan di Jabatan Keselamatan dan Trauma di mana sehingga kini seramai lapan orang pegawai perubatan, 13 orang jururawat terlatih dan 11 orang penolong pegawai perubatan telah ditempatkan di Jabatan Kecemasan dan Trauma. Untuk melanjutkan tempoh operasi Jabatan Pesakit Luar yang terletak bersebelahan dengan Jabatan Kecemasan sehingga jam 10 malam pada setiap hari.

Yang Berhormat Senator Datuk Chin Su Phin telah membangkitkan perkara berkenaan jururawat Semenanjung yang bertugas di negeri Sabah. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, sehingga 31 Disember 2013 terdapat seramai 55,676 orang jururawat yang sedang berkhidmat di Kementerian Kesihatan Malaysia. Daripada jumlah tersebut seramai 6,434 orang jururawat berkhidmat di negeri Sabah dan 4,980 orang jururawat berkhidmat di negeri Sarawak. Untuk maklumat Ahli Yang Berhormat juga, jururawat yang ditempatkan di negeri Sabah dan Sarawak majoritinya adalah merupakan penduduk tempatan yang dilatih di kolej-kolej kejururawatan kementerian di negeri Sabah dan Sarawak. Sehingga 31 Disember tahun lalu sebanyak 86.3% jururawat yang berkhidmat di negeri Sabah adalah terdiri daripada mereka yang lahir di negeri tersebut. Manakala sebanyak 86.8% jururawat yang berkhidmat di negeri Sarawak merupakan anak tempatan Sarawak. Pada tahun 2013 dan tahun 2014, bilangan jururawat Semenanjung yang ditempatkan di negeri Sabah adalah cuma 20 orang sahaja di Sabah dan 30 orang jururawat di negeri Sarawak.

Untuk maklumat Ahli Yang Berhormat juga, jururawat Semenanjung lantikan baru yang ditempatkan di Sabah dan Sarawak sentiasa diberikan bantuan oleh Jabatan Kesihatan Negeri dalam urusan melaporkan diri dan mendapatkan kemudahan tempat tinggal. Di samping itu mereka juga menikmati kemudahan tambahan seperti bayaran insentif wilayah, bayaran insentif pedalaman, Elaun Perumahan Wilayah, tambang mengunjungi wilayah asal setahun sekali dan elaun khas mengikut lokasi dan tahap kesusahan di samping kemudahan-kemudahan lain yang dinikmati oleh penjawat awam. Sehubungan dengan itu, Kementerian Kesihatan berharap kehadiran jururawat di Semenanjung akan dapat membantu mengurangkan isu perkhidmatan kesihatan di Sabah dan Sarawak. Walau bagaimanapun kementerian menyambut baik saranan Yang Berhormat dan akan mengiktiraf pandangan ini.

Soalan yang berterusan ialah daripada Senator Tuan Chong Sin Woon berkenaan jumlah doktor di dalam negara kita pada masa sekarang. Untuk maklumat Ahli Yang Berhormat, pada masa ini masih tidak berlaku lebihan pegawai perubatan di Kementerian Kesihatan. Malah Kementerian Kesihatan masih menghadapi kekurangan pegawai perubatan pakar. Walau bagaimanapun kementerian mempunyai bilangan pegawai perubatan siswazah yang bertambah setiap tahun, memandangkan kerajaan wajib melantik graduan perubatan kelulusan dalam dan luar negara untuk menjalani latihan *housemanship* dan perkhidmatan wajib selaras dengan Akta Perubatan 1971. Untuk maklumat Ahli Yang Berhormat...

Dato' Lim Nget Yoon: Boleh mencelah?

Tuan Yang di-Pertua: Ya, silakan Yang Berhormat.

Dato' Lim Nget Yoon: Terima kasih kepada Tuan Yang di-Pertua...

Datuk Seri Dr. S. Subramaniam: Saya boleh habis ini lepas itu boleh tanya, habis perenggan ini. Untuk maklumat Ahli Yang Berhormat juga, sehingga 31 Disember 2012 jumlah pegawai perubatan di kementerian adalah seramai 28,409 orang. Daripada jumlah tersebut seramai 3,538 orang adalah pegawai perubatan pakar, 14,899 orang adalah pegawai perubatan bukan pakar dan 9,972 orang adalah pegawai perubatan latihan siswazah. Okey, Ahli Yang Berhormat.

Dato' Lim Nget Yoon: Terima kasih kepada Tuan Yang di-Pertua. Tentang kekurangan doktor pakar. Jadi, kalau tidak silap saya, doktor-doktor yang ingin melanjutkan *study* kursus untuk pakar bukan senang hendak dapat sebab mesti cari *attachment* dan *attachment* itu ikut jadual dan sebagainya. Jadi, apa pandangan dari Menteri atas keadaan ini?

Datuk Seri Dr. S. Subramaniam: Terima kasih Ahli Yang Berhormat. Pada masa dahulu iaitu sebelum sesi 2013 dan 2014, jumlah tempat yang kita ada untuk mendapat latihan kepakaran ialah cuma 300 tempat sahaja pada satu tahun untuk semua bidang kepakaran. Akan tetapi pada tahun lalu kita telah menambahkan jumlah ini untuk 1,000 tempat, itu bermakna kita sudah tambah 700 tempat tambahan daripada apa yang ada pada masa dahulu untuk semua bidang kepakaran.

Selain daripada itu, secara satu langkah untuk memberi peluang tambahan kepada mereka kerajaan pun telah mengiktiraf dan menyediakan saluran alternatif. Iaitu mereka boleh mengambil peperiksaan seperti *Member of the Royal College Physicians United Kingdom*, dan *Fellow of the Royal College Surgeons*, dan *Member of the Royal College Obstetricians*. Ini ialah saluran tambahan. Jadi, mereka yang tidak dapat peluang melalui program *masters* yang dijalankan oleh universiti-universiti tempatan, mereka ada peluang tambahan untuk mengikuti. So, kita telah mempelbagaikan saluran tersedia ada supaya doktor yang ada boleh meneruskan latihan kepakaran di dalam bidang pemilihan mereka.

Tuan Yang di-Pertua, untuk jawab soalan daripada Yang Berhormat Senator Dr. Syed Husin Ali berkaitan dengan rawatan kesihatan untuk warga asing di dalam negara ini. Kerajaan sememangnya telah sedia ada sistem dan prosedur bagi membolehkan warga negara asing dengan izin, mendapatkan rawatan *facility* Kementerian Kesihatan Malaysia. Bagi pekerja asing yang rasmi kementerian telah mewakilkan mereka membeli polisi insurans kesihatan di bawah Skim Perlindungan Insurans Kesihatan

Pekerja Asing (SPIKPA) bertujuan memastikan mereka dapat menggunakan kemudahan rawatan di hospital dan *facility* KKM. Pada masa ini caj rawatan bagi warga negara asing di Malaysia masih rendah dan tidak mengambil kira kos ubatan, fi perundingan, pegawai perubatan pakar, fi *anesthetists*, kos penggunaan *reagent and consumables*. Oleh itu KKM telah mengkaji semula caj-caj rawatan perubatan bagi warga negara asing berdasarkan kos sebenar.

Daripada perspektif perikemanusiaan, kementerian tidak membezakan rawatan kepada mana-mana pesakit sama ada warganegara atau warganegara asing termasuk pendatang asing yang dikesan mempunyai penyakit berjangkit bagi mengelakkan penyebaran penyakit berjangkit kepada rakyat. Namun, sebagai penyelesaian muktamad bagi permasalahan ini kerjasama semua pihak termasuk Kementerian Dalam Negeri, Jabatan Imigresen Malaysia dan Polis Diraja Malaysia untuk tindakan penguatkuasaan dan pengurusan pekerja asing tanpa izin dan warga asing yang datang ke negara ini tanpa izin dikuatkuasakan sebagai satu langkah untuk mengurangkan beban yang ada ke atas Kementerian Kesihatan.

Soalan yang berikut ialah berkenaan penglibatan masyarakat umum di dalam aktiviti-aktiviti penjagaan penyakit denggi yang disoal oleh Yang Berhormat Senator Datuk Chin Su Phin...

Dr. Syed Husin Ali: Tuan Yang di-Pertua, izinkan saya.

Tuan Yang di-Pertua: Silakan Yang Berhormat.

Dr. Syed Husin Ali: Terima kasih Menteri kerana menjawab sebahagian daripada perkara yang dibangkit. Saya juga membangkitkan soal harga perubatan.

Datuk Seri Dr. S. Subramaniam: Saya ada jawab.

Dr. Syed Husin Ali: Okey, terima kasih. Terima kasih.

Datuk Seri Dr. S. Subramaniam: Berdasarkan kajian kempen media yang telah diadakan pada tahun 2012 yang dijalankan dengan tujuan untuk melihat tahap kesedaran masyarakat tentang bahaya denggi. Telah menunjukkan tahap pengetahuan yang tinggi di kalangan masyarakat iaitu melebihi 90%.

■1500

Walau bagaimanapun, hanya 20% daripada bilangan masyarakat tersebut menunjukkan keinginan untuk melakukan perubahan. Begitu juga dengan pemantauan indeks pembiakan aedes masih menunjukkan tahap yang tinggi dengan purata indeks mingguan antara 1.3% sehingga 1.6%.

Ini menunjukkan bahawa penglibatan masyarakat dalam aktiviti pencegahan dan kawalan penyakit denggi adalah masih rendah. Antara sebab-sebab yang mendorong kepada situasi ini adalah kerana sikap individual dan masyarakat yang tidak mahu berubah walaupun telah diberi penjelasan dan penerangan tentang bahaya denggi:

- (i) perubahan sikap memang sukar untuk dicapai kerana proses berubah adalah berbeza bagi setiap individu;
- (ii) masyarakat juga masih bersikap mementingkan diri sendiri tanpa memikirkan kesan daripada tindakan tidak menjaga kebersihan persekitaran pada keseluruhannya; dan

- (iii) berfikir negatif dan tidak bersedia untuk melakukan perubahan kerana menyangka bahawa mereka tidak akan dijangkiti virus denggi adalah salah satu daripada perkara yang tidak membantu kerajaan untuk mendapat sokongan yang lebih tinggi daripada masyarakat di dalam program-program pencegahan yang telah dilakukan oleh kerajaan di beberapa peringkat.

Daripada pemerhatian Kementerian Kesihatan, penyertaan masyarakat dalam aktiviti pencegahan dan kawalan denggi adalah berbeza di setiap kawasan. Bagi kawasan di mana penyertaan masyarakat dalam aktiviti yang aktif, ianya dapat menurunkan kes denggi di kawasan tersebut. Sebaliknya bagi kawasan di mana masyarakat kurang mengambil kisah berkaitan dengan aktiviti kes yang dilaporkan adalah tinggi.

Dengan ini kementerian sentiasa menggalakkan agar masyarakat sentiasa memberi kerjasama dan melaksanakan aktiviti pencegahan dan kawalan denggi ini terutama melalui pelaksanaan *Project Communication for Behavioural Impact (COMBI)*, untuk menggerakkan anggota masyarakat untuk menangani isu denggi di komuniti agar masyarakat dilatih sebagai sukarelawan dan ejen penggerak komuniti yang membantu di dalam melaksanakan aktiviti pencegahan dan kawalan COMBI.

Sehingga Januari 2014, terdapat 2,670 projek COMBI di seluruh negara dengan 53,806 orang sukarelawan. Projek COMBI yang berjaya dijadikan contoh dan panduan kepada projek-projek COMBI yang lain agar dapat dilaksanakan dengan lebih berjaya dan berkesan. Kerjasama rapat antara pemimpin dengan anggota masyarakat dan pemimpin setempat menjadi *champion* dalam menggerakkan masyarakat bagi meningkatkan mereka dalam menyertai aktiviti pencegahan dan kawalan denggi.

Promosi kesihatan melalui media massa menggunakan media aliran utama seperti TV, radio dan surat khabar untuk mempromosikan pencegahan denggi kepada masyarakat serta mempertingkatkan penyaluran maklumat denggi kepada orang ramai melalui kenyataan akhbar mingguan, laman web rasmi KKM, laman web *iDengue* dan *Facebook*, CTRC KKM, Portal *MyHealth* dan Info Sihat. Kesan daripada itu kita berharap melalui langkah-langkah ini akan berjaya untuk meningkatkan kesedaran di kalangan masyarakat pada keseluruhannya.

Terus ialah soalan yang ditanya oleh Yang Berhormat Senator Dr. Syed Husin Ali berkenaan dengan kenaikan kos perubatan di sektor swasta. Perkara yang sama telah pun dibangkitkan oleh Yang Berhormat Senator Dr. Ariffin bin S.M. Omar. Untuk makluman, sejak tahun 2006 Kementerian Kesihatan Malaysia sentiasa memantau kos perubatan di hospital swasta berpandukan Jadual Ketiga belas Peraturan-peraturan Kemudahan dan Perkhidmatan Jagaan Kesihatan Swasta (Hospital Swasta dan Kemudahan Jagaan Kesihatan Swasta Lain). Jadual ini berdasarkan kepada jadual fi Persatuan Perubatan Malaysia 2002.

Jadual Ketiga belas memberi kuasa kepada kerajaan untuk meletakkan harga siling atau had maksimum kos rawatan kepada fi profesional iaitu fi perundingan dan fi prosedur pengamal perubatan ataupun pergigian swasta. Kebiasaan ini fi pengamal perubatan adalah anggaran 30% hingga 40% daripada bil keseluruhan yang dikenakan kepada pesakit di dalam satu-satu hospital swasta. Selainnya

adalah caj hospital iaitu fi penginapan, fi tatacara kejururawatan, fi peralatan, fi ujian makmal dan fi ubat-ubatan yang tidak dikawal selia oleh Kementerian Kesihatan Malaysia.

Kenaikan fi perubatan sebanyak 14.4% adalah berdasarkan kepada kadar inflasi keseluruhan dan indeks harga pengguna khususnya bagi sektor penjagaan kesihatan dalam tempoh lapan tahun iaitu dari tahun 2002 hingga 2011. Keputusan ini dibuat setelah berunding dengan pelbagai kementerian dan juga pihak-pihak yang berkepentingan memandangkan fi perubatan yang sedia ada tidak pernah disemak sejak dilaksanakan.

Keputusan untuk meningkatkan fi perundingan diambil setelah mengadakan perbincangan mengenai kos yang dikenakan berhubung dengan perkhidmatan yang disediakan seperti tempoh perundingan yang bergantung kepada setiap kes dan kerumitan ditambah pula dengan tahap kepakaran, kecekapan dan penilaian klinikal yang berbeza diambil dalam menentukan kuantum fi.

Sebelum pelaksanaan Jadual Ketiga belas dibuat, kerajaan tidak campur tangan dalam menangani kos perubatan di hospital swasta. Jadual Ketiga belas ini memberi kuasa kementerian untuk meletakkan harga siling atau had maksimum kos rawatan untuk menjaga hak rakyat. Ini adalah supaya rakyat diberi perlindungan daripada kenaikan caj rawatan yang terlampau tinggi. Ini adalah satu usaha oleh kerajaan untuk mengawal kos rawatan di hospital swasta dalam masa yang sama memberi manfaat dan menjaga kebajikan rakyat.

Oleh yang demikian, terpulang kepada pengamal perubatan untuk mengenakan bayaran yang munasabah kepada pesakit dengan mengambil kira latar belakang pesakit, komplikasi kes yang dikendalikan, jenis fasiliti, lokasi dan sebagainya... *[Dismapuk]* Ada apa?

Dr. Syed Husin Ali: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Sebenarnya saya ingin tahu apakah mekanismenya untuk mengawal siling harga ini dan apakah tindakan yang akan diambil jikalau ada pusat-pusat perubatan swasta yang mengenakan bayaran yang lebih tinggi daripada siling tersebut. Terima kasih.

Datuk Seri Dr. S. Subramaniam: Saya mahu jelaskan dua perkara. Tadi saya sudah jelaskan kerana kadang-kadang ada persefahaman yang salah tentang apa yang telah dibuat oleh kerajaan. Perkara pertama yang saya mahu jelaskan ialah kadar yang ada di dalam *schedule* ini ialah kadar maksimum bukan kadar minimum. Ini berbeza dengan kadar yang dikenakan oleh *Bar Council*. Contohnya di mana di *Bar Council*, kadar yang dikenakan ialah kadar minimum bermaksud kalau ada *lawyer* yang mengenakan fi yang lebih rendah daripada fi yang dikenakan, yang telah dicadangkan oleh *Bar Council*. Mereka kan dikenakan tindakan. Sepatutnya mereka akan dikenakan caj yang lebih tinggi daripada apa yang dicadangkan oleh *Bar Council* tetapi di sebaliknya apa yang dibuat melalui kawalan di sini ialah tidak boleh lebih daripada apa yang telah ditetapkan oleh *Schedule* Ketiga belas tetapi pegawai-pegawai perubatan, doktor-doktor digalakkan untuk mengenakan fi yang kurang daripada apa yang telah ditetapkan. *So*, ini adalah kerana tujuannya ialah untuk pastikan ada satu kadar maksimum.

Untuk jawab soalan Ahli Yang Berhormat, perkara yang nombor dua ialah seperti yang telah saya terangkan di dalam kawalan kita cuma tertumpu pada fi profesional sahaja iaitu fi yang dikenakan oleh doktor di dalam memberi konsultasi dan kalau mereka membuat satu-satu prosedur, fi profesional

untuk melakukan prosedur itu. Akan tetapi satu-satu hospital mengenakan bayaran-bayaran lain contoh, untuk katil, untuk bilik, untuk ubat, untuk pemeriksaan makmal dan bayaran-bayaran lain itu tidak dikawal oleh *Schedule* Ketiga belas ini. Kalau kita lihat kepada bil kepada keseluruhannya lebih kurang 20% hingga 30% daripada fi nya mungkin ialah fi doktor-doktornya, yang lain itu ialah fi yang dikenakan oleh hospital yang tidak di bawah kawalan kita.

Untuk jawab pertanyaan yang ketiga, pemantauan dan penguatkuasaan undang-undang ini tergantung kepada pesakit yang buat aduan kepada pihak kementerian tentang *fees* yang mungkin lebih daripada apa yang ada di dalam jadual. Jadual ini bukan satu perkara yang rahsia kerana ia di dalam *website* kita, di mana mereka boleh lihat untuk tiap-tiap prosedur. Kalau ada seorang pesakit yang mempunyai perasaan bahawa beliau telah diminta membuat bayaran yang terlampau tinggi mereka boleh buat aduan kepada Bahagian Amalan di bawah Kementerian Kesihatan.

■1510

Kementerian boleh buat siasatan kepada aduan itu dan kalau dikenal pasti bahawa jumlah yang dikenakan itu ialah memang lebih daripada apa yang ada di dalam Jadual ini, ada ruang supaya tindakan boleh diambil ke atas pegawai itu kerana sudah membuat satu kesalahan di bawah akta. Jadi, ini ialah penjelasan kepada apa yang dibuat oleh kementerian. Itulah sahaja Tuan Yang di-Pertua perkara-perkara yang dibangkitkan untuk Kementerian Kesihatan. Sekali lagi saya ucapkan ribuan terima kasih kepada semua Ahli Yang Berhormat yang telah mengambil bahagian di dalam perbahasan ini...

Tuan Chandra Mohan a/l S. Thambirajah: *[Bangun]*

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat, Yang Berhormat.

Datuk Seri Dr. S Subramaniam: Dan bangkit untuk memberi pandangan mereka. Kita akan ambil kira perkara-perkara ini di dalam...

Tuan Yang di-Pertua: Ada seorang yang bangun Yang Berhormat.

Tuan Chandra Mohan a/l S. Thambirajah: Ada satu yang tertinggal. Seruan saya berkaitan dengan kekurangan kemudahan dan pakar geriatrik di Hospital Rawang...

Datuk Seri Dr. S Subramaniam: Hospital mana?

Tuan Chandra Mohan a/l S. Thambirajah: Kekurangan kemudahan geriatrik dan pakar geriatrik sedangkan dasar warga emas telah menggariskan komitmen kerajaan. Soalan saya dalam perbahasan ialah apakah inisiatif yang akan diambil oleh kementerian untuk menambah kemudahan dan pakar geriatrik?

Datuk Seri Dr. S Subramaniam: Terima kasih Ahli Yang Berhormat. Ia terlepas di dalam senarai yang diberi kepada saya. Tidak apa, saya akan cuba jawab ini. Seperti yang saya telah terangkan tadi pilihan bidang kepakaran terpulang kepada doktor-doktor. Dalam perkara ini pada biasanya ada budaya pilihan di mana tertumpu kepada bidang-bidang yang boleh dikatakan nampak glamor macam kardiologi. Penyakit-penyakit macam itu yang mendapat sambutan yang paling tinggi daripada doktor-doktor.

Di dalam ini mengikut sejarah bukan sahaja di dalam negara kita, di dalam negara-negara yang lain mereka yang mahu pilih bidang geriatrik ini memang jumlah mereka ini kurang. Walaupun begitu, saya boleh nampak perubahan pada masa sekarang iaitu ada daripada jumlah doktor muda pada masa sekarang yang boleh nampak iaitu keperluan dalam bidang geriatrik dan nombor dua boleh nampak keistimewaan di dalam bidang itu yang sedang tampil ke hadapan untuk meneruskan pendidikan di dalam bidang geriatrik.

Sebagai dasar kerajaan memang kita mempunyai sikap yang terbuka dan akan mengambil langkah-langkah untuk menggalakkan lebih banyak daripada doktor untuk mengambil bidang ini dan meluaskan lagi saluran yang ada supaya mereka boleh mendapat pendidikan di dalam bidang ini dan memberi peluang-peluang supaya mereka boleh meneruskan pendidikan lanjutan di dalam bidang ini di dalam negara kita sahaja. Tidak perlu seperti dahulu kena pergi ke luar negara.

Melalui langkah-langkah ini, saya berharap dengan masa dan dengan keperluan negara semasa perjalanan negara untuk menjadi satu negara *an aging nation* menjelang 2030 dan memang ini satu perkara yang amat diperlukan untuk memastikan satu tahap rawatan yang bermutu tinggi untuk warga emas. Saya ambil pandangan Ahli Yang Berhormat secara baik dan kerajaan akan berusaha seberapa boleh untuk menambahkan lagi doktor di dalam bidang kepakaran geriatrik. Terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Terima kasih Yang Berhormat di atas jawapan yang telah diberi oleh Kementerian Kesihatan. Sekarang seterusnya saya jemput Kementerian Pertanian dan Industri Asas Tani yang mana dihadiri sendiri oleh Menteri. Saya juga ingin merakamkan ucapan terima kasih kepada Yang Berhormat kerana sudi datang memberi jawapan yang sewajarnya. Dipersilakan Yang Berhormat.

3.14 ptg.

Menteri Pertanian dan Industri Asas Tani [Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Pertamanya saya bagi pihak Kementerian Pertanian dan Industri Asas Tani ingin mengucapkan terima kasih di atas keprihatinan Ahli-ahli Yang Berhormat Senator kerana telah memberikan perhatian khususnya terhadap perkembangan sektor pertanian negara di dalam perbahasan ke atas Titah Diraja pada kali ini. Sesungguhnya Kementerian Pertanian amat menghargai segala pandangan, teguran dan cadangan Ahli-ahli Yang Berhormat tersebut.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Senator Dr. Syed Husin Ali telah menyentuh tentang usaha kerajaan bagi membantui menaikkan taraf ekonomi petani. Untuk makluman Yang Berhormat, kerajaan sentiasa prihatin di dalam usaha untuk membantu dan menaikkan taraf ekonomi dan sosial petani termasuklah pesawah-pesawah. Antara usaha yang dilakukan untuk meningkatkan pendapatan pesawah ialah:

- (i) misalnya memperkenalkan benih-benih padi yang baru;
- (ii) meningkatkan cara pengurusan sawah;
- (iii) memperkenalkan input-input pertanian yang bermutu tinggi seperti baja, racun dan sebagainya;

- (iv) memperkukuhkan infrastruktur pengairan, saliran dan sebagainya;
- (v) memperkenalkan teknologi moden kepada pesawah-pesawah; dan
- (vi) melancarkan jihad memerangi orang tengah yang selama ini kita berpendapat bahawa pendapatan petani banyak dikuasai oleh orang-orang tengah dan sebagainya.

Antara yang kita lakukan adalah dengan menyelaraskan harga padi di seluruh negara iaitu di setengah kawasan harga padi itu dinaikkan. Misalnya di Kelantan harga padi sebelum ini adalah RM980 tetapi telah pun ditingkatkan kepada RM1,200. Ini kita anggap boleh menaikkan pendapatan kepada pesawah-pesawah dan sebagainya.

Kita juga cuba membebaskan petani-petani daripada bebanan hutang daripada orang-orang tengah dan sebagainya dengan kita menyediakan bantuan melalui Pertubuhan Peladang di setiap kawasan di dalam negara. Untuk pengetahuan Yang Berhormat, pihak kerajaan telah pun memperuntukkan sebanyak RM2.201 bilion setahun bagi pemberian subsidi dan insentif kepada pesawah-pesawah di seluruh negara. Jadi, inilah sebenarnya menunjukkan komitmen kerajaan bahawa kita sentiasa mencari jalan bagaimana untuk membantu pesawah dan meningkatkan pendapatan mereka.

Yang Berhormat Senator To' Puan Hajah Zaitun binti Mat Amin telah membangkitkan beberapa isu berkenaan dengan ladang kontrak. Untuk makluman Yang Berhormat, Program Ladang Kontrak adalah salah satu projek berimpak tinggi yang diperkenalkan sebagai salah satu mekanisme untuk membantu pengusaha pertanian berskala kecil dan sederhana dalam menjamin pengeluaran hasil pertanian mereka mendapat pulangan yang setimpal. Program ini dijalankan secara integrasi melibatkan jabatan dan agensi seperti berikut:

- (i) FAMA atau pun Lembaga Pemasaran Pertanian Persekutuan;
- (ii) Jabatan Pertanian;
- (iii) Lembaga Pertubuhan Peladang;
- (iv) Institut Penyelidikan dan Kemajuan Pertanian Malaysia (MARDI);
- (v) Kementerian Pertanian dan Industri Makanan Sabah atau pun (MAFI);
- (vi) Kementerian Pemodenan Pertanian Sarawak (MOMA); dan
- (vii) TEKUN Nasional.

Program Ladang Kontrak melibatkan petani di bawah pengelolaan Jabatan Pertanian, LPP, MAFI dan MOMA sebagai pengeluar bekalan dan FAMA bertindak sebagai pembeli dan dipersetujui menjamin pasaran hasil tanaman di mana petani mengeluarkan hasil tanaman mengikut *variety*, kualiti, gred, pembungkusan dan jadual pengeluaran yang ditetapkan.

Selain daripada itu juga, Pertubuhan Peladang Kebangsaan atau pun (NAFAS) akan membuat *forward agreement* dengan izin dengan FAMA dalam membekalkan sayuran untuk dibekalkan ke pusat operasi FAMA dan *outlet-outlet* yang lain. Secara keseluruhannya pencapaian terkumpul Program Ladang Kontrak dari tahun 2006 sehingga 31 Mac 2014 adalah seluas 61,163 hektar dan bilangan

peserta seramai 35,941 orang. Manakala pencapaian hasil pengeluaran adalah sebanyak 2.6 juta metrik tan dengan nilai jualan sebanyak RM4.8 bilion.

■1520

Buah-buahan, sayur-sayuran dan tanaman pelbagai di dalam Program Ladang Kontrak adalah seperti berikut. Ada 19 sayur-sayuran dan juga ada sebanyak 15 buah-buahan. Bagi negeri Terengganu secara khususnya, pencapaian terkumpul dari tahun 2006 hingga 31 Mac 2014 adalah seluas 3,709 hektar dengan jumlah peserta seramai 3,297 orang. Cadangan pembukaan kawasan pertanian baru tahun 2014 di Terengganu disasarkan seluas 473 hektar dengan bilangan peserta seramai 369 orang dengan sasaran pengeluaran sebanyak 36,280 metrik tan dan nilai hasil sebanyak RM72.5 juta.

Antara usaha yang dilakukan oleh kementerian bagi Program Ladang Kontrak khususnya di Terengganu adalah seperti penglibatan peserta di Taman Kekal Pengeluaran Makanan ataupun TKPM, PPK dan lain-lain kawasan di seluruh negeri Terengganu. Di bawah Program Ladang Kontrak, setiap peserta yang berdaftar akan diberi jaminan pasaran oleh FAMA. Sehubungan dengan itu, petani lain adalah digalakkan untuk menyertai program Ladang Kontrak bagi memastikan mereka mendapat jaminan pasaran.

Manakala bagi menjawab Yang Berhormat tentang Marang. Di Marang, pencapaian terkumpul dari tahun 2007 sehingga 31 Mac 2014 adalah seluas 500.42 hektar dengan jumlah peserta seramai 368 orang. Kawasan bertanam utama adalah TKPM Serating, Kampung Alor Ketitir, Kampung Jerung Seberang, Bukit Perepat dan Kampung Tertak Batu. Komoditi yang ditanam adalah tembikai, labu manis, jagung manis, cili merah, betik eksotika dan sayur-sayuran.

Yang Berhormat juga telah membangkitkan isu berkaitan dengan nelayan yang terpaksa menjual hasil mereka kepada orang tengah kerana terikat dengan hutang. Yang Berhormat, kita sedar perkara ini. Oleh sebab itulah, di dalam jihad memerangi orang tengah, salah satu perkara yang kita tekankan adalah untuk melepaskan nelayan-nelayan ini daripada hutang dengan orang tengah.

Oleh itu, bagi maksud tersebut, pihak kerajaan melalui TEKUN Nasional telah menyediakan dana sebanyak RM40 juta yang bertujuan untuk mengambil alih hutang nelayan yang meminjam daripada orang tengah. Jadi, mana-mana nelayan yang berhutang itu boleh mengambil pinjaman daripada TEKUN untuk menyelamatkan hutang mereka daripada orang tengah. Kita juga menyediakan hutang yang sangat fleksibel iaitu semasa musim tengkujuh, sewaktu nelayan tidak mempunyai pendapatan, nelayan dibenarkan tidak membayar pinjaman mereka sehinggalah mereka boleh turun ke laut semula.

Dr. Syed Husin Ali: Yang Berhormat, boleh...

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Menteri, ada...

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Sebentar.

Tuan Yang di-Pertua: Biar Yang Berhormat Menteri habiskan dulu.

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Pihak kerajaan juga melalui NEKMAT menyediakan kepada 87 persatuan nelayan wang atau dana sebanyak RM50,000 setiap persatuan untuk digunakan

sebagai wang yang boleh dipinjam oleh nelayan apabila berlaku kecemasan. Perkara ini juga berlaku kepada nelayan apabila berlaku kecemasan, misalnya waktu musim tengkujuh anak-anak hendak dihantar ke sekolah dan sebagainya, tidak ada. Waktu kesuntukan wang, biasanya mereka akan berjumpa orang tengah. Maka kita sediakan wang yang kita letakkan kepada persatuan-persatuan nelayan untuk diberikan pinjaman secara *outright* kepada nelayan-nelayan tersebut. Ini *petty cash* yang kita sediakan kepada persatuan-persatuan nelayan dan sebagainya.

Jadi, kita mahu persatuan nelayan mengambil alih peranan orang tengah sebelum ini yang biasanya akan memberi pinjaman dan sebagainya kepada nelayan-nelayan. Silakan Yang Berhormat.

Dr. Syed Husin Ali: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan Yang Berhormat Menteri. Kita telah mendengar tadi bahawa nelayan dan pesawah sebagai petani adalah dibantu dan saya tertarik dengan bantuan-bantuan yang telah diberikan. Antara lain disebut tentang subsidi tadi. Kalau tidak salah saya, Yang Berhormat Menteri menyebut bahawa RM2 bilion adalah diberi untuk subsidi bagi petani-petani. Kalau kita bandingkan dengan subsidi yang diperoleh oleh IPP, ia adalah sepuluh kali ganda daripada itu iaitu sebanyak RM20 bilion. IPP ini yang memilikinya adalah beberapa orang yang kaya-kaya.

Bagaimanakah pandangan Yang Berhormat Menteri sekiranya keadaan diterbalikkan iaitu kepada petani-petani dibagi subsidi RM20 bilion dan kalau boleh, tidak payah pun subsidi kepada yang kaya-kaya itu tadi? Terima kasih.

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Terima kasih Yang Berhormat.

Tuan Yang di-Pertua: Sebelum itu saya hendak bertanya. Yang Berhormat ada bangkitkan dalam ucapan Yang Berhormat?

Dr. Syed Husin Ali: Ada.

Tuan Yang di-Pertua: Okey, terima kasih. Sila jawab.

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Sebenarnya apa yang diperuntukkan di kementerian lain, sama ada IPP dan sebagainya, itu mempunyai tujuan yang berbeza. Apa yang diperuntukkan di bawah kementerian kita adalah untuk tujuan yang berbeza. Jadi soal berapa sebenarnya yang diperlukan oleh kementerian kita, kita yang tahu berapa sebenarnya jumlah yang diperlukan. Setakat ini RM2.2 bilion itu adalah mencukupi untuk kita memberikan bantuan kepada pesawah-pesawah dan sebagainya.

Jadi kalau kita rasa perlu untuk kita tingkatkan kepada RM3 bilion atau RM4 bilion dan RM10 bilion, kita akan cadangkan kepada pihak kerajaan. Jadi tidak timbul oleh kerana kita perlukan beberapa bilion tambahan maka kita kena ambil daripada peruntukan yang diberikan untuk perkara-perkara yang lain seperti IPP dan sebagainya yang mana saya pun tidak mempunyai pengetahuan yang detil tentang kenapa perlu diberikan kepada IPP tersebut. Jadi untuk saya komen tentang itu mungkin saya agak sukar sedikit untuk memberinya.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat, agaknya kalau sekiranya Yang Berhormat Syed Husin menjangkakan ada IPP itu, kalau boleh Yang Berhormat berikan bukti-bukti Yang Berhormat. Kalau tidak, susah Yang Berhormat Menteri hendak jawab. Kalau tidak dapat sekarang pun tidak mengapa.

Dr. Syed Husin Ali: Tuan Yang di-Pertua, saya rasa Yang Berhormat Menteri tahu tentang IPP dan jumlah itu kerana sudah banyak kali dikeluarkan dan ditimbulkan dalam Parlimen sama ada di Dewan Rakyat dan di sini oleh saya sendiri.

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Ya lah tetapi tidak timbulkan kepada kementerian sayalah agaknya. Mungkin Yang Berhormat timbulkan kepada kementerian lain. Oleh sebab itu dia boleh jawab kepada Yang Berhormat. Akan tetapi kalau Yang Berhormat hendak minta supaya kita tambahkan subsidi, hendak tingkatkan subsidi nelayan kepada RM10 bilion, saya kata tadi kita akan kaji keperluan kita. Setakat ini keperluan kita adalah RM2.2 bilion mencukupi. Kalau kita hendak minta RM3 bilion atau RM4 bilion sekali pun, kita bukan suruh kurangkan peruntukan orang lain untuk tambah kementerian kita. Kalau kita perlukan, kita akan minta berdasarkan keperluan kita. Jadi yang melibatkan kementerian lain itu, saya percaya biarlah kementerian lain yang memberikan jawapannya sebab saya takut nanti kalau saya jawab yang tidak betul nanti, boleh dianggap mengelirukan Dewan pula. Jadi biarlah saya tidak menjawab.

Tuan Baharudin bin Abu Bakar: Saya mohon pencilan Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Yang di-Pertua: Silakan.

Tuan Baharudin bin Abu Bakar: Terima kasih Yang Berhormat Tuan Yang di-Pertua dan juga Yang Berhormat Menteri. Saya tidak hendak menyentuh tentang IPP dan sebagainya sebab ini konteks pertanian. Saya sangat tertarik dengan apa yang diperkatakan oleh Yang Berhormat Menteri tadi berkenaan dengan jihad iaitu jihad orang tengah.

Ini satu pendekatan yang saya rasa sangat baik dan bagus sebenarnya untuk membangkitkan kembali ekonomi nelayan. Sebagaimana yang kita katakan tadi, dari segi subsidi, itu adalah keperluan yang perlu dijaga oleh kerajaan untuk nelayan-nelayan di peringkat bawah sana.

■1530

Yang menjadi pendekatan yang terbaik yang cuba diperkenalkan oleh kementerian berkenaan dengan jihad orang tengah ini memang sangat-sangat baik. Saya hendak tahu perkembangan tentang konsep yang dibawa oleh pihak kementerian berkenaan dengan jihad orang tengah yang membolehkan ekonomi para nelayan dan juga petani ditingkatkan. Dalam masa yang sama tahniah juga saya ucapkan kerana pendekatan yang dilakukan oleh pihak kementerian terhadap mesra pinjaman apa yang diterangkan oleh pihak Menteri tadi. Saya minta juga dari segi perkembangan dan juga status yang dijelaskan. Oleh sebab kalau kita cakap pasal APP nanti kita sudah lari. Jadi lebih baik kita bercakap tentang pertanian, terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Terima kasih Yang Berhormat. Seperti yang kita semua tahu bahawa jihad ini baru lagi dalam peringkat permulaan. Jadi oleh kerana kebergantungan dengan orang tengah ini sudah menjadi seolah-olah satu budaya kepada nelayan, kepada pesawah. Jadi peringkat awal ini adalah bagaimana kita hendak menukar *mind set*, menukar budaya yang ada kepada nelayan, pesawah dan sebagainya. Ia memerlukan bukan boleh dapat kita capai dalam waktu yang terdekat. Kita kena *educate* bagaimana mereka hendak keluaran mereka daripada budaya yang

terlalu bergantung kepada kumpulan-kumpulan yang selama ini memang mereka bergantung kepada mereka.

Jadi sebab itulah walaupun kita misalnya menawarkan pinjaman RM40 juta kita sediakan dana kepada nelayan ini. Akan tetapi kita secara sukarela mereka untuk datang menebus pinjaman mereka. Jadi kita tidak memaksa mereka untuk menebus pinjaman. Jadi terpulang kepada kesedaran mereka untuk melepaskan diri daripada hutang tersebut.

Begitu juga dengan ikan yang mereka tangkap. Kalau biasanya mereka jual kepada orang tengah. Jihad ini kita telah pun meminta kepada nelayan supaya tidak lagi menjual ikan kepada orang tengah tetapi jual ikan tersebut kepada persatuan-persatuan nelayan. Di mana persatuan-persatuan nelayan boleh membayar ikan dengan harga sama ataupun mungkin lebih baik daripada yang dibeli oleh orang tengah. Akan tetapi berbalik juga kepada apa yang saya sebutkan tadi, kesedaran oleh nelayan itu sendiri. Sesetengah nelayan itu selesa selama ini bersama dengan orang tengah tersebut walaupun harganya murah dan sebagainya. Akan tetapi mereka akan terus dengan cara yang lama. Oleh sebab itu kita dalam proses untuk *educate* mereka dan sebagainya. Jadi jihad ini memerlukan masa yang panjang bukan sahaja komitmen daripada nelayan, tetapi juga persatuan-persatuan nelayan, pemimpin-pemimpin masyarakat untuk menyedarkan kepada nelayan, pesawah dan sebagainya untuk keluar dari budaya lama yang hidup bergantung dengan orang tengah.

To' Puan Hajah Zaitun binti Haji Mat Amin: Tuan Yang di-Pertua, boleh saya mencelah? Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Oleh kerana soalan dijawab oleh Yang Berhormat Menteri tadi berkaitan dengan apa yang saya bawa. Cuma saya ingin bertanya dalam jawapan Yang Berhormat Menteri itu tadi ada menyentuh bersabit dengan dana yang disediakan kepada para nelayan bagi membantu dan meringankan beban nelayan.

Saya ingin bertanya Yang Berhormat Menteri, cara membantu itu dalam bentuk pinjaman dan untuk cara membayar balik saya ingin tahu. Adakah ianya betul-betul meringankan beban para nelayan itu setelah diberi pinjaman yang disediakan oleh kementerian, terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Cara bayaran seperti yang saya sebut tadi, bahawa kita lebih *flexible* cara bayaran dia. Cara pinjaman TEKUN seperti kita tahu bahawa dari segi *interestnya* tidaklah tinggi dan sebagainya dan juga yang saya sebut tadi waktu mereka tidak mempunyai pendapatan iaitu musim tengkujuh. Waktu itu mereka boleh minta supaya tidak membuat bayaran. Misalnya kalau di Pantai Timur musim tengkujuh bulan Disember, Januari, Februari. Waktu itu mereka tidak perlu bayar hutang mereka dalam masa tiga bulan tersebut kerana waktu itu musim tidak ada pendapatan.

Jadi ini berbeza daripada apa yang berlaku dengan pinjaman kepada orang tengah dan sebagainya yang mereka terpaksa bayar dan sebagainya. Sebab itulah putaran hutang itu sentiasa tidak habis kalau dengan orang tengah. Ini kerana mereka terpaksa menolak hutang mereka melalui pemberian tangkapan mereka kepada orang tengah dan sebagainya. Jadi ini yang kita lakukan.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Saya campur sedikit.

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Ya, sila.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Boleh?

Tuan Yang di-Pertua: Sila Yang Berhormat.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya tertarik dengan istilah yang digunakan oleh Yang Berhormat tadi dalam bahasa Inggeris digunakan *to educate the* nelayan. Saya rasa ini satu subjek yang sangat saya sukai yang ada kaitan dengan masalah transformasi sikap. Apa yang saya ingin tahu Yang Berhormat dalam usaha dengan izin, meng*educate* nelayan ini, adakah ini dilakukan secara rambang, atau dengan satu cara yang benar-benar sistematik? Ada *work plan* dia, ada perancangan dia dan seterusnya. Saya rasa ini bukan sahaja ada kaitannya dengan nelayan, tetapi mempunyai kaitan dengan perubahan seluruh sikap masyarakat yang kita perlukan. Kalau sekiranya kementerian ini dapat memberi satu model bagaimana usaha-usaha dan langkah-langkah menukar sikap nelayan atau dengan istilah Yang Berhormat gunakan tadi *educate the* nelayan. Barangkali ini akan dapat juga digunakan oleh sektor-sektor lain dalam masyarakat kita, terima kasih.

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Terima kasih Yang Berhormat. Memang kita mempunyai modul-modul tertentu yang akan kita perturunkan kepada nelayan secara keseluruhannya tetapi kita akan bermula di peringkat pengurusan nelayan itu sendiri iaitu di peringkat persatuan-persatuan nelayan itu sendiri. Sebelum diperturunkan kepada nelayan, kita kena *educate* persatuan-persatuan nelayan itu dahulu. Saya bukan hendak menuduh semua sama ada persatuan nelayan. Saya pernah terlibat dengan koperasi misalnya.

Kita pernah terlibat dengan pertubuhan-pertubuhan peladang. Dari segi mereka juga perlu *dieducate*. Seseengah persatuan, seseengah koperasi dia juga kadang-kadang menjadi agen kepada mereka ini, kumpulan-kumpulan ini. Mereka sepatutnya menjadi *front liners* ataupun yang membantu nelayan, membantu petani dan pesawah. Akan tetapi ada masanya dalam keadaan tertentu ada kedapatannya mereka juga rupanya menjadi agen kepada orang-orang tengah dan sebagainya untuk mendapat komisen dan sebagainya. Jadi untuk *educate* seluruh nelayan, kita bermula dengan *to educate* persatuan-persatuan nelayan supaya daripada pihak pengurusan nelayan selepas kita *educate* persatuan nelayan, barulah kita perturunkan untuk kita *educate* dengan kumpulan yang lebih besar iaitu nelayan-nelayan dan sebagainya. Jadi memang kita ada program-program itu.

Akan tetapi seperti yang saya kata tadi oleh kerana ia sudah menjadi satu budaya dalam masyarakat ianya akan mengambil masa yang lama. Kita tidak boleh *expect* dalam masa setahun kita boleh selesaikan isu orang tengah ini. Sebab daripada zaman dahulu sejak kita adanya sektor ini nelayankah petani dan sebagainya, isu orang tengah ini sudah pun ada. Sudah menjadi satu budaya di dalam masyarakat kita. Jadi sebab itulah peringkat awal ini adalah peringkat untuk *educate* dan saya percaya lama-kelamaan kesedaran itu akan timbul. Saya akan pergi kepada seterusnya ialah...

Dato' Lim Nget Yoon: Boleh minta laluan?

Tuan Yang di-Pertua: Ya, silakan Yang Berhormat.

Dato' Lim Nget Yoon: Terima kasih kepada Tuan Yang di-Pertua. Tentang orang tengah ini, jadi kawasan saya Raub memang dengan durian Musang King dan Musang King ini telah menjadi

produk Singapore, Hong Kong, China. Jadi apakah kesilapan atau kelemahan pasaran jadual prosedur, pasaran negara kita. Apabila di *Singapore*, satu pokok durian pun tidak ada tetapi terkenal di dunia dengan durian yang kita *produce* itu. Terima kasih.

■1540

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Saya tidak berapa jelas. Yang saya faham durian kita berada di *Singapore* ataupun *Singapore* jadikan itu sebagai *Musang King Singapore*? *Is that what you mean*, Yang Berhormat maksudkan? Oleh sebab itulah kita sekarang hendak *branding*, ini masalah *branding* sebenarnya. Ini lari daripada topik ini tetapi oleh kerana dibangkitkan, minta izin Yang Berhormat, saya sedikit saja. Oleh kerana dia lari daripada tajuk tetapi saya jawab jugalah. Kita akan buka, dari segi *branding* kita akan buka agrobazaar kita di *Singapore*, Agrobazaar Malaysia untuk jual *Musang King* nanti supaya selepas ini sesiapa yang datang ke *Singapore*, akan beli durian *Musang King* Malaysia, bukan durian *Musang King Singapore*.

Saya tahu ramai daripada China, daripada Hong Kong yang terbang ke *Singapore* untuk makan *Musang King* dan mereka menganggap *Musang King* itu adalah *Musang King Singapore*. Oleh sebab itu kita akan perbetulkan *branding* tersebut. Kita akan buka Agrobazaar Malaysia di *Singapore* untuk *associate* kan *Musang King* dengan Malaysia dan kita juga akan buka agrobazaar kita di Guangzhou, Shanghai, Hong Kong dan di negara China supaya mereka tahu yang *Musang King* itu adalah kepunyaan Malaysia, bukan *Singapore*. Kita tidak mahu jadi macam dulu rambutan pun *Singapore* laici. Kita tidak mahu. Kita akan perbetulkan.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat, terima kasih Yang Berhormat. Saya ingin menarik perhatian semua Ahli Yang Berhormat, Yang Berhormat boleh minta penjelasan kalau sekiranya dalam ucapan perbahasan ada Yang Berhormat bangkitkan dan pihak kementerian tidak jawab, itu boleh atau minta penjelasan apa Yang Berhormat bangkitkan masa berbahas. Selain daripada itu, tolong elakkan kerana masa cukup penting bagi kita. Sekian, teruskan Yang Berhormat.

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Okey, Yang Berhormat Senator Datuk Chin Su Phin mencadangkan agar dipecahkan monopoli AP import bagi beras dan daging.

Untuk pengetahuan Yang Berhormat, kerajaan pada waktu ini hanya mengeluarkan permit import beras hanya kepada BERNAS kerana selaras dengan perjanjian konsesi antara pihak kerajaan dan BERNAS yang berkuat kuasa sehingga tahun 2021 iaitu BERNAS dilantik sebagai pengimport tunggal beras. Untuk pengetahuan Yang Berhormat, memang benar pada waktu ini AP untuk mengimport beras adalah BERNAS sahaja tetapi untuk pengetahuan Yang Berhormat juga baru-baru ini di dalam Kabinet kita telah pun membuat keputusan untuk mengkaji semula import tunggal ini iaitu monopoli import beras oleh BERNAS ini.

Pihak Kementerian Pertanian dan Industri Asas Tani telah pun diminta oleh Kabinet untuk membuat kajian semula dan akan dibentangkan semula kajian tersebut ke dalam Kabinet untuk keputusan selanjutnya. Jadi, kita akan buat kajian semula ya. Kita harapkan akan ada satu perubahan kepada AP import beras ini. Manakala bagi daging pula, tidak ada sekatan untuk AP. Sesiapa saja berhak untuk mengimport daging tetapi oleh kerana daging ini merupakan perkara yang sensitif, ia

tertakluk kepada tiga syarat utama. Sesiapa saja berhak tetapi tiga syarat utama yang penting untuk mendapatkan AP import daging.

Yang pertama, pusat sembelihan tersebut mesti halal kerana kita sebuah negara Islam kita mesti pastikan daging yang dibawa masuk adalah halal. Jadi, JAKIM mesti meluluskan pusat penyembelihan itu sebagai tempat halal. Kedua, Jabatan Kesihatan mesti meluluskan dari segi mengeluarkan sijil kelulusan kesihatan. Kita tidak mahu mengimport daging yang boleh membawa masalah kepada negara kita kerana penyakit kuku dan mulut ini boleh menyebabkan masalah kesihatan kepada rakyat kita. Ketiganya, mesti ada pusat sejuk buku, *cold room* dan sebagainya untuk mengimport daging. Jadi, sesiapa yang ada tiga syarat asas tersebut boleh membuat permohonan dan *insya-Allah* kalau ada kelayakan boleh dibawa masuk.

Saya hendak maklumkan kepada Dewan Negara ini bahawa semua produk-produk sayur-sayuran selain daripada kubis tidak memerlukan AP. Saya tahu ramai yang menganggap, ramai yang keluar dalam surat khabar dan sebagainya mengatakan kerajaan mesti relaks, mesti open, buka AP. Saya hendak maklumkan kita telah pun *liberalize*kan Apa, yang tidak boleh dibawa masuk, yang memerlukan AP untuk buah-buahan ataupun produk-produk makanan seperti ini ada kopi, kubis. Dia ada 3K iaitu kelapa, kubis dan kopi. Tiga sahaja. *The rest*, yang lain semua boleh dibawa masuk oleh sesiapa sahaja tanpa memerlukan AP dan yang lain adalah daging-daging. Daging mesti melalui AP dan sebagainya. Ayam, lembu, kambing dan sebagainya perlukan AP. Yang lain-lain tidak ada.

Jadi, kalau ada pihak yang mengatakan harga barang naik kerana dimonopoli AP oleh kumpulan tertentu dan sebagainya, sebenarnya salah. Itu adalah perkara yang tidak betul kerana tidak ada AP diperlukan untuk bawa masuk sayur, ikan dan sebagainya. Sesiapa saja berhak untuk membawa masuk ikan, sayur dan sebagainya. Yang Berhormat Senator Puan Hajah Mariany binti Mohammad Yit telah menyentuh tentang subsidi diesel kepada nelayan, dengan cadangan supaya disemak kembali tentang pemberian subsidi diesel ini. Untuk pengetahuan Yang Berhormat, pihak kementerian sedang berbincang dengan pihak Kementerian Kewangan untuk mengkaji semula dari segi pemberian diesel ini terutamanya untuk *vessel* di Zon C dan C2.

Ada kemungkinan, saya sebut ada kemungkinan ya. Saya tidak boleh kata sah lagi, ada kemungkinan Zon C dan C2 mungkin dari segi subsidi diesel ini mungkin tidak akan diberi kepada mereka ini. Bagaimanapun keputusannya selepas perbincangan dengan Kementerian Kewangan dan sebagainya di bawah rasionalisasi subsidi. Yang Berhormat juga menyentuh tentang mekanisme pemberian subsidi. Kementerian melalui LKIM telah melaksanakan pengagihan minyak diesel untuk nelayan sejak tahun 2006 hingga kini dan syarat-syaratnya adalah seperti berikut, antaranya:

- (i) pemilik bos haruslah warganegara yang mempunyai kad biru;
- (ii) kad nelayan yang sah yang dikeluarkan oleh Jabatan Perikanan;
- (iii) memiliki lesen *vessel*/perikanan yang sah; dan
- (iv) memiliki *vessel*/ perikanan yang dikeluarkan Jabatan Laut Sabah dan sebagainya.

Yang Berhormat Senator Dato' Boon Som a/l Inong juga membangkitkan isu tentang monopoli beras oleh BERNAS. Saya sudah jawab tadi. Kita akan kaji semula ya monopoli tersebut. Seterusnya Yang Berhormat Senator Dato' Dr. Johari bin Mat menyentuh isu mengenai kebergantungan kita kepada beras import. Kenapa kita bergantung kepada beras import Yang Berhormat kata walaupun kita mempunyai tanah yang luas dan sebagainya.

Untuk makluman Yang Berhormat, kerajaan telah menetapkan tahap sara diri ataupun *Self Sufficiency Level* (SSL) sekurang-kurangnya 70% manakala sebanyak 30% adalah diimport.

Pada tahun 2013 tahap SSL negara adalah sebanyak 72.9%. Pihak kerajaan telah melaksanakan beberapa langkah bagi meningkatkan hasil pengeluaran padi dan kita mempunyai sasaran untuk mengeluarkan sepenuhnya padi di dalam negara. Antara langkah-langkah yang kita ambil untuk meningkatkan pengeluaran padi misalnya:

- (i) meningkatkan pengeluaran dan produktiviti di kawasan jelapang;
- (ii) melaksanakan penanaman padi secara berskala besar melalui pengurusan berpusat di bawah EPP 10 dan 11;
- (iii) mewujudkan pengurusan berpusat di MADA, KADA dan semua IADA
- (iv) menggalakkan penggunaan *variety* padi yang baru; dan
- (v) mewujudkan kawasan jelapang padi baru dan sebagainya.

■1550

Ini antara langkah-langkah jangka panjang yang kita ambil untuk memastikan kita tingkatan pengeluaran dan seterusnya mengurangkan import dari luar negara.

Yang Berhormat Senator Datuk Haji Yunus bin Haji Kurus membangkitkan isu mengenai ketidakseragaman harga barang makanan di Labuan. Kerajaan memang sedar bahawa di Labuan, harga barangan agak berbeza dengan Semenanjung termasuk juga dengan Sabah dan Sarawak. Sebenarnya di Labuan ini, isu yang besar adalah dari segi kes *triple handling*. Kalau barang yang diimport dari Semenanjung akan dihantar ke Kota Kinabalu, di*unload*, di*load* balik ke dalam kapal untuk dibawa ke Labuan dan sebagainya. *Triple handling* ini sebenarnya merupakan satu perkara yang sudah lama dan sedang dilihat dari segi cara penyelesaiannya.

Sebenarnya di bawah Kementerian Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan (KPDNKK) ada program penyeragaman harga yang mana pihak kerajaan menanggung kos *transportation* untuk membawa barang daripada Semenanjung hingga ke Sabah, Sarawak dan juga ke Labuan. Jadi pihak kementerian, kita akan berbincang dengan pihak KPDNKK untuk memasukkan produk-produk segar dan sebagainya di dalam program penyeragaman harga mereka. Walau bagaimanapun, di pihak kementerian, kita telah pun wujudkan pasar tani di Labuan iaitu dua kali seminggu iaitu Sabtu dan Ahad. Kita mempunyai satu program yang dipanggil Jimat Belanja Dapur iaitu ada 32 barang termasuk sepuluh jenis ikan dan 22 jenis sayuran dan buah-buahan yang harganya 5% hingga 20% lebih rendah daripada biasa.

Kita juga mempunyai pasar peladang iaitu yang menjalankan konsep borong yang harganya juga lebih rendah daripada tempat biasa. Pihak kerajaan telah meluluskan peruntukan sebanyak

RM200,000 untuk pembinaan pasar nelayan supaya nelayan boleh menjual terus ikan hasil tangkapan laut mereka untuk dijual dengan harga yang lebih murah dan kita jangka akan mula beroperasi pada bulan Jun ini.

Senator Datuk Jamilah binti Sulaiman mengetengahkan isu berkenaan penyalahgunaan minyak diesel. Ini melibatkan penguatkuasaan. Kita akan sentiasa bekerjasama dengan pihak Kementerian Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan (KPDNKK) serta agensi penguat kuasa iaitu Agensi Penguatkuasaan Maritim Malaysia (APMM).

Yang Berhormat Tuan Haji Abdul Shukor bin P A Mohd Sultan telah pun membangkitkan mengenai cadangan untuk Program Bumi Hijau. Untuk makluman Yang Berhormat, kita akan memperkenalkan Program Bumi Hijau, program ala bumi hijau yang kita namakan sebagai Program Jom Bertani yang akan dilancarkan oleh Yang Amat Berhormat Timbalan Perdana Menteri pada 12 Jun nanti di Besut, Terengganu. Programnya hampir sama dengan Bumi Hijau. Dalam masa yang sama juga, kita juga telah pun melancarkan Program Pertanian Bandar untuk menanam sayur-sayuran dan sebagainya di bandar yang telah pun kita lancarkan di Johor Bahru pada 15 April 2013. Ini semua untuk menggalakkan lebih ramai rakyat kita untuk terlibat dalam pertanian sama ada secara kecil-kecilan dan sebagainya.

Puan Roslin binti Haji Abdul Rahman telah mengutarakan isu berkenaan beberapa produk pertanian yang bernilai tinggi seperti sarang burung walet dan tanaman herba untuk dikembangkan ke kampung-kampung tradisi. Untuk makluman Yang Berhormat, Strategi Industri Sarang Burung Walet 2011-2020 telah menggariskan untuk meningkatkan pengeluaran sarang burung walet secara mampan, mengujudkan premis-premis walet baru di kawasan-kawasan yang mempunyai sumber makanan dan berkeupayaan menampung termasuk di kampung-kampung tradisi.

Manakala bagi industri herba pula, Jabatan Pertanian telah diberi tanggungjawab untuk membangunkan projek kluster herba yang merupakan salah satu daripada insentif *Entry Point Project* (EPP) 1. Pendekatan pembangunan kawasan herba adalah berasaskan pendekatan pembangunan kluster. Terdapat 17 kluster yang ditubuhkan iaitu di Kangar, Perlis; Sik dan Kulim, di Kedah; di Seberang Perai, Pulau Pinang; Taiping dan Kinta, Perak; Tanjong Karang dan Sepang di Selangor; Rembau, Negeri Sembilan; Masjid Tanah di Melaka; Batu Pahat, Mersing dan Kota Tinggi, Johor; Raub dan Maran Pahang serta Gua Musang dan Bachok, Kelantan yang melibatkan penanaman herba seluas 294 hektar sehingga tahun 2013.

Yang Berhormat Senator Tuan Ahamat Yusop telah membangkitkan isu pemberian subsidi padi yang tidak sama rata di kawasan jelapang dan bukan jelapang. Untuk makluman Yang Berhormat, pihak kementerian buat masa ini sedang membuat kajian supaya kita dapat menyelaraskan daripada pemberian subsidi tersebut.

Yang Berhormat Senator Tuan Mohd. Khalid bin Ahmad telah membangkitkan bilangan petani yang mengusahakan sawah padi seluas satu ekar dan mendapat sepuluh tan serta kawasannya. Untuk makluman Yang Berhormat, LPP melalui Pertubuhan Peladang Kawasan di Selangor mempunyai senarai pesawah yang mendapat hasil pengeluaran melebihi lapan metrik tan per hektar.

PPK yang terlibat ialah PPK Pasir Panjang, PPK Sungai Besar dan PPK Tanjong Karang. Pesawah yang memperoleh hasil pengeluaran melebihi 10 metrik tan per hektar ialah seramai 21 orang, manakala sepuluh orang pesawah mendapat hasil pengeluaran antara lapan hingga 9.9 metrik tan per hektar.

Yang Berhormat juga mencadangkan supaya diwujudkan satu perbadanan penanaman padi nasional. Untuk makluman Yang Berhormat, MADA, KADA dan Lembaga Pertubuhan Peladang di luar jelapang memainkan peranan sebenarnya seperti sebuah perbadanan bagi penanam-penanam padi di dalam jelapang dan di luar jelapang.

Oleh itu, buat masa ini tidak ada lagi hasrat untuk mewujudkan sebuah perbadanan penanam padi seperti Lembaga Padi dan Beras Negara satu ketika dulu. Walau bagaimanapun oleh kerana adanya cadangan seperti ini, pihak kementerian akan melihat cadangan ini dan kita akan mengkaji kesesuaiannya.

Tuan Yang di-Pertua serta Ahli-ahli Yang Berhormat sekalian...

Tuan Mohd. Khalid bin Ahmad: Tuan Yang di-Pertua, menceleh sedikit. Yang Berhormat Menteri, dalam subsidi, kenapakah subsidi untuk padi hibrid tidak diadakan ataupun tidak diwujudkan, hanya ada padi biasa sahaja iaitu padi tempatan. Padi hibrid kita tidak diberi subsidi. Kenapa?

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Sehingga hari ini, memang kita belum memberikan sebarang subsidi kepada padi hibrid ini dan pihak kerajaan masih lagi mengkaji sama ada untuk memberikan subsidi atau tidak. Ada beberapa jenis padi lagi yang sedang di dalam kajian untuk kita memberikan subsidi.

Tuan Haji Ahamat @ Ahamad bin Yusop: *[Bangun]*

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Misalnya di Sarawak, padi bukit misalnya, juga padi tetapi tidak mendapat subsidi dan kita juga sekarang ini sedang di dalam kajian untuk mendapatkan subsidi bagi padi bukit di Sarawak. Ini adalah di antara beberapa jenis padi yang sedang di dalam kajian bagi kita untuk memberikan subsidi. *Insya-Allah* oleh kerana ada cadangan daripada Yang Berhormat, kita masukkan. Sememangnya memang kita sudah pun memasukkan padi hibrid di dalam jenis padi yang kita minta untuk diberikan subsidi kerana bagi kita, apa jenis padi pun, sama ada padi bukit, padi bario, padi hibrid, apa sahaja kalau kita beri subsidi kepada padi biasa, kita juga perlu beri subsidi kepada padi-padi yang lain. *Insya-Allah*.

■ 1600

Tuan Mohd. Khalid bin Ahmad: Tuan Yang di-Pertua, kalau boleh suara ini adalah suara daripada orang kampung, orang yang buat bendang hibrid, bukan boleh percaya sangat. Saya bawa melalui pandangan daripada petani-petani inilah.

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: *Insya-Allah*.

Tuan Yang di-Pertua: Ya, Yang Berhormat Tuan Haji Ahamat @ Ahamad bin Yusop

Tuan Haji Ahamat @ Ahamad bin Yusop: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, ada sikit saja Yang Berhormat saya hendak tanya. Soalan saya Yang Berhormat sudah jawab tentang subsidi padi yang tidak sama rata itu, terima kasih. Saya tertarik dengan ada beberapa pesawah di Selangor yang

mendapat hasil padi hampir sepuluh metrik tan satu hektar ya. Ada 22 orang tadi. Soalan saya apakah teknologi yang diguna pakai oleh mereka ini sehingga mencapai hasil yang sebegitu lumayan?

Kedua, ini cerita kampung sayalah Yang Berhormat, *please bear with me for a while* dengan izin. Kampung saya ada sawah padi dalam 200 ekar, kampung Kesang Tasek Daerah Ledang, Johor. Ini luar jelapanglah. Rata-rata pesawah mendapat hasil padi sekitar tiga metrik tan satu hektar. So, baru-baru ini MARDI telah membuat kajian di tempat sawah saya itu dan telah mencuba dengan satu jenis benih padi baru. Sebelum itu pun ada secara persendirian orang kampung ini tanam sendiri dan juga gunakan benih padi baru, saya pun tidak ingat apa jenisnya dan ternyata dapat hasil yang lebih baik.

Baru-baru ini MARDI buat eksperimen saya ingat, lebih kurang macam itu. Baru dua, tiga hari ini saya dapat panggilan daripada orang kampung bahawa benih padi baru yang ditanam dalam masa sebulan, pokok padi itu mati, mati. Lebih kurang ada 20 ekar yang mati. Jadi orang kampung pun *puzzled*lah minta saya tolong tanyakan kepada Menteri, tolong tengokkan apa cerita ini MARDI ini di kampung saya tadi? Bukan semua mati, dalam 200 ekar itu ada dalam 10% daripada 20 ekar yang mati. Jadi kena tanam semula nampak gayanya. Terima kasih Yang Berhormat.

*[Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah **mempengerusikan Mesyuarat**]*

Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob: Terima kasih Yang Berhormat, untuk di Sekinchan Selangor itu memang dari segi hasilnya tinggi sehinggakan lapan hingga sepuluh metrik tan. Apa yang kita lihat adalah dari segi cara pengendalian sawah, penanaman dan sebagainya. Mereka mengamalkan *good agriculture practice* atau pun amalan pertanian yang baik mengikut- kita mempunyai garis panduan yang kita keluarkan. Ada *Rice Check*- garis panduannya. Bila waktu letak baja, berapa jumlah baja yang perlu diletakkan dan sebagainya.

Jadi mereka mengikut apa saja peraturan-peraturan yang dikeluarkan oleh kita. Jadi sebab itulah kalau kita baja misalnya, kalau kita tetapkan waktu-waktu tertentu mesti letak baja. Berapa banyak baja yang perlu diletak dan sebagainya. Mereka ikut apa saja yang telah pun ditetapkan tetapi di sesetengah kawasan kita, ianya tidak mengikut apa yang ditetapkan, *Rice Check* yang kita keluarkan. Kita suruh letakkan empat beg baja, mereka letak dua beg. Kalau macam ini kita terus letak dua, mereka letak empat beg. Jadi inilah perkara-perkara yang sebenarnya.

Oleh sebab itu kita sekarang ini, kita sedang menggalakkan petani *educate* pesawah untuk mendapatkan sijil *good agriculture practice* ini untuk sijil amalan pertanian yang baik ini supaya dapat mengikut segala peraturan-peraturan dan jangka masa-jangka masa yang telah kita tetapkan dan sebagainya, cara pengendalian yang telah kita tetapkan dan sebagainya. Kita yakin kalau mereka dapat mengikut apa yang telah kita garis dan tetapkan, hasil juga akan bertambah dan sebagainya.

Jadi Tuan Yang di-Pertua serta Ahli-ahli Yang Berhormat saya kira itu sajalah yang ingin saya perelaskan kepada semua Ahli Yang Berhormat. Sekali lagi saya ingin mengucapkan setinggi-tinggi terima kasih di atas pandangan dan kerjasama Ahli-ahli Yang Berhormat sewaktu saya menjawab

segala persoalan yang ditimbulkan. Mana-mana yang mungkin ada ketinggalan dan sebagainya yang tidak dapat saya jawab, maklumkan *insya-Allah* saya akan berikan jawapan secara bertulis dan sebagainya. Terima kasih. *Assalamualaikum*.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Terima kasih Yang Berhormat Menteri, saya andaikan bahawa semua persoalan-persoalan itu ditimbulkan semasa perbahasan menjunjung titah ini sudah di jawab oleh Yang Berhormat Menteri untuk kementerian yang berkenaan.

Cuma saya sebagai peribadi hendak menggunakan kesempatan ini juga sekali lagi- tadi Yang Berhormat menyebut tentang keperluan mengedukate nelayan. Setiap tadi di hujung pembentangan ini Yang Berhormat menyebut tentang keperluan mengedukate petani. Saya tidak memerlukan jawapan. Akan tetapi kalau ada bolehlah, kalau tidak ada tidak mengapalah. Cuma saya rasa ini sesuatu yang patut dialu-alukan sekali lagi kerana ada kaitannya dengan masalah perubahan sikap kita. Perubahan sikap petani, perubahan sikap nelayan dan perubahan sikap sektor-sektor lain dalam negara kita. Kalau hendak jawab boleh, kalau tidak pun tidak mengapa. Okey, Terima kasih banyak Yang Berhormat.

4.07 ptg.

Timbalan Menteri Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat [Datuk Hajah Azizah binti Datuk Seri Panglima Mohd. Dun]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. *Bismillahi Rahmani Rahim. Assalamualaikum warahmatullahitaala wabarakatuh*.

Saya ingin mengucapkan setinggi-tinggi terima kasih kepada semua Ahli Yang Berhormat yang telah pun menyentuh beberapa perkara di bawah tanggungjawab Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat semasa perbahasan Usul Menjunjung Kasih Titah Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong.

Tuan Yang di-Pertua izin kan saya menjawab pertanyaan, saranan dan cadangan yang dibangkitkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat seperti berikut. Pertamanya berkenaan dengan bantuan yang diberikan kepada ibu tunggal yang telah dikemukakan oleh Yang Berhormat Senator Dato' Dayang Hajah Madinah binti Tun Abang Haji Openg, Yang Berhormat Senator Puan Roslin binti Haji Abdul Rahman dan Yang Berhormat Senator Puan Hajah Rohani binti Abdullah. Mengupas isu kesejahteraan wanita khususnya ibu tunggal, kementerian komited dalam memastikan kebajikan ibu tunggal sentiasa terpelihara dan seterusnya menyumbang kepada pembangunan negara.

Dalam hal ini kementerian kita menyediakan bantuan kebajikan masyarakat melalui skim bantuan kanak-kanak di Kota Kinabalu bagi ibu tunggal yang menanggung anak berumur di bawah 18 tahun dan kepada keluarga ibu tunggal miskin menerusi skim bantuan am bagi membantu meringankan beban mereka. Pada tahun 2012 seramai 41,179 orang ibu tunggal menerima bantuan kanak-kanak dengan melibatkan peruntukan berjumlah RM121 juta. Manakala bagi tahun 2013 iaitu hingga bulan November, seramai 44,027 orang ibu tunggal menerima bantuan kewangan yang melibatkan peruntukan berjumlah RM126 juta.

Bagi bantuan am pada tahun 2012 pula sebanyak 41.2 juta telah disalurkan kepada 20,099 keluarga ibu tunggal miskin menerusi skim ini. Manakala bagi tahun 2013 hingga November sebanyak

17,834 keluarga ibu tunggal miskin juga telah menerima bantuan kewangan yang melibatkan peruntukan berjumlah RM40 juta. Mereka juga digalakkan untuk berusaha memperbaiki tahap sosioekonomi dan tidak bergantung sepenuhnya kepada bantuan kebajikan. Insentif dalam bentuk geran pelancaran disediakan juga untuk penerima bantuan termasuk ibu tunggal yang ingin menjalankan perniagaan bagi menjana pendapatan.

Pada tahun 2012 sebanyak RM779,936 telah disalurkan kepada 312 orang ibu tunggal. Manakala bagi tahun 2013 iaitu hingga November, sejumlah RM297,969 disalurkan kepada 123 orang ibu tunggal sebagai modal permulaan untuk menjalankan perniagaan mereka.

■1610

Berhubung cadangan Yang Berhormat supaya kerajaan meningkatkan lagi program keusahawanan untuk semua golongan wanita termasuklah suri rumah dan ibu tunggal terutamanya di luar bandar, kementerian ini menyambut baik cadangan tersebut. Dalam hal ini, program MAMACARE yang dilaksanakan oleh kementerian melalui Lembaga Penduduk Pembangunan Keluarga Negara (LPPKN) akan diperluaskan lagi bagi melatih golongan ibu tunggal dan juga wanita warga emas bagi memberikan penjagaan *post-natal* secara holistik kepada ibu-ibu yang baru bersalin. Inisiatif pemerikasaan ekonomi ini mampu meningkatkan pendapatan dan taraf hidup pengamal MAMACARE selaras dengan objektif Bidang Keberhasilan Utama Negara untuk membantu golongan yang berpendapatan rendah.

Selain itu, kementerian juga sedang bekerjasama dengan Kementerian Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan ataupun KPDNKK melalui program mikro francais untuk melahirkan usahawan wanita bagi menjalankan perniagaan secara francais. Kebiasaannya orang ramai mengaitkan francais dengan modal yang besar seperti *McDonald*, *Kentucky Fried Chicken* dan sebagainya, tetapi terdapat juga francais kecil di bawah RM50,000. Dalam hal ini, kementerian mengambil inisiatif untuk melahirkan lebih ramai wanita dalam bidang mikro francais ini. Bagi tahun 2014 ini, kementerian menyasarkan seramai 100 orang wanita untuk menceburi bidang mikro francais.

Berkaitan dengan saranan Yang Berhormat Senator Hajah Rohani Abdullah supaya Program 1AZAM diteruskan kerana telah berjaya membantu wanita terutamanya menjadi ketua keluarga. Sukacita dimaklumkan bahawa inisiatif Program 1AZAM yang diterajui oleh kementerian akan diteruskan hingga tahun 2015. Hingga 31 Disember 2013, sejumlah 140,296 orang telah pun menyertai Program 1AZAM dari seluruh negara yang melibatkan perbelanjaan sebanyak RM1.3 bilion. Pada tahun 2014 ini, sebanyak RM273 juta lagi telah diperuntukkan bagi pelaksanaan Program 1AZAM yang dijangka akan dapat memberi manfaat kepada seramai 32,000 orang bakal peserta. Justeru, kementerian berharap agar Ahli-ahli Yang Berhormat akan terus memberikan sokongan kepada Program 1AZAM yang terbukti telah berjaya meningkatkan pendapatan dan taraf hidup golongan yang berpendapatan rendah ini.

Tuan Yang di-Pertua, dalam bidang keluarga pula, langkah-langkah yang diambil oleh kementerian dalam menangani masalah jurang komunikasi antara anak dan ibu bapa disebabkan oleh penggunaan *gadget* dan alat telekomunikasi yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Senator Dato' Lim

Nget Yoon. Mengenai langkah-langkah ini, kementerian untuk mengurangkan jurang komunikasi antara ibu bapa dan anak-anak yang tertumpu kepada *gadget* dan alat telekomunikasi yang lain, kami telah mengambil tindakan bagi memberikan kemahiran keibubapaan dan komunikasi yang berkesan dalam mengukuhkan keharmonian keluarga.

LPPKN telah melaksanakan Kursus Ilmu Keluarga@LPPKN yang diadakan secara bulanan di setiap negeri kepada masyarakat umum. Bagi tempoh 2006 hingga Disember 2013, sejumlah 10,238 kursus telah diadakan yang berjaya menarik penyertaan seramai 1,152,776 orang peserta. Kita juga menyedari cabaran di mana kedua suami isteri bekerja masa kini dan juga kekangan pasangan ini untuk menghadiri kursus keibubapaan di luar waktu kerja. Oleh itu, LPPKN telah melaksanakan Program Keluarga@Kerja ataupun *Parenting@Work* khusus untuk ibu bapa yang bekerja sama ada di sektor awam ataupun swasta sejak tahun 2007 lagi.

Program ini adalah untuk membantu ibu bapa yang bekerja mendapat kemahiran untuk mengimbangi antara tanggungjawab kerja dengan keluarga ataupun *work life balance* dengan izin serta juga memberikan kemahiran berkomunikasi antara anak dengan menggunakan teknologi yang terkini. Bagi tempoh tahun 2007 hingga Disember 2013, sejumlah 603 program telah dilaksanakan oleh LPPKN dengan kerjasama pertubuhan bukan kerajaan yang melibatkan seramai 25,971 orang ibu bapa.

Berkaitan cadangan untuk memperketat undang-undang untuk mewajibkan anak-anak menjaga ibu bapa yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Senator Puan Roslin Haji Abdul Rahman, cadangan Yang Berhormat ini supaya undang-undang berkaitan kewajipan anak-anak menjaga ibu bapa, buat masa ini, kementerian belum lagi bercadang untuk memperkenalkan undang-undang yang sedemikian. Kementerian yakin masyarakat Malaysia hari ini masih lagi berpegang teguh kepada pegangan agama dan nilai budaya timur yang tinggi serta memupuk kasih sayang terhadap ibu bapa ataupun anggota keluarga yang lanjut usia. Dalam hal ini, kementerian turut melaksanakan kempen-kempen kesedaran melalui program pendidikan kekeluargaan bagi memantapkan lagi hubungan dan kasih sayang antara ahli-ahli keluarga di dalam masyarakat kita.

Tuan Yang di-Pertua, mengenai cadangan penubuhan pusat jagaan kanak-kanak di sekolah oleh Yang Berhormat Senator Puan Hajah Mariany Mohammad Yit, merujuk kepada cadangan Ahli Yang Berhormat mengenai pewujudan pusat jagaan ini, adalah menjadi satu keutamaan kepada kementerian supaya lebih banyak lagi taman asuhan kanak-kanak ataupun taska dan pusat jagaan kanak-kanak dapat kita wujudkan. Justeru, kementerian akan mengadakan perbincangan dengan Kementerian Pendidikan bagi kita dapat merealisasikan hasrat yang murni ini.

Berkaitan dengan langkah-langkah yang diambil oleh kerajaan bagi membendung kes rogol bawah umur yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Senator To' Puan Hajah Zaitun Haji Mat Amin, kementerian telah menggubal dasar perlindungan kanak-kanak yang dipersetujui oleh kerajaan pada bulan Julai 2009. Dasar ini mencerminkan komitmen menyeluruh semua pihak yang berkepentingan termasuk juga ibu bapa atau penjaga kanak-kanak dalam melindungi kanak-kanak khususnya daripada sebarang bentuk keganasan mental dan fizikal, kecederaan, pengabaian, penderaan atau eksploitasi dengan menyediakan persekitaran yang selamat dan juga mesra kepada kanak-kanak.

Dalam pada itu, Dasar dan Pelan Tindakan Pendidikan Kesihatan Reproduktif dan Sosial Kebangsaan turut digubal oleh kementerian pada tahun 2009. Dasar dan pelan tindakan ini adalah bertujuan untuk meningkatkan pengetahuan masyarakat terutama remaja kita berhubung kesihatan reproduktif dan kesan negatif akibat perlakuan seksual di luar batasan dan juga luar nikah. Peruntukan undang-undang yang...

To' Puan Hajah Zaitun binti Haji Mat Amin: Tuan Yang di-Pertua, boleh saya mencelah?

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Sila, sila.

To' Puan Hajah Zaitun binti Haji Mat Amin: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri yang menjawab. Saya tertarik dengan rumah perlindungan. Saya ucap tahniahlah kepada Kerajaan Barisan Nasional yang begitu serius untuk membantu masyarakat di bawah Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat.

Cuma, saya ingin penjelasan Yang Berhormat Menteri, adakah rumah perlindungan ini telah pun diwujudkan di semua negeri? Saya mohon mencadangkan kalau dapat, di setiap daerah diadakan, dibina rumah perlindungan ini. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Datuk Hajah Azizah binti Datuk Seri Panglima Mohd. Dun: Terima kasih Yang Berhormat Senator. Tuan Yang di-Pertua, saya teruskan dengan ucapan sebelum saya menjawab kepada berkaitan dengan rumah perlindungan ini. Masih lagi...

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Akan tetapi Yang Berhormat berjanji akan menjawablah?

Datuk Hajah Azizah binti Datuk Seri Panglima Mohd. Dun: Ya, ya. Ini masih lagi dengan rogol juga ini. Masih. Berkaitan dengan peruntukan undang-undang, undang-undang yang mengenakan hukuman berat turut digubal bagi membendung jenayah rogol. Di bawah sub seksyen 376(1) Kanun Keseksaan, hukuman bagi kesalahan rogol bawah umur 16 tahun dengan kerelaan boleh dipenjarakan sehingga 20 tahun dan dikenakan sebatan. Manakala di bawah subseksyen 376(2)(d) bagi kesalahan rogol bawah umur 16 tahun tanpa kerelaan dan di bawah subseksyen 376(2)(e) bagi kesalahan rogol bawah umur 12 tahun, sama ada dengan rela atau tanpa rela, pesalah rogol boleh dipenjarakan lima hingga 30 tahun dan dikenakan sebatan.

Secara ringkasnya, kementerian berpendapat undang-undang sedia ada adalah memadai untuk melindungi anggota masyarakat khususnya wanita daripada kes rogol dan rogol bawah umur. Walau bagaimanapun, Jabatan Peguam Negara telah mengambil inisiatif untuk meneliti Kanun Keseksaan dan Kanun Tatacara Jenayah untuk tindakan penambahbaikan.

■1620

Berkaitan dengan rumah perlindungan ini sebenarnya kalau untuk kanak-kanak di bawah umur, sekiranya kes rogol ini berlaku di dalam rumah itu sendiri maka tentulah ada keperluan untuk kita mengambil kanak-kanak itu keluar dari rumah itu. Ini kerana yang melakukan keganasan itu adalah ahli keluarga. Jadi kita mempunyai di setiap negeri kita ada rumah untuk kanak-kanak. Di situlah kita menempatkan kanak-kanak kita ini apabila didapati bahawa keperluannya itu memang ada. Di setiap negeri kita ada ya.

Untuk program kesedaran pula modul Pendidikan Kesihatan Reproduktif, kementerian melalui LPPKN telah membangunkan modul pendidikan kesihatan reproduktif bagi meningkatkan kemahiran ibu bapa dan remaja berkaitan aktiviti yang tidak bermoral terutama isu-isu seksualiti seperti modul cakna diri untuk remaja, modul cakna diri untuk ibu bapa. Kita juga ada program di sekolah kerana kita sedar pelajar-pelajar sekolah perlu diberikan pengetahuan akan bahaya dan risiko aktiviti yang tidak bermoral. Kementerian melalui LPPKN juga dengan kerjasama Kementerian Pendidikan dalam melaksanakan projek rintis Program Pendidikan Kesihatan Reproduktif dan Sosial ataupun PEKERTI sebagai aktiviti kokurikulum di sekolah untuk murid Tahun 6 iaitu selepas peperiksaan UPSR, pelajar Tingkatan 3 selepas PMR dan juga pelajar pendidikan khas di sekolah-sekolah terpilih di seluruh Malaysia bermula tahun 2012.

Program di sekolah mengguna pakai modul yang dibangunkan oleh persatuan-persatuan kesihatan reproduktif Malaysia iaitu dengan izin, *Reproductive Health of Adolescence* untuk murid Tahun 6 dan modul cakna diri remaja yang dibangunkan oleh LPPKN untuk pelajar Tingkatan 3. Pada tahun 2012, seramai 2,376 orang pelajar iaitu 1,255 murid Tahun 6, 1,085 pelajar Tingkatan 3 dan 36 daripada pendidikan khas daripada 33 buah sekolah telah mengikuti projek rintis ini. Saya ingin maklumkan projek ini akan terus dilaksanakan pada bulan September 2014. Kalau ditanya kenapa selepas peperiksaan tamat.

Begitu juga kita mempunyai program di peringkat komuniti Program Pendidikan Kesihatan Reproduktif diperluaskan pada tahun 2014 dan kumpulan sasar ialah terdiri daripada pelajar sekolah yang berasrama penuh, penghuni institusi JKM seperti Sekolah Tunas Bakti, Taman Sri Puteri, Rumah Kanak-kanak dan Rumah Akhlak Remaja dan Ibu Bapa di kawasan Program Perumahan Rakyat (PPR). Sebanyak dua siri latihan kejurulatihan telah dan sedang dilaksanakan kepada pegawai pelaksana LPPKN, JKM dan guru daripada sekolah berasrama penuh iaitu daripada 17 hingga 20 Mac.

Keduanya pada 27 hingga 30 April tahun ini. Siri ketiga juga dijangka akan diadakan pada bulan Jun. Sebanyak sepuluh program di institusi JKM dan sekolah berasrama penuh serta empat program telah dikenal pasti pula untuk dilaksanakan pada bulan Julai dalam komuniti PPR. Jadi kita buat macam-macam programlah.

Tuan Yang di-Pertua, berkaitan dengan keganasan rumah tangga, yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Senator Datuk Hajah Noriah binti Mahat. Berdasarkan statistik yang dikeluarkan Polis Diraja Malaysia jumlah kes keganasan rumah tangga yang telah dituduh dan dijatuhi hukum dari tahun 2005 hingga 2012 adalah seperti berikut. Yang dituduh 3,238 kes dan jatuh hukum 1,145 kes. Perincian data tersebut mengikut tahun akan dikemukakan kepada Ahli Yang Berhormat secara bertulis kerana dia panjang Yang Berhormat. Berkaitan dengan kerjasama kementerian dengan agensi lain dalam program untuk mencegah dan pemulihan berkaitan keganasan rumah tangga serta kejayaannya yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Senator Datuk Hajah Noriah binti Mahat juga.

Antara program yang telah dilaksanakan di mana kita bekerjasama dengan agensi kerajaan yang lain dan juga NGO ialah satu kursus pra perkahwinan ataupun SMARTSTART LPPKN kepada pasangan yang akan berkahwin dan baru berkahwin kurang daripada 5 tahun bagi meningkatkan

kemahiran perhubungan antara pasangan. Daripada tahun 2006 hingga Disember 2013, sejumlah 552 program telah dilaksanakan dengan disertai oleh lebih 20,407 pasangan dengan kerjasama Jabatan Pendaftaran Negara, NGO dan juga badan-badan agama. Topik-topik seperti...

Datuk Hajah Noriah binti Mahat: Saya hendak mencelah sedikit Yang Berhormat Datuk.

Datuk Hajah Azizah binti Datuk Seri Panglima Mohd. Dun: Boleh saya habiskan sedikit.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Yang Berhormat minta habiskan itu dulu.

Datuk Hajah Azizah binti Datuk Seri Panglima Mohd. Dun: Sedikit sahaja. Topik-topik seperti alam keibubapaan serta menangani tekanan dan konflik turut diintegrasikan dalam kursus ini. Ya silakan.

Datuk Hajah Noriah binti Mahat: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Cuma tadi Yang Berhormat Timbalan Menteri ada menyatakan mengenai dengan program SMARTSTART. Kalau tidak silap saya SMARTSTART ini sudah tidak ada lagi. Jadi saya minta pandangan daripada Yang Berhormat Timbalan Menteri, jikalau tidak ada saya minta kalau boleh perkara ini perkara baik supaya dapat diteruskan dari semasa ke semasa. Terima kasih.

Datuk Hajah Azizah binti Datuk Seri Panglima Mohd. Dun: Untuk makluman Yang Berhormat ini adalah satu program yang memang program yang baik dan kita teruskan. Kita bekerjasama dengan badan-badan NGO untuk melaksanakan program SMARTSTART ini. Mungkin kadang-kadang namanya boleh berubah-ubah. Saya pun dapat maklumat daripada pegawai memang diteruskan juga program ini Yang Berhormat. Jadi jangan bimbang.

Datuk Hajah Noriah binti Mahat: Okey saya tambah sedikit. Yang Berhormat Timbalan Menteri, kalau seingat saya dulu baru-baru diperkenalkan MPWK kepada kita, kita yang menganjurkan di peringkat semua Parlimen-Parlimen SMARTSTART ini. Kita ajar cara mula-mula alam perkahwinan terus sampai ke penghujungnya. Akan tetapi memang setakat ini ke Parlimen-Parlimen saya tidak nampak lagi. Terima kasih.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Saya hendak dapat kepastian di mana Yang Berhormat Datuk Hajah Noriah dapat tahu yang mana tidak berlangsung dan tidak berjalan lagi?

Datuk Hajah Noriah binti Mahat: Pasal program itu tidak ada ke bawah lagi SMARTSTART. Peringkat permulaan dulu memang ada tetapi sudah lama, sekarang ini memang sudah tidak ada. Saya rasa tiga...

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Tapi Yang Berhormat Menteri baru terang sudah ada, masih ada Yang Berhormat.

Datuk Hajah Noriah binti Mahat: Tuan Yang di-Pertua, kita ini MPWK di peringkat Parlimen dulu banyak program-program ini tetapi ke Parlimen-Parlimen sudah dipotong tidak ada tidak turun. Jadi kalau boleh benda ini semua baik, kalau boleh dapat diturunkan. Saya rasa buku SMARTSTART ini kita ada simpan lagi tetapi sekarang ini benda ini tidak turun di bawah mungkin dibuat di bandar-bandar. *Wallahuallah* lah. Terima kasih.

Datuk Hajah Azizah binti Datuk Seri Panglima Mohd. Dun: Tuan Yang di-Pertua, dua-dua betul. Memang Program SMARTSTART ini diteruskan tapi dengan kerjasama NGO. Jadi Yang

Berhormat Senator betul juga tidak lagi dilaksanakan oleh MPWK di peringkat Parlimen-Parlimen tetapi cadangan itu boleh kita ambil dan kita mempertimbangkan. Kita punya peruntukan kita boleh dilaksanakan kerana program ini adalah program yang baik, *insya-Allah*. Saya teruskan Tuan Yang di-Pertua?

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Sila-sila. Cuma saya hendak memastikan bahawa perkara-perkara yang ditimbulkan di sini dipertanggungjawabkan faktualitinya. Itu sahaja, terima kasih.

Puan Hajah Rohani binti Abdullah: *[Bangun]*

Datuk Hajah Azizah binti Datuk Seri Panglima Mohd. Dun: Kedua program keluarga, kerja ataupun...

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Yang Berhormat ada permintaan untuk mencelah daripada Yang Berhormat, boleh?

Datuk Hajah Azizah binti Datuk Seri Panglima Mohd. Dun: Boleh, boleh.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Sila.

Puan Hajah Rohani binti Abdullah: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan terima kasih kepada Yang Berhormat Timbalan Menteri. Saya hendak respons berkaitan dengan 1AZAM tadi saya ucapkan terima kasih kerana diteruskan. Cuma saya hendak tahu adakah bagi tahun 2014 ini Parlimen terpilih sahaja atau Parlimen seluruh negara dan sekiranya tahun 2014 ini bilakah program ini akan bermula? Terima kasih.

Datuk Hajah Azizah binti Datuk Seri Panglima Mohd. Dun: Terima kasih. Berkenaan dengan 1AZAM ini seperti yang saya sebutkan tadi kita teruskan. Untuk tahun ini kita sedang dalam proses *tendering*, jadi dia akan berjalanlah di semua kawasan-kawasan Parlimen yang telah dikenal pasti ini. Okey. Seterusnya Program Keluarga@Kerja (Parenting@Work) khusus untuk ibu bapa yang bekerja sama ada di sektor awam dan swasta mulai tahun 2007 untuk mengimbangi tanggungjawab kerja dan keluarga *work life balance*. Antara aspek yang diliputi adalah cara gaya keibubapaan yang kreatif, pengurusan konflik khususnya masalah interpersonal yang mana diharap dapat meningkatkan kemahiran ibu bapa dalam mengelak situasi yang berisiko seperti penderaan terhadap kanak-kanak. Bagi tempoh tahun 2007 hingga Disember 2013 sejumlah 603 kursus keibubapaan telah dilaksanakan oleh LPPKN, NGO dan juga sektor swasta yang melibatkan penyertaan seramai 25,971 orang ibu bapa.

■1630

Program ini dijalankan dengan kerjasama agensi kerajaan seperti FELDA dan Kementerian Tenaga, Teknologi Hijau dan Air, pihak swasta seperti Maybank dan Tenaga Nasional Berhad serta NGO seperti Majlis Perundingan Pertubuhan Islam Malaysia (MAPIM).

Memandangkan aspek kewangan merupakan satu daripada punca berlakunya kes keganasan rumah tangga, maka LPPKN juga melaksanakan kursus pengurusan kewangan keluarga SMARTbelanja@LPPKN dengan kerjasama Agensi Kaunseling dan Pengurusan Kredit Bank Negara. Sebanyak 219 program SMARTbelanja@LPPKN telah dilaksanakan dari tahun 2008 hingga Disember 2013, melibatkan penyertaan seramai 12,241 orang ahli keluarga.

Dalam pada itu, kementerian turut menyediakan perkhidmatan kaunseling kepada mangsa keganasan rumah tangga dan penderaan kanak-kanak bagi membantu mengukuhkan emosi dan psikologi mereka. Statistik yang dikumpulkan dari tahun 2011 hingga tahun 2013 menunjukkan sebanyak 2,055 kes telah dirujuk kepada Jabatan Kebajikan Masyarakat dan juga Jabatan Pembangunan Wanita untuk kaunseling.

Berkaitan dengan cadangan yang dibawa oleh Yang Berhormat Senator Datuk Hajah Noriah juga, pindaan ke atas Akta Keganasan Rumah Tangga 1994 dan kesalahan keganasan seksual di bawah seksyen 375 bagi mengatasi masalah keganasan rumah tangga. Berhubung cadangan supaya Akta Keganasan Rumah Tangga 1994 dan kesalahan keganasan seksual di bawah seksyen 375 dipinda bagi mengatasi masalah keganasan rumah tangga, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, peruntukan di bawah seksyen 375 Kanun Keseksaan adalah berkenaan kesalahan rogol yang berlaku antara lelaki dengan perempuan tanpa ikatan perkahwinan yang sah. Manakala kesalahan keganasan seksual yang berlaku di antara suami dan isteri di dalam perkahwinan yang sah pula adalah diperuntukkan di bawah seksyen 375A iaitu melalui peruntukan baru dalam pindaan Kanun Keseksaan pada tahun 2006. Seksyen 375A ini memperuntukkan hukuman penjara sehingga lima tahun terhadap suami yang melakukan keganasan seksual yang menyebabkan kecederaan atau ketakutan kematian atau kecederaan kepada isterinya atau mana-mana orang lain untuk mengadakan persetubuhan dengan isterinya.

Satu lagi yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Senator Datuk Hajah Noriah Mahat ialah berkaitan dengan bilangan kaunselor yang mengendalikan kes keganasan. Kementerian melalui Jabatan Kebajikan Masyarakat telah mengemukakan permohonan kepada Jabatan Perkhidmatan Awam pada 15 Januari 2014, tahun ini untuk mewujudkan lebih banyak lagi perjawatan kaunselor di Jabatan Kebajikan Masyarakat. Pada masa ini terdapat seramai 183 orang Pegawai Psikologi di JKM dan dua orang Pegawai Psikologi di Jabatan Pembangunan Wanita yang sentiasa bersedia untuk memberikan khidmat sokongan dan kaunseling kepada mangsa-mangsa keganasan rumah tangga. Selain itu, kaunselor-kaunselor di bawah naungan kementerian turut dihantar menghadiri kursus, seminar, persidangan dan latihan kejurulatihan (TOT) untuk meningkatkan pengetahuan dan kompetensi pegawai dalam bidang kekeluargaan.

Yang Berhormat Senator Datuk Hajah Noriah juga membangkitkan khidmat kaunseling kepada anak-anak mangsa keganasan rumah tangga. Kementerian turut menyediakan perkhidmatan bimbingan dan kaunseling kepada kanak-kanak tersebut untuk mengukuhkan semula emosi dan psikologi anak-anak. Selain daripada sesi kaunseling biasa yang dijalankan bersama kanak-kanak dan ahli keluarga yang terlibat, antara kaedah dan pendekatan lain yang turut digunakan adalah melalui program psikoterapi kanak-kanak, psiko pendidikan dan Retreat Keluarga.

Berkenaan dengan celahan yang dibuat oleh Yang Berhormat Senator Datuk Yahaya Mat Ghani tentang hukuman ke atas isteri yang mendera suami. Berhubung dengan bentuk hukuman yang boleh dikenakan ke atas isteri...

Datuk Hajah Noriah binti Mahat: Tuan Yang di-Pertua, minta maaf saya. Ada satu lagi rasa saya Timbalan Menteri belum jawab soalan saya. Apakah pelan tindakan jangka panjang untuk mengatasi masalah keganasan rumah tangga di Malaysia ini? Terima kasih.

Datuk Hajah Azizah binti Datuk Seri Panglima Mohd. Dun: Saya akan *check*, mungkin ada lagi yang belum kita sampai Yang Berhormat. Berkenaan dengan hukuman tadi itu ke atas isteri yang didapati bersalah mendera suami, peruntukan Akta 521 memberi perlindungan yang sama kepada kedua-dua isteri ataupun suami. Dalam erti kata yang lain, perlindungan terhadap mangsa keganasan rumah tangga di dalam akta itu adalah merangkumi kedua-dua pasangan suami dan juga isteri.

Tuan Yang di-Pertua, berkenaan dengan warga emas yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Senator Puan Roslin binti Haji Abdul Rahman dan juga yang dikemukakan oleh Yang Berhormat Senator Datuk Raja Ropiah binti Raja Abdullah. Mengenai cadangan Ahli Yang Berhormat supaya kerajaan menyediakan program-program khas bagi memberikan perlindungan dan bantuan kepada warga emas, kementerian akan terus memberi perhatian kepada aspek kebajikan dan juga keperluan golongan warga emas. Ini adalah satu urusan yang berterusan bagi kita mengenang jasa dan meningkatkan kualiti hidup dan kesihatan golongan tersebut ke arah penuaan yang sihat, produktif dan juga aktif.

Dalam hal ini, kementerian melalui JKM telah menyediakan kemudahan dan prasarana untuk manfaat warga emas seperti Rumah Seri Kenangan (RSK) dan Rumah Ehsan yang memberikan penjagaan dan perlindungan. Sehingga Mac 2014, seramai 2,072 orang warga emas telah menerima penjagaan dan perlindungan di 11 buah RSK iaitu sembilan buah di Semenanjung Malaysia dan dua buah di Sarawak, tiga rumah warga tua di Sabah dan dua buah Rumah Ehsan. Selain itu, JKM juga menyediakan skim Bantuan Orang Tua (BOT) kepada warga emas yang miskin berumur 60 tahun ke atas yang memerlukan bantuan untuk terus mereka tinggal di dalam komuniti dengan kadar RM300 sebulan dan pendapatan tidak melebihi pendapatan garis kemiskinan semasa. Bagi tahun 2013 hingga November, seramai 150,354 orang warga emas telah menerima BOT dengan peruntukan sebanyak RM455 juta. Di samping itu, JKM juga menyediakan bantuan kewangan berbentuk geran tahunan kepada Pertubuhan Sukarela Kebajikan (PSK) warga emas. Bagi tahun 2014, 23 PSK warga emas telah menerima geran sebanyak RM3.7 juta daripada kerajaan.

Berkaitan dengan cadangan untuk menerapkan fikiran yang positif kepada warga emas dan juga amalan gaya hidup sihat serta menabung oleh Yang Berhormat Senator

Datuk Raja Ropiah. Merujuk kepada saranan Ahli Yang Berhormat supaya kerajaan menyediakan modul berkaitan pengamalan gaya hidup sihat dan kepentingan menabung untuk masa hadapan, kementerian mengalu-alukan cadangan tersebut. Namun begitu, kementerian turut berpandangan bahawa program advokasi dan penerapan kesedaran berhubung kepentingan penjagaan kesihatan dan pengurusan kewangan sewajarnya kita mulakan lebih awal, terutamanya pada usia yang muda lagi. Hal yang demikian, kerana kesedaran pada usia muda membolehkan seseorang individu itu membuat perancangan sewajarnya pada peringkat awal sebelum dia bersara dan memasuki usia emas.

Sejajar dengan perkara ini, Dasar dan Pelan Tindakan Warga Emas Negara yang diluluskan oleh Jemaah Menteri pada 5 Januari 2011 turut menetapkan strategi bagi mengutamakan persediaan dalam kalangan generasi muda. Justeru, pihak Kementerian Pendidikan sebagai pengerusi Jawatankuasa Kecil Pendidikan dan Kerohanian di bawah dasar dan pelan tindakan ini telah melaksanakan pelbagai program ceramah dan aktiviti melibatkan murid sekolah dan guru bersama warga emas bagi meningkatkan kesedaran murid terhadap golongan tersebut serta mengeratkan hubungan antara generasi. Dalam hal ini, pada tahun 2013, seramai 1,409,921 orang murid sekolah dan 77,162 orang guru serta 56,631 orang warga emas telah terlibat dalam program tersebut di seluruh negara.

Bagi tujuan amalan gaya hidup sihat, golongan warga emas boleh terlibat aktif dengan 242 kelab warga emas yang berdaftar dengan Kementerian Kesihatan melalui klinik kesihatan di seluruh negara. Di samping itu, Kementerian Kesihatan turut menyediakan portal *MyHealth* dan portal Infosihat yang mengandungi panduan pendidikan kesihatan kepada masyarakat termasuk golongan warga emas.

Berkaitan dengan pelan tindakan tadi Yang Berhormat katakan belum dijawab ini, sebenarnya tumpuan kementerian lebih kepada usaha advokasi seperti yang telah saya sebutkan bagi mencegah kes-kes keganasan rumah tangga. Juga tumpuan kita kepada kursus-kursus yang dilaksanakan oleh LPPKN seperti tadilah, yang bermula dengan SMARTSTART, sebelum berkahwin, dalam tempoh lima tahun sudah berkahwin, SMARTbelanja@LPPKN, melatih, mengajar, mendidik mereka bagaimana berbelanja secara yang berhemah supaya tidak akan berlaku keretakan ataupun pergaduhan di dalam rumah tangga itu apabila seseorang yang berbelanja lebih ataupun tidak tahu tugas dan tanggungjawab mereka untuk menjadi suami dan isteri yang baik, juga menjadi ibu bapa yang baik.

■1640

Oleh sebab itulah menjadi tumpuan kita di bawah kementerian. Menjawab isu yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Senator Datuk Raja Ropiah binti Raja Abdullah yang berkaitan dengan penyediaan kemudahan dan prasarana yang sesuai kepada warga emas seperti yang termaktub dalam Pelan Tindakan Warga Emas, kerajaan telah menubuhkan Majlis Penasihat dan Perundingan Warga Emas Negara bagi menangani hal ehwal berkaitan warga emas.

Bagi memantapkan mekanisme pelaksanaan Dasar Warga Emas Negara dan PTWEN, Jawatankuasa Teknikal Dasar Warga Emas telah diwujudkan untuk memastikan dasar dan pelan tindakan tersebut dapat dilaksanakan dengan berkesan. Memandangkan PTWEN meliputi pelbagai sektor, tujuh jawatankuasa kecil telah diwujudkan yang mana salah satunya merupakan Jawatankuasa Kecil Perumahan dan Persekitaran yang dipengerusikan oleh Kementerian Kesejahteraan Bandar, Perumahan dan Kerajaan Tempatan.

Bagi mewujudkan persekitaran yang kondusif kepada warga emas, dalam hal ini KPKT melalui Jabatan Perancangan Bandar dan Desa telah menyediakan satu draf garis panduan perancangan fizikal bagi warga emas. Garis panduan ini memberi tumpuan terhadap perancangan fizikal iaitu perancangan tapak, reka bentuk bangunan yang menerapkan kepelbagaian reka bentuk sejagat dan

menyediakan kemudahan bagi penempatan warga emas melalui konsep dengan izin, *aging in place*, perkampungan warga emas dan juga pusat jagaan warga emas.

Selain itu Jabatan Kerajaan Tempatan telah melaksanakan pemantauan ke atas pelaksanaan Undang-undang Kecil Bangunan (UKBS) 1984 melalui peranan Pihak Berkuasa Tempatan (PBT). Jabatan Kerajaan Tempatan akan menyalurkan peruntukan kepada PBT untuk menyediakan ataupun mengubahsuai kemudahan sedia ada supaya mesra OKU dan warga emas. Walau bagaimanapun, peruntukan ini adalah tertakluk kepada permohonan PBT tersebut.

Tuan Yang di-Pertua, berkaitan dengan standard minimum bagi rumah amal warga emas yang juga dibangkitkan oleh Yang Berhormat Senator Datuk Raja Ropiaah binti Raja Abdullah. JKM telah mengeluarkan garis panduan penubuhan pusat jagaan di bawah Akta Pusat Jagaan 1953 dan Peraturan-peraturan Pusat Jagaan 1994. Di bawah peruntukan undang-undang tersebut, semua pusat jagaan perlu berdaftar dengan Suruhanjaya Syarikat Malaysia (SSM) ataupun Pendaftar Pertubuhan (ROS). Premis mereka juga perlu mendapat pengesahan dan kelulusan daripada agensi-agensi teknikal seperti Jabatan Bomba dan Penyelamat, Pihak Berkuasa Tempatan (PBT) dan Jabatan Kesihatan. Sekiranya keperluan tersebut dipenuhi, JKM akan mengeluarkan perakuan pendaftaran kepada pusat jagaan berkenaan.

Dalam hal ini, pusat jagaan hendaklah mematuhi sekurang-kurangnya standard minimum yang ditetapkan iaitu:

- (i) mematuhi nisbah penjaga dengan penghuni iaitu seorang penjaga kepada 18 orang warga emas yang boleh mengurus diri atau seorang penjaga kepada empat orang warga emas yang terlanjar;
- (ii) mematuhi nisbah penghuni dengan ruang lantai iaitu 3.0 meter persegi bagi seorang warga emas;
- (iii) menyediakan dan mempamerkan jadual menu makanan seimbang dan jadual aktiviti yang sesuai dengan warga emas;
- (iv) pusat jagaan hendaklah mempunyai kemudahan peralatan dan perabot yang sesuai, selamat dan cukup bagi keperluan warga emas;
- (v) menyediakan dan menyenggara rekod-rekod di pusat jagaan; dan
- (vi) menjaga kebersihan dan keselamatan di dalam dan juga di luar premis pusat jagaan.

Bagi memastikan pusat jagaan warga emas berkenaan diurus dengan baik, JKM turut membuat pemantauan ke atas pusat-pusat jagaan warga emas dari semasa ke semasa supaya mereka patuh kepada sekurang-kurangnya standard minimum yang telah ditetapkan. Kementerian turut menggalakan kerjasama daripada Ahli-ahli Yang Berhormat untuk melaporkan kepada pihak JKM sekiranya terdapat pusat jagaan yang beroperasi tanpa mematuhi standard minimum yang ditetapkan ini.

Pada masa yang sama JKM turut menyediakan geran pembaikan yang bertujuan untuk membantu PSK menaiktarafkan bangunan dan kemudahan supaya aspek keselesaan dan keselamatan penghuni terpelihara.

Bagi tahun 2012, lima PSK telah menerima geran pembaikan sebanyak RM257,000 dan empat telah menerima geran tersebut sebanyak RM374,000 pada tahun 2013. Jadi sekiranya mereka menghadapi masalah, premis mereka kurang baik, ada kerosakan mereka boleh juga membuat permohonan kepada Jabatan Kebajikan Masyarakat.

Berkaitan dengan mengapakah elaun harian anak-anak yatim di pusat jagaan masih kekal RM8 sehari dibandingkan dengan kos banduan dan tahanan PATI yang dikemukakan oleh Yang Berhormat Senator Tuan Haji Abdul Shukor bin P A Mohd Sultan. Mengenai isu ini, kementerian kita mengambil maklum perkara ini dan akan meneruskan perjuangan kami untuk mendapatkan kelulusan bagi menaikkan kadar *ground down* langsung daripada RM8 ke kadar yang lebih munasabah lagi Yang Berhormat.

Tuan Yang di-Pertua, berkaitan dengan cadangan yang dibuat oleh Yang Berhormat Senator Puan Bathmavathi a/p K.Krishnan. Merujuk kepada cadangan untuk mengkaji kadar pemberian skim bantuan khususnya elaun pekerja cacat dan bantuan am, kementerian merakamkan ucapan terima kasih di atas keprihatinan Ahli Yang Berhormat terhadap kebajikan dan kesejahteraan kumpulan sasaran kementerian.

Dalam hal ini kementerian berpandangan bahawa kadar bantuan yang disalurkan adalah berpatutan dan telah mengambil kira keperluan semasa. Pada masa yang sama, kementerian turut memberikan tumpuan kepada pendekatan produktif, *welfare* bagi membantu para penerima bantuan kebajikan keluar daripada kepompong kemiskinan.

Antara program telah diperkenalkan seperti mana yang kita maklumkan ialah Program 1AZAM dan juga Geran Pelancaran yang menyediakan peluang menjana pendapatan kepada rakyat yang berpendapatan rendah. Ini termasuklah para penerima bantuan Jabatan Kebajikan Masyarakat yang produktif, agar mereka dapat hidup berdikari dan tidak hanya berterusan bergantung kepada pemberian bantuan kebajikan sahaja.

Sebagai makluman, falsafah pemberian bantuan kebajikan bukanlah untuk menampung sepenuhnya kos sara hidup seseorang. Sebaliknya bantuan ini bertujuan untuk meringankan beban buat sementara waktu sehingga penerima bantuan kita dapat keluar daripada kepompong kemiskinan dan mampu hidup berdikari.

Tuan Yang di-Pertua, berkaitan dengan Home Help Services yang juga dibangkitkan oleh Yang Berhormat Senator Puan Bathmavathi a/p K.Krishnan dan Yang Berhormat Senator Datuk Raja Ropiah binti Raja Abdullah supaya Program Bantuan Khidmat Bantu di Rumah ini atau *Home Help Services*, dengan izin, diperluaskan supaya lebih ramai OKU dan warga emas menikmati perkhidmatan ini. Kementerian melalui Jabatan Kebajikan Masyarakat telah menjalinkan kerjasama strategik dengan Pertubuhan Sukarela Kebajikan untuk melaksanakan Program Khidmat Bantu di Rumah di seluruh negara.

Bagi menggalakkan kesukarelaan dalam kalangan ahli masyarakat khususnya bagi Program Khidmat Bantu di Rumah, JKM telah melaksanakan Program Kembara Kebajikan 1Malaysia, *Family Care* yang bermula pada 5 April 2014 di Pagoh, Johor dan akan berakhir pada 29 April di Batang Lepar

iaitu pada hari ini di Sarawak. Sehingga 22 April 2014, program ini telah dilaksanakan di 14 lokasi di seluruh negara. Sepanjang tempoh tersebut, sebanyak 178 buah rumah pelayan baru Program Khidmat Bantu di Rumah yang terdiri daripada warga emas dan OKU telah dilawati dan seramai 451 orang sukarelawan kebajikan baru telah berdaftar dengan JKM. Ingin saya memaklumkan bahawa program ini mendapat sambutan yang begitu baik sekali daripada masyarakat kita di seluruh negara, *alhamdulillah*.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat khususnya Yang Berhormat Senator Datuk Raja Ropiaah binti Raja Abdullah, program yang sedang dijalankan juga dilaksanakan di Beaufort, di kawasan sayalah Kimanis, Pensiangan dan Ranau bagi negeri Sabah dengan kerjasama Pusat Sukarelawan Sabah dan di Batang Sadong, Serian dan Batang Lupa bagi negeri Sarawak dengan kerjasama Majlis Kebajikan Sosial Sarawak. Akan tetapi tidak bererti ini dibuat di Sabah dan Sarawak sahaja. Kita telah lawati daripada Pagoh sampai seluruh Malaysia, *alhamdulillah*.

Di kesempatan ini kementerian mengalu-alukan sebarang bentuk kerjasama dengan mana-mana agensi kerajaan mahupun NGO yang berminat agar program ini dapat diperkembangkan lagi pada masa yang akan datang. Kita menjemputlah mana-mana pihak kerajaan yang ada, Ahli-ahli Yang Berhormat pun boleh juga membawa sukarelawan untuk sama-sama mendaftarkan diri dan membantu kita dalam kita membantu ataupun *reach out* pada kumpulan sasar kita khususnya warga emas dan orang kurang upaya.

■ 1650

Tuan Yang di-Pertua, projek pembangunan kementerian. Pertanyaan daripada Yang Berhormat Senator Puan Hajah Rohani binti Abdullah berkenaan dengan pembinaan Dewan Nur di Kemaman Terengganu yang masih belum dilaksanakan. Cadangan projek pembinaan Dewan Nur berkenaan di Lot No. PT7554 Mukim Kijal, Kemaman Terengganu akan dimohon semula dalam Rancangan Malaysia Kesebelas.

Tuan Yang di-Pertua, akhirnya saya sampai ke penutup. Saya ingin merakamkan ribuan terima kasih kepada semua Ahli Yang Berhormat yang telah menyentuh perkara-perkara di bawah tanggungjawab Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat semasa perbahasan Usul Menjunjung Kasih Titah Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong. Adalah diharapkan semoga Ahli Yang Berhormat akan terus memberikan sokongan kepada usaha murni yang dilaksanakan oleh kementerian dan memberikan idea-idea yang inovatif dan kreatif bagi kami mempertingkatkan lagi kualiti penyampaian perkhidmatan kepada kumpulan sasar kami. Sekiranya ada yang tidak dapat saya jawab pada masa ini kita mengambil perhatiannya. Saya percaya para pegawai kita ada di belakang sana mendengarnya dan mereka akan nanti memberikan jawapan-jawapan yang diperlukan mungkin secara bertulis kepada Ahli-ahli Yang Berhormat. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Terima kasih Yang Berhormat Menteri. Saya andaikan perkara-perkara yang ditimbulkan di bawah kementerian ini telah dijawab oleh Yang Berhormat Menteri. Sebagaimana dikatakan tadi kalau sekiranya ada perkara-perkara yang masih belum dijelaskan maka Yang Berhormat dipersilakan untuk mengemukakan soalan selanjutnya untuk dijawab secara bertulis.

Dengan itu saya sekarang mempersilakan Kementerian Kerja Raya untuk memberi maklum balas. Silakan.

4.52 ptg.

Timbalan Menteri Kerja Raya [Datuk Rosnah binti Haji Abd. Rahshid Shirlin]: *Bismillahi Rahmani Rahim. Assalamualaikum warahmatullaahi wabarakaatuh*, salam sejahtera salam perpaduan, salam 1Malaysia. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Terlebih dahulu saya ingin mengambil kesempatan ini mengucapkan terima kasih kepada semua Ahli-ahli Yang Berhormat Senator khususnya kepada lapan orang Ahli Yang Berhormat di Dewan yang mulia ini, yang telah mengambil bahagian dan turut menyentuh isu-isu di bawah bidang kuasa Kementerian Kerja Raya, semasa sesi perbahasan ke atas Usul Menjunjung Kasih Titah Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong di Dewan Negara pada minggu lalu.

Ahli-ahli Yang Berhormat tersebut ialah Yang Berhormat Datuk Seri Mohd Ali bin Mohd Rustam, Yang Berhormat Dato' Boon Som a/l Inong, Yang Berhormat Datuk Haji Yunus bin Haji Kurus, Yang Berhormat Puan Hajah Rohani binti Abdullah, Yang Berhormat Tuan Syed Shahir bin Syed Mohamud, Yang Berhormat Datuk Megat Zulkarnain bin Tan Sri Omardin, Yang Berhormat Tuan Mohd. Khalid bin Ahmad dan Yang Berhormat Tuan Chong Sin Woon. Segala cadangan, pandangan dan teguran oleh Ahli-ahli Yang Berhormat di atas amatlah saya alu-alukan dan pihak kementerian ingin mengambil perhatian yang sewajarnya terhadap perkara-perkara yang telah dibangkitkan itu. Sebelum meneruskan ucapan izinkan saya terlebih dahulu untuk berkongsi dengan Ahli-ahli Yang Berhormat mengenai beberapa pencapaian Kementerian Kerja Raya dalam tempoh suku tahun terakhir 2013 dan suku tahun pertama 2014 ini.

Salah satu daripada pencapaian utama oleh kementerian ini ialah Projek Jambatan Sultan Abdul Halim Muadzam Shah Pulau Pinang telah siap dan dibuka secara rasminya pada 1 Mac 2014 yang lalu. Di samping itu beberapa projek lain juga telah siap dan telah dibuka pada para pengguna iaitu seperti berikut:

- (i) projek menaik taraf Jalan Kota Belud ke Langkun Sabah Fasa 2 sepanjang 10 kilometer termasuk penggantian Jambatan Sungai Telupit siap dan dibuka pada bulan Oktober 2013;
- (ii) jambatan persahabatan di Sungai Pandaruan yang menghubungkan bahagian Limbang di negeri Sarawak dengan Wilayah Temburong di negara Brunei Darussalam dibuka pada 9 Disember 2013;
- (iii) Projek Persimpangan Bertingkat Sungai Buaya Selangor di Lebuhraya Utara Selatan (PLUS) dibuka pada 9 Januari 2014;
- (iv) Pembukaan sebahagian daripada Jajaran Lebuhraya Pantai Timur Fasa 2 (LPT2) iaitu melibatkan laluan dari Paka ke Sungai Besi sepanjang 32 kilometer telah dibuka kepada lalu lintas pada 25 Januari 2014;

- (v) Projek Persimpangan Bertingkat Bukit Gambir Johor di Lebuhraya Utara Selatan (PLUS) dibuka pada 26 Januari 2014;
- (vi) Projek Sambungan Lebuhraya Sungai Besi (BEE) dibuka pada lalu lintas pada 12 April 2014;
- (vii) Pembukaan pusingan U bertingkat di persimpangan kewajipan di kilometer 37.5 Lebuhraya Shah Alam (KESAS) di mana ia baru sahaja siap dan dibuka kepada pengguna pada minggu lepas iaitu pada 24 April 2014.

Insyallah, pada masa-masa akan datang ada lagi banyak Yang Berhormat Tuan Yang di-Pertua. Ini merupakan antara sebahagian daripada pencapaian oleh Kementerian Kerja Raya pada suku tahun pertama 2014. Sehubungan itu kementerian ini akan terus komited dan bekerja lebih kuat untuk memastikan projek-projek awam seperti jalan raya dan lebuhraya, dapat disiapkan dan memberi kemudahan serta keselesaan kepada rakyat secara keseluruhan selaras dengan moto kementerian ini iaitu "*Ke Arah Kesejahteraan Rakyat*" atau KKR. Untuk memudahkan sesi penggulangan ini saya akan membahagikan isu-isu yang bakal dijawab kepada dua isu utama iaitu isu berkaitan Jalan Persekutuan dan isu berkaitan lebuhraya bertol. Manakala isu-isu lain yang dibangkitkan selain daripada perkara di atas akan disentuh dan dijawab sebaik mungkin dalam sesi ini.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Senator Datuk Seri Mohd Ali bin Mohd Rustam telah membangkitkan mengenai keperluan kerajaan untuk mempercepatkan pelaksanaan beberapa projek infrastruktur jalan raya di negeri Melaka. Iaitu merujuk kepada projek menaik taraf Jalan Ayer Keroh ke Jalan Munsyi Abdullah Melaka dan projek membina *Melaka Inner Ring Road*. Sebagaimana Ahli Yang Berhormat sedia maklum, pelaksanaan projek menaik taraf Jalan Ayer Keroh ke Jalan Munsyi Abdullah Melaka atau dikenali sebagai Lebuhraya Ayer Keroh telah diluluskan oleh kerajaan dalam Rancangan Malaysia Kesepuluh. Projek ini dibahagikan kepada dua fasa iaitu fasa pertama melibatkan skop pembinaan persimpangan bertingkat Peringgat dan persimpangan bertingkat MITC enam lorong dua hala. Fasa kedua melibatkan skop pembinaan persimpangan bertingkat Hospital Pantai dan persimpangan bertingkat Bukit Beruang enam lorong dua hala.

Dalam tempoh Rancangan Malaysia Kesepuluh ini keutamaan kerajaan ialah untuk melaksanakan fasa terlebih dahulu iaitu persimpangan bertingkat Peringgat dan persimpangan bertingkat MITC melibatkan kos projek sebanyak RM301 juta. Fasa satu ini baru sahaja memulakan pembinaan pada bulan Mac 2014 yang lalu dan dijangka akan siap dalam tempoh 36 bulan iaitu pada bulan Mac 2017. Manakala cadangan untuk pelaksanaan projek bagi fasa dua pula telah dipohon untuk kelulusan agensi pusat dalam *Rolling Plan Keempat* iaitu pada tahun 2015, Rancangan Malaysia Kesepuluh. Anggaran kos projek untuk Fasa 2 ini ialah sebanyak RM380 juta.

Mengenai cadangan projek *Melaka Inner Ring Road* pula. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat kementerian ini sememangnya mengambil maklum dan memahami keperluan pelaksanaan projek itu bagi tujuan mengurangkan kesesakan di Pusat Bandar Melaka. Cadangan projek membina *Inner Ring Road* negeri Melaka ini telah dibahagikan kepada tiga pakej utama iaitu pertama Fasa 1 - Menaik taraf jalan dan membina laluan bertingkat dari Jalan Ong Kim Wee ke Jalan Tun Mamat

sepanjang 1.8 kilometer. Fasa 2 – Menaik taraf jalan dan membina laluan bertingkat dari Jalan Tun Mamat ke Jalan Air Leleh sepanjang tiga kilometer dan Fasa 3 – Menaik taraf jalan dan membina laluan bertingkat dari Jalan Air Leleh ke Jalan Ong Kim Wee sepanjang empat kilometer. Anggaran kos keseluruhan untuk projek ini ialah sebanyak RM240 juta.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat cadangan Projek *Melaka Inner Ring Road* ini ialah antara projek jalan di negeri Melaka yang dicadangkan oleh Laporan Pelan Induk Pembangunan Rangkaian Jalan Raya Semenanjung Malaysia (HNDP Fasa 1) terbitan 2008.

■1700

Walau bagaimanapun, ianya tidak termasuk dalam senarai projek yang diluluskan di dalam Rancangan Malaysia Kesepuluh setakat ini. Sehubungan itu, kementerian ini akan berbincang dengan agensi-agensi pusat untuk pertimbangan kelulusan dalam *Rolling Plan* Rancangan Malaysia Kesepuluh yang akan datang, Yang Berhormat.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Senator Tuan Khalid bin Ahmad pula telah membangkitkan mengenai isu jalan raya yang tidak rata dan beralun antara Changlun ke Kuala Perlis.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, jalan yang dimaksudkan ialah merujuk kepada Jalan Persekutuan 194 atau FT194. Kementerian ini mengambil maklum mengenai keadaan jalan tersebut. Sehubungan itu, tindakan pembaikan telah dan sedang diambil oleh pihak Jabatan Kerja Raya atau JKR bagi memastikan ia berada dalam keadaan selamat dan selesa. Untuk rekod pada tahun 2013 yang lalu, kementerian ini telah membelanjakan peruntukan sebanyak RM4.8 juta bagi melaksanakan kerja-kerja pembaikan di jalan tersebut. Manakala pada tahun ini pula iaitu pada tahun 2014, peruntukan sebanyak RM1.7 juta telah disediakan untuk kerja-kerja pembaikan jalan termasuk aspek pemasangan lampu jalan di laluan tersebut. Berdasarkan perancangan, kerja-kerja pembaikan jalan itu dijangkakan akan disiapkan pada bulan September 2014.

Yang Berhormat Senator Datuk Haji Yunus bin Haji Kurus pula telah membangkitkan mengenai perancangan kerajaan untuk membina lebih banyak rangkaian jalan raya di Wilayah Persekutuan Labuan.

Untuk pengetahuan Ahli Yang Berhormat, perancangan kerajaan untuk meningkatkan jaringan jalan raya di seluruh negara termasuklah di Wilayah Persekutuan Labuan dibuat berpanduan kepada Pelan Induk Pembangunan Rangkaian Jalan Raya atau *Highway Network Development Plan* atau HNDP. Kajian HNDP bagi negeri Sabah, Sarawak, dan Wilayah Persekutuan Labuan tahun 2010 telah mengenal pasti 12 projek jalan raya untuk dilaksanakan iaitu tujuh merupakan projek baru, manakala lima lagi merupakan projek menaik taraf jalan sedia ada.

Antara cadangan projek jalan baru di Wilayah Persekutuan Labuan ini ialah membina jalan daripada Pantai Tanjung Aru ke Kampung Nagalang sejauh 5 km; Taman Pearl ke Ranche-Ranche sejauh 2.5 km; dan Taman Tan Bon How ke Orkid Lake sejauh 4.5 km. Manakala untuk projek menaik taraf jalan pula ialah melibatkan Jalan Ranche-Ranche sejauh 3.5 km; Jalan Batu Arang sejauh 3 km dan; Jalan Mohd Salleh ke Panchor Hitam sejauh 7 km.

Cadangan projek-projek berkenaan turut mengambil kira hasil daripada perbincangan dengan pihak berkuasa tempatan iaitu Perbadanan Labuan atau PL. Projek-projek berkenaan akan dilaksanakan secara berperingkat iaitu selepas Kementerian ini memperoleh kelulusan daripada agensi pusat.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Senator Tuan Chong Sin Woon pula telah membangkitkan isu supaya kerajaan mengkaji semula keputusan untuk membina jambatan baru ke Pulau Bum Bum Sabah. Ini bagi mengelakkan sempadan negara kita di Sabah mudah dibolosi oleh penceroboh dan pendatang asing ke tanah besar terutama di Semporna.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, cadangan projek membina Jambatan Pulau Bum Bum ini telah dibincangkan bersama-sama dengan Kerajaan Negeri Sabah pada 12 Februari 2014 yang lalu. Sehubungan itu, keputusan untuk meneruskan pelaksanaan projek ini masih sedang dalam pertimbangan oleh agensi pusat berasaskan kepada pandangan Kerajaan Negeri Sabah.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Senator Tuan Khalid bin Ahmad telah membangkitkan mengenai apakah usaha kerajaan untuk mengurangkan masalah kesesakan Lebuhraya Utara-Selatan atau PLUS di laluan Jitra ke Bukit Kayu Hitam khususnya di Bandar Changlun, Kedah. Beliau seterusnya mencadangkan supaya dibina laluan jejambat bertingkat ataupun *fly over*, dengan izin, merentasi Bandar Changlun atau membina jalan pintasan baru bagi mengelakkan kenderaan berat melalui bandar tersebut.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, laluan Lebuhraya Utara-Selatan PLUS dari Jitra ke Bukit Kayu Hitam ialah laluan berkonsepkan tol terbuka atau *open tol* dengan izin. Jalan ini merupakan nadi perhubungan utama kepada penduduk di Jitra untuk ke Bukit Kayu Hitam dan sebaliknya. Kesesakan trafik di laluan tersebut sememangnya tidak dapat dielakkan khususnya pada waktu puncak, cuti hujung minggu, cuti persekolahan dan musim perayaan utama. Ini berpunca daripada sistem konfigurasi lampu isyarat empat fasa di persimpangan bandar Changlun.

Cadangan Ahli Yang Berhormat supaya dibina laluan jejambat bertingkat atau *fly over* di situ sebenarnya terletak di luar daripada skop perjanjian konsesi PLUS. Walau bagaimanapun, Kementerian ini bersedia untuk mengadakan perbincangan dengan pihak berkuasa tempatan, syarikat konsesi PLUS, dan agensi-agensi pusat yang berkaitan untuk mengkaji apakah bentuk-bentuk tindakan jangka pendek dan jangka panjang yang boleh diambil bagi mengurangkan kesesakan di jalan tersebut.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Senator Tuan Syed Shahir bin Syed Mohamud pula telah membangkitkan isu supaya kawasan tertentu lebuhraya yang berisiko kemalangan diberikan pencahayaan yang mencukupi untuk mengelak berlaku kemalangan pada waktu malam seperti di laluan dari Gombak ke Bentong di Lebuhraya Kuala Lumpur-Karak.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, pemasangan lampu jalan di lebuhraya ditentukan berasaskan kepada kriteria yang ditetapkan oleh Garis Panduan Reka Bentuk Piawaian Mekanikal dan Elektrikal yang dikeluarkan oleh Lembaga Lebuhraya Malaysia atau LLM. Garis panduan ini telah digubal berasaskan kepada kod piawaian antarabangsa iaitu *American Association of State Highway and Transportation* atau AASHTO, dengan izin, dan garis panduan ini antara lain telah menetapkan

bahawa lampu-lampu jalan di lebuh raya perlu dipasang di kawasan-kawasan yang berisiko seperti persimpangan keluar masuk, persimpangan bertingkat, kawasan terowong dan kawasan berhampiran plaza tol.

Untuk meningkatkan tahap keselamatan pengguna jalan raya, pemasangan lampu jalan sebenarnya telah dilaksanakan di sepanjang lebuh raya tertentu dalam bandar seperti Lebuhraya Shah Alam atau lebih dikenali sebagai KESAS, Lebuhraya Damansara-Puchong (LDP) dan laluan protokol ke KLIA di Lebuhraya Utara-Selatan Hubungan Tengah ataupun ELITE. Ini kerana kadar penggunaan trafik di lebuh-lebuh raya tersebut lebih tinggi berbanding lebuh raya antara bandar. Manakala untuk lebuh raya antara bandar pula seperti Lebuhraya Utara-Selatan PLUS dan Lebuhraya Kuala Lumpur-Karak, pemasangan lampu jalan di hadkan di lokasi-lokasi strategik dan tertentu sahaja iaitu sebagaimana yang ditetapkan dalam Garis Panduan Reka Bentuk Piawaian Mekanikal dan Elektrikal yang dikeluarkan oleh Lembaga Lebuhraya Malaysia (LLM).

Untuk pengetahuan Ahli Yang Berhormat, cadangan untuk memasang lampu jalan di keseluruhan jajaran atau laluan lebuh raya akan melibatkan kos yang sangat tinggi. Oleh itu, faktor analisa kos-faedah projek perlu diambil kira secara keseluruhan demi memastikan kadar tol yang dikenakan adalah berpatutan dan tidak membebankan pengguna. Walau bagaimanapun, Kementerian Kerja Raya sentiasa berusaha untuk meningkatkan ciri-ciri keselamatan jalan raya termasuk di lebuh raya khususnya melibatkan lokasi ataupun kawasan yang kerap berlaku kemalangan atau *black spot*, dengan izin. Sehubungan itu, Lembaga Lebuhraya Malaysia telah mengenal pasti kawasan kemalangan atau *black spot* di lebuh raya di mana tindakan menambah baik aspek keselamatan di lokasi *black spot* sentiasa dibuat berasaskan kepada data-data kemalangan yang dikumpulkan.

Tuan Yang di-Pertua, mengenai cadangan Yang Berhormat Senator Tuan Syed Shahir bin Syed Mohamud supaya ditempatkan bit-bit polis di kawasan rehat dan rawat atau R&R tertentu di Lebuhraya Utara-Selatan, PLUS bagi memudahkan pengguna membuat laporan polis jika berlaku kemalangan.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, perkara ini sebenarnya terletak di bawah bidang kuasa pihak polis. Namun begitu, kementerian akan memanjangkan cadangan Ahli Yang Berhormat ini kepada pihak yang terlibat untuk perhatian dan tindakan selanjutnya.

■1710

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Dato' Boon Som a/l Inong pula telah membangkitkan isu mengenai papan tanda tunjuk arah di Jambatan Sultan Abdul Halim Muadzam Shah, Pulau Pinang yang masih tertera menggunakan nama lama iaitu Jambatan Pulau Pinang Kedua (JPP2) berbanding nama baru iaitu Jambatan Sultan Abdul Halim Muadzam Shah. Kementerian Kerja Raya sememangnya peka dan mengambil maklum mengenai isu yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat itu. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, penggantian papan tanda seperti yang dibangkitkan itu kini sedang dilaksanakan secara berperingkat-peringkat oleh pihak konsesi Jambatan Kedua Sdn. Bhd. (JKSB) dan dijangka akan siap keseluruhannya pada pertengahan bulan Mei 2014 ini.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Puan Hajah Rohani binti Abdullah pula telah membangkitkan isu status kemajuan projek Lebuhraya Pantai Timur Fasa 2 di negeri Terengganu. Untuk pengetahuan Ahli Yang Berhormat, sehingga 31 Mac 2014 kemajuan fizikal keseluruhan projek Lebuhraya Pantai Timur Fasa 2 atau lebih dikenali sebagai LPT2 di Terengganu ialah 93%. Manakala jumlah terkini kos keseluruhan projek LPT2 ialah sebanyak RM4.2 bilion berbanding kos asal projek iaitu RM3.6 bilion. Ini disebabkan Yang Berhormat oleh pertambahan kos yang disebabkan oleh kenaikan harga bahan binaan di pasaran dunia pada tahun 2007-2008 sehingga mengakibatkan 10 daripada 16 pakej utama projek LPT2 ini terpaksa *ditender* semula akibat ketidakmampuan kontraktor asal untuk meneruskan kontrak walaupun setelah semakan semula harga atau VOP diluluskan oleh kerajaan.

Pada masa ini Tuan Yang di-Pertua, 104 kilometer dari 184 kilometer atau 56% daripada jarak keseluruhan LPT2 telah siap dan dibuka kepada pengguna iaitu melibatkan laluan dari persimpangan Kuala Terengganu-Bukit Besi-Paka. Manakala baki laluan LPT2 yang masih belum disiapkan iaitu melibatkan tiga pakej dari Jabor ke Paka sepanjang 80 kilometer dijangka akan siap dan dibuka kepada lalu lintas pada bulan September 2014 ini.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Datuk Megat Zulkarnain bin Tan Sri Oмарdin..

To' Puan Hajah Zaitun binti Haji Mat Amin: Tuan Yang di-Pertua, boleh beri laluan?

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Minta jangan terlalu panjang Yang Berhormat.

To' Puan Hajah Zaitun binti Haji Mat Amin: Terima kasih. Saya ucapkan tahniahlah kepada Yang Berhormat Timbalan Menteri yang menjawab tentang pembangunan LPT2 di Terengganu. Saya ingin bertanya dengan mengambil peluang sementara Yang Berhormat Timbalan Menteri ada. Saya difahamkan peruntukan yang diperuntukkan kepada laluan Jalan Sultan Mansur ke Kuala Berang sepatutnya tahun lepas telah dilaksanakan. Sehingga ke hari ini rakyat di sana sungguh bermasalah dan merayu pihak kementerian supaya dipercepatkan, oleh kerana ianya sangat berbahaya dengan kedudukan yang diletakkan *divider* atau tong-tong sementara di tengah-tengah.

Jadi saya mohon Yang Berhormat Timbalan Menteri supaya projek ini disegerakan daripada Padang Mengkuang ke Durian Guling di mana bajetnya telah pun sedia ada dan apakah halangan-halangnya? Terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Yang Berhormat, perkara ini ada Yang Berhormat timbulkan atau tidak dalam perbahasan?

To' Puan Hajah Zaitun binti Haji Mat Amin: Ini dahulu saya sudah timbulkan tetapi untuk kali ini memang saya hendak *relatekan*.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Kalau sudah timbulkan saya rasa kita beri peluang kepada Yang Berhormat Timbalan Menteri untuk menjawab sepenuhnya. Kalau nanti tidak dijawab baru ditimbulkan ya. Sila Yang Berhormat.

Datuk Rosnah binti Haji Abd. Rashid Shirlin: Terima kasih kepada Yang Berhormat yang membangkitkan persoalan. Saya ingin memaklumkan kepada Yang Berhormat seperti yang saya katakan tadi dijangka pada bulan September 2014 ini pakej yang sepatutnya siap dapat disiapkan.

Untuk pengetahuan Yang Berhormat juga pakej tujuh akan dijangka siap pada 31 Ogos 2014, pakej tiga pada 12 Julai 2014 dan pakej dua akan dijangka siap pada 30 Mei 2014. Daripada itulah Yang Berhormat untuk menjawab persoalan Yang Berhormat dijangkakan, *insya-Allah* September 2014 keseluruhan kilometer yang terlibat akan dapat disiapkan. Terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Datuk Megat Zulkarnain bin Tan Sri Omardin pula telah membangkitkan saranan supaya kerajaan mengkaji semula pelaksanaan Sistem Satu Pendaftaran Kontraktor (SSPK) atau lebih dikenali sebagai 1RoC yang kini dikendalikan oleh Lembaga Pembangunan Industri Pembinaan Malaysia (CIDB) kerana ia didakwa membebankan golongan kontraktor bumiputera khususnya kontraktor daripada gred rendah. Beliau juga menggesa supaya dikembalikan kuasa pendaftaran kontraktor kepada Pusat Khidmat Kontraktor (PKK) bagi membolehkan kontraktor kecil dan sederhana bumiputera kembali bersaing seperti dahulu.

Sebagaimana Ahli Yang Berhormat sedia maklum, pelaksanaan Sistem Satu Pendaftaran Kontraktor atau (1RoC) telah diputuskan oleh kerajaan pada bulan November 2011. Dasar baru ini bagi menggantikan peraturan lama yang menetapkan semua kontraktor kerja awam dan elektrik perlu berdaftar di bawah CIDB dan PKK. Menerusi 1RoC semua pendaftaran kontraktor kini diselaraskan di bawah CIDB, manakala peranan PKK pula hanya terhad menguruskan pemberian taraf bumiputera kepada kontraktor yang layak sahaja. Objektif utama dasar 1RoC ini ialah untuk mengurangkan kos pengurusan, mengelakkan pertindihan fungsi dan tanggungjawab dan seterusnya mengurangkan kerenah birokrasi di peringkat agensi kerajaan. Pelaksanaan dasar 1RoC ini telah berkuat kuasa mulai 15 Oktober 2012 yang lalu iaitu melalui Surat Pekeliling Perbendaharaan (SPP) Bil. 6/2012 bertajuk Gred Pendaftaran Kontraktor Kerja.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kementerian Kerja Raya sememangnya amat prihatin mengenai isu kontraktor-kontraktor bumiputera terutama melibatkan kontraktor gred G1, G2 dan G3. Pada masa kini beberapa siri *engagement*, dengan izin, melibatkan sesi dialog, bengkel dan perbincangan telah, sedang dan akan diadakan dengan Persatuan-persatuan Kontraktor Bumiputera yang terlibat. Platform ini diwujudkan bagi memberi peluang kepada pihak kontraktor bumiputera untuk memberikan maklum balas mengenai sebarang isu berbangkit termasuk berkaitan dasar 1RoC. Ini sekali gus dapat membantu kerajaan untuk memperkasakan penglibatan golongan bumiputera dalam industri pembinaan di negara ini.

Tuan Yang di-Pertua, kementerian ini bersikap terbuka dan sentiasa mengalu-alukan sebarang cadangan dan pandangan daripada kontraktor bumiputera bagi maksud penambahbaikan sistem 1RoC ini. Ini kerana pelaksanaan dasar 1RoC masih lagi berada di peringkat awal pelaksanaan dan pastinya akan timbul kekeliruan mengenai dasar yang perlu dibuat penambahbaikan dari semasa ke semasa. Hakikatnya dasar 1RoC ini sama sekali tidak meminggirkan kepentingan golongan kontraktor bumiputera dalam proses pembangunan negara. Mengenai dakwaan Ahli Yang Berhormat bahawa kontraktor kecil dan sederhana bumiputera terpaksa membayar caj bayaran yang tinggi kepada CIDB iaitu antara RM5,000 hingga RM7,000 untuk mendapatkan lesen pendaftaran kontraktor bagi tempoh

tiga tahun berbanding hanya perlu membayar sebanyak RM38 sahaja semasa urusan pendaftaran kontraktor dikendalikan oleh pihak PKK.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, perkara ini adalah tidak benar sama sekali. Ini kerana pihak CIDB hanya mengenakan bayaran sebanyak RM70 sahaja untuk pendaftaran kontraktor gred G1, RM100 untuk gred G2 dan RM125 untuk gred G3. Manakala untuk pendaftaran gred kontraktor yang tertinggi iaitu gred G7 ataupun kelas 'A', caj bayaran yang ditetapkan oleh CIDB hanyalah sebanyak RM760 sahaja.

Tuan Yang di-Pertua, akhir sekali Yang Berhormat Tuan Chong Sin Woon..

Datuk Megat Zulkarnain bin Tan Sri Omardin: Mohon mencelah Tuan Yang di-Pertua.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Biar kita selesaikan akhir sekali ini dahululah. Selepas itu baru celah. Mungkin apa Yang Berhormat hendak timbulkan itu akan dijawab sekarang. Ini dia ayat akhir. Sila.

Datuk Megat Zulkarnain bin Tan Sri Omardin: Masih dalam isu yang sama atau saya takut Yang Berhormat Timbalan Menteri hendak ke isu yang lain?

■1700

Datuk Rosnah binti Haji Abd. Rashid Shirlin: Saya beralih kepada isu lain. Boleh.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Silalah, silalah.

Datuk Megat Zulkarnain bin Tan Sri Omardin: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya pertamanya hendak mengucapkan terima kasih atas penjelasan yang dibuat oleh Yang Berhormat Timbalan Menteri. Kita faham dasar yang telah diperkenalkan ini cuba hendak membantu cuma saya hendak maklumkan kepada Yang Berhormat Timbalan Menteri soal Yang Berhormat Timbalan Menteri sebut tentang pendaftaran, yang ini kita setuju. Pendaftaran yang dibuat dibayar kepada CIDB.

Cuma yang saya bawa dan mempertikaikan tempoh hari adalah sebelum mereka membuat pembayaran kepada CIDB Tuan Yang di-Pertua, syarikat-syarikat ini terpaksa mengikuti kursus-kursus bagi melayakkan mereka untuk membuat *renewal* semula. Bila mereka mengikut kursus-kursus tersebut, pembayaran-pembayaran yang dikenakan adalah berjumlah seperti yang saya sebutkan dalam perbahasan tempoh hari. Bermaksud, dibandingkan dengan yang dahulu tidak ada. Cuma yang menjadi pertikaianya untuk makluman Yang Berhormat Timbalan Menteri, kalau sudah syarikat G1, G2, G3 ini ataupun G1 lah contohnya, memang telah bertaraf bumiputera, yang saya tidak faham kenapa mesti syarikat ini mengikut kelas-kelas untuk mendapatkan kelayakan bumiputera sedangkan memang diperuntukkan untuk bumiputera? Maksud saya Tuan Yang di-Pertua, bila ditambah jumlah kos yang terpaksa ditanggung oleh syarikat, itulah jumlahnya.

Jadi, saya tidak menyangkal bayaran yang dikenakan dibayar kepada CIDB tetapi *along the process*, dengan izin. Dalam perjalanan untuk sampai ke CIDB mereka terpaksa melalui banyak birokrasi kursus-kursus yang wajib diikuti, yang tidak ada sebelumnya sewaktu PKK. Jadi, saya mohon penjelasan ini kerana kita bercakap soal kepentingan puluhan ribu yang berada luar daripada Dewan ini, Tuan Yang di-Pertua. Penjelasan itu saya hargai tetapi saya fikir perkara pokoknya mesti birokrasi

ini atau ketetapan yang dibuat ini perlu dikaji semula supaya mereka dapat perjalanan yang lebih mudah dibandingkan dahulu dengan sekarang.

Jadi, saya mohon penjelasan Yang Berhormat Timbalan Menteri. Bukan saya kata dibayar kepada CIDB. Perbahasan saya ada dalam *Hansard* ini, dia menyebut, "*Sehingga mereka dapat*". Jadi bermaksud, mengikuti kursus dan sebagainya itulah kos yang terpaksa mereka tanggung sedangkan kerja tidak disediakan oleh CIDB. Mohon penjelasan Yang Berhormat Timbalan Menteri. Terima kasih.

Datuk Rosnah binti Haji Abd. Rashid Shirlin: Okey, terima kasih Yang Berhormat di atas isu yang telah dibangkitkan. Cuma saya mungkin mohon untuk pencerahan Yang Berhormat, adakah Yang Berhormat maksudkan kursus-kursus yang diikuti itu, yuran yang dikenakan mencecah ribuan ringgit, RM5,000 hingga RM7,000? Betul Yang Berhormat?

Datuk Megat Zulkarnain bin Tan Sri Omardin: Betul, betul.

Datuk Rosnah binti Haji Abd. Rashid Shirlin: Saya akan dapatkan pencerahan dari isu ini, Yang Berhormat. Namun saya ingin juga mengambil perhatian Ahli-ahli Yang Berhormat dan juga Yang Berhormat sendiri mengenai jadual fi ataupun yuran pendaftaran serta penjimatan yang dapat dilaksanakan setelah SSPK ini ataupun a 1RoC ini dilaksanakan. Mohon izin, Tuan Yang di-Pertua.

Jika kita lihat kepada kontraktor G1, fi untuk pemprosesan yang dikenakan adalah sejumlah RM30 sahaja dan begitu juga yuran pendaftaran pembaharuan, hanya RM10. Di bawah SSPK ataupun 1RoC ini tidak ada yuran dikenakan Yang Berhormat. Jumlah yuran yang dikenakan sebelum 1RoC ini diperkenalkan untuk G1 adalah RM240 berbanding dengan setelah SSPK ataupun 1RoC ini diperkenalkan hanya RM70. Jadi, penjimatan 71%.

Saya sebenarnya kurang maklum mengenai apa yang telah dibangkitkan mengenai kos yang melibatkan ribuan ringgit yang dikenakan untuk kursus-kursus tersebut. Namun, memang benarlah kita mengakui sebelum bayaran dibuat kepada CIDB, pihak kontraktor perlu menghadiri kursus-kursus yang agak tinggi untuk melayakkan mereka membuat pembaharuan dan dari segi pembaharuan di bawah CIDB, tidak semestinya kontraktor-kontraktor ini perlu menghadiri kursus, Tuan Yang di-Pertua. Mereka boleh mengutip mata melalui cara lain iaitu sebagai *enrollment* dengan izin, sebagai ahli persatuan dan sebagainya.

Itulah jawapan yang saya dapat kongsi dan pencerahan kepada yang lain saya akan berikan kepada Yang Berhormat secara bertulis.

Datuk Megat Zulkarnain bin Tan Sri Omardin: Tuan Yang di-Pertua, akhir sekali. Saya ucap terima kasih. Benarkan Tuan Yang di-Pertua, boleh?

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Dia kata kalau pencerahan yang lain akan diberi secara bertulis, Yang Berhormat. Adakah Yang Berhormat akan menimbulkan isu lain?

Datuk Megat Zulkarnain bin Tan Sri Omardin: Tidak, tidak, yang sama. Semua pendek sahaja Tuan Yang di-Pertua, melalui tangga ini.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Ya?

Datuk Megat Zulkarnain bin Tan Sri Omardin: Naik melalui tangga turun ke sana [*Ketawa*]

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Sila, sila.

Datuk Megat Zulkarnain bin Tan Sri Omardin: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua. Saya sekali lagi hendak menjelaskan kepada Yang Berhormat Timbalan Menteri, saya tidak mempertikai kos yang dikenakan oleh CIDB cuma saya kata tadi untuk melayakkan mereka mungkin syarikat-syarikat ataupun konsultan yang dilantik oleh CIDB mengenakan bayaran yang cukup tinggi. Ini yang perlu dikaji semula supaya nanti Yang Berhormat Timbalan Menteri boleh memberi penjelasan, yang ini bukan soal CIDB tetapi dalam perjalanan itu. Itu sahaja Tuan Yang di-Pertua.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Yang menjadi kemusykilan Yang Berhormat adalah bayaran bukannya syarat mengikut kursus?

Datuk Megat Zulkarnain bin Tan Sri Omardin: Betul, betul.

Datuk Rosnah binti Haji Abd. Rashid Shirlin: Yang Berhormat, CIDB tidak pernah melantik konsultan ataupun syarikat-syarikat sebagai orang tengah, itu kita perlu perelaskan.

Datuk Megat Zulkarnain bin Tan Sri Omardin: Akan tetapi mungkin untuk mereka melayakkan jadi terpaksa mereka mengikut kursus-kursus ini, yang mungkin Yang Berhormat Timbalan Menteri lebih maklum.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Akan tetapi kursus ini dikehendaki untuk meningkatkan kemahiran. Bukan begitu, Yang Berhormat?

Datuk Megat Zulkarnain bin Tan Sri Omardin: Saya fikir Tuan Yang di-Pertua, sebelum ini pun syarikat-syarikat cukup mahir. Dasarnya diperkenalkan pada tahun 2011 dan dilaksanakan 2012.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Saya nampak sekarang isu ini adakah Yang Berhormat mempersoalkan bayaran yang dikenakan atau syarat mengikut kursus itu?

Datuk Megat Zulkarnain bin Tan Sri Omardin: Dua-dua, Tuan Yang di-Pertua.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Okeylah, saya minta sekiranya tidak dapat memberi penjelasan sekarang, barangkali Yang Berhormat Timbalan Menteri tolonglah berikan penjelasan secara bertulis.

Datuk Rosnah binti Haji Abd. Rashid Shirlin: Yang Berhormat Tuan Yang di-Pertua, seperti yang saya maklumkan tadi sebenarnya para kontraktor tidak seharusnya mengikut kursus-kursus. Ada cara lain untuk mereka memungut mata, salah satunya sebagai menjadi ahli kepada persatuan juga dapat dan pihak PKK sendiri banyak menganjurkan kursus-kursus yang boleh diikuti oleh para kontraktor dengan jumlah bayaran yang minima. Banyak cara, Yang Berhormat tetapi seperti saya katakan tadi saya akan juga mengambil maklum apa yang telah disampaikan oleh Yang Berhormat.

Kita akan kaji perkara ini dan kita akan maklumkan kepada Yang Berhormat mengenai beberapa langkah-langkah yang diambil oleh pihak CIDB khususnya terutama sekali bagi mengatasi. Akan tetapi seperti yang saya nyatakan tadi Yang Berhormat, kita tidak boleh sangkal peranan orang tengah, syarikat-syarikat yang mungkin digunakan oleh para kontraktor ini untuk mendapatkan pembaharuan dan sebagainya. Mungkin kos itu disebabkan oleh syarikat-syarikat yang menjadi orang tengah ini, bukan disebabkan oleh CIDB ataupun PKK sendiri. Mohon izin Yang Berhormat untuk saya bagi pencerahan yang lain selepas ini.

Akhir sekali, Yang Berhormat Tuan Chong Sin Woon telah membangkitkan mengenai apakah mekanisme untuk pihak subkontraktor mengadu mengenai isu kelewatan pembayaran daripada kontraktor utama. Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Akta Pembayaran dan Adjudikasi Industri Pembinaan ataupun CIPAA 2012 telah mula dikuatkuasakan pada 15 April 2014 yang lalu. Akta ini membolehkan tuntutan dibuat melalui adjudikasi sekiranya subkontraktor tidak berpuas hati dengan bayaran yang dibuat atau tuntutan bayaran daripada pihak kontraktor utama.

Kewujudan CIPAA ini merupakan salah satu daripada tiga remedi yang disediakan oleh pihak kerajaan bagi menyelesaikan pertikaian dalam rangkaian pembinaan terutama yang berkaitan dengan tuntutan pembayaran. Selain itu, pihak-pihak terlibat juga bebas untuk merujuk pertikaian masing-masing kepada penimbang tara atau Mahkamah Pembinaan. Maka dengan berkuat kuasa Akta CIPAA ini, mana-mana pihak subkontraktor atau pembekal yang tidak berpuas hati dengan tuntutan pembayaran boleh merujuk sebarang pertikaian mereka kepada *adjudicator*.

Tuan Yang di-Pertua, setakat ini sahajalah penjelasan-penjelasan yang dapat saya berikan mengenai isu-isu yang telah dibangkitkan sepanjang tempoh perbincangan. Sekali lagi saya mengucapkan terima kasih kepada semua Ahli Yang Berhormat yang telah mengemukakan pertanyaan dan membangkitkan isu-isu yang berkaitan dengan Kementerian Kerja Raya. Kementerian akan mengambil perhatian dan tindakan di atas perkara-perkara yang telah dibangkitkan. Mana-mana pertanyaan dan pencerahan yang perlu dibuat..

■1730

Dato' Haji Abdul Rahman bin Bakar: Boleh mencelah sedikit?

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Ada perkara yang...

Dato' Haji Abdul Rahman bin Bakar: Nak tanya sahaja. Bila Lebuhraya Pantai Timur akan siap? Itu sahaja.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Rasanya sudah dijawab tadi, bukan?

Datuk Rosnah binti Haji Abd. Rashid Shirlin: Sudah dijawab, Yang Berhormat.

Dato' Haji Abdul Rahman bin Bakar: Bila?

Datuk Rosnah binti Haji Abd. Rashid Shirlin: Boleh rujuk kepada *Hansard*.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Saya rasa kalau berminat untuk mendapat informasi itu, silalah berada di dalam Dewan ini.

Dato' Haji Abdul Rahman bin Bakar: Okey, terima kasih.

Datuk Rosnah binti Haji Abd. Rashid Shirlin: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Puan Hajah Rohani binti Abdullah: Tuan Yang di-Pertua...

*[Tuan Yang di-Pertua **mempengerusikan Mesyuarat**]*

Tuan Yang di-Pertua: Ya Yang Berhormat, ada hendak tanya Yang Berhormat?

Puan Hajah Rohani binti Abdullah: Mohon izin untuk mencelah sedikit.

Tuan Yang di-Pertua: Yang mencelah ini ada Yang Berhormat bangkitkan atau tidak? Ada ya?

Puan Hajah Rohani binti Abdullah: Yang dibangkitkan. Terima kasih kepada jawapan...

Tuan Yang di-Pertua: Minta penjelasan lagi?

Puan Hajah Rohani binti Abdullah: Berkaitan lebuhraya itu sudah dijawab yang Yang Berhormat Datuk Rahman tanya. Cuma yang belum dijawab berkaitan dengan rel kereta api dari Kuantan-Terengganu. Itu sahaja yang belum jawab.

Tuan Yang di-Pertua: Okey, okey, Yang Berhormat.

Datuk Rosnah binti Haji Abd. Rashid Shirlin: Saya akan bagi Yang Berhormat jawapan secara bertulis. Terima kasih.

Datuk Seri Mohd Ali bin Mohd Rustam: Tuan Yang di-Pertua, saya ada tiga perkara yang dibangkitkan tetapi tidak dijawab.

Tuan Yang di-Pertua: Tidak jawab? Silakan Yang Berhormat.

Datuk Seri Mohd Ali bin Mohd Rustam: Yang Berhormat nanti boleh bagi secara bertulislah.

Tuan Yang di-Pertua: Sila tanya, sila tanya. Kalau Yang Berhormat Timbalan Menteri tidak jawab, Yang Berhormat boleh tanya.

Datuk Seri Mohd Ali bin Mohd Rustam: Yang pertama saya bangkitkan Jalan Pantai Selat Melaka. Dahulu sudah jawab hendak buat, tetapi saya takut kalau tidak dibangkitkan nanti dia tertinggal kerana Melaka terlalu sesak dari Linggi sampai ke Telok Mas. Kedua, kereta api laju. PM sudah cakap banyak kali bila hendak keluar tender kerana Melaka sudah sesak. Saya balik Melaka Tuan Yang di-Pertua, setiap hari makan masa dua jam, datang sini pun dua jam. Yang ketiga, jambatan Selat Melaka, jambatan persahabatan menghubungkan Melaka dengan Pulau Rupa di Indonesia. Kalau atas air, 37 kilometer. Kita di Singapura kerajaan sudah buat jambatan sahabat yang baru. Tidak jawab hari ini tidak apa, boleh jawab secara bertulis. Terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Sila Yang Berhormat.

Datuk Rosnah binti Haji Abd. Rashid Shirlin: Saya akan berikan jawapan secara bertulis, Yang Berhormat. Terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Baik, terima kasih. Sekarang saya mempersilakan Yang Berhormat daripada Kementerian Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan. Oleh kerana Menterinya ada di sini, saya ucapkan tahniah Yang Berhormat. Lebih ramai Menteri datang menjawab, bagus. Timbalan pun ada, bagus Yang Berhormat. Silakan.

5.32 ptg.

Menteri Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan [Dato' Sri Hasan bin Malek]: Terima kasih atas pujian tadi. Tuan Yang di-Pertua dan Ahli-ahli Yang Berhormat, terlebih dahulu saya ingin merakamkan ucapan terima kasih kepada semua Ahli Yang Berhormat yang telah memberikan pandangan dan mengutarakan beberapa isu yang berkaitan dengan kementerian ini semasa menjunjung kasih Titah Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong dalam Bajet 2014 yang lalu.

Sepanjang perbahasan tersebut, kita dapati ada sembilan isu yang telah dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat dan melalui isu-isu inilah saya akan berikan penjelasan iaitu berkenaan:

- (i) pembangunan Kedai Rakyat 1Malaysia;
- (ii) peranan koperasi dalam pemilikan rumah;
- (iii) penyertaan bumiputera dalam perniagaan francais;
- (iv) isu dan masalah yang dihadapi perusahaan kecil dan sederhana, PKS, dengan *hypermarket*;
- (v) kawalan kemasukan *hypermarket* asing ke Malaysia;
- (vi) penyaluran subsidi secara lebih bersasar;
- (vii) kawalan penjualan petrol RON 95 dan diesel bersubsidi;
- (viii) pemantauan dan kawalan harga barang; dan
- (ix) penyalahgunaan kedudukan dominan dalam pasaran domestik.

Tuan Yang di-Pertua, pertamanya ialah pembangunan Kedai Rakyat 1Malaysia. Perkara ini selalu ditimbulkan dalam Dewan Negara ini dan *alhamdulillah*, telah pun dijawab. Akan tetapi untuk penggulangan ini, ingin saya jawab isu yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Datuk Haji Yunus bin Haji Kurus dan Yang Berhormat Dato' Dayang Hajah Madinah binti Tun Abang Haji Openg iaitu mengenai pembangunan Kedai Rakyat 1Malaysia ataupun KR1M.

Seperti Ahli Yang Berhormat sedia maklum, KR1M yang berkonsepkan kedai serbaneka menyediakan pelbagai barangan keperluan isi rumah berjenama 1Malaysia Kedai Rakyat (1MKR) dengan tawaran harga sehingga 50% lebih rendah berbanding jenama terkenal di pasaran. Sebanyak 378 jenis produk 1MKR dijual di KR1M meliputi produk makanan dan juga bukan makanan. Bermula 1 Mac 2014, KR1M juga telah mula menjual barangan basah seperti ayam, ikan dan sayur-sayuran di 11 *outlet* terpilih di Lembah Klang. Ini sebagai permulaan.

Untuk makluman Yang Berhormat, sehingga Mac 2014, sebanyak 131 KR1M telah dibangunkan di seluruh negara termasuk enam buah KR1M yang baru beroperasi tahun ini iaitu di Parlimen Betong, Selangau, Limbang dan Kanowit di Sarawak, Pengkalan Chepa di Kelantan, dan Batu Bahat di Johor. Di samping itu, kementerian saya juga telah merancang untuk membangunkan tambahan sebanyak 54 buah KR1M lagi sehingga penghujung tahun ini. Sasaran kementerian ialah untuk membangunkan sekurang-kurangnya sebuah KR1M bagi setiap kawasan Parlimen yang mana dijangka akan dapat direalisasikan sepenuhnya pada tahun 2015.

Menyentuh pembangunan KR1M di Sarawak, sebanyak 19 kawasan Parlimen daripada 31 kawasan Parlimen di Sarawak telah mempunyai KR1M iaitu di Parlimen Mambong, Santubong, Stampin, Kota Samarahan, Sri Aman, Sibu, Miri, Lubok Antu, Mukah, Baram, Sibuti, Batang Lupar, Serian, Petrajaya, Saratok, Betong, Selangau, Limbang dan Kanowit. Sementara itu, enam lagi kawasan Parlimen sedang dalam peringkat pembangunan iaitu di Parlimen Lanang, Bintulu, Kapit, Sarikei, Mas Gading dan Lawas. Bagi Parlimen Bandar Kuching, Batang Sadong, Igan, Julau, Tanjong Manis dan Hulu Rajang pula, kementerian sedang mengenal pasti lokasi yang bersesuaian untuk dibangunkan KR1M agar masyarakat setempat boleh mendapat manfaatnya.

Tuan Yang di-Pertua dan Ahli Yang Berhormat, yang keduanya ialah peranan koperasi dalam pemilikan rumah. Izinkan saya untuk menjawab isu yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Datuk Megat Zulkarnain bin Tan Sri Omarkin mengenai peranan yang boleh dimainkan oleh koperasi dalam membantu rakyat yang bekerja sendiri untuk memiliki rumah kediaman.

Selaras dengan hasrat kerajaan untuk meningkatkan kesejahteraan rakyat menerusi pemilikan rumah kediaman, kementerian melalui Suruhanjaya Koperasi Malaysia (SKM) menggalakkan rakyat yang berpendapatan rendah dan bekerja secara sendiri untuk menjadi anggota kepada sebanyak 180 koperasi yang terlibat dalam bidang perumahan yang wujud pada ketika ini. Kita ada lebih kurang 10,000 koperasi, 180 yang terlibat dengan bidang perumahan ini. Antara perancangan yang dilaksanakan oleh kementerian bagi membantu koperasi menceburi sektor pembangunan hartanah ialah:

- (i) menggalakkan koperasi mengadakan projek usaha sama dengan pemaju-pemaju swasta yang berdaya maju;
- (ii) mencadangkan supaya pemberian insentif diberikan kepada koperasi-koperasi yang terlibat dalam pembangunan hartanah; dan
- (iii) mengesyorkan kepada kerajaan negeri untuk menganugerahkan tanah pada kadar premium yang rendah kepada koperasi bagi membina perumahan dan menjual rumah kepada anggota koperasi dengan bayaran ansuran yang minimum.

Selain daripada perancangan tersebut, Suruhanjaya Koperasi Malaysia juga turut menyediakan kemudahan pembiayaan mudah menerusi Tabung Modal Pusingan Jabatan Pembangunan Koperasi (TMPJPK) sehingga berjumlah RM10 juta kepada koperasi-koperasi yang terlibat di dalam sektor pembangunan hartanah termasuk projek perumahan.

Ketiganya ialah isu berkenaan dengan penyertaan bumiputera dalam perniagaan francais. Seterusnya saya akan menyentuh isu penyertaan bumiputera dalam perniagaan francais seperti yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Akta Francais 1998 tidak menyatakan perkara berkaitan keperluan ekuiti bumiputera yang berjumlah 51% bagi membolehkan sesuatu perniagaan francais itu dimulakan.

■ 1740

Tidak ada peruntukan di situ. Oleh yang demikian peringkat perniagaan francais sama ada jenama asing atau tempatan boleh beroperasi selagi mana ia mematuhi keperluan yang ditetapkan di dalam akta dan berdaftar dengan kementerian. Sehingga 29 April 2014 yang baru lalu, terdapat sebanyak 717 francais telah berdaftar dengan kementerian ini. Daripada jumlah tersebut 200 syarikat atau 28% adalah bertaraf bumiputera yang terlibat di dalam industri francais sebagai francaisor. Bagi meningkatkan penyertaan dalam penglibatan warga tempatan dalam industri francais terutamanya bumiputera, kementerian dengan kerjasama Persatuan Francais Malaysia akan mengadakan Francais

Antarabangsa Malaysia atau *Franchise International Malaysia* (FIM) 2014 iaitu daripada 13 hingga 15 Jun 2014 yang akan datang ini yang akan diadakan di Pusat Dagangan Dunia Putra (PWTC).

Sebanyak 130 perniagaan francais dijangka akan menyertai pameran ini dengan pelbagai peluang perniagaan untuk diceburi oleh rakyat negara ini termasuklah ada koperasi yang berminat. Tahun lepas mendapat sambutan yang cukup baik dan mendapat pulangan yang begitu bermakna. Jadi tahun ini *insya-Allah* mulai 13 hingga 15 Jun di PWTC akan berlaku sekali lagi *Franchise International Malaysia* (FIM). Tuan Yang di-Pertua, isu yang keempat ialah berkenaan dengan masalah yang dihadapi oleh PKS dengan pihak *hyper market*. Ini saya timbulkan berdasarkan kepada isu yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Tuan Chong Sin Woon.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, masalah berkaitan dengan pembayaran oleh pihak peniaga ataupun *hypermarket* kepada pembekal iaitu PKS adalah tertakluk kepada perundingan antara kedua-dua pihak yang berkenaan sebelum sesuatu pembekalan dibuat, *be to be arrangement*. Dalam hal ini Kementerian Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan senantiasa menasihati dan mengingatkan para pembekal akan kepentingan untuk meneliti dan memahami setiap kontrak pembekalan yang ditandatangani supaya tidak berlaku sebarang masalah seperti kelewatan pembayaran oleh pihak peniaga seperti yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat dalam ucapan tempoh hari.

Selain itu kementerian ini juga senantiasa bersedia membantu dengan menyediakan platform untuk perundingan antara peniaga dan pembekal bagi mengatasi masalah-masalah sekiranya ada. Tuan Yang di-Pertua, yang kelimanya ialah isu berkenaan dengan kawalan kemasukan *hypermarket* asing ke Malaysia. Isu ini ditimbulkan oleh Yang Berhormat Dato' Haji Mohd Salim bin Sharif @ Mohd Sharif dalam perbahasan tempoh hari yang mana Yang Berhormat telah mencadangkan supaya kerajaan mengawal kemasukan *hypermarket* asing ke negara ini bagi melindungi para peniaga kecil tempatan.

Terima kasih di atas keprihatinan Yang Berhormat menjaga kepentingan peniaga-peniaga tempatan kita. Kementerian kita mengawal selia pembukaan *hypermarket*, *superstore* ataupun *departmental store* asing berdasarkan Garis Panduan Penyertaan Asing Dalam Perdagangan Pengedaran Sektor Perkhidmatan (Pindaan) 2010. Kita ada garis panduan yang tertentu yang kita khususkan untuk pelabur-pelabur baru dan pelabur-pelabur baru ataupun yang lama yang hendak mengembangkan sayapnya.

Setiap permohonan yang diterima akan dibentangkan dalam Mesyuarat Jawatankuasa Perdagangan Pengedaran Induk (JKPP Induk) yang dianggotai oleh pelbagai kementerian, Jabatan seperti Kementerian Kewangan, Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri, Kementerian Pertanian, Kementerian Dalam Negeri, Unit Perancang Ekonomi, Jabatan Kerajaan Tempatan dan Jabatan Perancang Bandar. Bermaksud kita meletakkan platform yang cukup terbuka bagi membolehkan permohonan ini dapat kelulusan dalam masa yang singkat dan diawasi ataupun diselia oleh beberapa kementerian yang saya sebutkan tadi sebab secara langsung atau secara tidak langsung ini juga ada kaitan.

Pemohon juga perlu melaksanakan proses pandangan awam dengan kerjasama Pihak Berkuasa Tempatan bagi setiap cadangan lokasi pembukaan *hypermarket*, *superstore*, *departmental store*. Kita hendak dengar pula proses pandangan awam, pandangan daripada akar umbi, *public opinion*. Permohonan yang dikemukakan juga perlu mendapatkan kelulusan bertulis dari PBT di lokasi yang dimohon bagi mengetahui sama ada permohonan tersebut disokong oleh PBT berkenaan atau tidak. Selain daripada itu pemohon juga perlu menjalankan kajian impak cadangan pembukaan *hypermarket*, *superstore* ataupun *departmental store* asing di lokasi yang dicadangkan sebelum mengemukakan permohonan kepada kementerian, apa impaknya kepada masyarakat sekeliling. Bermakna kita mengambil segala tindakan-tindakan yang perlu bagi kita hendak menjaga kepentingan semua pihak.

Pembukaan *hypermarket*, *superstore* dan *departmental store* asing ini di sebuah lokasi tidak akan ditimbang oleh JKPP Induk sekiranya tidak mendapat sokongan PBT, mendapat bantahan daripada penduduk setempat atau laporan kajian impak tidak menyokong cadangan pembukaannya. *We are very flexible*. Hendak menjaga kepentingan semua pihak tadi. Tuan Yang di-Pertua, kemasukan *hypermarket* asing ke Malaysia perlu dilihat dari aspek yang positif terhadap perkembangan ekonomi negara seperti berikut. Bukanlah bermaknanya itu kita hendak mengetatkan, orang luar hendak datang hendak *invest* sini kita macam-macam yang perlu diikuti. Bukan begitu maksudnya. Kita juga harus melihat secara positif.

Pertamanya ia mewujudkan persaingan yang sihat dan memberikan lebih banyak pilihan kepada rakyat. Kita ada macam satu tempat itu kalau sudah ada dua *hypermarket*, maknanya kalau ada satu lagi yang PBT menyokong ini akan memberi ruang untuk persaingan yang sihat. Maknanya esok dia akan cuba harga yang rendah. Ini antara perkara yang kita lakukan bagi hendak menangani soal-soal kenaikan harga dan sebagainya. Ini kita buat. Keduanya menawarkan produk-produk yang berkualiti dengan harga yang berpatutan. Sudah tentulah esok barang-barang yang dijual di situ kualitinya baik. Kalau tidak esok orang yang membeli memilih, ada ruang bagi mereka untuk membuat pilihan.

Ketiga meningkatkan pelaburan asing ke dalam negara. Hari ini syukur *alhamdulillah*, negara kita dalam konteks *access to doing business*, kita nombor enam dalam dunia kerana apa, kerana bukan sahaja akta-akta yang ada, kemudahan-kemudahan yang kita lakukan, pentadbiran yang begitu cekap melalui *one-stop centre* dan yang pentingnya ialah penglibatan rakyat di situ. Sebab itu kita nombor enam dalam dunia. Ini kajian yang dibuat oleh *World Bank*. *World Bank* yang menyebut Malaysia *number six in term of doing business*. Inilah dia yang kadangkala pembangkang tidak dapat melihat ini sebagai satu kenyataan yang sebenarnya.

Ketiganya meningkatkan pelaburan asing sudah saya sebut tadi. Kita hendak galakkan lagi pelaburan asing dalam negara. Keempat ialah membantu pemasaran dan promosi produk industri kecil dan sederhana IKS tempatan dan FELDA di rangkaian pasar raya syarikat asing di luar negara. Dia datang berniaga tempat kita, bawa barang-barang daripada luar negara. Dalam masa yang sama juga kita minta barangan IKS kita boleh dipasarkan pula balik kepada negara mereka. Misalnya FELDA ada

rantaian menjual barang-barang yang dihasilkan di FELDA di jual di Timur Tengah, di jual di UAE, di Eropah dan sebagainya. Jadi, kita ada dua keuntungan di situ.

Kelima, dan inilah yang rakyat dapat faedah. Kita telah dapat mewujudkan 25,000 peluang pekerjaan kepada rakyat tempatan di 223 cawangan pasar raya asing di Malaysia pada masa ini. Kita ada *AEON*, *Tesco*, *Giant* dan sebagainya itu, semuanya ada 223 dan kita telah mewujudkan 25,000 peluang pekerjaan. Ini yang memang menguntungkan rakyat. Kebanyakan daripada *hypermarket* yang kita lawati, sebahagian besarnya mendapatkan pekerjaan tempatan. Macam di Kuala Lumpur banyak anak tempatan. Di Terengganu pun begitu juga.

■1750

Keenam ialah memberi kesan limpahan ekonomi kepada kawasan setempat di mana kewujudannya telah menjadi pemangkin bagi pembangunan kawasan di sekitarnya. Misalnya di satu bandar ini, kedai-kedai runcit di kampung-kampung berselerak membangun sebab dia boleh beli barang yang murah dekat ini dan jual di tempat masing-masing.

Ketujuh, menyumbang kepada pemodenan sektor peruncitan di mana peruncit dan pengusaha pasar raya tempatan dapat mempelajari sistem teknik perniagaan yang diamalkan di pasar raya terkenal milik asing. Kita dapat pula teknologi baru daripada mereka. Misalnya beli barang tidak payah lagi- pakai main tekan-tekan sahaja. Pakai komputer beli barang ini dan sebagainya. *So, very systematic* dan cukup moden. Inilah hasilnya yang kita kena lihat. Asing datang tetapi kita lihat ini sebagai impak positifnya kepada Malaysia. Oleh sebab itu yang saya sebutkan tadi, semuanya ini menjurus kepada kejayaan saya sebutkan tadi. *World Bank* mengiktiraf kebolehan dan kemampuan negara kita.

Tuan Yang di-Pertua, isu keenam ialah penyaluran subsidi secara lebih bersasar. Yang Berhormat Datuk Chin Su Phin dan juga Yang Berhormat Datuk Hajah Noriah binti Mahat telah mencadangkan supaya kerajaan mengkaji semula kaedah pemberian subsidi supaya lebih bersasar. Ini pandangan daripada Ahli-ahli Yang Berhormat yang saya lihat akar umbi kadang-kadang masih lagi teragak-agak hendak menerima dasar baru ini. Saya mengucapkan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat kerana mengemukakan cadangan yang baik kerana ini sebenarnya adalah sewajarnya subsidi yang disediakan oleh kerajaan. Hanya dinikmati oleh golongan yang sepatutnya sahaja iaitu warga tempatan dan golongan berpendapatan rendah. Ini hasrat Yang Amat Berhormat Perdana Menteri. *Select* kepada sasaran yang tepat, tersasar. *Very specific group* yang kita hendak bagi subsidi ini. Macam hari ini punya subsidi semua orang dapat. Orang kaya, orang rendah, kereta *Mercedes*, *Honda*, semua dapat kemudahan secara pukal.

Akan tetapi Yang Amat Berhormat Perdana Menteri melalui rasionalisasi subsidi mengetengahkan dasar baru. Dilihat tidak popular tetapi sebenarnya dalam konteks jangka panjang, menguntungkan negara, menguntungkan rakyat. Projek pembangunan infrastruktur pun boleh diperbanyakkan sebab penjimatan daripada penarikan subsidi tadi boleh digunakan untuk membangunkan infrastruktur sekolah, hospital, balai raya, jalan raya dan sebagainya. Ini rakyat tidak dapat melihat. Dia nampak, dia kata, "*Oh, subsidi ditarik, susah kita.*" Tidak. Ini kerana Yang Amat

Berhormat Perdana Menteri sebagai Menteri Kewangan, dia melihat fiskal kewangan negara kita mesti diperteguhkan, mesti diperkuatkan. Oleh sebab itu, ini akan dibuat dalam keadaan beransur-ansur supaya rakyat benar-benar faham.

Saya gembira kerana Ahli-ahli Yang Berhormat sebagai Ahli-ahli Dewan Negara yang prihatin dengan rakyat membawa perkara ini dan menyokong hasrat yang dibawa oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri iaitu kita hendak pergi kepada subsidi bersasar, bukan subsidi pukal yang selama ini kita amalkan. Inilah sebenarnya yang seharusnya kita uar-uarkan di kawasan-kawasan kepada rakyat sekalian.

Dalam hal ini, kementerian kita akan meneliti kebolehlaksanaan cadangan tersebut serta kaedah yang terbaik bagi memastikan subsidi yang diberi meliputi barangan yang dikawal oleh kementerian ini seperti petrol RON 95 dan diesel dinikmati oleh golongan yang benar-benar layak sahaja. Saya juga difahamkan bahawa pada ketika ini, Kementerian Kewangan juga sedang mengkaji untuk memperkenalkan kaedah dan sistem baru pemberian subsidi kepada golongan sasaran yang selayaknya. Tidak mudah, Ahli Yang Berhormat. Melihat, betul tetapi kita hendak mengkaji balik bila masa yang paling sesuai program ini kita laksanakan. Oleh sebab itu, ada beberapa mesyuarat telah diadakan. *So, when the right time come, insya-Allah* kita akan memperkenalkan. Rakyat faham, Ahli-ahli Yang Berhormat sudah lebih faham, mudahlah kita. Kita akan berjalan baik, selesai ke arah negara maju 2020.

Dalam masa yang sama juga, kementerian telah melaksanakan Sistem Kawalan Diesel Bersubsidi melalui pemberian *Fleet Card* kepada 11 kategori kenderaan yang terlibat secara langsung dengan orang awam. Kita sudah mulakan program ini dulu melalui pemberian *Fleet Card* kepada 11 kategori kenderaan yang akan saya sebut nanti. Langkah ini telah berjaya mengurangkan kos operasi syarikat pengangkutan seterusnya mengelakkan kos tersebut daripada dipindahkan kepada rakyat. Kategori kenderaan terlibat ialah bas sekolah; bas henti-henti; bas pengantara; bas ekspres; bas mini; kereta sewa; teksi; van mayat; lori mayat; ambulans; dan bomba yang dikendalikan oleh badan sukarela. Ini sudah pun kita laksanakan melalui pemberian *Fleet Card* yang saya sebutkan tadi.

Tuan Yang di-Pertua, isu ketujuh ialah berkenaan dengan kawalan penjualan petrol RON 95 dan diesel bersubsidi. Isu ini ditimbulkan oleh Yang Berhormat Hajah Mariany binti Mohammad Yit dan juga Yang Berhormat Datuk Jamilah binti Sulaiman.

Untuk makluman Dewan yang mulia ini, kementerian melaksanakan kawalan penjualan petrol RON 95 dan diesel di stesen-stesen minyak melalui pendekatan-pendekatan berikut:

- (i) menetapkan kuota jualan minyak di stesen-stesen minyak;
- (ii) melarang penjualan diesel dan petrol RON 95 melalui bekas atau tong kecuali dengan permit khas;
Misalnya di Gerik, kita benarkan dia gunakan bekas atau tong dengan keadaan tempat tersebut. Di Gerik sebagai contoh. Ada permit khas.
Kalau tidak, kita tidak benarkan.

- (iii) melarang stesen minyak dalam lingkungan 50 kilometer dari sempadan menjual diesel melebihi 20 liter kepada kenderaan-kenderaan berpendaftaran asing;
- (iv) mengehadkan waktu operasi stesen minyak dalam lingkungan 10 kilometer dari sempadan sehingga jam 10 malam; dan
- (v) mewartakan barang kawalan petrol RON 95 dan diesel sebagai barangan larangan eksport di bawah Peraturan Kawalan Bekalan (Larangan Eksport) 2011.

Menyentuh isu penjualan petrol bersubsidi RON 95 kepada warga asing, kerajaan telah menetapkan bahawa kenderaan berpendaftaran asing kecuali motosikal- kita ini kerajaan baik, motosikal kita kecualikan. Kenderaan berpendaftaran asing dilarang sama sekali daripada membeli petrol RON 95 di semua stesen minyak di seluruh negara mulai 15 Jun 2011 yang lalu. Tidak benarkan. Sejak tempoh larangan tersebut dikuatkuasakan, kita tidak benarkan tetapi itulah, ini pengkhianat-pengkhianat negara ataupun pengkhianat-pengkhianat luar sentiasa mengancam membuat bermacam-macam perbuatan yang akhirnya merugikan negara. Dia buat penyeludupan dan sebagainya.

Sejak tempoh larangan yang disebutkan 15 Jun 2011 tadi, sebanyak enam stesen minyak dan 134 buah kenderaan berpendaftaran asing telah diambil tindakan undang-undang di atas kesalahan melibatkan penjualan petrol RON 95 dan diesel di stesen-stesen minyak. Ini orang yang ingkar, Ahli-ahli Yang Berhormat. Ada enam stesen minyak yang kita sudah ambil tindakan undang-undang. Batalkan syarikatnya.

Jadi Tuan Yang di-Pertua, dalam melaksanakan penguatkuasaan undang-undang, Kementerian Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan (KPDNKK) sentiasa mengambil kira faktor sesuatu kes, modus operandi penjenayah, tahap ancaman dan keselamatan serta kerahsiaan dan integriti pasukan. Melalui pendekatan tegas yang dilaksanakan kementerian sehingga kini telah berjaya mematahkan aktiviti jenayah sama ada secara perseorangan mahupun secara bersindiket melibatkan ketirisan minyak petrol dan diesel bersubsidi di sempadan negara. Pada tahun 2013 sahaja iaitu tahun lepas, sebanyak 851 kes melibatkan penyelewengan minyak diesel bersubsidi telah diambil di seluruh negara dengan nilai sitaan berjumlah lebih RM25 juta.

■1800

Tengok jumlahnya yang begitu banyak, 851 kes pada tahun lepas. Untuk makluman Yang Berhormat, yang menimbulkan isu tadi, kementerian telah mengadakan kerjasama. Kita tahu KPDNKK atas nama kementerian bersendirian, kita boleh buat kerja ini. Akan tetapi impaknya tidak sebegitu besar. Jadi kita fikirkan dan cari jalan bagaimana operasi yang kita buat benar-benar dapat dimanfaatkan, benar-benar dapat penangkapan yang begitu baik sekali. Oleh sebab itu kita telah mengadakan kerjasama dan operasi khas dengan agensi-agensi penguatkuasaan lain seperti Jabatan Kastam Diraja Malaysia, Pasukan Gerakan Am macam di persempadanan, Unit Pencegahan Penyeludupan, Agensi Penguatkuasaan Maritim Malaysia (APMM), Jabatan Pengangkutan Jalan (JPJ),

Ikatan Relawan Rakyat (RELA) dan Angkatan Tentera Malaysia bagi mengekang aktiviti penyelewengan diesel bersubsidi ini.

Saya melihat aktiviti yang dibuat secara persepaduan ini telah dapat menghasilkan satu tangkapan yang amat bermakna sekali. Bak kata orang *business*, berbaloi tindakan kita ini. Jadi Tuan Yang di-Pertua, selain daripada apa yang saya sebutkan tadi, satu pasukan petugas khas bersama Jabatan Peguam Negara telah digerakkan ke arah membanteras aktiviti penyelewengan diesel bersindiket ini.

Orang ramai bercakap tentang keberkesanan kita tapi dia tidak sedar bahawa melalui aktiviti yang saya buat bersama-sama dengan Jabatan Peguam Negara ini telah melibatkan satu kejayaan yang begitu baik sekali. Ini melibatkan pelaksanaan yang kita sebut sebagai Operasi *Diesel 1 North* (OD1N) atau pun Operasi *Diesel 2 North* (OD2N) dan Operasi *Diesel 1 South* (OD1S), ini punya kod-kod lah yang telah berjaya menghasilkan sejumlah 29 kes melibatkan barang rampasan bernilai RM16.5 juta di bawah Akta Kawalan Bekalan 1961.

Selain daripada kita mendapat barangan rampasan tadi, kita juga merampas wang tunai berjumlah RM949,929 dan pembekuan 370 akaun berjumlah RM50.9 juta di bawah Akta Pengubahan Wang Haram dan Pencegahan Pembiayaan Keganasan 2001. Kesemua angka ini menunjukkan betapa kementerian kita begitu komited untuk membanteras segala penyelewengan barangan yang bersubsidi yang berlaku di negara ini.

Bagi tujuan ini pada malam ini, saya hendak mencatatkan penghargaan kita kepada terutama di kementerian memang tanggungjawab kita, tapi bantuan dan sokongan daripada kementerian-kementerian lain, agensi-agensi lain yang bila kita bergerak bersepadu inilah hasil yang kita peroleh. Saya mengucapkan terima kasih dan semoga selalu usaha kita ini akan dapat kita tingkatkan lagi untuk masa-masa yang akan datang. Cuma hendak dikaitkan dengan Ahli-ahli Yang Berhormat ialah saya juga perlukan maklumat daripada Ahli Yang Berhormat. Kalau difikirkan, bila balik di kawasan masing-masing, ada dilihat nampak dicurigai perbuatan seperti ini berlaku, maklumkan kepada kita. Sama ada di kementerian atau pun aduan di *internet*, di *Facebook*, di e-aduan atau pun dail nombor 1 800 886 800. Beritahu kita di mana tempatnya, butirannya yang lain-lain bagi membolehkan pasukan kita ini turun padang, siasat tengok betul atau tidak. Kalau betul kita terus ambil tindakan. Inilah sebenarnya yang telah membawa kepada kejayaan-kejayaan selama ini.

Tuan Yang di-Pertua, kelapan isunya ialah pemantauan dan kawalan harga barang. Seterusnya saya akan mengulas isu yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Datuk Chin Su Phin. Yang Berhormat Datuk Chin ada, kah di sini? Saya ada banyak yang dia punya ini, Yang Berhormat Datuk Chin ada? Oh Yang Berhormat Datuk Chin tidak ada. Okey, tidak mengapa kita baca ya.

Yang Berhormat Puan Hajah Mariany binti Mohammad Yit dan Yang Berhormat Dr. Ariffin bin S.M. Omar. Dia menimbulkan isu harga barangan yang merupakan isu yang sentiasa menjadi keutamaan kementerian ini. Kementerian sedar bahawa harga barangan yang tinggi boleh menjejaskan sara hidup rakyat terutama rakyat yang berpendapatan rendah. Kita sedar, oleh yang demikian

pemantauan dan penguatkuasaan secara berterusan sentiasa dilaksanakan oleh pegawai-pegawai penguat kuasa dan pegawai pemantau harga KPDNKK di premis-premis perniagaan di seluruh negara.

Pada tahun 2013 sebanyak 1.9 juta pemeriksaan telah dilakukan sebanyak 8,772 kes dengan nilai rampasan sebanyak RM34.3 juta telah dihasilkan. Daripada kes-kes tersebut nilai kompaun yang dikenakan ialah sebanyak RM539,311. Pada tahun ini kementerian menasaskan, *insya-Allah* sekurang-kurangnya 2.5 juta pemeriksaan akan dibuat. Kita hendak lipat gandakan lagi sebab inilah caranya kita boleh dapat hasil yang sangat baik. Setakat 24 April 2014 yang lalu sebanyak 446,686 pemeriksaan telah dilakukan dengan jumlah kes dicatatkan sebanyak 3,776 kes. Lagi kuat kita beroperasi, lagi galak pula dia punya penyeludupan-penyeludupan itu. Tidak mengapalah ini cabaran dia kepada kita di kementerian.

Selain pemeriksaan terhadap peniaga, pemantauan dan penguatkuasaan juga dibuat di peringkat pengilang, di peringkat pengimport dan juga di peringkat pemborong. Pada tahun 2013, sebanyak 7,508 pengilang, 1,471 pengimport, dan 91,690 pemborong telah diperiksa. Sehingga Mac 2012 pula sebanyak 132 pemeriksaan dibuat di peringkat pengilang, tujuh pemeriksaan kepada pengimport dan 3,512 kepada pemborong. Di samping tindakan penguatkuasaan, kementerian turut mengadakan sesi *engagement* dengan industri-industri yang terlibat supaya tidak menaikkan harga produk keluaran atau barangan jualan mereka secara drastik. Kita mengadakan *engagement* dengan persatuan penternak, persatuan minyak, persatuan petrol diesel, *dealer* dan lain-lainlah yang terlibat, restoran dan sebagainya.

Semasa perjumpaan dengan industri pada 20 September tahun lepas, pihak industri telah memberi jaminan dan komitmen kepada kerajaan untuk tidak menaikkan harga barangan kerana rasionalisasi subsidi petrol dan diesel memberi kesan yang minimum kepada kos operasi mereka. Maknanya kalau kenaikan, sikit sahaja 0.1% dan sebagainya. Jadi kesemua ini merupakan bukti komitmen kerajaan dalam usaha memastikan bekalan dan harga barang dalam pasaran berada dalam keadaan yang stabil dan terkawal.

Kita bukan saja pergi ke bawah, di pasar, pasar tani, pasar awam dan sebagainya, di peringkat *hypermarket* yang kedai-kedai yang menjual barangan yang berjenama pun kita pergi, kita lihat dan kita mengambil tindakan. So, *alhamdulillah*. Pada masa yang sama kementerian juga turut meneruskan pelaksanaan skim kawalan harga musim perayaan yang merupakan langkah kerajaan bagi mengawal harga barang-barang keperluan yang berpotensi untuk berlaku kenaikan harga disebabkan oleh permintaan yang meningkat menjelang musim perayaan. Skim ini dilaksanakan di semua peringkat rangkaian pembekalan iaitu daripada pengeluar, pemborong dan juga daripada peruncit. Waktu perayaan tidak lama lagi Pesta Kaamatan di Sabah, Gawai di Sarawak, kemudian masuk Ramadhan, hari raya, kita ada skim kita waktu-waktu perayaan ini.

Kawalan harga ke atas semua peringkat pengedar ini membolehkan penguatkuasaan yang berkesan dijalankan bagi memastikan peniaga mematuhi harga maksimum yang ditetapkan oleh kerajaan dan menyekat tindakan mana-mana pihak dalam rangkaian pengedaran barangan dari mengambil kesempatan untuk meningkatkan harga barang yang dijual. Selain daripada itu, kementerian

juga menetapkan harga barang ini pun kita buat melalui perundingan dengan persatuan-persatuan yang terlibat. Kalau soal naikkan harga barang-barang, daging misalnya, kita jumpa dengan persatuan penternak ayam, persatuan pengeluar daging, bincang dengan mereka berapa harga yang patut kita syilingkan harga tersebut.

■1810

Sudah setuju, kita tengok pula bagaimana pandangan daripada Kementerian Pertanian dan Industri Asas Tani. Bila sudah sampai keputusan itu, baru kita isytiharkan ini kawalan harga kita waktu musim perayaan. Ini pun saya lihat *alhamdulillah* berjaya dapat kita laksanakan. Selain daripada itu Ahli-ahli Yang Berhormat sekalian, kementerian juga giat melaksanakan kempen penurunan harga bagi membanteras kenaikan harga barangan keperluan yang lain.

Kempen yang dilancarkan pada 29 Januari 2014 yang baru lalu, yang berlangsung selama dua hingga enam bulan melibatkan 957 buah pasar raya di seluruh negara dengan penjimatan antara 10 hingga 70% yang ditawarkan ke atas 4,000 jenis barangan keperluan isi rumah. Ini kita jalankan. Kempen penurunan harga ini dirasmikan sendiri oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri. Dia sendiri hendak turun, hendak lihat, hendak tunjukkan ini usaha kita.

Saya ingat kita buat di Balakong itu. Buat satu program, Yang Berhormat sendiri turun tengok barang-barang yang diturunkan. Kemudian, dia beli barang. Macam-macam lah. Ini pun dieksploitasi oleh pihak-pihak yang tidak bertanggungjawab. Walhalnya, kita hendak tunjukkan kepada rakyat Yang Amat Berhormat Perdana Menteri sendiri prihatin dan mahu bersama-sama dalam kempen ini.

Baru-baru ini saya pergi Kelantan, barang yang dijual pakaian 70% turun harganya dan dijalankan bukan sahaja di Kota Bharu tetapi juga di lain-lain bandar di dalam negeri Kelantan. Cukup baik program tadi. Berikutan daripada sambutan yang amat menggalakkan daripada para pengguna, kempen penurunan harga kali kedua telah dilancarkan pada 5 April 2014 di Port Dickson, Negeri Sembilan yang lalu. Ini pun berjaya. Sebanyak lima syarikat pengusaha tempatan dan 94 cawangan telah menyertai pelaksanaan kempen buat kali yang kedua ini. Pendek kata, kita cakap, kita buat. Kita janji, kita tunaikan. Itulah dia Kerajaan Barisan Nasional kita.

Tuan Yang di-Pertua, juga mengenai tawaran harga...

Tuan Baharudin bin Abu Bakar: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon sedikit Tuan Yang di-Pertua?

Dato' Sri Hasan bin Malek: Nanti kejap saya...

Tuan Baharudin bin Abu Bakar: Kesian Menteri cakap lama.

Dato' Sri Hasan bin Malek: Okey, tidak apalah. Tidak ada soalan lagi bagus. Terima kasih.

Tuan Baharudin bin Abu Bakar: Boleh Tuan Yang di-Pertua?

Tuan Yang di-Pertua: Silakan Yang Berhormat.

Tuan Baharudin bin Abu Bakar: Terima kasih. Oleh sebab kalau kita dengar ulasan yang dikemukakan oleh pihak Menteri ini nampaknya semua Ahli-ahli dalam Dewan ini rasa macam seronok jugalah sebab apa yang kita lihat dari segi penekanan yang dikhabarkan oleh pihak Yang Berhormat Menteri dalam Dewan kita ini berkenaan dengan *enforcement* ataupun penguatkuasaan. Yang mana

kalau kita tahu, saya hendak sentuh sedikit tentang kedudukan penyeludupan minyak. Kalau baru-baru ini kita tahu, pihak Menteri ada mengumumkan bahawa sekitar RM5.5 juta rampasan minyak telah dilakukan. Kalau mengikut statistik dari November 2013 hingga Mac, jumlah rampasan iaitu *high asset* yang telah dibekukan adalah sebanyak RM36 juta sehingga Mac.

Akan tetapi bila *statement* Menteri hari ini telah meningkat kepada hampir RM50 juta. Jadi, bermakna di sini unit penguatkuasaan pihak kementerian terdedah dalam keadaan yang agak boleh dikatakan merbahaya juga. Jadi, saya hendak tanya pihak kementerian sebab baru-baru ini juga Menteri ada mengeluarkan kenyataan bahawa pihak penguat kuasa ya, ada yang sudah dipukul, diugut dan sebagainya. Bermakna mereka ini terdedah dalam konteks gengster ataupun kongsi gelap yang melakukan sindiket-sindiket begini. Jadi, saya ingin tahu daripada pihak kementerian, persediaan untuk memastikan dan memperkasakan unit ini supaya ia benar-benar terbela dan mereka boleh melakukan tugas dan tanggungjawab mereka untuk memastikan penyeludupan tidak berlaku. Dalam masa yang sama pihak kerajaan menjaga kepentingan mereka sebab ini mungkin akan melibatkan nyawa dan juga mungkin keluarga dan sebagainya. Jadi, saya hendak tahu dari segi bagaimana langkah kerajaan untuk memastikan unit ini benar-benar dijaga dan dibela dan memastikan mereka boleh menjalankan tugas dengan begitu baik? Terima kasih.

Dato' Haji Mohd Salim bin Sharif @ Mohd Sharif: Tuan Yang di-Pertua, saya bagi Menteri rehat sekejap. Panjang dia cakap tadi.

Tuan Yang di-Pertua: Ya, silakan.

Dato' Haji Mohd Salim bin Sharif @ Mohd Sharif: Saya mahu pencerahan. Soalan saya tentang khusus pada restoran makanan segera yang mana saya bertanya soalan tentang ekuiti *McDonald's* khususnya. Berapa pegangan rakyat Malaysia? Kita tahu bahawa pelabur ada daripada luar dan kebanyakan di negeri-negeri ataupun di daerah, *McDonald's* ini telah terlalu meluas. Jadi, adakah tadi Yang Berhormat Menteri sebut tidak ada syer tertentu ataupun terbuka. Maknanya adakah peluang bumiputera untuk sama-sama dalam francais tersebut? Terima kasih.

To' Puan Hajah Zaitun binti Haji Mat Amin: Boleh seorang lagi Tuan Yang di-Pertua? Laluan?

Tuan Yang di-Pertua: Ada dua lagi soalan tadi. Bagi peluang Yang Berhormat jawab dulu, takut lupa nanti. Lepas itu nanti Yang Berhormat sambung. Silakan Yang Berhormat.

Dato' Sri Hasan bin Malek: Tuan Yang di-Pertua, saya sudah melampaui tentang isu tadi. Waktu soal subsidi tadi tidak dibangkitkan. Senator Tuan Baharudin ini memang hendak mengacau saya sahaja ya. Tidak apalah, terima kasihlah ya. Saya akan cuba jawablah.

Satu, berkenaan dengan apa yang disebut oleh Yang Berhormat tadi berkenaan dengan apa tindakan yang kita ambil bagi menjaga dan pembelaan di kalangan penguat kuasa kita. Yang Berhormat Tuan Baharudin saya amat hargai pandangan itu dan menggambarkan Yang Berhormat sendiri pun rasa prihatin, rasa macam bersimpati dengan penguat kuasa kita. So, dalam konteks ini sebenarnya saya hendak maklumkan. Ini antara perkara yang saya tekankan dalam kita hendak membuat operasi atau tindakan-tindakan untuk memerangi penyeludupan tadi, mereka ini saya berikan

keutamaan. *My people must come first*. Maknanya kebajikan mereka, keselamatan mereka, kita semua fikirkan.

Oleh sebab itu, mereka ini kita berikan perlindungan insurans. Oleh sebab macam sebut tadi betul. Ada kereta dilanggar, diri sendiri dcederakan. Oleh sebab itu, kita ada perlindungan insurans. Ini telah pun berjalan begitu juga kita membekalkan juga kepada pegawai-pegawai kita dengan senjata-senjatalah. Tidak semuanya tetapi yang *the top players* itu. Ketua-ketuanya sudah ada bekalkan senjata dan kita telah memberikan mereka latihan senjata api dan juga latihan-latihan fizikal dalam segi komando dan sebagainya. Pegawai-pegawai kita dalam keadaan begitu. Begitu juga dalam soal orang tidak perasan mereka ini sebab pakaian mereka pakai macam jaket sahaja.

Hari ini kerajaan telah bersetuju dan kita tidak lama lagi akan mengenakan, memberikan mereka pakaian uniform macam polis ataupun RELA. Ada uniform mereka sendiri, dengan pangkatnya sendiri bagi orang melihat "*Oh! Itu KPDNKK punya penguatkuasaan.*" Ini telah pun, dan *insya-Allah* dalam masa yang terdekat, uniform ini akan dibekalkan kepada mereka supaya rakyat lihat ataupun patrol-patrol ini nampak dia, meyakinkan kita.

Dalam keadaan hari ini, orang tidak perasan. Oleh sebab itu apa Yang Berhormat sebutkan tadi saya bersetuju dan *insya-Allah* kita akan laksanakan uniform, insurans, latihan senjata sudah kita jalankan dan juga seni mempertahankan diri. Pegawai-pegawai kita memang ada ini. Ada separuhnya *black belt* itu. Jangan main-main. Itu kalau penguat kuasanya. Menterinya dengan Timbalan Menterinya lagi kuat tu, ada siap senjatanya [*Ketawa*]

Jadi, Ahli Yang Berhormat satu lagi ialah berkenaan dengan soalan daripada Yang Berhormat Dato' Haji Mohd Salim. Tahniahlah Yang Berhormat Senator baru dan aktif dalam persidangan ini. Dia menanyakan soal peluang perniagaan dalam francais *McDonald's*. Sebenarnya bumiputera berpeluang untuk menjadi francais *McDonald's*. Sebagai contoh, seorang bumiputera menjadi francais kepada tiga *outlet McDonald's* di Kelantan. Maknanya ada sudah dilaksanakan di Kelantan francais *McDonald's* ini yang dikendalikan oleh bumiputera sendiri.

Kalau misalnya macam saya sebutkan tadi. Kalau ikut dari segi garis panduannya tidak perlu mereka ada mempunyai tempatan. Akan tetapi, kalau ada ruang yang mereka mengadu pada kita dan minat, kita cuba cari jalan dapatkan mereka. Ada platform untuk berunding dan *alhamdulillah, on record* terdapat seorang bumiputera yang menjadi francais di tiga *outlet McDonald's* di Kelantan hari ini. Satu hari esok, kita boleh sama-sama pergi dan ada kemungkinan pula, kita bawa pula ke tempat kita yang boleh dikendalikan oleh bumiputera tadi. Itu Yang Berhormat, kepada dua soalan yang ditimbulkan.

Tuan Yang di-Pertua: Ya, ada seorang lagi ini Yang Berhormat.

To' Puan Hajah Zaitun binti Haji Mat Amin: Boleh Yang Berhormat Menteri? Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya ingin rakamkan ucapan tahniahlah kepada kerajaan terutama Kementerian KPDNKK di atas keseriusan menjaga kawalan harga barangan. Saya ingin bertanya, setakat manakah penguatkuasaan kawalan harga barang kerana apa yang bertiup, angin bertiup di Terengganu, di mana barangan terutama harga barangan makanan sangat tinggi di negeri Terengganu sendiri. Setakat mana

comparison yang dibuat oleh pihak kementerian KPDNKK di atas kebenaran kenyataan ini? Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan terima kasih Yang Berhormat Menteri.

■1820

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat saya rasa soalan ini sudah banyak kali sudah. Saya sudah umum sudah jawab itu. Saya rasa tidak payahlah Yang Berhormat dia sudah jawab tadi dari mula. Okey, ada teruskan Yang Berhormat.

Tuan Haji Abdul Shukor bin P A Mohd Sultan: Tuan Yang di-Pertua, boleh mencelah?

Tuan Yang di-Pertua: Okey, silakan.

Tuan Haji Abdul Shukor bin P A Mohd Sultan: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Yang Berhormat Menteri sedarkah pihak Yang Berhormat penyeludupan minyak masih berlaku terutamanya di kedai-kedai minyak. Ini susahlah kalau saya hendak sebut Tuan Yang di-Pertua. Kalau maklumat yang hendak saya ingat saya boleh bagi maklumat. Saya sudah maklum kepada Dewan yang mulia ini, saya ada lebih kurang dekat 15 kereta yang masuk kedai minyak, dia orang bubuh minyak melebihi RM200. Itu satu kedai minyak, Petronas lah saya kata. Jadi begitu prihatinnya kedai Petronas ini dia *stop*, dia catat nombor-nombor kereta ini. Akan tetapi apabila kita pergi, saya pergi sendiri di kedai minyak yang lain dia tidak kisah *you* hendak masuk RM250kah, RM300kah tidak ada masalah. Di sini saya kata pihak penguatkuasaan.

Dia ada sindiket Yang Berhormat Menteri, dia ada sindiket. Kereta ini bukan kereta luar tetapi kereta dalam. Kereta Malaysia tetapi dia *stop* pada suatu tempat ada kereta yang datang keluaran minyak-minyak ini dan perkara ini berlaku sampai hari ini.

Sekian, Tuan Yang di-Pertua ini perkara yang serius. Benda ini berlaku. Jadi saya dengar tadi Yang Berhormat Menteri kata saya tidak mahu celah tengah *dok* lancar orang kata saya biar bagi Yang Berhormat Menteri bercakap dulu senang ada soalan tambahan saya cuba hendak mencelah. Ini perkara yang berlaku Yang Berhormat Menteri.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat, untuk makluman Yang Berhormat, semasa saya duduk di sini Yang Berhormat ada membangkitkan perkara ini. Agaknya pegawai tidak catat *detail* perkara-perkara ini kalau boleh Yang Berhormat jawab, Yang Berhormat jawab. Adanya berlaku perbuatan sungguhpun ada kekangan dibuat tetapi mereka lebih pandai menggunakan banyak kereta, ulang-alik, ulang-alik dan agaknya akhirnya maknanya menyalahgunakanlah, keluar mengeluarkan minyak subsidi. Kalau betul Yang Berhormat jawablah, jikalau tidak boleh jawab jawapan bertulis.

Dato' Sri Hasan bin Malek: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua supaya tidak menghampakan Yang Berhormat To' Puan Hajah Zaitun daripada Terengganu tadi itu. Soal kawalan harga ini sebenarnya memang sudah saya sebutkan di dalam jawapan saya. Selain daripada itu yang hari ini pun kita dengan kerjasama Kementerian Pertanian begitu juga dengan Kementerian Komunikasi kita mencari, memberi banyak peluang maklumat kepada rakyat. Kalau misalnya di TV, kalau di radio Yang Berhormat Menteri Komunikasi ada ini kita sudah kerjasama dengan kementerian kita ada ini melalui e-Pengguna. Sungguh, maklumat dengan harga-harga tadi kita ada paparkan pada di TV, di akhbar dan

juga di dalam internet dan sebagainya. Kemudahan ini ada, jadi kita boleh buat perbezaan tadi. Jadi, itu Yang Berhormat.

Berkenaan penggunaan Yang Berhormat Tuan Haji Abdul Shukor ini kita mengakui bahawa ini berlaku di sebalik penguatkuasaan yang kita jalankan, kejayaan berlaku dan tidak berjaya pun saya tidak sebutkan. Sebab ini merupakan sindiket yang begitu bersistematik cara pendekatan dia. Kita buat macam ini, dia buat cara lain pula. Jadi yang pentingnya hari ini bagi kita di kementerian kita tidak boleh memantau keseluruhannya ataupun di peringkat negeri hendak menjaga kepentingan itu kita tidak ada sebab kekurangan dari segi anggota ataupun kekurangan dari segi maklumat.

Sebab itu maklumat Yang Berhormat ada tadi bagi pada kita dan kita akan tengok balik dan kita tengok macam mana sebab ada juga beberapa kawasan yang kita telah kenal pasti sebagai *hotspot* malahan dekat sempadan pun ada. Mereka- kedai-kedai petrol minyak yang ada bersubahat pun ada pada kita. Cuma kita hendak menangkap mereka ini kena tengok masanyalah. Sebab itu saya sebut tadi maklumat daripada Yang Berhormat kalau ada saya bersedia untuk membantu supaya kita dapat bersama-samalah. Ini kerana perubahan mereka ini benar-benar ke arah akan hendak menghancurkan ekonomi, keselamatan ekonomi negara kita. Sebab itu kita bersama-sama dan kita ambil tindakan secara serius. Soal kita tidak ada masalah kita serius. Akan tetapi maklumat macam saya sebutkan tadi aduan 1800 886 800 lagi beri pada kita.

Ataupun Yang Berhormat kita kenal lama bagi tahu saya maklumat itu. Kita boleh buat esok operasinya. Kalau kita buat operasi pun kalau di Perlis kita datangkan daripada Kuala Lumpur, Putrajaya. *Nobody knows about it. Tup tup* tengok sudah berlaku begitu *insya-Allah* Yang Berhormat, boleh kita jumpa. So Tuan Yang di-Pertua, saya...

Datuk Hajah Noriah binti Mahat: Tuan Yang di-Pertua, sikit lagi boleh tidak Tuan Yang di-Pertua?

Tuan Yang di-Pertua: Ya.

Datuk Hajah Noriah binti Mahat: Tuan Yang di-Pertua, saya hendak soal penguatkuasaan ini, terlebih dahulu tahniah banyak-banyak kepada Menteri Perdagangan, Yang Berhormat Menteri Dato' Sri Hasan bin Malek ini memang kira macam panglimalah. Mana-mana pun orang *attack* tetapi dia *steady* sahaja. Tengok hari ini nampak makin lama makin muda.

Jadi soalan saya Tuan Yang di-Pertua, penguatkuasaan ini selalu dibuat, saya tengok di bandar-bandar tetapi tidak di pekan-pekan kecil. Yang selalu yang pergi itu yang selalu pergi dekat pekan-pekan ini kita. Jadi kenaikan ini semua kita yang tahu. Kalau penguat kuasa hendak datang kalau dia pakai baju uniform, kata dekat uniform pun saya tidak berapa nampaklah. Saya suka duduk dekat kedai runcit dan saya suka duduk dekat pasar-pasar. Itu kegemaran saya. Cuma hendak beri tahulah kepada Pak Menteri kalau hendak turun pergi hendak buat *spot check* tidak payahlah bagi tahu saya hendak turun sana, saya hendak turun sini.

Kalau TPM datang Menteri datang memanglah dia susun atur cantik betul. Ha memang semua harga cantik dia susun, kalau dia tidak datang, tidak ada, kita tengok pun tidak ada harga. Barang

disorokkan dekat dalam kita yang tahu, tinggal lagi hendak pergi jumpa penguat kuasa tidak sempat pasal penguat kuasa itu pun tidak tiba di pekan-pekan.

Jadi saya sarankan supaya Yang Berhormat Menteri tolong arahkan penguat kuasa turun di segenap pelosok kampung-kampung, dekat pekan-pekan. Jadi boleh tahu masalah rakyat dekat kampung ini terbelalah, tidak sewenang-wenang harga dia suka-suka naikkan. Kita suka tidak suka memang kena beli, tetapi belakang kita merungut.

Satu lagi sedikit sahaja Tuan Yang di-Pertua saya tadi mungkin tercicir ke belakang. Mengenai dengan BR1M tadi, BR1M tidak masuk situ ya, masuk? Ya. KR1M, KR1M. Kedai Rakyat 1Malaysia saya hendak minta kepada Yang Berhormat Menteri, kalau boleh tengok-tengoklah orang yang dapat itu. Jangan yang bagi orang yang bukan-bukan, orang yang betul-betul hendak dapat tidak dapat. Ada yang dia dapat Kedai Kain 1Malaysia itu tutup tidak buka-buka. Saya minta Menteri tolong turun tengok tempat-tempat itu. Terima kasih.

Dato' Sri Hasan bin Malek: Terima kasihlah Tuan Yang di-Pertua. Yang Berhormat Senator Datuk Hajah Noriah terima kasihlah puji-puji tadi. Cakap saya muda nampaknya *alhamdulillah* syukur, jangan bagi tahu orang rumah cukuplah *[Ketawa]*

Okey ada dua satu berkenaan dengan penguatkuasaan itu saya ada sebut dalam jawapan saya tadi kita misalnya di negeri kalau hendak dia punya operasinya benar-benar berkesan kita hantar dia dari Kuala Lumpur. Kita tidak bagi tahu sesiapa *tup, tup* kita tahu benda itu pernah berlaku. Sebab kebocorannya cepat sangat. Program yang saya sebutkan bila TPM pergi saya pergi program yang diatur maknanya untuk hendak bagi tahu kita sudah pergi turun padang dan sebagainya.

Akan tetapi pelaksanaan dari segi operasi ini kita buat memang kita tidak bagi tahu sesiapa. Walhal misalnya apa yang berlaku baru ini di Lumut, di Kuantan ini operasi yang datangnya daripada ibu pejabat. Orang di tempat situ pun tidak tahu. Sebab kita hendak kita ini sampai sebab dia ada *network* dia itu dia punya sindiket dia memang begitu kuat. Sebab itu saya lihat macam saya sebutkan tadilah maklumat mesti sampai kepada kita dan kita akan ambil masa yang sesuai untuk pelaksanaan tindakan ini. Sebab itu kadangkala ada orang bercakap TPM turun betullah harga itu turun, ini memang program yang kita telah *set* supaya rakyat tengoklah.

Ini pun sebenarnya memberikan peluang pula kepada pimpinan negara kita tanya dengan pengguna-pengguna, ataupun pembeli-pembeli sana betulkah harga naik? Tidak ada, sebenarnya cakap adalah sikit. Tidaklah seberapa macam yang diuar-uarkan oleh pembangkang.

■1830

Betul, kita sudah pergi banyak tempat. Orang tanya tidak ada, biasa. Malahan ada separuh barang itu kurang dan sebagainya. Jadi pandangan Yang Berhormat Senator tadi saya ambil kiralah dan ini pun telah kita laksanakan. Kalau ada *hotspot* yang saya beritahu tadi, bukan sahaja di Semenanjung, Sabah dan Sarawak pun begitu juga kita ambil tindakan-tindakan ini, malahan daripada Putrajaya kita pergi ke Sarawak. Memang mereka terperangkap.

Jadi perkara inilah seperti saya sebut tadi, saya berterima kasih bukan sahaja kepada kementerian, tetapi juga agensi-agensi lain yang memang bersepadu, APMM, SPRM, semua bertindak.

Ini kerana masing-masing ada dia punya senjatanya. SPRM dalam soal rasuah, kastam pula cukai, boleh ambil tindakan. JPJ soal jalan dan sebagainya. Maknanya semua akta itu kita kumpulkan, kita serang satu tempat. Oleh sebab itu berjaya. Di Kuantan baru-baru ini, di Kuching baru ini. Ini yang kita sebutlah, tetapi yang saya sebut, yang keluar dalam surat khabar itu biasalah Yang Berhormat, sebab hendak tunjukkan yang kita ini turun dan sebagainya berkenaan dengan penguat kuasa tadi.

KR1M ini pun saya perlukan maklumat ini. Kita di kementerian, kita telah sebutkan tadi. KR1M ini baik untuk rakyat. Saya pergi baru ini di Keningau, di Ranau, bagus, *alhamdulillah* sambutan rakyat baik. Tinggal lagi Yang Berhormat ada sebutkan tadi ada yang diberi kepada orang tetapi tidak berjalan. Saya hendak tahu di mana ini? Kalau dapat hari ini, hari ini juga saya pergi begitu, tetapi kita pergi bersama Yang Berhormat kalau boleh. Betul, sebab kita tidak hendak benda ini berlaku, kita tidak hendak rakyat ditipu. Ini kerana ada tempat-tempat seperti Kedai Kain 1Malaysia ini pun cukup baik tempatnya.

Saya ingat kalau ada ruang, peluang kawasan-kawasan Ahli Parlimen, kita akan cuba sebab hasrat kita satu Parlimen, satu KR1M. Kita sudah cuba agihkan elok-elok ini. Akan tetapi yang disebut Yang Berhormat tadi secara sulit, boleh beritahu kepada saya dan kita ambil tindakan. Saya jamin tindakan kita ambil. Kita tidak mahu rakyat ini diperbodohkan, disia-siakan. Kita akan bela mereka. Itulah Yang Berhormat berkenaan dengan KR1M tadi. Saya sudah mula-mula sekali saya jawab tadi. Yang Berhormat tidak ada masa itu tidak.

Tuan Yang di-Pertua, saya sambung lagi berkenaan kawalan harga tadi. Yang Berhormat Puan Hajah Mariany binti Mohammad Yit juga telah mencadangkan supaya kerajaan mengawal harga susu tepung kanak-kanak bagi membantu ibu bapa berpendapatan rendah. Ini berkenaan susu pula. Yang Berhormat sedia maklum kerajaan tidak mengawal harga susu tepung. Walau bagaimanapun, ia masih merupakan barang kawalan dari segi bekalan di mana pengawalseliaan bekalannya adalah terletak di bawah Akta Kawalan Bekalan 1961. Harganya kita tidak kawal, tetapi barang ini kita ada dia punya kawalannya.

Pada masa yang sama, pengeluar, pengilang, pengimport atau pemborong susu tepung dalam negara juga tertakluk kepada Perintah Kawalan Harga (Pelabelan oleh Pekilang, Pengimport, Pengeluar atau Penjual Borong) 1980 yang mewajibkan mereka untuk meletakkan harga runcit yang disyorkan atau dalam bahasa Inggeris dengan izin, *recommended retail price* (RRP) bagi produk susu tepung bagi keluaran atau edaran mereka. Selain daripada nama sebutan barang, nama dan alamat pengeluar, pengimport atau pemborong serta berat minimum produk. RRP adalah harga maksimum atau yang tertinggi yang disyorkan dan merupakan penanda aras, *benchmark* bagi menunjukkan paras harga yang berpatutan untuk produk susu tepung yang dijual.

Namun, adalah menjadi amalan yang biasa dalam pasaran di kalangan peniaga runcit untuk menawarkan produk susu tepung dengan harga yang lebih murah dari RRP. Ini didorong oleh pelbagai faktor seperti terma perniagaan antara pembekal dan peniaga sektor runcit yang terlibat serta persaingan dalam pasaran, seterusnya menyumbangkan kepada isu perbezaan harga dalam pasaran runcit seperti yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat. Dalam hal ini, para pengguna boleh

menggunakan kebijaksanaan mereka untuk mendapat faedah dan membeli produk susu tepung dari premis-premis yang menawarkan harga yang lebih rendah. Itu kita tidak- sebab harga ini adalah tertakluk kepada yang saya katakan tadi, di bawah *recommended retail price* yang kita tawarkan. Biasanya harga yang dijual ini adalah rendah sedikit daripada RRP tadi. Jadi kepada pengguna, perlu gunakanlah hak dia, hak sebagai pengguna, hak untuk membuat pilihan. Di sinilah letaknya pentingnya peranan pengguna tersebut.

*[Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah **mempengerusikan Mesyuarat**]*

Tuan Yang di-Pertua, isu yang akhir ialah berkenaan dengan penyalahgunaan kedudukan dominan dalam pasaran domestik. Saya ingin menyambut isu yang ditimbulkan oleh Yang Berhormat Datuk Chin Su Phin. Monopoli ataupun kedudukan dominan sesuatu perusahaan dalam mana-mana pasaran bagi barangan atau perkhidmatan adalah tidak dilarang. Sesuatu perusahaan yang berada dalam kedudukan dominan juga tidak dilarang untuk mengambil apa-apa langkah yang mempunyai justifikasi komersial yang munasabah terhadap kemasukan ke dalam pasaran atau perlakuan pasaran sesuatu pesaing. Akan tetapi, kedudukan dominan yang dimiliki ini tidak boleh disalah guna seperti yang diperuntukkan di bawah seksyen 10, Akta Persaingan, *Competition Act*, AP 2010 yang antara contoh penyalahgunaan kedudukan dominan adalah membatas pengeluaran sehingga memudaratkan pengguna atau mengenakan himpitan margin ataupun *margin squeeze* terhadap pesaingnya.

Perlu ditekankan di sini bahawa AP, Akta Persaingan 2010 bukanlah bertujuan untuk mengawal harga atau melarang kenaikan harga, mahupun melarang industri menentukan harga pada barangan mereka. Perlu difahami bahawa kuasa pasaran yang berkaitan dengan persaingan pasaran sesuatu perusahaan ditentukan oleh permintaan dan pengeluaran (*supply and demand*) dan juga dari segi *market forces*. Mengambil contoh isu BERNAS yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat, perlu dijelaskan bahawa aktiviti komersial BERNAS dikawal selia oleh Akta Lembaga Padi dan Beras Negara (Syarikat Pengganti) 1994. Oleh itu, seperti yang diperuntukkan oleh seksyen 3(4) Akta Persaingan 2010, apa-apa aktiviti komersial yang secara langsung atau tidak langsung dalam kuasa kerajaan tidak boleh dikira sebagai suatu isu yang berkait dengan kedudukan dominan atau monopoli, yang dipunyai oleh kerajaan tidak boleh dikenakan sebab BERNAS ini adalah di bawah Akta Lembaga Padi dan Beras Negara.

Seperkara lagi Yang Berhormat ialah aktiviti komersial sesuatu perusahaan yang diamanahkan dengan pengendalian perkhidmatan yang berkepentingan ekonomi atau yang mempunyai ciri monopoli pengeluaran hasil sesuatu barangan adalah tidak tertakluk kepada larangan-larangan di bawah Akta Persaingan 2010 mengikut seksyen 13(1) dan Jadual Akta Persaingan 2010.

Tuan Yang di-Pertua, akhir kata, saya mengambil kesempatan ini untuk mengucapkan berbanyak-banyak terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah mengambil bahagian di dalam perbahasan pada kali ini, malahan memberi cadangan-cadangan yang baik dan maklumat-maklumat bagi kita di kementerian. Saya percaya pandangan, cadangan dan juga maklumat yang

diberikan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat akan dapat membantu kita memperkukuhkan lagi polisi dan tanggungjawab yang telah diamanahkan kepada kementerian untuk dilaksanakan. Semoga pandangan Yang Berhormat akan kita bawa dan kita akan bincangkan dan akan sama-sama kita laksanakan demi kesejahteraan rakyat di negara kita. Sekian, terima kasih. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Terima kasih Yang Berhormat Menteri. Saya rasa telah mendengar huraian jawapan Menteri selama satu jam 30 minit 24 saat, tidak ada lagi perkara yang hendak ditimbulkan. Dengan itu saya dengan segala hormat mempersilakan maklum balas dari Kementerian Sumber Manusia.

6.39 ptg.

Timbalan Menteri Sumber Manusia [Dato' Haji Ismail bin Haji Abd. Muttalib]: *Bismillahi Rahmani Rahim. Assalamualaikum warahmatullahi wabarakatuh*, salam sejahtera dan salam 1Malaysia.

Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya sampaikan salam daripada Menteri saya dan seluruh keluarga Kementerian Sumber Manusia kepada Ahli-ahli Yang Berhormat Senator sekalian. Tuan Yang di-Pertua, marilah kita bersama-sama berdoa kepada Allah SWT semoga isu MH370 ini dapat dilaikan semula dan tidak menjadi beban kepada negara dan kepimpinan negara kita.

Tuan Yang di-Pertua, saya mengambil kesempatan mengucapkan jutaan terima kasih kepada sepuluh orang Ahli Yang Berhormat Senator yang telah mengambil bahagian dalam perbahasan yang menyentuh 16 isu yang berkaitan dengan Kementerian Sumber Manusia. Saya harap tidak ada dalam jawapan saya nanti mungkin persoalan ataupun pertanyaan yang tertinggal. Jika ada, sila maklumkan kepada saya dan kepada kementerian kita untuk kita berikan penjelasan.

■1840

Saya pergi kepada isu-isu mengikut isu-isunya, Tuan Yang di-Pertua. Pertamanya isu gaji minimum. Yang Berhormat Senator Tuan Syed Shahir bin Syed Mohamud menimbulkan kedudukan pelaksanaan mengenai gaji minimum yang telah pun diluluskan oleh kerajaan, di mana dalam pelaksanaannya sekarang dan beliau meminta sejauh mana penekanan dan pihak-pihak majikan ini mematuhi peraturan tentang pelaksanaan gaji minimum ini. Malah, dalam kenyataannya disebutkan juga telah diberikan pengecualian kepada beberapa majikan.

Tuan Yang di-Pertua dan Ahli-ahli Yang Berhormat sekalian, sebenarnya Akta Gaji Minimum ini kita telah laksanakan pada 2013 dan sebenarnya kita tidak ada pengecualian diberikan. Jadi Yang Berhormat Tuan Syed Shahir, sebenarnya tidak ada pengecualian. Cuma, ada penangguhan dalam tempoh itu. Oleh sebab itulah 1 Januari 2014 adalah tarikh terakhir, tarikh utama bagaimana kita mewajibkan pelaksanaan gaji minimum ini.

Tuan Syed Shahir bin Syed Mohamud: Tuan Yang di-Pertua, saya ingin dapat penjelasan daripada Yang Berhormat Timbalan Menteri. Apa maksud penangguhan dan apa maksud pengecualian? Maknanya, kalau saya sebagai majikan tidak membayar gaji minimum. Saya tidak faham, minima atau minimum? Tuan Yang di-Pertua ahli bahasa, tentu faham. Pada saya, minimum,

bukan minima sebab kita sebut maksimum, bukan maksima. Tidak mengapalah, itu soal linguistik. Perkara yang penting ialah penangguhan atau pengecualian? Kalau misal enam bulan saya tidak membayar gaji minimum, ertinya saya dikecualikan untuk tempoh enam bulan.

Dato' Haji Ismail bin Haji Abd. Muttalib: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya tidak hendak bermain dengan bahasa ini. Sebenarnya saya sudah sebutkan tadi. Pelaksanaan gaji minimum ini adalah di bawah, kita ada Majlis Perundingan Gaji Minimum yang telah pun ditubuhkan. Kita juga melibatkan *World Bank* dan juga ILO dalam kita mendapatkan pandangan dan sebagainya.

Maksud saya, sebab itu penguatkuasaan pelaksanaan gaji minimum ialah 1 Januari 2014. Ini makna tidak ada pengecualian, tidak ada penangguhan dah. Jadi sebelum dari itu, oleh kerana adanya pandangan dan adanya permohonan daripada majikan-majikan terutamanya IKS atau industri kecil dan sederhana ini, maka pihak Majlis Perundingan ini memikirkan bahawa kita berikan penangguhan. Jadi bukan pengecualian, berbeza. Penangguhan maknanya kita kena bayar tetapi ditangguhkan sedikit. Akan tetapi pengecualian, tidak perlu bayar, tidak perlu dilaksanakan. Itu maksudnya. Oleh sebab itulah kita tidak ada berikan pengecualian tetapi penangguhan. Jadi bermula 1 Januari 2014, semua majikan wajib membayar dan melaksanakan pelaksanaan gaji minimum. Jelas Yang Berhormat? Okey?

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Penjelasan antara penangguhan dan pengecualian. Istilah tadi. Okeylah, dah terima.

Dato' Haji Ismail bin Haji Abd. Muttalib: Bagi makluman Yang Berhormat, kita tidak nafikan terdapat majikan yang tidak mematuhi pelaksanaan gaji minimum ini. Ini isu yang lain. Berdasarkan pemeriksaan berkala yang dijalankan di seluruh negara sehingga 31 Mac 2014, sebanyak 6,588 dan daripada jumlah tersebut, didapati 179 majikan iaitu 2.7% didapati tidak melaksanakan gaji minimum dan notis pematuhan telah dikeluarkan. Maknanya daripada siasatan yang kita buat kepada 6,588.

Saya ucapkan terima kasih Tuan Yang di-Pertua kepada banyak majikan. Sebenarnya majikan telah membayar gaji minimum ini amat besar. Yang tidak membayar ini cuma sedikit sahaja yang masih belum mematuhi ini. Oleh sebab itulah kita mengambil tindakan kepada mereka ini. Sebanyak 2.7% didapati tidak melaksanakan gaji minimum dan notis pematuhan telah pun dikeluarkan. Sehubungan dengan itu, bolehlah disimpulkan bahawa majoriti majikan iaitu 97.3% telah melaksanakan pelaksanaan gaji minimum.

Berdasarkan rekod-rekod aduan di Jabatan Tenaga Kerja Semenanjung Malaysia, Sabah dan Sarawak setakat 31 Mac 2014, sebanyak 513 kes aduan telah pun diterima. Daripada jumlah ini, sebanyak 433 kes atau 84.4% aduan telah selesai disiasat dan baki sebanyak 80 kes masih dalam tindakan jabatan masing-masing. Oleh sebab itu Tuan Yang di-Pertua, saya ada dihubungi oleh beberapa pekerja yang mengatakan tentang majikan mereka tidak membayar tetapi selepas kita berjumpa dengan mereka, kita jelaskan dan sekarang ini *alhamdulillah*, majikan tersebut telah pun membayar dan dia mengucapkan terima kasih kepada kita.

Tuan Yang di-Pertua, sehubungan dengan itu, mana-mana pekerja yang masih tidak dibayar gaji minimum, mereka dinasihatkan untuk tampil ke Jabatan Tenaga Kerja berhampiran untuk memfailkan tuntutan. Penetapan kadar gaji minimum sedia ada iaitu RM900 untuk Semenanjung

Malaysia dan RM800 untuk Sabah dan Sarawak dan juga Labuan telah diputuskan oleh Majlis Perundingan Gaji Negara di mana turut dianggotai oleh wakil pekerja, wakil majikan dan juga orang-orang yang mempunyai kemahiran dan kelayakan yang telah pun kita pilih dalam Majlis Perundingan Gaji Negara ini.

Dalam pada itu, dalam memutuskan kadar gaji minimum ini, pandangan dan saranan pihak Bank Dunia turut diambil kira. Pandangan Bank Dunia, ILO sebenarnya kalau kita melaksanakan gaji minimum dengan kadar yang telah pun kita putuskan, tidak menjadi masalah besar kepada negara kita. Kalau buat secara perbandingan, sebenarnya berbanding dengan negara-negara lain, sebenarnya mungkin negara lain ada membayar gaji lebih mahal daripada negara kita. Akan tetapi itu terletak kepada kemampuan kita. Selain itu, kadar yang ditetapkan pada masa sekarang iaitu RM900 di Semenanjung dan RM800 di Sabah dan Sarawak, Labuan hanya untuk permulaan sahaja bagi tempoh dua tahun. Oleh sebab itulah mengikut Akta Majlis Perundingan Gaji Negara ini, setiap dua tahun, *revision* ataupun kaji semula atau semakan semula akan dibuat.

Untuk makluman Dewan yang mulia, Kementerian Sumber Manusia sentiasa serius dalam menambahbaikkan pelaksanaan Dasar Gaji Minimum. Majlis Perundingan Gaji Negara pada masa sekarang sedang mengkaji semula Perintah Gaji Minimum 2012 seperti mana yang diperuntukkan oleh Akta Majlis Perundingan Gaji Negara 2011 yang menetapkan supaya kajian semula Perintah Gaji Minimum dibuat sekurang-kurangnya setiap sekali dalam tempoh dua tahun. Sehubungan dengan itu, pandangan yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat mengenai perlaksanaan gaji minimum bolehlah dipanjangkan kepada pihak MPGM sebelum atau pada 31 Mei 2014.

Untuk makluman Yang Berhormat, kita telah mengadakan seminar dengan *World Bank* dan juga ILO untuk membuat *revise* semula, kaji semula, semakan semula tentang pelaksanaan gaji minimum. Kita dapat sambutan yang baik daripada mereka ini. Kita juga telah mengadakan lapan klinik gaji minimum di mana kita mengumpulkan seluruh majikan-majikan di kawasan-kawasan yang telah pun kita laksanakan klinik ini dan kita mendapatkan *feedback* daripada mereka.

Oleh sebab itulah, saya, bagi pihak kementerian, hendak mengumumkan kepada Yang Berhormat dan semua masyarakat yang terlibat, pekerja dan majikan, supaya mereka tampil kepada kita agar memberikan pandangan dan teguran sehingga 31 Mei 2014 untuk kita melihat balik apakah rumusan dan penambahbaikan yang boleh kita lakukan.

Kementerian juga telah berhubung rapat dengan kesatuan-kesatuan sekerja kerana mereka ini lebih hampir dengan pekerja dan supaya mereka juga memberikan penerangan, mendapatkan pandangan daripada pekerja-pekerja, bahkan majikan sendiri, bagaimana kita boleh meningkatkan pelaksanaan gaji minimum ini. Jadi Tuan Yang di-Pertua, kita harap melalui pandangan yang diberikan, kita dapat mencari jalan yang terbaik bagaimana kita boleh meningkatkan pelaksanaan secara pendekatan *tripartite* di samping pertimbangan berdasarkan kos sara hidup yang ditanggung oleh pekerja, kedudukan pasaran buruh, kemampuan dan kadar prerogatif semasa susulan pelaksanaan gaji minimum ini dapat kita hasilkan selepas kajian semula ini.

Tuan Yang di-Pertua, saya hendak pergi kepada perkara kedua yang ditimbulkan oleh Ahli Yang Berhormat kita iaitu Yang Berhormat Senator Tuan Syed Shahir bin Syed Mohamud yang juga cukup prihatin tentang pekerja ini kerana dia terlibat banyak Tuan Yang di-Pertua, tentang pekerja ini. Satu lagi saya hendak tambah, kita telah mewujudkan Portal Gaji Minimum dalam *website* kita. Jadi bolehlah diakses atau bolehlah melayari portal kita untuk memberikan pandangan dan juga buah fikiran bagi kita meningkatkan penambahbaikan tentang pelaksanaan gaji minimum.

■1850

Tuan Yang di-Pertua, yang kedua ialah tentang umur persaraan yang ditimbulkan oleh Tuan Syed Shahir bin Syed Mohamud, umur persaraan minimum. Akta Umur Persaraan Minimum 2012, [Akta 753] bagi sektor swasta telah pun kita kuatkuasakan. Peraturan Umur Persaraan Minimum ini telah diwartakan pada 23 Disember 2013 dan berkuat kuasa mulai 1 Januari 2014. Kementerian Sumber Manusia melalui Jabatan Tenaga Kerja berperanan menguatkuasakan pelaksanaan Akta Umur Persaraan Minimum 2012 berdasarkan peraturan-peraturan umur persaraan minimum, makna umur 60 tahun. Maknanya sekarang ini pekerja-pekerja swasta, mereka boleh dilanjutkan, misal lanjutkan umur sehingga 60 tahun bekerja kecuali mereka hendak berhenti dan sebagainya.

Tuan Yang di-Pertua, mengenai soalan yang ditimbulkan oleh Yang Berhormat Senator Tuan Syed Shahir bin Syed Mohamud berkaitan isu persaraan minimum. Untuk makluman Dewan yang mulia terdapat lapan aduan berhubung dengan majikan tidak melaksanakan umur persaraan minimum yang diterima oleh Jabatan Tenaga Kerja sejak 2013 hingga 25 April 2014. Hanya lapan Tuan Yang di-Pertua dan Tuan Syed Shahir bin Syed Mohamud hanya lapan sahaja. Ini saya kira oleh kerana mungkin dalam sektor pekerjaan itu ramai lagi yang belum sampai umur 60 tahun dan sebagainya. Bagi pekerja mereka suka kerana mereka dapat lagi mencari pendapatan tambahan. Kesemua aduan ini telah disiasat dan diselesaikan apabila majikan-majikan ini mematuhi penetapan umur persaraan minimum.

Untuk makluman Dewan yang mulia ini juga Kementerian Sumber Manusia turut membuat pemeriksaan berkanun ke tempat-tempat pekerjaan bagi mengenal pasti pematuan majikan terhadap undang-undang perburuhan termasuk Undang-undang Persaraan Minimum ini. Sepanjang tahun 2013 Jabatan Tenaga Kerja telah membuat sebanyak 21,776 pemeriksaan berkanun ke tempat-tempat pekerjaan. Dalam pemeriksaan ini pegawai Jabatan Tenaga Kerja mengadakan perbincangan bersama pekerja atau Kesatuan Sekerja bagi mengenal pasti isu-isu mengenai umur persaraan dan memastikan pematuan majikan dalam melaksanakan peraturan ini. Saya ingat itu yang kedua Tuan Yang di-Pertua.

Isu yang ketiga ialah daripada Yang Berhormat Senator Datuk Haji Saat bin Haji Abu membangkitkan tentang isu pertumbuhan ekonomi yang pesat di negara kita ini yang telah meningkatkan kehadiran keperluan buruh asing di dalam pelbagai bidang. Minta kerajaan mencari jalan untuk membendung kehadiran pekerja asing ini. Tuan Yang di-Pertua, kerajaan amat memahami keperluan tenaga kerja untuk industri dalam keadaan negara sedang menuju ke arah era pembangunan yang pesat. Suka saya memaklumkan bahawa di negara kita ini kita ada 26 juta lebih masyarakat yang

berumur dalam lingkungan bekerja. Akan tetapi dari segi *labor force* kita ada lebih kurang 14 juta. Kita pengangguran lebih kurang 3.0% tidak sampai 4% sebab kalau negara yang kadar pengangguran lebih daripada 4% makna negara itu sebenarnya tidak guna tenaga penuh. Bagi membantu perkembangan industri terutamanya dari segi bekalan tenaga kerja yang mencukupi kerajaan telah pun menetapkan prosedur dan mekanisme dalam permohonan pengajian pekerja asing.

Segala kriteria dan keperluan sebenar pengajian pekerja asing adalah diselia oleh Agensi Kawal Selia mengikut sektor iaitu Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri dari segi pembuatan, Kementerian Kerja Raya dari segi pembinaan, pekerja-pekerja dalam bidang pembinaan, Kementerian Pertanian dan Industri Asas Tani dalam bidang pertanian, Kementerian Perlindungan dan Komoditi dalam perlindungan, Kementerian Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan dalam sektor perkhidmatan dan Kementerian Pelancongan dan Kebudayaan dalam pelancongan, perhotelan, spa, refleksologi, kedi dan lain-lain.

Tuan Yang di-Pertua, Kementerian Sumber Manusia secara serius melaksanakan peraturan pengeluaran Sijil *JobsMalaysia*. Maknanya *JobsMalaysia* ini sebelum majikan mencari pekerja asing dia mestilah mengiklankan jawatan di majikan untuk kita tawarkan kepada pekerja tempatan. Sijil *JobsMalaysia* adalah dokumen untuk menyokong permohonan majikan bagi mendapatkan pekerja asing di pusat kelulusan setempat Kementerian Dalam Negeri. Maknanya mesti dapatkan daripada kita dahulu. Memang dia sudah memohon dengan kita dan dia tidak boleh mendapatkan pekerja asing barulah kita izinkan. Setiap permohonan Sijil *JobsMalaysia* ini akan disiasat dengan teliti bagi memastikan majikan berkenaan benar-benar layak menggaji pekerja asing dan bukan daripada majikan yang bermasalah. Bagi tahun 2014 sehingga bulan Februari sebanyak 1,430 majikan disyorkan untuk mengambil seramai 35,047 pekerja asing.

Sehubungan itu hanya industri yang benar-benar memerlukan pekerja serta mengambil langkah-langkah menawarkan pekerja kepada rakyat tempatan tetapi tidak diminati sahaja yang akan disyorkan untuk mendapatkan pekerja asing. Bagi menangani kemasukan pekerja asing tanpa izin, kerajaan sedang melaksanakan operasi bersepadu yang dilaksanakan oleh Kementerian Dalam Negeri dengan agensi-agensi yang lain. Bercerita tentang pekerja asing ini Tuan Yang di-Pertua, memanglah masih ramai. Kita ada kurang lebih 2.099 juta pekerja asing dalam sembilan ataupun 10 sektor yang berada di negara kita ini. Minta maaf lebih kurang dalam enam sektor yang melibatkan lebih kurang 14 ataupun lebih negara sumber yang memberikan perkhidmatan ini.

Tuan Yang di-Pertua, pergi kepada isu keempat ialah pembantu rumah yang ditimbulkan oleh Yang Berhormat Senator Puan Hajah Mariany binti Mohammad Yit yang menimbulkan mengatakan bahawa kos untuk menggaji pekerja pembantu rumah ini amat tinggi dan masalah pembantu rumah yang lari daripada majikan. Tuan Yang di-Pertua, suka saya maklumkan secara prinsipnya struktur kos menggaji pembantu rumah di Malaysia adalah masih rendah berbanding dengan negara lain.

Contohnya di Arab Saudi RM8,000 lebih. Kita kalau ikut sekarang ini kalau Indonesia kita ambil RM7,800. Ini pun Tuan Yang di-Pertua termasuk semua sekali dari segi dokumentasi, dari segi latihan dan sebagainya. Berbanding dengan Arau Saudi, Hong Kong, Singapura, Taiwan dan lain-lain. Kesan

daripada itu agensi pekerja swasta di negara sumber lebih cenderung untuk menghantar pembantu rumah ke negara sumber lain.

Jadi masalah dia sekarang masalah dari segi gaji pula. Di negara lain gaji dia tinggi Tuan Yang di-Pertua. Jadi gaji kita kalau pembantu rumah ini dia tidak termasuk dalam gaji minimum oleh kerana di bawah sektor perkhidmatan. Sektor lain dia masuk RM900. Jadi negara lain macam di Taiwan dibayar gaji RM2,200. Kita berapa kita bayar? Ini satu perkara yang boleh kita lihat bagaimana, apakah majikan boleh membayar gaji-gaji seperti mana yang dibayar oleh negara-negara lain. Oleh sebab itulah ramai pekerja-pekerja ini ataupun pembantu rumah banyak pergi ke negara-negara lain. Di samping juga berminat dengan negara kita terutamanya kita ini terdiri daripada Indonesia, Kemboja dan sebagainya.

Tuan Yang di-Pertua, struktur kos pengambilan pembantu rumah asing pada masa sekarang ditentukan oleh kuasa pasaran. Kadar kos adalah hasil daripada persetujuan agensi pekerjaan di negara sumber dan agensi pekerjaan di Malaysia dengan majikan. Walau bagaimanapun, bagi pengambilan pembantu rumah dari Indonesia kos pengambilan ditentukan hasil daripada memorandum persefahaman MoU antara kedua-dua negara Malaysia-Indonesia. Kos yang dipersetujui adalah sebanyak RM7,800. Maknanya pembantu rumah daripada Indonesia kos yang boleh diterima ialah RM7,800. Cuma mungkin masalah kadang-kadang Tuan Yang di-Pertua, ada orang yang hendakkan pekerja asing tanpa merujuk kepada kita. Hendakkan pembantu rumah ini tanpa merujuk kepada kita. Jadi akibatnya mereka akan ditipu oleh agen-agen ini sehingga bayaran melebihi RM10,000, RM12,000 dan sebagainya.

Tuan Yang di-Pertua, kerajaan menyedari masalah pembantu rumah lari. Oleh yang demikian kerajaan telah memasukkan perenggan dalam MoU dengan Indonesia untuk memperoleh jaminan penggantian pembantu rumah sekiranya timbul kes pembantu rumah melarikan diri dalam tempoh enam bulan pertama penggajian. Maknanya dalam MoU ini kita telah menetapkan syarat ataupun jaminan. Andai kata pembantu rumah itu lari maka pihak sana akan terpaksa menanggung dan menggantikan semula pembantu rumah. Selain itu bagi kemasukan pembantu rumah yang tidak mempunyai MoU biasanya proses penggantian ditetapkan melalui perjanjian antara pihak majikan dan agensi berkaitan.

■1900

Selain itu, kerajaan juga ingin menyarankan kepada majikan-majikan yang menghadapi masalah pembantu rumah asing melarikan diri untuk melaporkan perkara ini kepada Jabatan Imigresen, Kementerian Dalam Negeri untuk membatalkan pas lawatan kerja sementara pembantu rumah asing tersebut. Pembantu rumah asing tersebut akan disenaraihitamkan agar agensi penguat kuasa dapat mengesan mereka ini semasa operasi bersepadu yang sedang diteruskan dan dijalankan terutamanya oleh Kementerian Dalam Negeri.

Mereka yang tidak mematuhi proses dan prosedur serta membuat urusan pengambilan di luar dari aturan yang ditetapkan perlu menanggung pelbagai risiko dan adalah di atas tanggungjawab diri mereka sendiri. Kadang-kadang Tuan Yang di-Pertua, ini masalah kita. Ada keluarga yang ingin

mendapatkan pembantu rumah dan dikenalkan oleh seorang yang lain, sebenarnya kerajaan kita menetapkan RM7,800 sahaja mungkin dia kata tidak apalah RM20,000. Akan tetapi oleh kerana kita perlu sangat-sangat mungkin kita pun melalui mereka dan akhirnya kita ditipu.

Sebenarnya kita ada ejen-ejen pembantu rumah di Malaysia dan juga di Indonesia. Di Malaysia ini di bawah *Malaysia Recruitment Agency* (MRA), Persatuan Agensi Pembantu Rumah Asing (PAPA), Pertubuhan Kebangsaan Agensi Pekerja Malaysia (PIKAP). Di Indonesia kita juga ada di bawah IRA dan Asosiasi Perusahaan Jasa Tenaga Kerja Indonesia. Jadi, yang penting Tuan Yang di-Pertua, kalau boleh rujuk kepada kita. Saya bagi pihak kementerian, kita bersedia membantu kalau boleh dan juga merujuk kepada MoU yang telah kita adakan dengan Kerajaan Indonesia ini.

Tuan Yang di-Pertua, saya pergi kepada perkara yang kelima ialah tentang gaji. Yang Berhormat Senator Puan Hajah Rohani binti Abdullah juga mencadangkan diadakan gaji permulaan dan kenaikan gaji tahunan. Saya ingat ini mungkin Yang Berhormat tujukan kepada pekerja swasta sebab pekerja kerajaan sektor awam dia telah ada sudah. Dia sudah ada skim gaji dan sebagainya dan dia ada tangga-tangga gaji.

Ada dua soalan yang dibentangkan dan yang kedua ditimbulkan oleh Yang Berhormat Senator Tuan Chong Sin Woon yang membangkitkan isu dalam industri perumahan, selalunya usaha yang dilakukan oleh pemaju-pemaju yang utama apabila mereka mengadakan satu projek perumahan pemaju tidak membayar kepada *main contractor* ataupun kontraktor utama.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Senator Puan Hajah Rohani binti Abdullah telah membangkitkan isu gaji permulaan dan kenaikan gaji tahunan. *Public sector*, saya sudah sebutkan tadi. Untuk makluman Dewan yang mulia, kerajaan sangat prihatin dengan kenaikan kos sara hidup yang dialami oleh semua rakyat pada masa ini. Oleh yang demikian, kerajaan melalui Kementerian Sumber Manusia telah memperkenalkan gaji minimum. Saya sudah sebutkan tadi inilah panjang saya sudah beri jawapan. Tidak perlu saya huraikan lagi tentang gaji minimum. Inilah antara pendekatan yang diberi untuk membantu pekerja swasta dalam menghadapi tekanan hidup mereka. Bagi setengah syarikat Tuan Yang di-Pertua, mereka ada meletakkan kadar-kadar gaji dia tetapi ia tidak menjadi syarat. Dia tidak ada peraturan khas kepada semua syarikat swasta mesti meletakkan kenaikan gaji sekian-sekian, tidak boleh. Dia berdasarkan mungkin kepada pasaran dan sebagainya.

Untuk makluman, bagi memastikan golongan pekerja mendapat faedah dan manfaat gaji minimum, saya sudah sebutkan tadi kita telah buat penguatkuasaan dan kita telah buat semakan semula dan semakan ini akan mendapatkan faedah yang baik kepada pekerja-pekerja kita. Bahkan bagi saya Tuan Yang di-Pertua, saya memang merasakan RM800 hingga RM900 ini masih rendah tetapi kalau kita hendak paksa majikan bayar mungkin RM1,000 atau RM2,000, apakah mereka mampu untuk membayarnya? Ini persoalannya sebab itulah konsep *tripartite*, konsep perundingan tiga penjuror antara majikan, pekerja dan kerajaan ini amat penting supaya kita dapat mencari *solution* ataupun keputusan yang cukup memberikan semangat 'win-win' atau situasi menang-menang yang memberi faedah kepada pekerja dan juga kerajaan.

Kenaikan gaji tahunan bagi sektor swasta, sehingga kini pihak kerajaan masih belum ada menetapkan satu undang-undang atau peraturan bagi mewajibkan majikan di Malaysia menaikkan gaji tahunan kepada pekerja mereka. Kita belum ada Yang Berhormat. Walau bagaimanapun, saya menyambut baik pandangan Yang Berhormat ini, kalau di sektor awam kita boleh melaksanakan penetapan gaji dan kenaikan gajinya, mungkin boleh dibincangkan kalau sesuai. Mungkin juga boleh dilaksanakan di peringkat sektor swasta. Akan tetapi kalau kita tetapkan begitu, katakanlah satu syarikat itu mendapat keuntungan yang besar kalau kita tetapkan sepatutnya kadar kenaikan gaji yang lebih tinggi diperolehi tetapi oleh kerana ditetapkan maka ketika itu mungkin dia akan rugi. Oleh sebab itulah kita meletakkan ini, dia lebih tertakluk kepada kedudukan perniagaan.

Pada masa ini kenaikan gaji tahunan ditentukan atas budi bicara majikan dan bagi majikan yang mempunyai perjanjian kolektif antara kesatuan sekerja dan majikan, kadar kenaikan adalah ditentukan hasil persetujuan bersama antara kedua-dua pihak. Ada sesetengah majikan yang melaksanakan atas persetujuan bersama. Tuan Yang di-Pertua, persoalan yang ditimbulkan oleh Yang Berhormat Senator Tuan Chong Sin Woon, tidak ada? Tuan Yang di-Pertua hendak saya jawab? Saya jawab. Tidak apalah, benda ini tidak panjang Tuan Yang di-Pertua.

Tanggungjawab, prinsip dan kontraktor terhadap upah. Untuk makluman Dewan yang mulia, melalui seksyen 33 Akta Kerja 1955 [*Akta 265*] seorang prinsipal dan kontraktor dan mana-mana subkontraktor hendaklah secara bersama bersama-sama dan masing-masing bertanggungjawab dengan majikan untuk membayar upah seolah-olah pekerja itu telah diambil bekerja semata-mata oleh prinsipal dan oleh kontraktor dan mana-mana subkontraktor. Maknanya kita hendak supaya dalam pemahaman kita, apabila syarikat mengambil pekerja maka tanggungjawab itu, amanah membayar gaji itu ialah pada syarikat dan juga kontraktor tadi. Kita hendak fahaman ini mesti ada. Jangan majikan hanya hendak memerah sahaja tenaga pekerja tadi tetapi tidak membayar gaji. Ini kadang-kadang berlaku Tuan Yang di-Pertua. Di bawah, subkontraktor buat kerja sudah siap tetapi *main contractor* tidak bayar. Ini mungkin ditimbulkan.

Oleh yang demikian, mana-mana pekerja yang tidak dibayar gaji oleh mana-mana kontraktor dalam satu kerja boleh memfailkan aduan di Pejabat Tenaga Kerja. Kita ada saluran undang-undang, Tuan Yang di-Pertua. Kalau ada pekerja-pekerja yang tidak dibayar gaji oleh sama ada *main contractor* atau subkontraktor ini, lapor kepada kita. Kita ada hak untuk mengambil tindakan di bawah [*Akta 265*] ini. Sehingga hari ini Jabatan Tenaga Kerja tidak menerima apa-apa aduan ataupun pendengaran kes buruh berhubung seseorang pekerja subkontraktor memfailkan kes terhadap kontraktor atau prinsipal mereka. Tidak ada Tuan Yang di-Pertua tetapi mungkin kadang-kadang mereka tidak melaporkan, itu tidak boleh kita salahkan tetapi itu hak mereka.

Tuan Yang di-Pertua, pergi kepada perkara keenam, permulaan gaji graduan. Saya mengucapkan terima kasih kepada Yang Berhormat Senator Dato' Jaspal Singh yang ingin tahu gaji permulaan graduan di negara kita pada masa kini dan jangkaan kenaikan gaji pada lima tahun akan datang. Yang Berhormat Senator Dato' Jaspal ada? Okey, beliau ingin tahu adakah program-program untuk menaikkan usaha *entry level*, maknanya gaji awal untuk graduan-graduan ini.

Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat dan juga Dewan yang mulia ini, gaji permulaan graduan yang bekerja di sektor swasta masih ditentukan oleh kuasa pasaran. Saya sudah sebutkan tadi dalam menjawab kenaikan gaji. Maknanya kalau ditentukan gaji awalnya, katalah satu syarikat itu mendapat untung besar tetapi sudah ditetapkan mungkin dia akan mengalami kerugian. Oleh sebab itulah kebanyakan gaji sektor swasta ini ditentukan oleh kuasa pasaran.

Pada asasnya purata gaji permulaan graduan sektor swasta adalah di antara RM2,000 hingga RM2,500 sebulan, ini biasa, Yang Berhormat Senator, Tuan Yang di-Pertua. Akan tetapi kalau gaji bagi gaji pekerja-pekerja profesional yang bekerja di tempat-tempat yang *risknya* agak tinggi seperti *underwater welding*, dengan petrol dan gas ini, mungkin gajinya cukup besar. Lebih mahal daripada Timbalan Menteri, Ahli Parlimen dan juga Ahli Dewan Negara ini kerana cabarannya cukup besar. Manakala bagi sektor awam, gaji permulaan adalah sebanyak RM2,050 sebulan. Ini bagi mereka yang terlibat dengan sektor awam ini jelas kerana setiap kali tawaran dibuat dia akan sebutkan tawaran gaji mereka.

Untuk makluman Dewan yang mulia ini, kementerian mengambil maklum akan pertanyaan Yang Berhormat mengenai jangkaan kenaikan gaji bagi lima tahun akan datang dan program untuk menaikkan *entry level* gaji graduan-graduan, perkara ini memerlukan kajian dan penelitian yang lanjut. Maknanya pandangan itu baik Yang Berhormat, *insya-Allah* kita akan bawa dalam kementerian kita. Saya berterima kasih banyak kerana usaha-usaha dan pandangan-pandangan yang diberikan oleh Yang Berhormat dalam usaha kita dalam membela masa depan pekerja-pekerja negara kita ini.

Tuan Yang di-Pertua, perkara ketujuh ialah pengambilan pekerja. Yang Berhormat Senator Datuk Hamzah bin Mohd. Kasim meminta supaya Kementerian Sumber Manusia menjalankan siasatan ke atas majikan-majikan, mengenal pasti wujud diskriminasi dalam pengambilan pekerja daripada suatu kaum sahaja.

■1910

Beliau juga meminta Jabatan Tenaga Kerja membantu memantau kekosongan perjawatan di Malaysia supaya dapat diisi oleh pelajar lepasan universiti. Yang Berhormat Tuan Yang di-Pertua, tentang perkara ini untuk makluman Dewan yang mulia sehingga hari ini Kementerian Sumber Manusia tidak menerima apa-apa aduan berhubung wujudnya diskriminasi dalam pengambilan pekerja daripada satu kaum. Saya cukup prihatin perkara ini Tuan Yang di-Pertua kerana kalau ada...

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Boleh saya sampuk sedikit Yang Berhormat? Walaupun Yang Berhormat Timbalan Menteri mengatakan tidak pernah menerima aduan tetapi apabila perkara ini ditimbulkan dalam Dewan ini, itu adalah satu bentuk aduan yang lebih formal sifatnya.

Dato' Haji Ismail bin Haji Abd. Muttalib: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya bersama dengan Tuan Yang di-Pertua atas ini. Oleh sebab itu saya sebut tadi, saya memang serius dengan perkara. Kalau benda itu ada berlaku *please*, tolong lapor kepada kita. Tuan Yang di-Pertua dan Ahli-ahli Yang Berhormat sekalian, sebenarnya negara kita ini bertuah. Negara kita ini negara yang cukup bertuah. Pelbagai kaum berada di negara kita. Yang besarnya Melayu, Cina, India, kaum bumiputera yang lain termasuklah orang-orang luar Tuan Yang di-Pertua. Pendatang asing sahaja dua juta.

Pelbagai kaum tetapi kerajaan kita di bawah kepimpinan Barisan Nasional dan kerajaan kita mampu mengendalikan negara ini sehingga kita berada di dalam sebuah negara yang cukup aman dan baik.

Akan tetapi ini semua adalah hasil daripada perpaduan yang dibentuk melalui kaum-kaum yang ada di negara kita ini. Kalau kita biarkan katalah ada unsur-unsur seperti itu berlaku dan akhirnya berlaku perpecahan kaum, maka sejauh itulah kemakmuran dan kesejahteraan tidak boleh kita peroleh lagi.

Oleh sebab itu Tuan Yang di-Pertua, kita bagi Kementerian Sumber Manusia dan saya kira sudah tentulah Ahli Yang Berhormat lain juga bersetuju. Kita tidak melihat kalau hari ini kita cukup bahagia, cukup aman makmur tetapi esok kita sengsara dan berpecah-belah kerana unsur-unsur yang seperti ini, maka itu ujian yang cukup besar kepada kita. Akan tetapi setakat ini Yang Berhormat, kita tidak menerima secara *official*- kadang-kadang Tuan Yang di-Pertua dalam surat khabar ada dengar tetapi kita tidak tahu. Maklum kepada kita dan kita akan buat sebab perkara-perkara ini tidak boleh dilakukan. Ini *local*, pekerja tempatan. Hinggakan pekerja asing pun kita tidak boleh bezakan termasuk bayar gaji minimum. Lagipun mereka dari luar. Inikan pula pekerja tempatan. Cuma berbeza dari segi mungkin budaya, agama, mungkin dari segi keturunan. Ini sepatutnya tidak berlaku.

Tuan Yang di-Pertua, bagi mempromosi amalan baik yang sesuai yang diamalkan oleh majikan khususnya komposisi kaum dalam pengambilan pekerja, pegawai-pegawai KSM melalui pemeriksaan berkanun ke atas tempat-tempat pekerjaan, memberi nasihat sewajarnya berhubung perkara ini. Oleh sebab itulah, kita berperanan Tuan Yang di-Pertua. Sepanjang tahun 2013, JTK telah menjalankan 21,776 pemeriksaan berkanun di tempat-tempat pekerjaan.

Tuan Yang di-Pertua, berhubung dengan pencari kerja aktif dan kekosongan jawatan, aktif siswazah dan bukan siswazah, untuk makluman Dewan yang mulia, kementerian melalui Portal *JobsMalaysia* menjalankan pepadanan pekerjaan atau *job matching*. Sehingga Februari 2014 ini, sebanyak 434,318 pencari pekerja aktif mendaftar di Portal *JobsMalaysia*. Daripada jumlah ini, seramai 239,450 atau 55.13% adalah pelajar lepasan universiti. Manakala jumlah kekosongan jawatan aktif adalah sebanyak 191,946 kekosongan dalam pelbagai pangkat. Daripada jumlah ini, kekosongan jawatan aktif bagi pelajar lepasan universiti adalah sebanyak 8,355 atau 4.3%.

Kementerian Sumber Manusia dari semasa ke semasa memperbanyakkan Program Penempatan Pekerjaan (3P) melalui 12 aktiviti di dalam program 3P ini membantu meningkatkan lagi penyertaan bukan hanya pelajar lepasan universiti tetapi juga semua golongan pencari ke dalam pasaran buruh. Melalui program 3P ini juga maklumat tentang kekosongan kerja dapat disalurkan kepada semua peringkat. *Alhamdulillah* Tuan Yang di-Pertua, kita banyak mengadakan program *Job Fair* yang kita adakan di kawasan-kawasan dan kita memanggil, mengajak majikan-majikan datang bersama dengan kita membuka *booth* ataupun gerai-gerai mereka. Mereka *on the spot* menawarkan kerja-kerja. *Alhamdulillah*, saya tengok sambutan cukup baik diberikan oleh majikan dan pada anak-anak yang mencari kerja.

Selain itu KSM juga mewujudkan pusat *JobsMalaysia Center* (JMC) dan *JobsMalaysia Point* (JMP). Sehingga hari ini sebanyak 18 JMC dan 19 JMP telah diwujudkan di seluruh negara bagi

membantu pencari-pencari kerja mendaftar dan dijodohkan dalam portal *JobsMalaysia*. Kita tubuhkan di negeri-negeri lain supaya mereka ini, baru-baru ini kita ada bincangkan Tuan Yang di-Pertua bagaimana kita boleh menguar-uarkan lagi supaya pekerja anak muda kita pergi sahaja ke mana-mana semua ada *JobsMalaysia Center* untuk membolehkan mereka mencari pekerjaan. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Saya pergi kepada isu kelapan iaitu peluang pekerjaan di Labuan. Yang Berhormat Senator Datuk Haji Yunus bin Haji Kurus. Yang Berhormat, mana Senator. Oh ada. Mendapati syarikat *oil and gas* beroperasi di Labuan dilimpahi oleh ramai pekerja luar sama ada dari Malaysia mahupun luar negara. Daripada pemantauan beliau, anak-anak muda tempatan di Labuan masih berhijrah keluar mencari pekerjaan dan apabila ditanya dikatakan tiada peluang pekerjaan di Labuan walaupun sudah memohon.

Terima kasih Yang Berhormat. Oleh kerana Yang Berhormat daripada Labuan, jadi orang kita kena jaga dahulu bukan. Macam saya juga. Maran kena jaga dahulu. Tempat lain pun kita jaga juga. Terima kasih Yang Berhormat Senator. Untuk makluman Yang Berhormat dan Dewan yang mulia, secara umum mengenai peluang pekerjaan di syarikat *oil and gas* memerlukan pekerja-pekerja yang mahir dan berpengalaman kerana kerja-kerja yang dijalankan adalah berisiko tinggi. Saya akui mungkin ada, mungkin terhad sebab saya tidak dapat statistik Yang Berhormat. Minta maaf. Kalau boleh saya hendak mendapatkannya.

Sebenarnya bagi kita Malaysia, Semenanjung, Sabah dan Sarawak tidak timbul masalah luar Yang Berhormat ya. Cuma kebetulan bagi tempat kita betullah, Tuan Yang di-Pertua. Kalau saya pun di tempat saya, kita hendak puji orang kampung kita dahulu sebelum orang lain. Maknanya Sabah dan Sarawak dengan Semenanjung ini dia kira rakyat Malaysia. Mungkin menyebabkan sebahagian daripada mereka memohon bekerja di syarikat *oil and gas* tetapi tidak dapat kerana mungkin *qualification* atau kemahiran mereka tidak sesuai dengan kerja yang ada. Akan tetapi apabila datang ke mari, kita ada sektor-sektor lain. Bagi saya kita hendak pertukaran ini Yang Berhormat Senator sebab anak saya pun kerja di Sabah, Tuan Yang di-Pertua.

Sehubungan dengan itu, mereka yang berkecualan dan pelapis...

Datuk Haji Yunus bin Haji Kurus: Tuan Yang di-Pertua, boleh mencelah sedikit?

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Boleh, boleh.

Datuk Haji Yunus bin Haji Kurus: Sebenarnya tidak tahulah. Mereka ini kadangkala ia atau kata main kabellah. Contoh, jika sekiranya bos itu orang Tawau *and then* seluruhnya dari atas ke bawah itu orang Tawau. Tidak boleh begitu. Ada kata dia layak tetapi tidak layak. Yang layak pula, tidak layak. Saya tidak percaya orang Labuan ini malas ataupun tidak ada pengalaman. Kita tidak bagi dia jawatan atau pekerjaan, macam mana pula mereka untuk mencari pengalaman? Jadi saya minta supaya iklan-iklan pekerjaan itu disebar luas.

Kedua, bagilah peluang anak-anak tempatan supaya mereka ini tidak berhijrah ke mana-mana. Saya fikir kita boleh siasat pengambilan pekerja itu. Siasat mungkin Petronas, Schlumberger, Scomi, banyak *oil and gas* ini tetapi jika mereka ini, kita tahu anak Labuan. Muka pun kita boleh tahu. Bahasa

kita boleh tahu tetapi jika mereka memohon pekerjaan, sepuluh kosong, mungkin satu sahaja. Akan tetapi ini bukan kita benci ataupun kita tidak suka orang luar, suka. Oleh kerana ini untuk kemajuan Pulau Labuan itu sendiri tetapi rungutan pemuda atau belia-belia ini memang sedihlah. Tidak diberi peluang. Terima kasih.

Dato' Haji Ismail bin Haji Abd. Muttalib: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Terima kasih Yang Berhormat Senator Datuk Haji Yunus bin Haji Kurus. Mungkin jawapan tadi satu faktor yang menyebabkan peluang untuk anak tempatan itu tidak mendapat. Oleh sebab itulah Tuan Yang di-Pertua, satu lagi antara macam *oil and gas* ini memang memerlukan teknikal atau kemahiran yang tinggi. Pekerja ini dengan pekerja itu dipantau. *Offshore* juga perlu mempunyai *oil and gas safety passport* yang dikeluarkan oleh badan-badan yang diiktiraf. Oleh sebab itulah, mereka ini dibayar gaji mahal Tuan Yang di-Pertua.

■1920

Satu lagi untuk menyokong apa Yang Berhormat sebutkan. Kita sedar isu Yang Berhormat sebutkan tadi. Oleh sebab itulah kementerian kita juga telah terlibat menyediakan latihan berkaitan industri *oil and gas* melalui Institut Latihan Perindustrian (ILP). Di Labuan kita ada satu ILP 1 khas dan di sini lebih fokus kepada *oil and gas*. Kita harap dengan adanya ILP ini dan dengan sedikit saya perlukan pandangan daripada Yang Berhormat, berikan pandangan kepada kita untuk bagaimana kita hendak menambahkan peningkatan lagi peranan ILP ini.

Begitu juga antara kursus-kursus yang dijalankan di ILP Labuan ialah Kursus Teknologi Kimpalan Akar dan Gas, Teknologi Bina Bangunan, Teknologi Bina Paip, *Sanitary* dan banyaklah kursus. Ini antara tanggungjawab kita dan kita sedar bahawa inilah peranan yang boleh diambil untuk kita melatih anak-anak tempatan supaya mereka tidak keluar dan dalam masa yang sama mereka boleh bukan sahaja untuk pekerja-pekerja mereka sendiri tetapi mereka boleh memberikan dorongan kepada adik-adik mereka kerana mereka sebenarnya boleh bekerja walaupun daripada Labuan ataupun di tempat-tempat lain dan sebagainya.

Tuan Yang di-Pertua, pihak saya melalui Pejabat Tenaga Kerja Labuan sentiasa membantu dan mempromosikan pencari-pencari kerja tempatan untuk mendapatkan pekerjaan dalam syarikat-syarikat minyak dan gas. Kita bantu Yang Berhormat, memang kita buat promosi. Dalam masa yang sama, Kementerian Sumber Manusia (KSM) memohon pada semua pencari kerja dapat berdaftar dengan Pejabat Tenaga Kerja Labuan yang merupakan ahli dalam Mesyuarat Jawatankuasa Pegawai Dagang di Wilayah Persekutuan.

Jadi saya berharap kalau boleh Yang Berhormat uar-uarkan supaya anak-anak muda kita berdaftar dengan Pejabat Tenaga Kerja Labuan supaya mereka ini kita boleh salurkan maklumat ini kepada Jawatankuasa Pegawai Dagang di Wilayah Persekutuan Labuan di mana kita antara kementerian ataupun jawatankuasa yang terlibat dalam jawatankuasa ini. Terima kasih Yang Berhormat.

Saya pergi kepada perkara 9 ialah tentang Kesatuan Sekerja. Soalan ini ditimbulkan oleh Yang Berhormat Senator Syed Shahir bin Syed Muhamad. Isu mengenai hak-hak pekerja diberi perlindungan

yang sewajarnya yang mengatakan bahawa sebahagian pekerja yang tidak dapat perlindungan dan hak-hak mereka tidak diberi. Saya ingat soalan ini panjang Yang Berhormat. Yang Berhormat panjang ulas tadi tetapi saya bagi pada jawapan yang agak terus.

Yang Berhormat juga ada menyentuh tentang kedudukan NUFAM dan sebagainya. Untuk makluman Tuan Yang di-Pertua dan Dewan ini, Yang Berhormat Senator yang membangkitkan bahawa hak pekerja untuk berkesatuan semakin tergugat dengan mengambil contoh kepada Kesatuan Kebangsaan Anak-anak Kapal Kabin Malaysia (NUFAM) di mana majikan tidak memberikan pengiktirafan kesatuan pekerja.

Sebenarnya saya telah mendalami isu ini Yang Berhormat tetapi saya tidak hendak ulas panjang. Untuk makluman Tuan Yang di-Pertua dan Yang Berhormat Senator, Kementerian Sumber Manusia sentiasa peka dengan hak-hak pekerja terutama bagi hak berkesatuan. Dalam tempoh 2010 hingga Mac 2014, sebanyak 148 kesatuan telah pun didaftarkan berbanding dengan 159 permohonan yang diterima iaitu 93%. Maknanya daripada 159 permohonan, 148 kita luluskan penubuhan kesatuan sekerja yang melibatkan pekerja. Hanya dua permohonan sahaja yang ditolak. Manakala selebihnya baki adalah permohonan yang belum lengkap dan dalam tindakan Jabatan Hal Ehwal Kesatuan Sekerja.

Tuan Yang di-Pertua, sebenarnya sebab itulah saya membawa konsep *tripartite* tadi, rundingan damai, rundingan harmoni antara pekerja-majikan dan juga kerajaan ataupun kementerian. Jadi, kita tahu bahawa kesatuan pekerja perlu dalam syarikat. Bahkan majikan perlukan kesatuan pekerja untuk mereka tetapi kita hendak supaya wujudnya dua komponen ini dengan kita sebagai orang tengah untuk mencari keseimbangan. Kita hendak supaya keharmonian dalam pekerjaan, dalam syarikat berlaku. Jadi, ini pun perlu.

Jadi, saya minta juga Yang Berhormat walaupun kadang-kadang, minta maaf Yang Berhormat. Yang Berhormat Tuan Syed ini okey tetapi sesetengah kadang-kadang sebahagian daripadanya, kadangkala pembangkang, tidak kiralah dia, kadangkala dia *manipulate* isu ini. Sepatutnya kita jaga. Oleh sebab itu saya bercakap dengan beberapa orang daripada mereka. Kenapa harus kita *manipulate* isu ini? Sebaliknya kita cari jalan bagaimana kita hendak menyelesaikan isu pekerja ini supaya mereka tidak dianiaya oleh majikan dan majikan tidak menjadi beban. Jadi, ini perlu kita tangani.

Untuk makluman Dewan yang mulia, Kementerian Sumber Manusia sentiasa peka dengan hak-hak pekerja terutama bagi hak berkesatuan dalam tempoh- oh saya sudah sebut tadi. Berkenaan dengan isu NUFAM dan MAS, kementerian ini tidak dapat memberi sebarang *comment*. Yang Berhormat, saya tidak hendak *comment* sebab ini di dalam peringkat mahkamah. Di awal saya masuk kementerian, saya sudah jumpa mereka. Kenapa harus kita bertelagah dengan majikan kita? Sepatutnya apa yang harus kita perjuangkan untuk pekerja-pekerja kita? Hari ini kalau kita bertelagah dengan majikan sedangkan katalah 4, 5 isu kita hendak perjuangkan pekerja kita tetapi tidak selesai. Akhirnya tidak ada siapa yang menang, yang untung. Sebaliknya, kita harus memperjuangkan hak pekerja. Jadi, majikan boleh bertolak ansur, kesatuan boleh bertolak ansur dan akhirnya faedah akan diperoleh oleh majikan termasuklah isu NUFAM ini.

Kadang-kadang Yang Berhormat Senator Tuan Syed, saya naik kapal terbang saya tanya *cabin crew* ini ataupun pramugari ini. Bukan kerana dia perempuan Tuan Yang di-Pertua tetapi memang saya tengok kadang mereka bekerja cukup ini tetapi kadang-kadang berlaku dalam kesatuan, sebaliknya. Saya harap benda ini kita dapat tangani dengan baik melalui kesatuan kerja dan juga majikan. Jadi, NUFAM ini kita ingat kita yang dekat dahulu.

Isu ini juga ditimbulkan oleh Yang Berhormat. Penamatan 18 orang pekerja termasuk pemimpin kesatuan penama di bawah DRB-Hicom di Pekan. Penamatan dilakukan oleh majikan dan masih lagi dalam tindakan akhir untuk dirujuk ke Mahkamah Perusahaan. Saya sebenarnya kebetulan dalam satu program di Kuantan saya berjumpa dengan mereka ini dan saya tahu latar belakang insiden ini berlaku. Oleh sebab itulah saya sebutkan tadi, kita hendak biarlah keharmonian ada antara majikan dan juga pekerja. Kadang-kadang kesatuan janganlah terlalu kasar. Kita mohon apa yang sepatutnya kita boleh. Perbincangan adalah satu jalan yang paling baik untuk kita menyelesaikan masalah.

Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Yang Berhormat penamatan seorang pekerja adalah salah satu prerogatif majikan. Maknanya sebab itulah daripada awal sebelum kita dilantik sebagai pekerja di suatu majikan kita ada syarat-syarat pelantikan kita. Saya pernah bercakap dengan beberapa pemimpin kesatuan pekerja. Jangan kita lupa bahawa kita dilantik oleh majikan, kita ada peraturan. Akan tetapi kalau kita melanggar peraturan yang telah ditetapkan oleh majikan, kalau saya sendiri pun saya boleh mengambil tindakan seperti itu. Akan tetapi apakah yang menentukan kita. Kalau saya sudah melatih pekerja itu yang cukup mahir, tiba-tiba oleh kerana kekasaran kita, tidak ada kesefahaman bersama kita pecat dia, kita telah hilang seorang pekerja yang mahir, yang cukup berpengaruh, yang kita telah *invest* dan begitu juga pekerja itu akan hilang kerja.

Katalah dia pandai bercakap tetapi kalau dia pergi ke tempat lain, mungkin majikan lain akan bertanya kita balik. Apa hal, pekerja ini bagus? Saya akan beritahu bahawa dia ini tidak bagus sebab dia telah mengasari majikan kita dan sebagainya. Ini penting Tuan Yang di-Pertua. Walau bagaimanapun jika pelaksanaannya didapati oleh pekerja yang terlibat mempunyai unsur-unsur penganiayaan, pekerja berkenaan atau kesatuan boleh menggunakan peruntukan-peruntukan di bawah Akta Perhubungan Perusahaan 1997 iaitu sama ada di bawah seksyen 8, atau 18, akta berkenaan. Jika sekiranya ia melibatkan penamatan, maka pekerja boleh mengambil tindakan di bawah seksyen 20 akta yang sama terhadap majikan berkenaan.

Kita ada undang-undang Tuan Yang di-Pertua. Sebagai langkah awalan dan pencegahan pihak kementerian melalui Jabatan Perhubungan Perusahaan mengambil inisiatif untuk memanggil pihak-pihak yang terlibat dalam suatu pertikaian untuk mengadakan satu perundingan, perbincangan sebelum sesuatu pertikaian itu memudaratkan kedua-dua pihak majikan dan juga pekerja.

Satu lagi Yang Berhormat Senator Tuan Syed bertanya kontraktor tenaga kerja. Yang Berhormat Senator Tuan Syed hendak saya jawab yang ini? Pindaan ke atas peruntukan berkaitan kontraktor tenaga kerja di bawah Akta 265 telah dikuatkuasakan pada 1 April 2012 yang bermatlamat untuk memenuhi keperluan dan perubahan semasa dalam menyediakan suasana perburuhan yang lebih kondusif dan memantapkan penguatkuasaan undang-undang buruh. Ini bagi memastikan semua

pekerja kontrak yang selama ini terabai dari segi hak dan kebajikan mereka di bawah Undang-undang Buruh adalah lebih dilindungi secara lebih jelas mengikut undang-undang. Sebagai contoh pekerja di bawah kontraktor tenaga kerja akan dilindungi di bawah Pertubuhan Keselamatan Sosial dan Kumpulan Wang Simpanan Pekerja.

Sebelum pindaan dibuat, takrifan *subcontractor for labor* telah pun wujud di dalam Akta 265 bagi menguruskan pekerja-pekerja yang diperlukan oleh *principal*, syarikat induk. Amalan penggajian melalui *subcontractor for labor* ini telah lama berlaku dan selama ini mereka tidak didaftarkan. Implikasi ini menyebabkan penggajian pekerja-pekerja melalui sistem ini tidak dapat dipantau secara menyeluruh mengikut undang-undang.

■1930

Sehubungan itu, berdasarkan kepada prinsip penambahbaikan takrifan *subcontractor for labor* kepada *contractor for labor*, kontraktor tenaga kerja, untuk memberi perlindungan secara lebih jelas kepada pekerja-pekerja di bawah kategori ini, seksyen 2, Akta 265 telah dipinda dengan menukar definisi *subcontractor for labor* kepada definisi *contractor for labor* dan hanya menambah perkataan prinsipal sahaja. Dengan pindaan ini, *contractor for labor* adalah wajib berdaftar. Dahulu ia tidak berdaftar. Adalah wajib berdaftar dengan Jabatan Tenaga Kerja berdasarkan seksyen 33A, Akta 265 bagi memudahkan pemantauan dibuat.

Tuan Yang di-Pertua, walau bagaimanapun, memandangkan pindaan ini tidak mendapat persetujuan daripada beberapa pihak khususnya Kongres Kesatuan Sekerja Malaysia. Pindaan ini disokong sepenuhnya oleh *National Union of Plantation Workers*. Justeru, kementerian telah membuat satu perintah pengecualian di bawah seksyen 2B, Akta 265 bagi mengecualikan pemakaian peruntukan berkaitan kontraktor tenaga kerja seperti yang termaktub dalam seksyen 31, 33A, 69 dan 73 Akta Kerja 1955 ke atas semua sektor kecuali sektor perladangan dan pertahanan. Ini bermakna, peruntukan baru yang berkaitan dengan kontraktor tenaga kerja hanya meliputi hak-hak kontraktor tenaga kerja yang menjalankan aktiviti pembekalan tenaga kerja dalam sektor pertanian dan perladangan sahaja.

Berikutan dengan pindaan ini, sehingga kini, seramai 6,589 pekerja tempatan telah menikmati faedah perlindungan seperti caruman KWSP, PERKESO serta faedah-faedah lain yang termaktub di bawah Akta Kerja 1955 dan juga pembayaran gaji minimum. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Saya pergi ke isu yang seterusnya ialah perumahan untuk pekerja. Yang Berhormat Senator Tuan Syed Shahir, Yang Berhormat ini berminat betul tentang- Yang Berhormat Tuan Syed Shahir membangkitkan isu mengenai apakah lagi usaha untuk memastikan bahawa pekerja-pekerja di dalam sektor lain. Maksud Tuan Syed ini mungkin sektor swasta sebab saya faham sektor awam ini dia ada skim-skim pinjaman perumahan dan sebagainya. Sektor swasta misalnya, mendapat pemilikan rumah di Malaysia.

Untuk makluman Yang Berhormat dan Tuan Yang di-Pertua, pada pembentangan Bajet 2011, kerajaan telah memperuntukkan sebanyak RM50 juta bagi skim khas pembelian rumah pekerja-pekerja ladang. Ini antara program yang kita buat. Pembiayaan rumah yang ditawarkan adalah di antara RM25,000 hingga RM60,000 dalam tempoh 40 tahun melangkaui pembayaran hingga dua generasi.

Kementerian Sumber Manusia menganggarkan seramai 1,174 yang layak mohon skim ini. Sehingga kini, sebanyak 130 permohonan telah diterima dan 40 permohonan telah pun diluluskan.

Tuan Yang di-Pertua, sebenarnya macam sektor awam, ia ada skim khas, Skim Perumahan Rakyat 1Malaysia, PR1MA punya. Saya rasa PR1MA ini tidak terhad kepada sektor awam sahaja, bahkan semua rakyat di negara kita ini. Cuma Tuan Yang di-Pertua kita memikirkan di bawah kementerian bagaimana kita boleh memberikan kesedaran kepada pekerja-pekerja swasta bahawa mereka juga berhak memiliki rumah seperti mana orang lain. Jadi macam sektor swasta ini kita tidak ada syarat-syarat seperti ini. Tidak ada skim pemilikan rumah, hanya ada ialah undang-undang untuk tempat tinggal bagi pekerja asing yang bekerja di ladang dan perlombongan di bawah Akta Standard Perumahan...

Dato' Jaspal Singh a/l Gurbakhes Singh: Minta pencelahan. Tadi apabila Yang Berhormat memberi keterangan tentang Skim Peladang itu, nampak seolah-olah pengambilan dia terlalu kurang, 167. Adakah kementerian membuat penyiataan kenapa skim yang telah dibawa keluar ini tidak begitu popular dengan pekerja-pekerja ladang?

Dato' Haji Ismail bin Haji Abd. Muttalib: Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Senator, sebenarnya kita menguar-uarkan program ini. Saya jangka baru ini kita ada perbincangan bagaimana kita hendak memastikan supaya peruntukan yang disediakan dapat digunakan, tetapi mungkin ada faktor-faktor lain tentang pekerja ini. Kita sedang cuba cari dan kenal pasti.

Cuma bagi saya Tuan Yang di-Pertua, seperti yang saya sebutkan awal, program-program perumahan yang lain ini pun tidak terhad kepada sektor awam, bahkan kepada seluruh rakyat negara kita. Cuma, sejauh mana kemampuan yang diperoleh oleh pekerja-pekerja swasta ini boleh mereka membeli atau mereka mendapat tawaran. *Insya-Allah* Tuan Yang di-Pertua, kita akan mencari jalan bagaimana sebagai kementerian yang bertanggungjawab kepada pekerja-pekerja swasta ini kita akan melihat apakah peluang-peluang yang lebih baik yang boleh kita ketengahkan untuk pekerja-pekerja swasta ini mendapat faedah daripada pembinaan rumah yang dilakukan oleh kerajaan di seluruh negara. Sebenarnya dahulu kita ada skim pemilikan perumahan pekerja ladang. Saya ingat ini panjang sedikit Tuan Yang di-Pertua, mungkin saya boleh beri jawapan kemudian kepada Yang Berhormat secara bertulis.

Tuan Yang di-Pertua, itu bagi yang kesepuluh dan yang kesebelas, saya ingat saya sudah di penghujungnya iaitu tentang Konvensyen 144, juga Yang Berhormat Senator Tuan Syed Shahir bin Syed Mohamud membangkitkan isu mengenai hubungan tiga pihak atau *tripartite* dalam konteks perhubungan perusahaan di Malaysia.

Tuan Yang di-Pertua, saya hendak berikan jawapan di sini, suka saya memaklumkan bahawa Malaysia telah meratifikasikan Konvensyen ILO No. 144 pada 14 Jun 2002 selaras dengan prinsip *tripartite consultation*, dengan izin, wakil-wakil majikan, MEF dan wakil pekerja, MTUC, telah dilantik dan dijemput menganggotai dan menyertai beberapa badan penting seperti Majlis Penasihat Buruh Kebangsaan atau NLAC, Majlis Perundingan Gaji Negara (MPGM), Majlis Negara bagi Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan (MNKKP) dan Persidangan Buruh Antarabangsa atau ILO. Di samping itu,

wakil-wakil majikan dan pekerja juga dilantik sebagai ahli lembaga pengarah badan-badan berkanun seperti Pertubuhan Keselamatan Sosial (PERKESO), Pembangunan Sumber Manusia (PSMB) dan Institut Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan atau NIOSH. Wakil-wakil majikan dan pekerja juga terlibat dalam isu perburuhan seperti pindaan undang-undang dan penggubalan dasar baru. Sebagai contoh, hasil daripada mekanisme *tripartite* ini juga, buat julung kalinya Malaysia telah memperkenalkan dan melaksanakan gaji minimum pada tahun Januari 2013 yang kuatkuasakan pada Januari tahun 2014.

Yang Berhormat Senator Tuan Syed Shahir juga telah membangkitkan isu mengenai ratifikasi Konvensyen 144 Konvensyen Pertubuhan Buruh Antarabangsa dan *Code of Conduct for Industrial Harmony* ataupun Kod Tatacara Perhubungan Perusahaan. Bagi makluman Yang Berhormat, Kod Amalan Tatacara untuk Keharmonian Perusahaan yang telah 40 tahun diguna pakai, pihak kementerian pada masa ini telah pun mengambil langkah-langkah untuk menyemak dan mengkaji kod amalan berkenaan agar ianya selari dengan situasi dan keperluan perusahaan semasa terutama di negara kita ini.

Banyak lagi Tuan Yang di-Pertua, saya ada 16 isu, kita baru 12, Tuan Yang di-Pertua. Latihan kemahiran. Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Senator Datuk Seri Mohd Ali Rustam membangkitkan isu Dasar Automotif Negara 2014 dan ingin tahu strategi jangka panjang untuk meningkatkan kemahiran dan pengetahuan teknikal dan teknologi terkini dalam bidang ini.

Untuk makluman Tuan Yang di-Pertua dan Ahli-ahli Yang Berhormat di Dewan yang mulia ini, Kementerian Sumber Manusia melalui Jabatan Pembangunan Kemahiran (JPK) berfungsi untuk merumus, menggalak dan menyelaras pembangunan latihan kemahiran di Malaysia. Ini termasuklah membangunkan Standard Kemahiran Pekerjaan Kebangsaan atau NOSS serta mentauliahkan institut latihan sebagai pusat bertauliah. Sehingga Mac 2014, JPK telah mentauliahkan sebanyak 1,161 pusat bertauliah (PB) di mana 390 pusat bertauliah adalah di kalangan institusi latihan awam di bawah pelbagai agensi dan 771 institut latihan bertauliah adalah di bawah swasta.

Kesemua pusat bertauliah ini menjalankan program latihan berdasarkan NOSS. NOSS ini maknanya dia punya garis panduan. NOSS merupakan standard yang menjadi penanda aras latihan di sesebuah pusat latihan yang dibangunkan dengan kerjasama industri yang merangkumi pelbagai bidang kemahiran termasuk bidang automotif yang diklasifikasikan di bawah sektor pengangkutan. Setakat ini, terdapat 205 NOSS dalam sektor pengangkutan dan sebanyak 249 pusat bertauliah menjalankan program latihan berdasarkan sektor ini. Yang Berhormat Senator, maknanya kita ada 249 pusat bertauliah yang mengendalikan tentang latihan tentang sektor automobil ini.

■1940

Bagi makluman Dewan yang mulia ini, Kementerian Sumber Manusia melalui Jabatan Tenaga Kerja dan Jabatan Tenaga Manusia adalah juga merupakan satu entiti utama dalam memacu pembangunan kemahiran negara bagi mempertingkatkan kemahiran dan pengetahuan teknikal dan teknologi terkini khususnya dalam bidang automotif. Jabatan Tenaga Manusia telah merangka strategi

jangka panjang menjelang tahun 2020 untuk mempunyai ramai komponen tenaga kerja yang berkemahiran dan terlatih dalam pemasangan serta pengeluaran kenderaan cekap tenaga.

Kerajaan berhasrat untuk meningkatkan peratus tenaga mahir daripada 28% pada tahun 2013 kepada 33% pada tahun 2015 dan 50% pada tahun 2020 iaitu tahun di mana kita dijangka menjadi sebuah negara maju berpendapatan tinggi. Sehubungan dengan itu langkah-langkah yang diambil oleh kerajaan bagi merealisasikan hasrat tersebut adalah seperti berikut:

- (i) meningkatkan enrolmen pelajar di semua Institut Latihan Tenaga Manusia;
- (ii) meningkatkan kualiti latihan;
- (iii) memperkukuh jaringan kerjasama dengan industri;
- (iv) memastikan pekerjaan dan kebolehkeraan graduan; dan
- (v) meningkatkan imej dan perspektif masyarakat terhadap latihan kemahiran

Terdapat 14 buah institut telah melaksanakan bidang teknologi automotif, di Institut Latihan Tenaga Manusia di seluruh negara. Keseluruhan 14 institut ini berkemampuan untuk menampung dan melatih pelajar latihan kemahiran seramai 1,124 orang dan dalam satu-satu masa untuk tahap satu hingga tahap lima. Di samping itu jabatan juga menawarkan kursus-kursus automotif secara jangka pendek dan institut-institut berkenaan berkeupayaan untuk melatih 6,500 orang peserta setahun.

Tuan Yang di-Pertua, kita ada juga mengeluarkan, di samping institut latihan yang kita melatih anak-anak ini dalam bidang automotif ini. Kita melalui Tabung PTPTK, bantuan tabung di bawah kementerian kita. Pinjaman latihan kemahiran dalam bidang automotif ini pada tahun 2011 hingga 2013, peruntukan yang telah pun- bilangan orang yang telah pun kita hasilkan diberikan pinjaman melalui ini ialah pada tahun 2011, 3,147, ini pengangkutan darat ya. Tahun 2012, 3,400, 2013, 4,500 lebih. Jumlah semua 11,000. Dalam tahun 2011 hingga 2013 sebanyak 11,221.

Pemasangan kenderaan bermotor, yang kita sudah beri bantuan pinjaman kepada mereka. Pada tahun 2011, 18 sehingga 2013, 107, jumlah semua ialah 11,328 yang telah mendapat pinjaman melalui tabung kita. Tuan Yang di-Pertua, saya ingat itu saja untuk nombor 12- yang 13 ialah Skim Malaysia yang ditanya dan disuarakan oleh Yang Berhormat Senator Raja Datuk Raja Roopiah binti Raja Abdullah ingin mengenai prestasi Skim Malaysia dan adakah ia berada pada landasan dan mencapai sasaran yang ditetapkan.

Untuk makluman Tuan Yang di-Pertua dan Dewan dan juga Yang Berhormat Senator, pelbagai strategi telah dilakukan oleh Jabatan Pembangunan Kemahiran (JPK), Kementerian Sumber Manusia dalam mencapai sasaran yang telah ditetapkan. Jabatan Pembangunan Kemahiran sebagai badan tunggal yang dipertanggungjawabkan bagi merumus, menggalak dan menyelaraskan strategi dan program latihan kemahiran sejajar dengan keperluan serta perkembangan teknologi dan ekonomi negara. Antara fungsi-fungsi JPK adalah seperti berikut:

- (i) mentauliahkan pusat latihan kemahiran di Malaysia;
- (ii) menilai dan mempersijilkan SLDN, PPT, pusat bertauliah berdasarkan Akta 652;
- (iii) membangunkan standard pekerjaan yang dinamik dan fleksibel,

- (iv) mempromosikan jenama Skim Malaysia yang bertujuan untuk mengubah perspektif orang ramai terhadap latihan kemahiran; dan
- (vi) membangunkan jurulatih-jurulatih, *instructor* dan pakar-pakar (*expert*) yang berpengetahuan, kompeten, profesional dan responsif.

Untuk makluman Tuan Yang di-Pertua dan Yang Berhormat Datuk sebenarnya kita bukan setakat kita melibatkan latihan skil di dalam negara kita bahkan kita juga terlibat dalam pertandingan skil di peringkat Asia dan juga antarabangsa. Tahun ini *insya-Allah* pelatih-pelatih kita dari pusat-pusat latihan kita di seluruh negara termasuk daripada sektor awam, daripada Institut Latihan Awam dan juga swasta akan terlibat dengan pertandingan skil kemahiran di peringkat Asia di Vietnam dan pada tahun depan akan kita adakan Sao Paolo, Brazil di mana anak-anak kita yang dilatih ini akan diberikan kesempatan untuk bersaing di peringkat antarabangsa.

Sistem Pensijilan Kemahiran (SPKM) adalah polisi mekanisme standard dan tatacara yang terlibat dalam penganugerahan Sijil Kemahiran Malaysia, Diploma Kemahiran Malaysia dan juga Diploma Lanjutan Kemahiran Malaysia sebagaimana yang telah ditetapkan dalam Akta 562. SPKM dimulakan pada Jun 1993 yang berdasarkan kepada Standard Kemahiran Pekerjaan Kebangsaan (NOSS) serta berteraskan kepada pendekatan *Competency Based Training* (CBT), pelatih akan dipersijilkan dengan Sijil Kemahiran Malaysia tahap satu hingga tiga, Diploma Kemahiran Malaysia dan Diploma Lanjutan Kemahiran di LKM.

Sehingga Mac 2014, jumlah 1.3 juta sijil kemahiran yang merangkumi Sijil Kemahiran Malaysia (SKM) tahap satu hingga tiga, Diploma Kemahiran Malaysia dan Diploma Lanjutan Kemahiran Malaysia telah pun dianugerahkan kepada calon-calon yang berjaya menamatkan program-program latihan di pusat bertauliah JPK. Sejumlah 100,000 sijil, ketiga-tiga kategori tadi telah dikeluarkan setiap tahun selari dengan sasaran yang ditetapkan. Sehingga Mac 2014, sebanyak 1,161 pusat bertauliah telah ditauliahkan untuk menjalankan 5,903 program latihan. Ini termasuk swasta Tuan Yang di-Pertua.

JPA juga telah mengiktiraf 17 skim perkhidmatan yang diperuntukkan Sijil Kemahiran Malaysia ini sebagai salah satu syarat lantikan ke perkhidmatan awam. Ertinya mereka yang mendapat latihan daripada kita dan mendapat SKM ini telah pun diiktiraf oleh JPA termasuk dalam bidang-bidang pemeriksaan kereta, motor, jurusolek, juruteknik komputer dan lain-lain.

SPKM boleh diperoleh melalui tiga kaedah. Sijil Kemahiran Malaysia ini boleh, pusat bertauliah. Kedua pengiktirafan pencapaian terdahulu, sistem latihan dua nasional. Tuan Yang di-Pertua, NOSS, saya hendak jejaskan NOSS adalah dokumen yang menggariskan keterampilan yang diperlukan oleh seseorang pekerja mahir yang bekerja di Malaysia bagi sesuatu bidang dan tahap pekerjaan serta laluan untuk mencapai keterampilan tersebut.

Kementerian Sumber Manusia menerusi Jabatan Pembangunan Kemahiran sentiasa giat membangunkan NOSS sehingga dapat sehingga tahap tertinggi. Graduan daripada institut kemahiran yang mengikuti program latihan berasaskan NOSS ini mempunyai pasaran kerja yang tinggi dan cukup baik dan diterima oleh syarikat-syarikat majikan. Bagi menjamin kualiti program yang akan ditawarkan, Kementerian Sumber Manusia melalui Jabatan Pembangunan Kemahiran telah mewujudkan Kod

Amalan Pentauliah Program Kemahiran (KAPPK) yang digunakan sebagai panduan kepada pusat bertauliah di dalam membuat perancangan dan pelaksanaan sesebuah program latihan kemahiran.

Selain itu Kementerian Sumber Manusia menerusi Jabatan Pembangunan Kemahiran juga melaksanakan penarafan bintang pusat bertauliah. Maknanya kita ada sistem kita Tuan Yang di-Pertua bagaimana kita boleh meletakkan tahap pencapaian pada satu-satu institut latihan itu dan yang menjalankan latihan kemahiran yang berasaskan standard, kriteria dan kualiti yang telah pun ditetapkan. Kualiti ini memang dipersetujui oleh syarikat-syarikat yang berautoriti.

Dalam usaha untuk mencapai kualiti kemahiran pada peringkat antarabangsa, Jabatan Pembangunan Kemahiran juga telah mengadakan Memorandum Persefahaman dan menjalankan kerjasama dengan badan-badan pensijilan serta badan-badan industri dan profesional di peringkat antarabangsa. Ini ada Tuan Yang di-Pertua. Saya ingat terima kasih untuk ini.

Tuan Yang di-Pertua: Panjang kah lagi Yang Berhormat.

Dato' Haji Ismail bin Haji Abd. Muttalib: Saya ada dua lagi isu Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Yang di-Pertua: Cuba boleh *summarize* kan tidak topik-topik itu.

Dato' Haji Ismail bin Haji Abd. Muttalib: Okey saya pergi- saya ambil sedikit Tuan Yang di-Pertua ya. Ke 14 ialah perlindungan insurans pekerja. Senator Puan S. Bagiam ada? Diisukan kepada pekerja swasta. Untuk makluman Dewan yang mulia, pada masa ini bagi pekerja yang diliputi di bawah Akta Keselamatan Sosial dan Peraturan 1999 dan Peraturan-peraturan (Am) Keselamatan Sosial Pekerja 1971 dan mengalami kemalangan sewaktu bercuti, tidak berkaitan dengan pekerjaan akan diberi perlindungan di bawah Skim Keilatan, PERKESO jika memenuhi syarat-syarat yang ditetapkan dan disahkan mengalami keilatan oleh Jemaah Doktor ataupun Jemaah Doktor Rayuan.

■1950

Sebenarnya di bawah pekerja kita ini Tuan Yang di-Pertua, kita ada di bawah perlindungan PERKESO. Bagi pekerja warganegara yang bergaji kurang daripada RM3,000 dan seorang pekerja dilindungi oleh PERKESO. Saya ingat ini tidak ada masalah. Bagi pekerja bukan warganegara, dia dilindungi oleh Skim Pampasan Pekerja Asing (SPPA) di bawah Akta Pampasan Pekerja. Bayaran premium sebanyak RM70 oleh majikan, bayaran sehingga RM25,000 layak diperolehi. Terdapat 28 penanggung insurans di bawah Skim Pekerja Asing ini.

Tuan Yang di-Pertua, Skim Bencana Pekerjaan memberi perlindungan kepada pekerja yang mengalami bencana pekerja disebabkan oleh kemalangan atau suatu syarat khidmat yang terbit dalam masa menjalankan pekerjaan. Bagi Skim Keilatan adalah satu keuzuran yang berkekalan atau tidak mungkin akan sembuh yang mana mengakibatkan seseorang pekerja itu tidak mampu mencari nafkah dan sekurang-kurangnya satu per tiga daripada keupayaan seorang pekerja yang normal. Ini di bawah Skim PERKESO, Tuan Yang di-Pertua. Saya ingat itu jawapan saya untuk perlindungan insurans.

Saya ingat yang akhir, Tuan Yang di-Pertua. Oh, ada dua. Sikit lagi. Terakhir yang ke-15 ini, seminar jabatan ini. Saya tidak tahu isu yang dibawa oleh Puan Hajah Mariany mungkin kalau boleh, Puan Hajah Mariany, boleh saya bincang kemudian di luar tentang isu ini? Ini kerana saya difahamkan

ada masalah-masalah teknikal sedikit sebab saya sudah mendalami ini. Saya ingat saya jumpa dengan Puan Hajah, Tuan Yang di-Pertua untuk lebih penjelasan. Mungkin lebih tepat dia punya jawapan.

Akhir sekali Tuan Yang di-Pertua ialah bayaran pampasan waris anak kapal MH370 yang disuarakan oleh Yang Berhormat Senator Datuk Seri Mohd. Ali bin Mohd. Rustam yang membawakan isu kehilangan MH370 yang sudah genap lebih 45 hari. Ingin mendapat penjelasan berapakah sebenarnya jumlah pampasan yang telah dibayar kepada waris anak kapal. Jika benar bahawa jumlah pampasan yang dibayar adalah kecil, beliau ingin mencadangkan kepada kerajaan agar membantu keluarga anak kapal pesawat kerana bilangan mereka adalah seramai 12 orang dan sewajarnya membantu keluarga mereka.

Tuan Yang di-Pertua dan Ahli-ahli Yang Berhormat sekalian, saya sekali hendak merayu dan berdoa supaya isu MH370 ini Allah bantu kita untuk kita leraikan kerana ini menjadi beban bukan sahaja kepada kita bahkan kepada keluarga yang terlibat. Bagi maksud Dewan yang mulia ini, sebenarnya Pertubuhan Keselamatan Sosial (PERKESO) bertanggungjawab melaksana, mentadbir dan menguatkuasakan Akta Keselamatan Sosial Pekerja 1969 dan Peraturan-peraturan Am Keselamatan Sosial Pekerjaan 1971. Perlindungan yang diberikan oleh PERKESO adalah di bawah Skim Bencana Pekerja dan Skim Keilatan. Peranan PERKESO ini bukan semata-mata untuk MH370, Tuan Yang di-Pertua. So, sebab itulah saya tidak mahu komen banyak tentang MH370 ini tetapi untuk makluman, memang antara mereka yang terlibat dalam MH370 ini seperti mana yang disebutkan oleh Datuk Seri Mohd. Ali, anak kapal MAS maknanya pekerja MAS ialah seramai 12 orang, dan penumpang warganegara seramai 38 orang. Kemudian *Freescale Semiconductor* punya pekerja seramai 12 orang.

Daripada tinjauan kita, mereka ini memang termasuk di dalam tanggungjawab SOCSO, Tuan Yang di-Pertua. Jadi oleh kerana isu ini saya tidak tahu, tidak boleh kita buat keputusan. Akan tetapi bagi saya sebagai wakil Menteri, wakil Kementerian Sumber Manusia dan wakil PERKESO, wakil kerajaan, kita akan mengikut apa-apa yang apabila diisytiharkan sebenarnya berlaku, maka apabila sampai masanya, tindakan tanggungjawab untuk kita laksanakan, maka *insya-Allah* Tuan Yang di-Pertua, kita akan laksanakan.

Cuma sebagai gambaran kasar, sekiranya kemalangan tersebut melibatkan kematian, maka mereka adalah layak mendapat faedah PERKESO seperti berikut. Saya sebutkanlah sedikit, Tuan Yang di-Pertua kalau-kalau, akan tetapi benda ini kita tidak tahu lagi. Ini standard peraturan, standard faedah yang boleh didapati oleh mereka yang ditimpa kemalangan:

- (i) faedah pengurusan mayat kepada waris sebanyak RM1,500;
- (ii) bayaran berkala faedah orang tanggungan kepada waris sama ada kepada bali, duda, anak, anak-anak, ibu bapa dan adik-beradik berdasarkan kelayakan masing-masing tertakluk kepada amaun bayaran bulanan maksimum sebulan sebanyak RM2,655; dan

- (iii) jika orang berinsurans meninggalkan anak-anak yang sedang belajar, mereka layak untuk mendapatkan pinjaman pendidikan dan menyambung pengajian di IPT dan IPTS dalam negara sehingga ke peringkat ijazah pertama.

Jadi oleh kerana isu ini belum lagi dimuktamadkan atau diputuskan oleh kerajaan, saya tidak tahu, Tuan Yang di-Pertua. Saya tidak mahu komen banyak-banyak. Cuma itulah harapan kita. Kita berdoa kepada Allah SWT, kepada Tuhan supaya mereka ini diselamatkan ataupun isu MH370 ini dapat dirungkaikan segera.

Tuan Yang di-Pertua, saya ingat itu sahajalah untuk jawapan saya. Saya ucapkan terima kasih banyak kepada Tuan Yang di-Pertua, Timbalan Yang di-Pertua, kepada Ahli-ahli Yang Berhormat Senator yang telah bertanya dan saya bagi pihak Yang Berhormat Menteri mengalu-alukan apa juga pandangan, buah fikiran dan teguran yang boleh kita- peranan dan tanggungjawab Kementerian Sumber Manusia. Maaf, Tuan Yang di-Pertua. Terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri.

Tuan Syed Shahir bin Syed Mohamud: Yang Berhormat Timbalan Menteri.

Tuan Yang di-Pertua: ...Kerana memberikan jawapan yang begitu panjang lebar. Saya percaya semua wakil Yang Berhormat telah berpuas hati. Tanpa membuang masa, saya mempersilakan...

Tuan Syed Shahir bin Syed Mohamud: Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Yang di-Pertua: Ya?

Tuan Syed Shahir bin Syed Mohamud: Ada sikit sahaja.

Tuan Yang di-Pertua: Ada sikit lagi? Silakan.

Tuan Syed Shahir bin Syed Mohamud: *[Mengucapkan serangkap pantun]*

Benih pulasan dari Bakri;

Durian luruh di Buluh Kasap;

Mohon penjelasan dari Menteri;

Banyak yang ditanya masih banyak yang tidak dijawab.

Akan tetapi begini sahajalah. Begini sahajalah. Atas semangat untuk menjimatkan waktu...

Tuan Yang di-Pertua: Tidak, tidak, tidak. Kalau sekiranya Yang Berhormat, agaknya apa tajuknya itu, Yang Berhormat sebutkan.

Tuan Syed Shahir bin Syed Mohamud: Ada beberapa ini tetapi oleh sebab...

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat sebut. Selepas itu agaknya pihak kementerian ambil nota. Selepas itu kalau tidak sempat, dia akan jawab secara bertulis.

Tuan Syed Shahir bin Syed Mohamud: Begini Tuan Yang di-Pertua. Atas semangat hendak menjimatkan waktu..

Tuan Yang di-Pertua: Ya saya tahu. Saya tahu.

Tuan Syed Shahir bin Syed Mohamud: ...Dan saya pun dapat menduga jawapannya nanti iaitu kementerian sensitif, kementerian mengambil berat dengan sebagainya, kalau saya diizinkan dan

kalau pintu kementerian itu terbuka dan sudi menerima saya, saya sanggup untuk bertemu dengan Menteri, Timbalan Menteri dan pegawai-pegawainya. Kalau boleh begitu.

Tuan Yang di-Pertua: Mengetahui Menteri ini, saya rasa dia bersedia. Yang Berhormat berjumpalah dia bila-bila masa sahaja.

Dato' Haji Ismail bin Haji Abd. Muttalib: Saya ingat Tuan Yang di-Pertua, bagi saya tidak ada sebab kenapa kita tidak- ini kerana kita bertanggungjawab kepada semua rakyat di negara kita. Cuma Yang Berhormat Senator Tuan Syed, sebab itu saya sebut tadi kalau ada isu-isu yang tertinggal, maklum kepada kita, dan kita lihat dan kita akan beri jawapan bertulis.

Tuan Yang di-Pertua: Untuk rekod di sini, kenapa tajuk sahaja yang Yang Berhormat sebut?

Tuan Syed Shahir bin Syed Mohamud: Khusus saya membangkitkan soal *pre-carriers employment*. Ini satu isu yang penting.

Tuan Yang di-Pertua: Okey. Lagi?

Tuan Syed Shahir bin Syed Mohamud: Itu di antara isu yang saya minta dijelaskan kerana ini ada kaitan dengan *contractor for labor* seperti yang saya timbulkan pada awal. Ini adalah satu isu yang dibangkitkan di peringkat antarabangsa. Jadi isu ini perlu satu penjelasan yang menyeluruh dan ia juga ada kaitan dengan undang-undang. Itu maksudnya.

Tuan Yang di-Pertua: Okey, Yang Berhormat. Agaknya mungkin ada terlepas pandang tempoh hari.

Dato' Haji Ismail bin Haji Abd. Muttalib: Saya akan bawa. Saya ada sebut tadi, Tuan Yang di-Pertua. Mungkin tidak *elaborate* dan tidak *detail* dia punya itu. Kita akan beri, *insya-Allah*.

Tuan Yang di-Pertua: Okey, terima kasih. Terima, Yang Berhormat? Okey, terima kasih. Sekarang kita pergi kepada Kementerian Komunikasi dan Multimedia. Silakan, Yang Berhormat. Ini Yang Berhormat Menteri datang jawab sendiri ini. Terima kasih. Bagus.

7.58 mlm.

Menteri Komunikasi dan Multimedia [Dato' Sri Ahmad Shabery Cheek]: Tuan Yang di-Pertua, pertamanya saya ingin merakamkan ucapan terima kasih yang tidak terhingga kepada semua Ahli Yang Berhormat yang telah mengambil bahagian dalam perbahasan bagi membahaskan Titah Diraja dan telah menyentuh perkara-perkara yang berkaitan dengan kementerian saya. Saya ingin maklumkan bahawa ada 20 orang Ahli-ahli Yang Berhormat.

Izinkan saya menyebutkan supaya saya tidak mengulang lagi nama-nama Ahli-ahli Yang Berhormat. Yang Berhormat Senator Dr. Syed Husin Ali, Yang Berhormat Senator Dato' Haji Abdul Rahman Bakar, Yang Berhormat Senator Datuk Yahaya bin Mat Ghani, Yang Berhormat Senator Datuk Seri Nallakaruppan a/l Solaimalai, Yang Berhormat Senator Dato' Abdul Rahim bin Abdul Rahman, Yang Berhormat Senator Tuan Mohd. Khalid bin Ahmad, Yang Berhormat Senator Dato' Khairudin Samad, Yang Berhormat Senator Datuk Haji Saat bin Haji Abu, Yang Berhormat Senator Tuan Chandra Mohan S. Thambirajah, Yang Berhormat Senator Tuan Baharudin bin Abu Bakar, Yang Berhormat Senator Puan S. Bagiam a/l Ayem Perumal, Yang Berhormat Senator Puan Hajah Rohani Abdullah,

Yang Berhormat Senator Datuk Haji Yunus bin Haji Kurus, Yang Berhormat Senator Tuan Lihan Jok, Yang Berhormat Senator Datuk Hamzah bin Mohd. Kasim, Yang Berhormat Senator Puan Hajah Khairiah Mohamed, Yang Berhormat Senator Datuk Chin Su Phin, Yang Berhormat Senator Tuan Saiful Izham bin Ramli, Yang Berhormat Senator Puan Roslin binti Haji Abdul Rahman dan Yang Berhormat Senator Puan Bathmavathi a/p K.Krishnan.

■2000

Tuan Yang di-Pertua, izinkan saya kalau boleh saya memberikan *summary* ataupun ulasan kepada semua jawapan yang saya telah masukkan di dalam kelompok-kelompok yang tertentu bagi menjimatkan masa.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat, ini saya fikir untuk makluman semua pihak kementerian, sebutkan nama orang-orang yang telah bagi macam Yang Berhormat sebutkan tadi, selepas itu buat dia punya *summary* dan sekiranya ada Ahli-ahli Yang Berhormat mahukan penjelasan, bangun. Jadi silakan Yang Berhormat.

Dato' Sri Ahmad Shabery Cheek: Tuan Yang di-Pertua, pada keseluruhannya di dalam perbahasan yang telah disampaikan terdapat beberapa perkara utama yang saya kira ada lapan ataupun sembilan perkara yang utama yang saya simpulkan kepada perkara-perkara pokok. Pertama sekali tentang konsep kebebasan media dan maklumat dalam negara kita. Pihak kementerian dan pihak kerajaan sememangnya sedar bahawa salah satu daripada prasyarat kepada sistem demokrasi kita dan sebahagian daripada proses transformasi yang kita buat sekarang ialah kita menyedari bahawa ia juga berasaskan kepada suatu sistem yang sihat daripada pengaliran maklumat, informasi, penerangan dan juga media.

Berasaskan kepada perkara-perkara tersebutlah, pihak kerajaan telah melangkah ke depan di dalam proses transformasi untuk melihat suatu suasana yang lebih terbuka di dalam pengendalian media kita dan juga pengendalian saluran-saluran maklumat yang lain termasuk penggunaan internet dan sebagainya. Dari segi penggunaan internet telah kita nyatakan daripada awal lagi di dalam Akta Komunikasi dan Multimedia dan waktu memperkenalkan sistem ini dalam negara kita dalam tahun 1998 lagi. Satu perkara yang menjadi asas ialah apa yang disebutkan *Bill of Guarantees* iaitu kita telah menyatakan bahawa perkembangan dunia internet dalam negara kita adalah berasaskan kepada kebebasan. Itu adalah merupakan suatu doktrin yang menjadi asas kepada perkembangan dunia siber dalam negara kita.

Keduanya kita tahu bahawa negara kita dahulunya berasaskan kepada suatu sistem yang asasnya demokrasi liberal. Akan tetapi terdapat pelbagai masalah di peringkat awal penubuhan negara kita seperti ancaman komunis, ancaman keganasan dan sebagainya kita telah melihat proses bagaimana liberalisasi itu telah menjadi sempit kerana kita menganggap bahawa pilihan antara kebebasan dan keselamatan ataupun kestabilan, kebebasan adalah sesuatu yang utama. Oleh sebab itu, ada beberapa yang dikaitkan dengan soal pengawalan, media dan sebagainya. Oleh sebab itulah kalau kita lihat dalam proses tersebut, ada perkara-perkara yang dipersoalkan tentang Akta Mesin Cetak, bagaimana kita mengawal surat khabar kita, permit dan sebagainya. Akan tetapi dalam era

transformasi ini telah kita melihat bahawa perkara ini telah berubah. Kalau dahulunya diperlukan permit, diperbaharui bagi sebuah setiap surat khabar mesti diperbaharui setiap tahun tetapi sekarang ini sudah tidak ada.

Perkara-perkara yang lain termasuk ISA, Akta Universiti dan sebagainya sudah sebahagian daripada transformasi untuk meliberalisasikan hal-hal yang berkaitan soal kebebasan bersuara dan sebagainya. Namun begitu, kita lihat bahawa pada hari ini ada perkara yang saya sendiri agak dukacita di dalam laporan daripada *Reporters Without Borders*, nama sebuah agensi yang berpangkalan di Perancis tentang membuat rating mengenai indeks kebebasan berakhbar di dalam negara-negara, Malaysia berada di tempat yang saya sendiri mengakui bukanlah sesuatu yang masih boleh dibanggakan. Laporan yang terakhir pada tahun 2013, kita berada di tangga 147. Kita jatuh dua mata, sebelum ini 145.

Bagi saya, saya tidak bangga perkara yang begini walaupun terdapat banyak sekali kalau kita katakan bahawa usaha untuk melihat suatu suasana yang lebih bebas dalam negara ini berada. Misalnya kalau saya sebutkan, kalau dahulunya menjadi satu impian, perbahasan di Parlimen, Dewan Negara ini disiarkan secara langsung dan sekarang ini disiarkan secara langsung. Hatta pada waktu sekarang ini pun, kalau Ahli-ahli Yang Berhormat pergi ke depan komputer, menggunakan komputer di hadapan Ahli-ahli Yang Berhormat, pergi kepada *Google Chrome*, tekan sahaja *Google RTM Parlimen* kita akan dapat menyaksikan *live* dan satu dunia dapat menyaksikan secara *live* sekarang ini. Dahulu orang menganggap bahawa laporan Parlimen adalah suatu perkara yang rahsia, kalau disiarkan pun hanyalah setelah diedit ataupun dipilih bagi dilihat perkara-perkara ataupun orang-orang yang tertentu sahaja diberikan kesempatan tetapi sekarang ini sudah tiada.

Namun begitu saya juga sedih kenapa dalam keadaan sekarang ini kita masih berada di *ranking* yang bawah. Jadi di situ ada orang menganggap bahawa *ranking* yang bawah itu disebabkan kerana sekatan kerajaan, undang-undang kerajaan, permit kerajaan dan peraturan kerajaan. Sebenarnya ramai yang tidak faham dan tidak sedar bahawa kalau dilihat antara asas kriteria yang menjadi asas oleh pihak *Reporters Without Borders* di dalam membuat kriteria pengukurannya bukan sahaja dari segi sekatan permit kerajaan. Sebagai contohnya negara seperti Filipina, selepas revolusi mereka menjatuhkan zaman Presiden Marcos dalam tahun 1986 kalau tidak silap saya, selepas itu siapa sahaja boleh mencetak akhbar masing-masing, tidak ada lagi permit.

Akan tetapi dia berada di bawah dari Malaysia. Tangga dia lebih bawah dari Malaysia. Kalau kita 147, tidak silap saya negara seperti Filipina berada di tangga yang ke-149, Singapura memang orang kata bahawa itu ada sebabnya. Kita berada di bawah, Filipina berada di bawah kita. Negara seperti Indonesia, selepas diturunkan Presiden Suharto dalam tahun 1997-1998, ia hanya berada di tangga 132. Ini bukanlah satu perkara yang dibanggakan walaupun sudah lagi tidak ada sistem permit untuk mengawal akhbar mereka.

Mereka bebas untuk membuat akhbar. Mereka bebas sekiranya mereka mendapat frekuensi ataupun spektrum untuk mempunyai stesen televisyen mereka, mereka bebas dan mereka bebas

mengkritik tetapi mereka berada di tahap yang tidak begitu baik juga. Malahan negara seperti Timor Timur berada di tangga 99 jauh lebih baik dan negara Afrika yang lain jauh lebih baik.

Jadi ada banyak perkara yang perlu kita lihat. Antaranya kita katakan bahawa untuk melihat bahawa sebuah negara itu dianggap ada kebebasan berakhbar bukan sekadar dari segi permit, undang-undang yang ditentukan oleh kerajaan tetapi juga mesti dilihat dari segi suasana bekerja di kalangan wartawan-wartawan dalam negara itu. Apakah rasa bebas atau tidak, ataupun dia rasa tertekan. Antara tekanan ialah misalnya kalau kelak berlaku tindakan undang-undang menyaman orang yang membuat sesuatu kenyataan dan sebagainya, melaporkan sesuatu misalnya, ini adalah merupakan salah satu tekanan yang menyebabkan *ranking* kita jatuh dan inilah adalah antara perkara yang saya rasakan banyak negara-negara ini menerima akibatnya menyebabkan *ranking* kita jatuh.

Dalam negara kita banyak akbar disamakan, berjuta-juta misalnya dan tindakan sesetengah parti bukan sahaja— saya lihat bukan parti kerajaan termasuk parti pembangkang. Misalnya dalam Dewan Undangan Negeri di Pulau Pinang tertulis, *Utusan* tidak boleh ataupun ada parti yang tertentu, utusan tidak boleh membuat laporan, TV3 tidak boleh datang membuat laporan. Itu juga antara yang menyebabkan *ranking* kita jatuh. Ada orang mengugut bahawa kalau *you* ulang, kami saman misalnya. Ini juga boleh menyebabkan *ranking* kita jatuh. Ada peranan yang dimainkan oleh Pejabat Ketua Menteri yang tertentu, menelefon akhbar yang tertentu, memarahi, mendesak dan sebagainya, ini juga boleh menyebabkan *ranking* kita jatuh.

■2010

Oleh sebab itulah Tuan Yang di-Pertua, perlu diingatkan pada Dewan yang mulia ini bahawa bila kita bercakap tentang kebebasan akhbar, ia bukan sekadar dikaitkan dengan undang-undang dan permit yang ditentukan oleh kerajaan. Kita telah melalui satu proses liberalisasi yang lebih terbuka tetapi banyak perkara lagi yang perlu diperbaiki termasuk bagaimana seluruh masyarakat kita dapat menerima kritikan, bagaimana untuk kita menjawab kritikan dalam suasana yang lebih terbuka dan sebagainya.

Tuan Yang di-Pertua, saya juga banyak diajukan soalan-soalan yang berkaitan dengan bagaimana kita mengendalikan dunia siber kita. Banyak isu yang dikaitkan dengan perkara-perkara yang menimbulkan keresahan di kalangan Ahli-ahli Yang Berhormat, bagaimana orang menyalahkan penggunaan *Twitter*, penggunaan *Facebook*, *blog* dan sebagainya dan meminta pihak kerajaan melalui Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia untuk bertindak. Perlu kita faham dalam soal menghadapi alam sekitar ataupun dunia siber pada hari ini.

Ini adalah merupakan satu ledakan baru yang bukan sahaja baru berlaku dalam negara kita tetapi berlaku dalam seluruh dunia, negara-negara lain di seluruh dunia. Misalnya perkara yang dikaitkan dengan soal penyalahgunaan hingga dikaitkan dengan soal jenayah. Misalnya laporan daripada Interpol. Kalau kita melihat *website* Interpol, yang pertama sekali dia mengakui bahawa *cyber crime* adalah merupakan ataupun jenayah siber adalah merupakan bidang jenayah yang paling pesat berlaku sekarang. Ia sukar dikendalikan di Amerika, di Britain, di Eropah, di Jepun semua negara menghadapi masalah yang sama. Ini termasuk *cyber bullying*, orang membuli orang lain melalui siber,

mengugut, mendedahkan rahsianya, menceritakan ini. *Cyber stalking* iaitu mengekori mana dia pergi, mana dia pergi dan didedahkan. *Cyber harassment* yang dikaitkan dengan soal bagaimana menakutkan, bagaimana membuat gangguan-gangguan siber.

Ini berlaku di seluruh dunia. Undang-undang dibuat, satu undang-undang datang lagi kaedah baru untuk menyelesaikannya. Ada ramai yang berlindung di sebalik apa yang disebutkan *anonymity* iaitu kalau dahulu kita mudah. Kita ada telefon, telefon kita daftarkan. Ada orang yang menyalahgunakan SMS, maka kita boleh daftarkan SMS mereka. Esok mereka menggunakan kaedah *Blackberry* yang sukar untuk dikesan. Akan tetapi apabila *Blackberry* sudah mula boleh dikesan, orang menggunakan *WhatsApp*, menggunakan *WeChat* yang berasaskan kepada *messaging* yang berasaskan kepada web yang lebih sukar kerana ia tidak dapat dikesan nombor telefon mana yang dipakai.

Orang menggunakan *Facebook*. Terdapat 14 juta akaun *Facebook* dalam negara kita dan ini juga masalahnya kerana orang tidak mendaftar atas namanya tetapi menggunakan nama-nama lain. *Facebook* daripada segi operatornya, *service providernya* bukan daripada negara kita. Ia didaftarkan di Amerika. Undang-undang kita hanya terkena pada mereka sekiranya terdapat suatu persetujuan bersama bahawa ia salah di sini dan salah di sana juga. Ia merangkumi soal-soal yang sangat rumit untuk dikendalikan bukan sahaja dalam negara kita tetapi dalam negara yang lain juga. Namun begitu, pelbagai kaedah telah dibuat. Antara tahun 2013 hingga tahun 2014, lebih 2,800 aduan telah sampai kepada kita. Hampir 2,400 – 2,500 telah diselesaikan. Ada lagi yang lain.

Orang menganggap bahawa semuanya undang-undang mesti dikenakan dengan undang-undang, Akta Komunikasi dan Multimedia. Ramai yang tidak memahami bahawa internet hanyalah suatu medium. Orang membuat kesalahan berasaskan kesalahan yang melanggar pelbagai akta lain. Misalnya kes Alvin dan Vivian. Dia tidak didakwa melalui Akta Komunikasi dan Multimedia. Dia didakwa di bawah Kanun Keseksaan, dia didakwa di bawah Akta Penapisan Filem dan didakwa melalui Akta Hasutan. Jadi, ini sebenarnya kesalahan ini kesalahan yang boleh didakwa melalui pelbagai akta. Pembuktiannya mungkin kita katakan melalui internet. Apa buktinya? Kita akan bantu bahawa kita dapat tahu bahawa dia menggunakan komputer ini, ini, IP addressnya begini, begini dan sebagainya. Ini adalah satu perkara yang boleh kita ambil tindakan, maka kita ambil tindakan.

Jadi ini antara perkara yang saya ingat Ahli-ahli Yang Berhormat mesti faham bahawa dalam dunia sekarang ini, ada perkara-perkara penyalahgunaan berasaskan pada *crime* ataupun jenayah. Ada yang tidak berasaskan pada *crime*, mungkin perlu diambil tindakan yang memerlukan jawapan daripada orang yang tertentu. *Content versus content* dikatakan. Orang kata begini, kita jawab begini. Orang kata begini, kita boleh kata begini pula. Ini adalah satu perkara yang terpaksa kita lalui dalam dunia hari ini.

Namun begitu, kita kena tahu bahawa soal perkara-perkara penyalahgunaan adalah merupakan satu perkara yang kecil daripada keseluruhan kebaikan dunia internet itu sendiri. Bagaimana kita berhubung? Bagaimana kita berinteraksi antara satu sama lain? Bagaimana kita

menyebarkan dari segi kita membuat perdagangan, memasarkan negara kita, menjual barang-barang kita. Kesannya adalah jauh lebih besar daripada keburukan yang ia ada.

Oleh sebab itulah dalam soal ini, Malaysia antara negara yang boleh dibanggakan. Ini kerana kita bukan sahaja mempunyai undang-undang yang dianggap liberal, tetapi kita membina infrastruktur dari segi kemudahan internet ini antara yang terbaik. Sebagai contohnya, dari segi apa yang disebutkan penembusan (*penetration*), kita sudah sampai 67%. Tidak sebaik Korea tetapi antara negara yang sedang berkembang, antara yang terbaik. Dari segi ranking kita di kalangan kemampuan milikan (*affordable*) yang *direcognized*, yang dipersetujui, diiktiraf oleh *Alliance of Affordable Internet*. Satu badan yang begitu dikagumi. Misalnya meletakkan di kalangan *emerging country*, negara-negara yang membangun, Malaysia adalah berada di peringkat teratas sekali di kalangan negara-negara ini. Jadi, kita tahu bahawa kita teruskan program ini, kita percaya pada *broadband*, kita percaya bahawa internet dapat membantu, membangun dan memberikan kebaikan pada rakyat, kita akan teruskan perkara ini dan kita akan selesaikan perkara-perkara yang dianggap keburukan yang disebutkan tadi.

Tuan Yang di-Pertua, saya juga ingin menyentuh perkara-perkara yang dikaitkan dengan soal yang menyentuh kementerian saya. Terima kasih di atas keprihatinan Ahli-ahli Yang Berhormat misalnya selain daripada memuji beberapa usaha yang dibuat dari segi penerangan, dari segi yang saya sebutkan tadi. Ada perkara-perkara yang saya sendiri juga turut bersedih. Misalnya isu yang berkaitan dengan penganjuran *Festival Future Music Asia* yang telah melibatkan kematian belia kita enam orang kerana terlibat dalam penyalahgunaan dadah dan sebagainya. Saya beritahu bahawa pertamanya saya juga merasa kesal tentang perkara ini berlaku. Ia bukan dianjurkan oleh kementerian ini tetapi ramai yang bertanya permit kepada artis itu diberikan kerana di bawah kementerian ini ada satu jawatankuasa dinamakan Jawatankuasa PUSPAL iaitu untuk mengizinkan artis-artis daripada luar negara untuk menentukan sama ada dia layak atau tidak.

So, biasanya kita membuat pelbagai tapisan. Tidak semua dibenarkan. Nama seperti Erykah Badu, nama seperti Keisha, nama seperti *Lamb of God*. Pelbagai lagi nama yang telah disekat, tidak dibenarkan. Erykah Badu kerana dia membuat tatu di badannya dengan huruf, tulisan yang bermaksud "Allah". Nama seperti Keisha yang menyatakan bahawa secara terang-terang bukan sahaja dia LGBT, tetapi juga dia katakan dia berkasih dengan syaitan, hantu dan sebagainya yang dijadikan antara alunan muziknya. *Lamb of God* dikaitkan nyanyiannya- nyanyian rock tetapi dimulakan dengan irama yang bunyi seperti bacaan Al-Quran dan sebagai. Ini kita rasakan tidak sesuai. Itu kita tahu daripada awal.

Akan tetapi, dalam kes ini, perkara-perkara yang demikian tidak timbul. Oleh sebab itulah ketika ditanya di dalam Dewan yang sama tetapi Dewan Rakyat, perkara ini ditanya. Saya katakan bahawa kementerian kami hanya memberi permit kepada artis. Kita boleh memberi atau tidak memberi.

■2020

Akan tetapi di dalam kes ini, bukan artis yang salah, tetapi yang salah adalah pengunjung. Malahan saya, sifat bergurau apabila ditanya pada waktu tersebut, sama seperti di dalam Kerajaan Negeri Selangor yang telah meluluskan 4,000 lesen rumah urut misalnya. Dahulu cuma 800, sekarang

bertambah. Mungkin dia juga memberikan syarat-syarat tetapi apakah gerenti pengunjung tidak berbuat lebih daripada sekadar urut kaki misalnya? Ataupun terdapat banyak kelab malam, *Discotheque* yang ada di dalam Selangor, di Damansara dan sebagainya yang disebutkan, ada jaminan tak setiap pengunjung yang ada di sana tidak membuat sesuatu yang lebih daripada sekadar masuk dan minum misalnya? Itu adalah sesuatu perkara yang sukar. Akan tetapi apabila perkara ini telah berlaku, tindakan telah diambil oleh pihak polis, pihak stadium, jawatankuasa berkenaan menghentikan serta-merta kerana ini sudah juga merupakan *standard operating procedure* sekiranya berlaku dalam negara-negara lain.

Namun begitu, saya mahu memberikan ingatan pada rakan-rakan saya dalam kementerian supaya lebih berhati-hati di masa yang akan datang. Kita tahu bahawa untuk membuat suatu selimut pengharaman yang berkaitan dengan genre-genre yang tertentu, muzik sekarang ini tidak semua orang hanya akan pergi kalau bersifat lagu zapin, inang, penyanyinya M. Daud Kilau sahaja, orang hendakkan sesuatu yang baru. Ada *electrical*, ada elektronik, ada *techno*, ada perkara-perkara yang ada orang ada mempunyai nilai apresiasi yang tertentu di atas genre-genre yang disebutkan tadi. Kita akan melihat mana yang sesuai ataupun yang tidak sesuai, mana yang boleh mencetuskan sesuatu yang tidak baik dan yang boleh diterima atau pun tidak. Ini antara perkara yang kita cuba untuk mengingatkan tetapi saya juga merasakan bahawa ianya bukan satu perkara yang mudah tetapi tidak boleh dilihat kita bersifat melatah apabila satu-satu perkara yang berlaku seperti itu.

Tuan Yang di-Pertua, saya juga boleh menerangkan daripada semasa ke semasa kita menerangkan tentang salah persepsi orang terhadap pelbagai isu seperti GST, seperti MH370. Pihak kementerian memainkan peranan untuk menjadi koordinator melalui pelbagai infrastruktur yang kita ada. Ada pihak yang dikatakan GST, *lead ministry* ataupun kementerian yang ke depan ialah Kementerian Kewangan. Kita akan membantu melalui struktur yang kita ada sama ada televisyen, RTM, Bernama melalui Jabatan Penerangan, JASA dan sebagainya untuk turun menerangkan perkara ini.

MH370, walaupun terdapat pelbagai serangan, pelbagai tohmahan dan sebagainya, sekurang-kurangnya sekarang ini *reference point* ataupun rujukan utama di dalam dunia ialah apakah ditanya *source of news* ataupun sumber berita yang utama masih tetap yang dikatakan dikeluarkan secara rasmi oleh kerajaan terutama sekali setiap kenyataan yang dikeluarkan oleh pemangku Menteri Pengangkutan, Yang Berhormat Dato' Sri Hishamuddin. Diakui bahawa dia adalah ke depan dan dia mengendalikan bagaimana proses mencari yang melibatkan 26 negara, malah lebih daripada itu dan ini pengiktirafan yang kita berikan.

Kita tidak boleh menjamin bahawa tidak ada langsung berita-berita yang lain, berita-berita yang terpesong kerana kita juga mendidik dalam dunia sekarang, setiap orang mestilah berhati-hati, bijak bahawa tidak semestinya yang datang daripada komputer itu benar. Kita tahu memilih antara yang benar, yang kurang benar, yang salah, yang bohong, yang palsu, yang bersifat fitnah dan sebagainya. Ini adalah merupakan zaman untuk kita menjadi lebih bijak apabila kita mengklik.

Saya sebutkan secara spesifik di sini Yang Berhormat Senator Puan Bathmavathi, saya sebutkan, kerana *concern* beliau terhadap rakan-rakan masyarakat OKU terutama sekali yang cacat

pendengaran dan sebagainya. Ini satu cadangan yang sentiasa kami ambil berat. Misalnya ketika MH370, ada sahaja aduan orang tidak faham setiap kali kenyataan akhbar dibuat ataupun sidang akhbar dibuat. Terus pihak RTM dan sebagainya memastikan bahawa ianya dapat dikongsi oleh mereka yang cacat pendengaran dengan meminta supaya orang yang boleh menunjukkan melalui bahasa isyarat supaya boleh difahami oleh semua orang. Ini terima kasih kerana disampaikan kepada saya dan kita terus bertindak serta-merta dalam soal ini dan kita juga menyarankan supaya semua pihak sama ada kerajaan, swasta, TV swasta dan sebagainya lebih peka dalam soal ini.

Bukan sahaja melalui sistem TV melalui bahasa isyarat tetapi mesti dibangunkan juga beberapa kaedah lain. Misalnya *close caption*. Ianya ada tulisan pilihan kepada pengguna untuk melihat sesuatu perkara secara imej yang diterterakan ataupun ada tulisan yang ditimbulkan tentang apa yang diperkatakan dan sebagainya. Ini merupakan teknologi baru yang perlu kita berikan perhatian dan menjadi satu daripada proses kemajuan dalam negara kita.

Saya juga ingin menarik perhatian di atas soalan yang saya rasa popular juga tentang perkhidmatan Astro. Ramai yang rasa, ada Ahli Yang Berhormat yang menimbulkan tentang kelemahan Astro kerana ada banyak gangguan waktu hujan dan sebagainya. Kita tahu bahawa kaedah Astro ialah menggunakan sistem satelit. Satelit menggunakan Ku-band. Ku-band ialah suatu frekuensi yang tertentu yang dipancarkan ke atas dan turun balik ke bawah. Sudah tentu kalau dipancarkan ke atas, sekiranya awan terlalu tebal, ia akan terganggu. Dia tidak ada kabel.

Oleh sebab itu, Astro sendiri telah membina lagi satu tempat pemancarannya yang pusatnya di Bukit Jalil. Sekiranya berlaku gangguan di Bukit Jalil, maka dia ada lagi satu di Cyberjaya dan di Cyberjaya itu akan dipancarkan ke atas. Akan tetapi tidak boleh dihalang. Sekiranya tiba-tiba berlaku awan yang tebal atau hujan yang lebat di Sarawak, di Terengganu, itu tidak boleh hendak alih-alih lagi. Maka mahu tidak mahu, kita kena akui bahawa mana sistem yang menggunakan sistem pemancar satelit Ku-Band, ia akan berhadapan dengan masalah ini.

Akan tetapi, pihak Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia meletakkan KPI ataupun standard di mana jumlah gangguan tidak boleh melebihi daripada 1% daripada keseluruhan minit. Kalau 365 hari setahun kali 24 jam, lebih kurang 8,600 jam. Satu peratus ialah lebih kurang 86 jam. Lapan puluh enam jam ini lebih kurang 3.65 hari. Kalau berlaku berterusan selama 86 jam itu, bukan sahaja berterusan tetapi jika dijumlahkan semua, maka ia telah melanggar perjanjian perkhidmatan yang diberikan dan Astro boleh diambil tindakan. Sehingga sekarang, ia tidak sampai ke peringkat itu. Mungkin 5 minit, 10 minit dan sebagainya. Belum lagi didapati bahawa ia telah melanggar syarat itu. Akan tetapi, kami bersedia menerima aduan sekiranya jumlah perkhidmatan yang tidak dapat diterima itu melebihi daripada masa yang saya sebutkan tadi.

Tuan Yang di-Pertua, soalan juga ditanya mengenai strategik pelan dasar FINAS, Dasar Industri Filem Negara. Panjang ceritanya. Saya ringkaskan bahawa satu perkara yang saya rasa perlu ditekankan, kita sekarang ini sampai peringkat mengantarabangsakan bahan kandungan kreatif tempatan dan lokasi penggambaran menerbitkan bahan audio visual yang boleh memaparkan Malaysia dan sebagainya. Saya sebutkan satu sahaja bahawa misalnya kita mahu melihat antara industri kita

bukan lagi bergantung pada industri getah, kelapa sawit, itu penting, tetapi kita masuk satu era yang baru iaitu industri *content*, industri kandungan yang mesti kita sampai ke peringkat untuk mengeksportnya.

Antara KPI yang diberikan kepada saya dan rakan-rakan daripada kementerian ini ialah tahun lepas kita telah mengeksport sebanyak RM550 juta jumlah kandungan filem kita, drama kita, animasi kita dan sebagainya.

■2030

Tahun ini, KPI baru bagi kami misalnya sekurang-kurangnya RM600 juta kita perlu eksport. Ini kerana bila kita eksport, kita akan dapat bukan sahaja terdiri daripada pendapatan yang kita dapat, kita memberikan peluang pekerjaan. Kita tahu negara-negara seperti Amerika, Britain, Korea dan sebagainya, dia tahu bahawa ini adalah antara industri yang dianggap *recession-proof* ataupun apabila berlakunya kegawatan ekonomi dan sebagainya, ia tidak banyak terjejas. Orang tetap hendak tonton TV, orang tetap hendak tonton filem, orang tetap hendak dengar muzik dan sebagainya, maka digalakkan perkara ini. Jadi sebab itulah kita juga menggalakkan supaya bukan sahaja orang negara kita buat filem kita, tetapi orang luar datang buat filem dalam negara kita, supaya ia memaparkan tentang keindahan negara kita dan memberikan peluang pekerjaan kepada rakyat negara kita.

Oleh sebab itulah salah satu daripada program dinamakan FIMI atau *Filming in Malaysia Incentive* misalnya iaitu kalau dia buat di sini, kita akan berikan 30% daripada rebat kepada mereka yang membuat filem mereka. Kita telah menyediakan beberapa kemudahan, misalnya yang terbaru sekali ialah Pinewood Studios yang telah siap di Iskandar, Johor Bahru, di mana 20,000 hektar kawasan tanah telah diperuntukkan di situ. *Alhamdulillah* apabila siap sahaja, beberapa syarikat datang dan antaranya pembuatan TV *series* yang bernama Marco Polo telah melabur di sana. Mereka telah melabur hampir RM300 juta untuk membuat filem dan memberikan peluang pendapatan paling kurang 400 orang. Itu *level* yang pertama, tetapi memberi kesan lagi, orang buat makan, di kalangan tukang kayu dan sebagainya. Begitu banyak sekali kita rasakan akan memberikan peluang pekerjaan kepada rakyat tempatan dengan pelaburan hampir kalau saya sebutkan RM278 juta dan mungkin hampir RM300 juta.

Akan tetapi kita rasakan bahawa apabila filem ini mula ditayangkan tahun pertama, kedua dan ketiga di seluruh dunia, orang akan bertanya di mana tempat yang indah itu? Orang akan katakan di Malaysia. Sebagaimana filem *Lord of The Rings* orang kaitkan dengan nama seperti New Zealand. Nama filem seperti dahulunya *Winter Sonata*, semua orang hendak pergi ke Korea hendak duduk di kerusi di mana hero duduk dan mereka menangis melihat kerusi tersebut dan semua orang hendak pergi ke sana. Jadi ini impak daripada bagaimana sekiranya industri filem, penggambarannya di Malaysia akan mendapat memberikan kesan kepada dunia semua.

Jadi Tuan Yang di-Pertua, saya rasa itulah penggulangan saya. Saya ucap terima kasih banyak kepada semua Ahli Yang Berhormat...

Tuan Baharudin bin Abu Bakar: Tuan Yang di-Pertua, saya minta pencelahan sedikit Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Yang di-Pertua: Silakan Yang Berhormat.

Tuan Baharudin bin Abu Bakar: Berkenaan dengan penjelasan yang diberikan oleh pihak kementerian sebab berkenaan dengan filem, saya hendak bertanya berkenaan filem. Tentang filem untuk dijadikan industri, itu tidak ada masalah bagi saya. Itu salah satu langkah yang baik. Apa yang saya persoalkan dalam perbahasan saya tentang konteks filem dan *contents* filem yang berada dalam negara kita sekarang yang melibatkan sosiobudaya dan arah tuju. Dari segi pengarah dan juga dari segi watak-watak yang wujud di dalam filem-filem atau drama tersebut termasuk tajuk-tajuk filem sekarang ini sudah main hentam kromo. Itu saya persoalkan dalam perbahasan saya. Di sini saya hendak tahu tanggungjawab siapa yang harus mengawal selia.

Dari segi persembahan dalam filem pun kita harus mengambil perhatian terutama watak-watak yang melibatkan di dalam masjid, acara-acara akad nikah dan sebagainya, acara bersentuhan berlaku di dalam surau ataupun masjid wujud. Saya tidak tahu sekarang siapa yang harus dipertanggungjawabkan dalam konteks tersebut. Begitu juga skrip-skrip serta pengolahan yang melibatkan adegan-adegan tertentu yang mana dipertahankan golongan-golongan tertentu mengatakan ini adalah fakta sejarah dan perlu diikuti.

Itu yang saya persoalkan di dalam perbahasan saya. Jadi saya minta penjelasan daripada pihak Menteri siapa yang harus bertanggungjawab dalam perkara-perkara sebegini untuk penapisan dan sebagainya. Terima kasih.

Dato' Sri Ahmad Shabery Cheek: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan Yang Berhormat Tuan Baharudin. Saya kira ada perkara yang masuk kepada disebutkan sempadan yang perlu dimainkan pihak Lembaga Penapisan Filem dan itu bukan berada di sini. Saya faham bahawa terdapat banyak sensitiviti yang perlu dilihat dan ada banyak perkara yang patutnya kita contohi. Misalnya saya sebutkan di sini, saya menonton filem *The Journey*, yang dibuat dalam bahasa Cina untuk menceritakan kehidupan masyarakat Cina. Di situ tidak ada cium, tidak ada tanggal baju, tidak ada lawan pun, tetapi telah memberikan impak yang besar menceritakan tentang kasih sayang anak dengan ayahnya. Ini memberikan nilai-nilai yang tertentu dan mendapat pasaran komersial yang besar, mencatatkan filem yang paling laris, lebih pada RM17 juta *gross*, jualan kasar dalam masa hampir dua bulan apabila filem ini ditayangkan. Ini sebagai contoh. Akan tetapi ada juga filem yang terpaksa kalau kita hendak buat filem bukan sahaja bersifat kontemporari seperti itu, tetapi bersifat sejarah. Banyak juga yang memerlukan kos yang tertentu yang mesti kita tahu bahawa beberapa aspek yang supaya dilihat lebih realistik perlu kita fahami dalam soal ini. Saya sebutkan filem *Hanyut* dan filem-filem yang lain.

Terima kasih kepada Tuan Yang di-Pertua, terima kasih kepada Ahli Yang Berhormat sekalian. Terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Terima kasih Yang Berhormat yang telah pun memberi jawapan yang begitu panjang lebar. Saya percaya semua Ahli Yang Berhormat telah pun dalam hujah Yang Berhormat itu telah merangkumi apa yang telah dijawab. Sekarang saya mempersilakan Kementerian Belia dan Sukan.

8.36 mlm.

Timbalan Menteri Belia dan Sukan [Datuk Saravanan a/l Murugan]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Tuan Yang di-Pertua, terlebih dahulu saya ingin mengucapkan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat di atas segala pandangan, pertanyaan dan cadangan yang dikemukakan mengenai Kementerian Belia dan Sukan sepanjang tempoh Usul Menjunjung Kasih dan Perbahasan Titah Diraja dalam sesi sidang Parlimen Dewan Negara pada kali ini.

Tuan Yang di-Pertua, izinkan saya memberikan ulasan terhadap perkara-perkara yang telah dibangkitkan seperti mana berikut. Pertama, untuk makluman Ahli Yang Berhormat Senator Datuk Seri Mohd Ali bin Mohd Rustam, sehingga 28 April 2014, sebanyak 9,149 buah pertubuhan belia yang telah berdaftar di bawah Pendaftaran Pertubuhan Belia (ROY). Mengikut statistik, jumlah keahlian belia yang menganggotai pertubuhan belia adalah seramai 2,658,587 orang.

Daripada jumlah tersebut, pecahan belia yang menganggotai pertubuhan belia mengikut kaum adalah seperti berikut. Kaum Melayu – 1,127,667 orang iaitu sebanyak 42.4%, masyarakat Cina – 854,879 orang iaitu sebanyak 32.2%, masyarakat India – 663,950 orang iaitu sebanyak 24.9% dan lain-lain sebanyak 12,091 orang ataupun 0.5%.

Dalam memperkasakan pertubuhan belia, fokus utama kementerian ialah pengupayaan pertubuhan belia iaitu dengan melaksanakan kursus kepimpinan organisasi dan *stars rating* pertubuhan belian. KBS turut memberi bantuan pentadbiran dan aktiviti kepada pertubuhan belia serta melaksanakan Anugerah Perdana Belia Negara. Dalam pada itu, kementerian turut memberi keutamaan kepada pertubuhan belia untuk menjalinkan kerjasama dengan kerajaan dalam melaksanakan program pembangunan belia seperti Parlimen Belia Malaysia, sambutan Hari Belia, program pembangunan Rakan Muda seperti MyCop, Anugerah Remaja Perdana Rakan Muda dan program pembangunan sukan. Melalui pendekatan ini, kementerian dapat menggalakkan pertubuhan belia untuk bergerak lebih aktif dan secara tidak langsung dapat menarik minat untuk mendaftar sebagai ahli pertubuhan belia.

Tuan Yang di-Pertua, program pembangunan belia diberikan penekanan melalui program pembangunan yang inklusif dan komprehensif. Sehubungan dengan itu, kementerian ini telah menyediakan pelan tindakan strategik yang memfokuskan empat Bidang Keberhasilan Utama (KRA) dan salah satunya ialah memperkasakan pembangunan insan dan gerakan belia. Fokus utama bidang ini ialah kepimpinan, keusahawanan, sahsiah dan status sosial, kemahiran, kesukarelaan dan pengupayaan gerakan belia.

Selain itu, kementerian dari semasa ke semasa bekerjasama dengan kementerian lain melalui pendekatan *National Blue Ocean Strategy*, dengan izin, seperti *1Malaysia Entrepreneur*, *My Kampung My Future*, *Rural Urban Transformation Centres* dan IM4U.

Pembangunan belia menyentuh mengenai isu yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Senator Tuan Chong Sin Woon berkaitan dengan peluang-peluang yang terbuka kepada belia terutama peluang pekerjaan, perniagaan dan pentadbiran. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, kementerian membuka peluang kepada belia dalam bidang tersebut melalui pelaksanaan program latihan.

■2040

Memandangkan Kementerian Belia dan Sukan bukanlah agensi yang melahirkan peluang-peluang pekerjaan tetapi dengan pendekatan latihan-latihan seperti ini, KBS menyediakan golongan belia untuk *job market* dengan izin. Dalam bidang tersebut melalui pelaksanaan program latihan seperti program kemahiran, kepimpinan dan keusahawanan. Kementerian juga telah mewujudkan Program Gerbang Kerjaya melalui IKBN di mana elemen di dalamnya adalah seperti perjanjian persefahaman berkaitan latihan-latihan industri dan penempatan kerja, *job matching*, dengan izin.

Pelaksanaan program temu duga terbuka, taklimat kerjaya, lawatan ke industri-industri. Program ini banyak membantu dalam meningkatkan peluang lepasan IKBN mendapat pekerjaan sebaik sahaja mereka tamat latihan. Sehingga kini, lebih kurang 80 syarikat terdiri daripada pelbagai industri telah menjalankan perjanjian bersama IKBN seluruh negara untuk penempatan pekerja lepasan IKBN yang berkecualan.

Tuan Yang di-Pertua, seterusnya soalan daripada Yang Berhormat Senator Tuan Chong Sin Woon juga, Parlimen Belia telah mendapat sambutan yang menggalakkan. Ini adalah terbukti melalui promosi dan penyebaran maklumat yang telah dilaksanakan di laman sesawang, media sosial, aktiviti persatuan, media cetak dan media elektronik. Pecahan pengundi mengikut kaum adalah sebanyak 77.5% bagi kaum Melayu, 7.8% kaum Cina, 3.9% India dan seterusnya 10.8% bagi lain-lain kaum. Kementerian Belia dan Sukan mengambil maklum balas terhadap kaedah serta penglibatan belia luar negara di dalam pelaksanaan Parlimen Belia di negara mereka. Walau bagaimanapun, di Malaysia penglibatan golongan belia dalam program Parlimen Belia Malaysia adalah sejajar dengan definisi belia di dalam Dasar Belia Negara untuk masa ini.

Tuan Yang di-Pertua, seterusnya mengenai taksiran umur belia yang turut dibangkitkan oleh Yang Berhormat Tuan Chong Sin Woon. Kementerian Belia dan Sukan sedang meneliti semula dengan lebih terperinci berkenaan dengan takrifan belia negara melalui semakan semula Dasar Pembangunan Belia Negara 1997. Berdasarkan semakan tersebut, takrifan semula belia dibuat dengan mengambil kira definisi bagi umur kanak-kanak dan takrifan yang digunakan oleh Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu (PBB) serta disesuaikan dengan takrifan belia yang lain di negara lain termasuk di negara-negara Komanwel dan Asia Tenggara.

Cadangan takrifan umur belia ini dibuat setelah proses *engagement* dengan golongan muda di pelbagai peringkat termasuk persatuan belia dan mahasiswa di institusi-institusi pengajian tinggi. Selain itu, cadangan pindaan tersebut juga telah mengambil kira pandangan daripada wakil-wakil kerajaan negeri, Majlis Perundingan Belia Negara, badan-badan bukan kerajaan dan juga maklum balas daripada agensi dan kementerian-kementerian yang mempunyai penglibatan secara khusus terhadap pembangunan belia.

Tuan Yang di-Pertua, seterusnya izinkan saya menjawab isu yang telah dibangkitkan oleh Yang Berhormat Senator Puan Bathmavathi a/p K. Krishnan. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kementerian Belia dan Sukan sentiasa menyokong dan mengalu-alukan segala bentuk serta usaha bagi menggalakkan program kesukarelawan dijalankan di negara ini, sama ada ia dilaksanakan oleh

pihak swasta mahupun agensi kerajaan yang lain. Sehubungan itu, kementerian ini sedia bekerjasama dengan Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat dan Jabatan Kebajikan Masyarakat.

Seterusnya berhubung dengan isu keganasan bola sepak yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Senator Datuk Megat Zulkarnain bin Tan Sri Omardin. Untuk maklumat Ahli Yang Berhormat, kementerian berasa amat kesal dengan insiden yang melibatkan penyokong bola sepak termasuk beberapa perlawanan liga super yang berlaku sejak akhir-akhir ini. Kempen anti keganasan iaitu '*Love Football, Stop Hooliganism*' dengan izin, yang telah dilancarkan oleh Timbalan Presiden Persatuan Bola Sepak Malaysia (FAM) pada 22 Februari 2014 merupakan kempen berterusan dalam menyedarkan peminat bola sepak agar lebih berhemah dalam memberi sokongan kepada pasukan masing-masing.

Selain daripada itu, jawatankuasa keselamatan yang ditubuhkan oleh FAM akan bekerjasama dengan pihak Polis Diraja Malaysia bagi meningkatkan lagi kawalan keselamatan sebelum dan selepas perlawanan. Di samping terus memastikan keselamatan penonton, kawalan keselamatan di dalam dan di luar stadium turut diperketat dengan menyenaraikan barang-barang larangan seperti suar dan juga batang bendera tidak dibenarkan dibawa masuk ke dalam stadium.

Seterusnya, isu gejala sosial yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Senator Puan S. Bagiam a/p Ayem Perumal. Pihak Kementerian Belia dan Sukan telah mengambil beberapa inisiatif dengan mengenal pasti faktor-faktor penyebab dan mencari jalan penyelesaian bagi menangani isu jenayah di kalangan belia termasuk golongan belia India. Antara usaha yang telah dilaksanakan ialah dengan mengadakan Forum Belia Kebangsaan Menangani Jenayah dan Gengsterisme di Kalangan Belia Malaysia pada 28 September 2013. Forum ini telah menggariskan 10 resolusi. Antaranya, membentuk pelan tindakan strategik bagi mengenal pasti alternatif untuk menangani masalah golongan belia berisiko di antara 15 tahun hingga 45 tahun. Pelan tindakan ini akan digunakan bagi mengenal pasti permasalahan dari sudut sosioekonomi dan kejiranan komuniti meliputi enam kategori belia yang dikenal pasti terlibat dalam jenayah dan gengsterisme iaitu:

- (i) belia yang tinggal dalam kawasan kejiranan yang berisiko tinggi;
- (ii) belia berisiko tinggi yang terlibat dalam masalah sosial, tingkah laku antisosial, jenayah dan kumpulan;
- (iii) belia aktif dengan jenayah, berada dalam tahanan dan telah dibebaskan;
- (iv) belia aktif dalam jenayah tetapi tidak didakwa boleh disiasat, didokumenkan;
- (v) belia dalam penjagaan di reman kerana siasatan belum diselesaikan; dan
- (vi) belia dalam peringkat penjagaan daripada tahanan dan penjara.

Daripada forum tersebut, pada masa ini pihak Kementerian Belia dan Sukan telah menubuhkan jawatankuasa *taskforce*, dengan izin, bagi menangani jenayah dan gengsterisme di kalangan belia India. Terdapat dua perkara yang telah mula dilaksanakan, melaksanakan satu kajian yang bertujuan mengenal pasti faktor-faktor keterlibatan belia dalam jenayah dan gengsterisme serta cadangan dan

langkah-langkah yang bersesuaian bagi menangani isu ini. Kedua-dua pelaksanaan bagi bengkel pasukan kerja teknikal ataupun *technical working group, inclusive social*.

Melalui Jawatankuasa Kabinet Pembangunan Belia India, Yang Amat Berhormat Perdana Menteri telah meluluskan sebanyak RM37 juta khusus kepada golongan belia India melalui Yayasan NAAM dengan memberi penekanan kepada perkara-perkara berikut iaitu:

- (i) memastikan pengambilan belia India di IKBN bagi tahun 2014 adalah sebanyak 7.5% daripada keseluruhan pengambilan;
- (ii) pemerkasaan ekonomi India melalui bidang keusahawanan, kemahiran dan sukan dengan kerjasama dan pemantauan oleh Kementerian Belia dan Sukan, Kementerian Pertanian dan Industri Asas Tani dan Kementerian Sumber Manusia; dan
- (iii) penyampaian maklumat dan promosi IKBN.

Kementerian mengambil maklum dan mengucapkan ribuan terima kasih kepada keprihatinan Yang Berhormat Senator Puan S. Bagiam a/p Ayem Perumal yang mengulas mengenai penyampaian maklumat promosi tidak sampai kepada pihak NGO di peringkat daerah tentang IKBN untuk disampaikan kepada golongan belia. Kementerian sentiasa mengambil inisiatif bagi menjalankan pelbagai promosi melalui pameran kerjaya seperti kerjasama dengan Jabatan Latihan Khidmat Negara, sekolah-sekolah dan program-program IKBN bersama rakyat di samping melaksanakan *road show* sesi penerangan berkaitan.

Selain itu kementerian turut bekerjasama dengan Kementerian Pendidikan dengan mengadakan *road show*, "*Karnival Jom Masuk U 2014*" di enam zon bagi tahun 2014 dan ia telah berlangsung dari Januari 2014 dan akan berakhir pada bulan Ogos 2014. Selepas pengumuman keputusan peperiksaan SPM dan STPM pada bulan Mac 2014 yang lalu. Aktiviti promosi dan seminar juga diadakan di sekolah-sekolah mengikut jadual dirancang serta jemputan yang diterima dari semasa ke semasa. Kementerian juga bekerjasama dengan Jabatan Latihan Khidmat Negara dengan mengadakan *road show*, seminar dan sesi penerangan berkaitan latihan kemahiran yang disediakan oleh KBS. Tidak kurang daripada sepuluh pusat Khidmat Latihan Negara yang terlibat setiap tahun dalam sesi ini.

Tuan Yang di-Pertua, setakat ini sahaja maklum balas dan jawapan saya ke atas jawapan yang telah dikemukakan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat mengenai Kementerian Belia dan Sukan. Saya ucapkan ribuan terima kasih kepada semua Ahli-ahli Yang Berhormat atas pandangan, cadangan yang telah dikemukakan untuk memperbaiki peranan Kementerian Belia dan Sukan supaya memastikan golongan belia mencapai satu tahap yang lebih mulia. Segala pandangan dan cadangan akan diambil secara terbuka dan dikaji demi kebaikan sukan negara dan belia. Terima kasih.

■2050

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Terima kasih Yang Berhormat Menteri. Sekarang seterusnya saya silakan Kementerian Kesejahteraan Bandar, Perumahan dan Kerajaan Tempatan.

8.50 mlm.

Timbalan Menteri Kesejahteraan Bandar, Perumahan dan Kerajaan Tempatan [Datuk Halimah binti Mohd. Sadique]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Tuan Yang di-Pertua, terlebih dahulu saya ingin merakamkan setinggi ucapan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat Senator yang telah pun mengambil bahagian dalam perbahasan. Terutama sekali kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah pun mengetengahkan segala isu-isu, pandangan, teguran yang berkaitan dengan bidang tugas Kementerian Kesejahteraan Bandar, Perumahan dan Kerajaan Tempatan. Untuk makluman Tuan Yang di-Pertua, seramai 17 Yang Berhormat Senator telah pun mengambil bahagian dalam perbahasan yang berkaitan dengan kementerian saya dan telah pun membawakan lebih kurang 15 isu yang ada.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Dato' Jaspal Singh a/l Gurbakhes Singh bersama-sama dengan Yang Berhormat Dato' Abdul Rahim bin Abdul Rahman telah pun membangkitkan isu MyHome. Untuk makluman Yang Berhormat, kementerian telah pun melancarkan Program *MyHome* secara rasmi pada 1 hari bulan 2014 yang lalu. Program *MyHome* ini Yang Berhormat adalah merupakan program serampang dua mata. Iaitu yang pertama ialah kerajaan hendak membantu pembeli-pembeli rumah yang berada dalam lingkungan tangga gaji yang akan saya sebutkan sebentar lagi. Kedua ialah untuk juga menggalakkan pemaju-pemaju iaitu sektor swasta untuk menyediakan lebih banyak lagi rumah-rumah mampu milik di seluruh negara mengikut kepada keperluan, lokasi yang telah pun dikenal pasti.

Yang Berhormat bertanya tentang berapa banyak pemaju yang telah berdaftar dalam skim ini? Apakah syarat kelulusan untuk seorang pemaju? Apakah syarat kepada pembeli dan sebagainya? Lokasi pembinaan rumah di bawah Program *MyHome* ini Yang Berhormat, akan dinilai di bawah sebuah jawatankuasa Tuan Yang di-Pertua yang ditubuhkan di bawah kementerian dan akan dinilai oleh jawatankuasa yang berkenaan sebelum sesuatu keputusan kelulusan diberikan. Sehingga 23 April Yang Berhormat sebanyak lima buah syarikat pemaju telah pun mengemukakan permohonan kepada pihak kementerian yang berminat untuk menjadi pemaju di bawah Skim *MyHome* dan manakala 40 syarikat lagi telah pun menyatakan minat terhadap program ini dan sedang dalam proses untuk mengemukakan permohonan-permohonan. Kriteria kelayakan pemaju adalah seperti berikut Yang Berhormat:

- (i) syarikat sah ditubuhkan dan diperbadankan di bawah undang-undang Malaysia;
- (ii) setiap pemaju dihadkan untuk menerima insentif tidak melebihi 1,000 unit bagi setiap satu pemajuan projek;
- (iii) projek yang telah diluluskan dalam tahun 2014 atau tahun sebelumnya dan akan dijual pada tahun 2014;
- (iv) keutamaan kepada pemaju-pemaju swasta;
- (v) projek dilaksanakan di atas tanah milik swasta; dan

- (vi) projek perumahan berlesen mendapat kelulusan kebenaran merancang dan juga pelan bangunan daripada pihak berkuasa negeri dan bersama-sama pihak berkuasa tempatan.

Bagi skim kriteria untuk pembeli Yang Berhormat:

- (i) warganegara, wajib;
- (ii) berumur 18 tahun ke atas, termasuklah orang-orang muda dan sebagainya;
- (iii) pembelian rumah ini di bawah Skim *MyHome* ini Yang Berhormat adalah pembelian rumah pertama. Maksudnya pemohon belum ada lagi apa-apa perumahan yang lain, tidak ada rumah, tidak ada memiliki apa-apa rumah. So, jadi dia masukkan boleh layak untuk menerima masuk dalam Skim *MyHome* ini sekiranya ini adalah merupakan permohonan atau pembelian bagi rumah yang pertama; dan
- (iv) permohonan satu unit rumah kepada setiap isi rumah. Maksudnya bagi setiap isi rumah satu unit rumah bagi setiap permohonan.

Kita ada dua skim Yang Berhormat di bawah Skim *MyHome* ini. Di bawah Skim *MyHome* yang pertama iaitu Skim *MyHome* 1, harga pasaran rumah antara RM80,000 sehingga RM120,000. Harga pasaran iaitu harga jualan. Harga sebenar yang akan dibeli oleh pembeli selepas menikmati insentif RM30,000 ini pembeli hanya perlu membayar RM50,000 sehingga RM90,000. Keluasan 800 kaki persegi dan ini adalah bagi pembeli-pembeli ataupun pemohon-pemohon yang mempunyai pendapatan isi rumah RM3,000 sehingga RM4,000. Bagi Skim *MyHome* 1 juga Tuan Yang di-Pertua, untuk negeri Sabah dan Sarawak harga jualan rumah di antara RM90,000 sehingga RM120,000 dan selepas dapat insentif RM30,000 maka harga sebenar yang perlu dibayar oleh pembeli ialah RM60,000 sehingga RM90,000. Keluasan 800 kaki persegi bagi mereka yang berpendapatan isi rumah RM3,000 sehingga RM4,000.

Bagi skim yang kedua Tuan Yang di-Pertua, tadi skim yang pertama yang saya sebutkan di Semenanjung dan juga di Sabah dan Sarawak. Bagi skim yang kedua. Untuk skim yang kedua di Semenanjung harga jualan rumah RM120,001 sehingga RM200,000. Selepas menikmati insentif RM30,000 itu pembeli hanya perlu membayar RM90,001 sehingga RM170,000 bagi keluasan unit sebanyak 850 kaki persegi. Ini adalah bagi mereka yang berpendapatan RM4,001 sehingga RM6,000. Ini ialah untuk di Semenanjung Yang Berhormat. Bagi di Sabah dan Sarawak pula Tuan Yang di-Pertua, harga pasaran atau harga jualan rumah ialah di antara RM102,000 sehingga RM120,001. Ini RM1 hendak sebut ini dekat hujung sahaja ini, RM120,001 sehingga RM250,000 bagi Skim *MyHome* 2 untuk Sabah dan Sarawak. Jadi itu adalah harga jualan dan selepas insentif RM30,000 maka pembeli akan membayar harga sebenar iaitu RM90,001 sehingga RM220,000 keluasan 850 kaki persegi. Ini juga bagi mereka yang berpendapatan RM4,001 sehingga RM6,000. Moratoriumnya Tuan Yang di-Pertua sepuluh tahun. Makna dalam tempoh sepuluh tahun tidak boleh jual.

Itu antara maklumat yang saya hendak maklumkan kepada Yang Berhormat. Kepada mana-mana pembeli yang berminat untuk memohon melalui cara berikut, permohonan boleh buat, kita buat

secara talian kepada laman web Jabatan Perumahan Negara. Boleh muat turun borang menerusi laman web Jabatan Perumahan Negara.

Tuan Yang di-Pertua, kementerian yakin bahawa program ini akan mampu untuk menggerakkan penambahan jumlah rumah-rumah mampu milik kepada pasaran dan kepada pemilikan rumah. Terutama untuk membolehkan rakyat yang berpendapatan antara RM3,000 hingga RM4,000, RM4,001 sehingga RM6,000 untuk memiliki rumah. Terutama di kawasan-kawasan bandar kerana ada di antara pendapat Tuan Yang di-Pertua mengatakan bahawa kenapa kita tidak bagikan Skim MyHome ini kepada mereka yang berpendapatan lebih rendah daripada RM3,000. Kita jangan lupa Yang Berhormat kita juga perlu memikirkan soal untuk memberikan ruang memiliki rumah terutama kepada mereka yang berpendapatan sederhana yang ada di kawasan-kawasan bandar.

Ada juga pendapat mengatakan bahawa RM3,000 itu banyak. Ya lah pada mereka yang mungkin tidak memikirkan soal yang perlu ditanggung oleh rakyat yang ada Tuan Yang di-Pertua, ada yang berpendapat bahawa pendapatan RM3,000 banyak, besar sangat. Tanpa mengirakan perbelanjaan-perbelanjaan yang perlu ditanggung oleh mereka ini. Kita mengharapkan mudah-mudahan dengan insentif 30,000 unit ini kepada pemaju swasta melalui pembeli untuk membina pada tahun ini Yang Berhormat, sebanyak 10,000 unit yang telah pun diperuntukkan oleh Yang Amat Berhormat dalam ucapan belanjawan bajet untuk tahun 2014 iaitu telah pun diperuntukkan sebanyak RM300 juta untuk dibina rumah di bawah Skim *MyHome* iaitu sebanyak 10,000 unit.

Sehingga 23 April 2014 Tuan Yang di-Pertua pihak kementerian telah pun menerima permohonan daripada 37,000 pemohon yang telah pun menunjukkan minat. Ini secara tidak langsung menunjukkan bahawa skim ini mendapat sambutan daripada pembeli yang dalam kerangka pendapatan yang sedemikian, Tuan Yang di-Pertua.

Selain daripada itu di bawah isu penyediaan perumahan PPR. Terdapat sembilan orang Yang Berhormat Senator telah pun membangkitkan isu-isu yang berkaitan dengan isu penyediaan rumah PPR. Iaitu Yang Berhormat Senator Datuk Seri Mohd Ali bin Mohd Rustam, Yang Berhormat Senator Dr. Syed Husin Ali, Yang Berhormat Senator Dr. Ariffin bin S.M. Omar, Yang Berhormat Senator Dato' Lim Nget Yoon, Yang Berhormat Senator Datuk Chin Su Phin, Yang Berhormat Senator Datuk Hajah Noriah binti Mahat, Yang Berhormat Senator Dato' Abdul Rahim bin Abdul Rahman, Yang Berhormat Senator Datuk Raja Ropiaah binti Raja Abdullah dan Yang Berhormat Senator Dato' Khairudin Samad.

■2100

Antara isu-isu yang dibangkitkan Tuan Yang di-Pertua, yang pertama ialah berkaitan dengan yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Datuk Seri Mohd Ali bin Mohd Rustam mempercepatkan pembinaan rumah mampu milik bagi negeri Melaka. Saya tadi nampak Yang Berhormat dekat bawah sahaja, bila saya sebut terus duduk tinggi macam itu. Seriau pula saya tengok [*Ketawa*] Tadi kita *confident* sahaja tetapi bila tengok naik tinggi macam itu seriau pula.

Bagi makluman Ahli Yang Berhormat Senator bagi tahun 1998 Yang Berhormat Datuk sehingga 31 hari bulan Mac 2014, KPKT telah sedang melaksanakan sebanyak 172 projek PPR yang meliputi sebanyak jumlah 102,630 unit rumah PPR di seluruh negara. Bagi negeri Melaka Tuan Yang di-Pertua,

KPKT telah pun menyiapkan satu projek berjumlah 336 unit iaitu PPR Batu Berendam dan ianya telah diserahkan kepada kerajaan negeri untuk urusan penjualan. Pada tahun ini 2014 Tuan Yang di-Pertua KPKT telah pun memulakan pelaksanaan dua lagi projek yang berjumlah 1,100 unit iaitu PPR Paya Rumput, Melaka Tengah dan PPR Ayer Panas, Jasin.

Manakala dua lagi projek Yang Berhormat, iaitu 460 unit lagi masih lagi dalam peringkat perancangan untuk pelaksanaan yang akan kita uruskan. Selain daripada itu Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Dr. Syed Husin Ali kalau tidak ada perlukah saya jawab, Tuan Yang di-Pertua. Saya jawab secara bertulislah, kalau tidak ada. Kalau ada bermakna berminat baru saya jawab.

Ini Yang Berhormat Senator Dr. Ariffin bin S.M. Omar memang berminat sungguh daripada pagi tadi. Daripada soalan yang telah pun dikemukakan secara soalan lisan sampailah kepada perbahasan. Yang Berhormat Senator Dr. Ariffin sebahagian besar daripada perkara yang disebutkan oleh Yang Berhormat Senator berkaitan dengan projek terbengkalai telah pun saya jawab dalam soalan lisan saya, Yang Berhormat cuma ada sedikit sahaja, ada sedikit maklumat yang saya hendak beritahu kepada Yang Berhormat.

Pada tahun 2013, perkara ini berbangkit dalam perbahasan bila Yang Berhormat tanya bila lagi kerajaan hendak tunaikan janjinya untuk membina 20,000 unit rumah kos rendah. Yang Berhormat menyatakan bahawa kerajaan pusat baru sahaja membina 70,000 unit rumah kos rendah di Pulau Pinang merupakan jumlah yang paling kecil seluruh negara. Saya ingin memaklumkan kepada Yang Berhormat, pada tahun 2013 selepas Pilihan Raya Umum Ketiga Belas, kementerian telah pun mulakan pelaksanaan dua projek Yang Berhormat sebanyak 1,100 unit sementara empat projek sebanyak 1,980 unit, sedang dalam peringkat menamatkan proses perolehan akan disegerakan. Pada tahun 2014 ini Yang Berhormat, KPKT akan memulakan pelaksanaan sebanyak 47 projek melibatkan 16,473 unit keseluruhan di peringkat negara.

Bagi Negeri Pulau Pinang Yang Berhormat, sehingga April 2014, kementerian telah pun menyiapkan dua projek PPR iaitu di Pulau Pinang iaitu PPR Lorong Selamat, Georgetown sebanyak 316 unit dan PPR Jalan Thambi Kecil, Butterworth sebanyak 382 unit. Dalam pelaksanaan pula ada satu lagi projek PPR yang akan kita laksanakan di Kampung Tok Subuh, Seberang Prai Utara sebanyak 231 unit. Bagi projek-projek dalam perancangan pula melibatkan satu projek lagi dengan jumlah Yang Berhormat sebut itu dalam perbahasan iaitu 70 unit di PPR Mak Mandin di Butterworth.

Maknanya bukanlah kata keseluruhan dari tahun pilihan raya itu Yang Berhormat 70 sahaja kita bina. Saya sudah sebut tadi jumlah keseluruhan daripada segi unit dan Yang Berhormat sebut 70 itu yang akan kita laksanakan iaitu di PPR Mak Mandin di Butterworth, Yang Berhormat. Saya harap Yang Berhormat balik nanti boleh maklumkanlah kepada pihak kerajaan negeri.

Yang Berhormat Senator Dato' Lim Nget Yoon membangkitkan soal apakah langkah diambil oleh kerajaan untuk menjadikan impian bagi golongan berpendapatan rendah dan sederhana tinggal di bandar. Sebahagian tadi saya sudah sebut projek *MyHome* tadi, Tuan Yang di-Pertua. Kerajaan dalam usaha untuk memperbanyakkan rumah mampu milik ini, Tuan Yang di-Pertua iaitu untuk golongan berpendapatan sederhana dan rendah maka kerana itu kerajaan telah pun menetapkan

sasaran pembinaan sebanyak satu juta rumah mampu milik dalam tempoh lima tahun. Itu janji Barisan Nasional dalam pilihan raya yang lepas, manifesto yang telah pun dijadikan kenyataan.

Saya ingin memaklumkan Yang Berhormat, di projek-projek perumahan yang dilaksanakan oleh kerajaan di bawah agensi-agensi kerajaan di bawah Kementerian Kesejahteraan Bandar, Perumahan dan Kerajaan Tempatan kita ada program perumahan rakyat iaitu PPR, Skim Perumahan Mampu Milik Swasta *MyHome*, Program Perumahan Penjawat Awam 1Malaysia (PR1MA), Program Transit Rumah Transit, Skim Pinjaman Perumahan (SPP), Program Bantuan Perumahan Bandar, Program Penyelenggaraan Perumahan (PPP) dan Tabung Penyelenggaraan 1Malaysia (TP1M).

Di bawah Perbadanan Perumahan Rakyat 1Malaysia (PR1MA) kita ada Projek Perumahan Rakyat 1Malaysia dan di bawah Syarikat Perumahan Negara iaitu yang terletak di bawah Kementerian Kewangan, PR1MA tadi terletak di bawah Jabatan Perdana Menteri dan di bawah SPNB Rumah Mampu Milik, Rumah Mesra Rakyat 1Malaysia dan Rumah Idaman Rakyat. Di bawah Kementerian Wilayah Persekutuan Tuan Yang di-Pertua, kita ada rumah mampu milik Wilayah Persekutuan dan di bawah Kementerian Luar Bandar iaitu Program Bantuan Rumah (PPRT) yang disalurkan melalui Pejabat Daerah.

Selain daripada itu Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Senator Datuk Hajah Noriah binti Mahat telah pun membangkitkan soal yang berkaitan dengan harga rumah yang kian meningkat yang menyebabkan rakyat khususnya golongan yang berpendapatan rendah dan sederhana semakin tertekan memikirkan soal kemampuan untuk memiliki rumah. Adakah dengan Dasar Perumahan Negara aspirasi kerajaan untuk mencapai 1Keluarga 1Rumah?

Berdasarkan kepada Laporan Penyiasatan Pendapatan bagi isi rumah tahun 2012 Yang Berhormat, didapati seramai 80.1% isi rumah di negara ini Tuan Yang di-Pertua mempunyai pendapatan sebanyak RM7,000 sebulan dan ke bawah dan untuk memastikan supaya penawaran rumah mampu milik yang cukup untuk golongan berpendapatan rendah dan sederhana ini, Tuan Yang di-Pertua maka kerana itu saya telah sebutkan tadi bahawa kerajaan telah pun menetapkan sasaran pembinaan sebanyak satu juta rumah mampu milik dalam tempoh lima tahun bagi memenuhi keperluan rakyat dalam semua lapisan dan semua golongan yang ada.

Pihak kementerian saya sendiri, telah pun melaksanakan pelbagai usaha promosi rumah mampu milik seperti penyertaan di pameran hartanah yang dianjurkan oleh pelbagai pihak selain daripada kita hebahkan dalam akhbar, dalam siaran temu bual di televisyen dan juga di radio seperti yang dikehendaki oleh Yang Berhormat Datuk Hajah Noriah supaya maklumat itu dapat sampai kepada masyarakat.

Saya harap Tuan Yang di-Pertua, apabila jawapan-jawapan diberikan dalam Parlimen ini dalam Dewan Negara ini kita balik kita boleh maklumkan kepada pengundi-pengundi kita pada rakyat kawasan, gunakan kemudahan-kemudahan yang ada melalui *Facebook*, melalui *Twitter* dan sebagainya supaya mesej ini apabila Yang Berhormat dapat maklumat ini maklumat yang sahih ini daripada kementerian dapat dihebahkan. Selain daripada menggunakan pelbagai struktur yang ada di

peringkat kawasan masing-masing iaitu struktur JKKK, Jawatankuasa Penduduknya dan sebagainya supaya maklumat yang ada ini akan dapat dimaklumkan kepada rakyat jelata.

Selain daripada itu Tuan Yang di-Pertua, saya telah pun menyebutkan termasuk perkara yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Senator Dato' Abdul Rahim bin Abdul Rahman, terima kasih kepada Yang Berhormat Senator kerana amat memahami tentang aspirasi sebanyak 223 unit rumah baru yang dibina oleh pihak kerajaan dan swasta pada tahun 2014 ini. Terima kasih banyak Yang Berhormat Dato' dan kepada Yang Berhormat Senator Datuk Raja Ropiaah tentang pelan tindakan komprehensif itu termasuk dalam perancangan yang telah pun saya nyatakan tadi, Yang Berhormat.

Kepada isu harga rumah Tuan Yang di-Pertua, dua orang Yang Berhormat yang telah membangkitkan isu harga rumah iaitu Yang Berhormat pertama Yang Berhormat Senator Dato' Lim Nget Yoon dan Yang Berhormat Senator Puan Norliza binti Abdul Rahim. Saya ucapkan terima kasihlah kepada Yang Berhormat kerana telah membangkitkan isu ini dah saya yakin kawan-kawan yang lain pun mahu bangkitkan dan apabila telah disebut oleh rakan-rakan kita ini, maka kita akan tunggu jawapan yang sama kepada isu yang akan dibangkitkan.

■2110

Yang Berhormat Datuk Lim, berdasarkan kepada Laporan Pasaran Harta Tanah Malaysia 2012 oleh Pusat Maklumat Harta Tanah Negara atau NAPIC, purata harga rumah di Selangor telah meningkat kepada RM411,111 pada tahun 2013 berbanding dengan RM272,235 pada tahun 2009 di mana jelas menunjukkan peningkatan sebanyak 51% dalam tempoh lima tahun tersebut. Peningkatan harga rumah ini Tuan Yang di-Pertua, ia tidak sahaja berlaku di Selangor. Itu saya ambil contoh. Ia tidak sahaja berlaku di Selangor tetapi ia berlaku di merata negara terutama di negeri-negeri yang ada selain dari Selangor, Pulau Pinang, Johor dan sebagainya.

Berdasarkan kepada peningkatan indeks harga rumah di seluruh negara dalam tempoh lima tahun ini, maknanya dari tahun 2009 sehingga tahun 2013, adalah sebanyak 46.4%. Peningkatan harga rumah ini Tuan Yang di-Pertua, dalam tempoh lima tahun yang saya nyatakan tadi, ia dipengaruhi oleh banyak faktor yang ada selain daripada faktor yang berkaitan dengan permintaan dan penawaran termasuk faktor-faktor yang telah pun saya nyatakan.

Berdasarkan kepada Laporan Ekonomi 2013-2014 Tuan Yang di-Pertua, Kuala Lumpur juga mencatatkan harga rumah yang tinggi diikuti oleh Sabah, Selangor, Sarawak dan Pulau Pinang. Antara kenaikan harga rumah dipengaruhi oleh antara faktor penawaran dan sebagainya tadi, antaranya ialah harga tanah, peningkatan kos binaan dan buruh serta aktiviti-aktiviti spekulasi yang dilakukan. Kebanyakan kawasan yang terlibat ini termasuklah yang di Kajang yang disebutkan itu juga mengalami proses perbandaran yang akhirnya menyebabkan pembangunan yang pesat. Ini adalah merupakan satu faktor yang menyumbang kepada kenaikan harga rumah dan di samping wujudnya permintaan-permintaan yang tinggi ke atas perumahan-perumahan yang ada khususnya Tuan Yang di-Pertua, di lokasi-lokasi yang strategik.

Untuk makluman Yang Berhormat, peningkatan harga rumah di negara ini juga dipengaruhi oleh faktor penawaran, lokasi, kos tanah, kos buruh, kos binaan dan kemudahan-kemudahan yang

perlu disediakan oleh pemaju. Selain daripada itu, faktor migrasi dari luar bandar ke bandar juga menyebabkan antara permintaan perumahan yang tinggi dan secara tidak langsung faktor ini turut menyumbang kepada peningkatan harga rumah yang ada.

Terdapat juga faktor seperti *fixed cost*, dengan izin, yang perlu ditanggung oleh pemaju yang kadang-kadang menyumbang juga kepada kenaikan harga rumah di pasaran seperti kos kaedah faedah pinjaman yang tinggi yang dikenakan kepada pemaju oleh institusi kewangan dan juga kos pembayaran sumbangan yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Puan Norliza. Kos pembayaran sumbangan pembangunan. Maka akhirnya pemaju akan memindahkan kos dan caj yang tersebut kepada pembeli yang secara tidak langsung meletakkan bebanan itu kepada pembeli.

Saya ingin memaklumkan, antara langkah-langkah yang diambil ke atas isu-isu yang saya sebutkan tadi Yang Berhormat, antara mekanisme yang telah pun diperkenalkan dan telah pun disebut dalam ucapan bajet oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri untuk tahun 2014 ini, langkah-langkah yang akan kita lakukan untuk membendung dan menstabilkan selain daripada untuk kita mengekang aktiviti spekulasi ini juga untuk kita berusaha menstabilkan harga rumah yang ada.

Antara mekanismenya Tuan Yang di-Pertua, ialah meningkatkan kadar *Real Property Gains Tax* (RPGT) di mana bagi hartanah yang dilupuskan dalam tempoh pegangan sehingga tiga tahun, kadar RPGT ini Tuan Yang di-Pertua, akan dinaikkan kepada 30%, manakala mana-mana pelupusan dalam tempoh empat tahun dan lima tahun, maka kadar RPGT ini akan dinaikkan daripada 20% dan juga 15%. Bagi warganegara Tuan Yang di-Pertua, pelupusan pada tahun keenam dan berikutnya tidak akan dikenakan apa-apa RPGT, manakala bagi syarikat, dikenakan RPGT sebanyak 5%. Bagi bukan warganegara, mana-mana pelupusan hartanah bagi tempoh pegangan sehingga lima tahun dikenakan RPGT sebanyak 30% dan pelupusan dalam tahun keenam dan berikutnya dikenakan RPGT sebanyak 5%.

Selain daripada itu Tuan Yang di-Pertua, kerajaan juga telah meningkatkan harga jualan minimum hartanah yang boleh dimiliki oleh warga asing iaitu daripada RM500,000 kepada RM1 juta. Selain daripada itu, kerajaan juga memperkenalkan mekanisme tambahan seperti, pertama, mempertingkatkan ketelusan harga jualan hartanah di mana pemaju perlu mempamerkan secara terperinci harga jualan termasuk segala manfaat dan insentif kepada pembeli seperti yang saya jawab dalam soalan lisan yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Datuk Syed Kader semalam.

Kemudian, melarang pemaju daripada melaksanakan projek yang berciri *Developer Interest Bearing Scheme* (DIBS). Manakala bagi mekanisme yang telah diperkenalkan ini melalui mekanisme ini Tuan Yang di-Pertua, kita harap dan jangka supaya akan berlaku pengurangan aktiviti-aktiviti spekulasi dalam penjualan balik rumah dalam tempoh singkat memandangkan kadar RPGT tadi telah pun dinaikkan. Kerajaan akan terus mengawal kenaikan harga rumah dan jika perlu, akan terus mengenakan langkah-langkah fiskal tambahan untuk memastikan supaya harga hartanah ini tidak melambung dan tidak membebankan pembeli.

Bagi isu yang juga dibangkitkan oleh Yang Berhormat Puan Norliza, tidak mampu membeli rumah di Pulau Pinang, harga naik mendadak dan kemudian bagaimana pemaju berminat hendak

menyumbang untuk bina rumah bila kos pembinaan yang disyaratkan oleh PBT seperti Majlis Perbandaran Pulau Pinang dan juga Seberang Prai naik begitu mendadak.

Untuk makluman Yang Berhormat, isu peningkatan harga rumah seperti yang saya nyatakan tadi, ia adalah merupakan isu nasional. Ia bukan sahaja berlaku di Pulau Pinang seperti yang saya sebutkan tadi. Berdasarkan kepada laporan yang dikeluarkan oleh NAPIC juga oleh Kementerian Kewangan, di Pulau Pinang, purata harga rumah Yang Berhormat, telah pun meningkat RM315,348 berbanding dengan RM194,209 pada tahun 2008. Jadi ini menunjukkan peningkatan sebanyak 62.4% dalam tempoh lima tahun ini. Selain daripada itu, harga rumah yang tinggi di kawasan tertentu di Pulau Pinang ini dan dibeli oleh warga asing, saya sudah sebut tadi Yang Berhormat, untuk pembelian mana-mana harga jualan hartanah daripada RM500,000 kita sudah tingkatkan kepada RM1 juta.

Selain daripada itu, Yang Berhormat Puan Norliza juga bangkitkan tentang isu kos pembangunan. Ini yang berlaku terutamanya di negeri Pulau Pinang. Untuk makluman Yang Berhormat, sebarang caj atau fi termasuklah pengenaan deposit yang dikenakan oleh pihak berkuasa tempatan, ia mesti bersandarkan kepada punca kuasa yang termaktub dalam mana-mana undang-undang yang sedang dikuatkuasakan. Maknanya merujuk kepada Akta Perancangan Bandar dan Desa 1976, [Akta 172] di bawah Bahagian V, seksyen 32 hingga 35, ia menyebutkan sesuatu pembangunan boleh dikenakan caj-caj pemajuan. Namun begitu, caj-caj pemajuan ini Tuan Yang di-Pertua, yang dikenakan bergantung kepada kelulusan pihak berkuasa negeri, yang akan dilaksanakan oleh pihak berkuasa perancangan tempatan dan nilai bagi pengiraan caj pemajuan bergantung kepada saiz projek pembangunan dan sebagainya.

Jadi saya bersetujulah dengan pandangan yang dikemukakan oleh Yang Berhormat Puan Norliza tentang dia boleh mengecaj kos memproses pelan dia letak pada kadar suka-suka hati sahaja, tidak ada standard. Kemudian *reasoning cost* dan sebagainya. Saya bersetuju dengan pandangan Yang Berhormat kerana kenaikan caj-caj ini. Dahulu tidak ada Tuan Yang di-Pertua, sekarang ada. Dahulu tidak ada, sekarang ada. Caj-caj untuk pembangunan yang dinaikkan di Pulau Pinang ini ia mendadak kepada kadar yang tinggi sehingga menyebabkan semua pemaju tersentak dan pembeli tunggu sahaja.

■2120

Bahana daripada sentakan tersebut, pembeli akan menunggu bahana itu turun. Berdasarkan kepada laporan yang kita terima Yang Berhormat, Majlis Perbandaran Seberang Perai sebagai contoh seperti Yang Berhormat bangkitkan, telah pun mengenakan caj pembangunan sehingga 300% bagi pemajuan perumahan dan projek-projek komersial. Ini kita buat semakan dan saya dapat berita ini daripada *The Edge Property*. Dalam akhbar atau *Edge Property* ini Tuan Yang di-Pertua telah disebutkan dengan izin, "*The charge off for the enhancement of land value has been increased from 25% to 50% for the island and the charge of 12% introduced for the main land. Chief Minister Lim Guan Eng announce today*". *Previously*, ini ayat-ayat ini kena dengar betul-betul. *Previously*, sebelum ini *there was no charge for the enhancement of value for land under the Seberang Perai Municipal Council Jurisdiction*. Sebelum ini tidak ada.

"Besides that, the development charges for housing have been increased 300% from RM5 dollar to RM15 dollars per square foot in commercial development projects from RM7 dollar to RM21 dollar per square foot. For the transfer... ini pun dibangkitkan oleh Yang Berhormat Puan Norliza, "For the transfer of the right of development to another party (ubah syarat) the state government has not fixed the fees at triple the development charges and twice the building plan fees and there is also a new fee for rezoning".

Ini antara kenyataan. Bukan saya kata tetapi akhbar *The Edge Property* yang kata. Jadi, apa yang telah dibangkitkan oleh Yang Berhormat itu betul. Mana Yang Berhormat cakap itu betul.

Saya haraplah kepada kerajaan negeri Tuan Yang di-Pertua, sepatutnya pekalah dan prihatin...

Puan Norliza binti Abdul Rahim: Mohon mencelah Tuan Yang di-Pertua.

Datuk Halimah binti Mohd Sadique: Ya.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Penjelasan daripada Yang Berhormat Menteri saya rasa cukup komprehensif, substantif dan hari sudah semakin larut malam.

Puan Norliza binti Abdul Rahim: Okey, sedikit sahaja Tuan Yang di-Pertua. Sedikit sahaja.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Okeylah, saya terpaksa mengalahlah kepada wanita.

Puan Norliza binti Abdul Rahim: Okey, terima kasih. Saya akan cepat. Saya hendak ucapkan sebanyak-banyak terima kasih kepada pihak Menteri yang telah menjawab dengan begitu baik sekali dan saya rasa isu ini belum ada orang yang mengetengahkan. Jadi, dengan kajian yang dibuat itu tahniah pada kementerian. Saya harap pada pihak kerajaan negeri tolong ambil perhatian mengenai perkara ini dan kalau boleh kepada pihak kementerian bantulah orang Pulau Pinang dengan memantau dan sekiranya ada akta yang boleh menguatkuasakan undang-undang, kita harus mengambil berat mengenai isu ini. Terima kasih Yang Berhormat Menteri.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Terima kasih, terima kasih Yang Berhormat Puan Norliza. Sila Datuk Halimah.

Datuk Halimah binti Mohd Sadique: Ya, terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Yang Berhormat, tadi saya sudah sebut di bawah pihak berkuasa negeri. Saya hendak menyarankan, ini kita mintalah kepada Yang Berhormat Senator Dr. Ariffin sekali balik nanti dok khabarkan. Saya minta kepada kerajaan negeri ini pekalah Yang Berhormat. Tolong. Ini ialah soal untuk menguruskan dan meningkatkan kualiti kesejahteraan rakyat.

Jadi, kita hendak bina rumah untuk rakyat dan kita harap kadar kenaikan itu akan dapat dipertimbangkan oleh kerajaan secara penuh berhemah. Yang Berhormat hendak bercakap sesukanya? Ya jemput.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Saya izinkan.

Dr. Ariffin bin S.M. Omar: Baik, terima kasih.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Sila, sila Yang Berhormat.

Dr. Ariffin bin S.M. Omar: Bagi saya penyampaian itu memang menariklah tetapi cara untuk menilai adakah apa yang disampaikan boleh diterima atau benar-benar dapat diterima, hanya boleh diketahui dalam pilihan raya. Maka, bagi saya, saya serahlah kepada rakyat Pulau Pinang untuk

menentukan yang mana mereka akan terima. Apa yang disampaikan oleh Menteri atau pun apa yang diketahui oleh mereka dari segi apa yang mereka lihat yang sedang berlaku di Pulau Pinang tentang krisis perumahan di sana. Terima kasih.

Datuk Halimah binti Mohd Sadique: Okey Yang Berhormat, okey saya maklum. Yang Berhormat, saya sudah sebut secara panjang lebar, tidak payah tunggu pilihan raya akan datang lah, tidak payah tunggu pilihan raya akan datang. Jadi, kalau Yang Amat Berhormat Ketua Menteri Pulau Pinang kata kerajaan di peringkat Persekutuan tidak pernah bantu untuk kerajaan negeri bina rumah dan sebagainya, tadi saya sudah sebut kepada Yang Berhormat dan kita tunggu sahaja pilihan raya yang akan datang lah, kita tunggu pilihan raya yang akan datang.

Seperti mana yang saya nyatakan kepada Yang Berhormat dalam isu yang berkaitan dengan kesejahteraan dan masa depan rakyat ini Yang Berhormat, kita tidak ada kompromi dan kita tidak letakkan sempadan politik itu sebagai halangan kepada kita termasuklah untuk membantu rakyat jelata yang ada di Pulau Pinang. Ya Yang Berhormat, terima kasih banyak.

Okey, selain daripada itu isu kualiti perumahan dibangkitkan oleh Yang Berhormat Senator Datuk Adam bin Abdul Hamid. Ini ialah bekas Exco Perumahan dan Kerajaan Tempatan Negeri Johor Tuan Yang di-Pertua, masa saing saya tahun 1995. Kira sifulah itu. Bersama-sama dengan Yang Berhormat Senator Datuk Hajah Noriah binti Mahat. Banyak perkara Yang Berhormat Senator Datuk Adam Hamid nyatakan itu menarik. Banyak yang menarik. Sesuatu luar biasa, luar daripada kotak pemikiran untuk pelaksanaan pembinaan perumahan untuk rakyat yang dicadangkan oleh Yang Berhormat.

Dalam pada itu Yang Berhormat, sementara hendak tunggu keterbiasaan terhadap sesuatu yang luar daripada kotak pemikiran untuk perancangan masa depan perumahan, selain daripada mengambil berat, saya ingin nyatakan bahawa buat masa ini Yang Berhormat bangkitkan bilik utama dekat bawah supaya dia menjadi satu dasar, supaya esok bila kita berumur kita tidak payah hendak naik tangga. Saya memang bersetuju itu Tuan Yang di-Pertua. Ini kerana sejak saya menjadi OKU sementara ini Tuan Yang di-Pertua [*Ketawa*] Bilik utama saya di atas. Saya kena memanjat 21 mata anak tangga untuk naik ke atas dan memang setuju cadangan itu.

Akan tetapi Yang Berhormat, ia tidak ada peruntukan khas atau khusus untuk menentukan kedudukan sesuatu bilik. Kalau itu perancangan dalam pelan pembangunan, pelan perancangan yang dibawa oleh pemaju untuk dimohon lesen pemajuan perumahan dan sebagainya. Ini termasuk melalui kebenaran merancang, ini antara perkara-perkara yang akan dibuat seperti biasa meletakkan bilik tidur utama di atas kerana dia memikir masa kini. Masa akan datang tetapi dalam pada itu mungkin ada satu bilik di bawah. Dia berdasarkan kepada prinsip ruang maksima dengan kehendak pasaran. Maka terpulanglah kepada pembeli...

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Minta maaf Yang Berhormat.

Datuk Halimah binti Mohd Sadique: Ya, Yang Berhormat.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Saya terpaksa mengakulah bahawa penyampaian Yang Berhormat itu sangat petah, bersemangat. Walaupun malam sudah semakin larut tetapi dengan

penyampaian Yang Berhormat yang petah itu, yang bersemangat itu memberi kita tenaga baru. Akan tetapi walau bagaimanapun saya merayulah supaya perkara yang *detail* itu tidak usahlah disentuh lagi. Cukuplah dengan perkara-perkara yang mikro dan perkara yang *principal* sahaja. Tentang naik tangga 21 anak tangga barangkali boleh kita bincang kemudian lah.

Datuk Halimah binti Mohd Sadique: Terima kasih Yang Berhormat. Ini saya hendak nyatakan tentang cadangan Yang Berhormat Datuk Adam itu adalah satu cadangan yang munasabah. Itu yang saya terperasan 21 mata anak tangga itu Tuan Yang di-Pertua. Maknanya terpulang kepada pembeli untuk mengubahsuai unit kediaman mereka dan melaksanakan selaras dengan perundangan yang sedang berkuat kuasa.

Selain daripada itu termasuk rumah pangsa yang hanya ada satu pintu, penetapan keperluan jumlah pintu untuk tujuan pelepasan diri ini, sekiranya berlaku kecemasan untuk keselamatan, ia berdasarkan kepada Undang-undang Kecil Bangunan Seragam atau pun UUKBS 1984. Saya fikir Yang Berhormat Datuk patut lebih maklum. Ini telah pun menetapkan kediaman lain merangkumi rumah pangsa, kondominium, *apartment* dan sebagainya untuk memaksimumkan antara jarak 10 meter. Dalam jarak 10 meter itu diukur daripada pintu menghala ke pintu utama. Sekiranya jarak tersebut melebihi daripada 10 meter maka keperluan untuk satu lagi pintu tambahan adalah diperlukan melalui peruntukan undang-undang kecil yang saya sebutkan tadi.

Bilik tidur wajar tiga bilik dan sebagainya. Pada masa ini Tuan Yang di-Pertua kualiti pembinaan mana-mana projek pemajuan perumahan Tuan Yang di-Pertua perlu mematuhi standard industri pembinaan atau pun *Construction Industry Standard* (CIS) dengan izin, yang telah pun dikeluarkan oleh Lembaga Pembangunan Industri Pembinaan Malaysia (CIDB). Penetapan keluasan lantai minimum ditetapkan tidak kurang dari 10 meter persegi dan mengandungi sekurang-kurangnya tiga bilik. Walau bagaimanapun susun atur bilik tidak dinyatakan secara spesifik. Maka dengan itu Tuan Yang di-Pertua, saya ingin memaklumkan kepada Yang Berhormat bahawa semua projek perumahan PPR jumlah bilik yang ditetapkan adalah tiga, keluasannya 700 kaki persegi dengan dua bilik air. Jadi, pandangan Yang Berhormat itu telah pun diambil kira dalam pelaksanaan yang ada dan termasuklah kepada mana-mana perancangan projek perumahan kos rendah yang ada juga telah pun disyaratkan supaya tiga bilik dan dua bilik air.

■2130

Isu pinjaman perumahan dibangkitkan oleh Yang Berhormat Dato' Jaspal Singh, Senator Datuk Chin Su Phin, Senator Datuk Hajah Noriah binti Mahat, Senator Dato' Abdul Rahim bin Abdul Rahman dan Senator Datuk Megat Zulkarnain bin Tan Sri Omardin. Saya ingin memaklumkan, pada kebiasaannya institusi kewangan swasta akan membuat semakan mengenai tahap kemampuan peminjam dan memastikan keupayaan yang paling penting ialah untuk membayar balik baki pinjaman sebelum meluluskan sesuatu pinjaman.

Perkara ini Tuan Yang di-Pertua, selaras dengan peraturan yang telah digariskan oleh Bank Negara yang mana telah pun menetapkan kadar bayaran balik ansuran pinjaman perumahan adalah tidak melebihi 30% daripada pendapatan kasar bulanan. Tindakan ini dilakukan oleh pihak bank bagi

menggalakkan berlakunya kegagalan pembayaran balik baki pinjaman oleh peminjam yang akhirnya akan menyebabkan *non-performing loan*, dengan izin.

Tuan Yang di-Pertua, Kementerian Kesejahteraan Bandar, Perumahan dan Kerajaan (KPKT) ada menyediakan skim perumahan yang menawarkan pinjaman perumahan bercagar kepada golongan berpendapatan rendah bagi membina rumah pertama. Pinjaman yang ditawarkan adalah sehingga RM45,000 dan dalam tempoh maksimum 30 tahun jika berkelayakan. Di antara syaratnya adalah pemohon berumur di antara 21 hingga 60 tahun, pendapatan antara RM750 hingga RM2,500 sebulan dan mempunyai tanah sendiri atau tanah waris sebagai cagaran dan manakala pemohon yang berumur 45 tahun ke atas permohonan dua generasi ditawarkan sebagai ansuran bulanan yang boleh diminimumkan.

Selain daripada itu Tuan Yang di-Pertua, kerajaan juga sedar tentang kesukaran bagi mereka yang tidak berpendapatan tetap. Yang ini dibangkitkan oleh Yang Berhormat Datuk Hajah Noriah dan sebahagian daripada rakan-rakan yang saya sebutkan tadi. Bagi mengatasi kesukaran tersebut maka kerajaan telah pun menubuhkan Syarikat Jaminan Kredit Perumahan Berhad ataupun SJKP Bhd. bagi menjamin kemudahan kewangan yang akan diberikan oleh institusi kewangan yang turut terlibat dalam skim ini Tuan Yang di-Pertua.

Para pemohon pembiayaan mestilah mempunyai keupayaan untuk membayar balik pembiayaan meskipun mereka tidak ada bukti pendapatan bulanan. SJKP Bhd. ini ditubuhkan sebagai sebuah syarikat milik penuh kepada Menteri Kewangan dan telah melantik Prokhas untuk menguruskan segala operasi yang ada. Selain itu Tuan Yang di-Pertua, bagi isu perancangan perbandaran yang telah pun dibangkitkan oleh Yang Berhormat Dato' Adam bin Abdul Hamid yang berkaitan dengan sungai, yang mana rumah mesti diletakkan menghadap sungai. Untuk makluman Yang Berhormat, kementerian melalui Jabatan Perancangan Bandar dan Desa Semenanjung Malaysia sudah dengar cadangan Yang Berhormat dan sedang dalam penyediaan. Tuan Yang di-Pertua, draf garis panduan perancangan pemuliharaan dan pembangunan kawasan sensitif alam sekitar, dataran banjir, tanah lembap, bekas lombong, tasik dan juga sungai. *Insyaa-Allah* di bawah garis panduan ini, cadangan Yang Berhormat itu akan dijadikan sebagai satu syarat pelaksanaan kepada mana-mana permohonan yang berkaitan.

Isu perumahan terbengkalai Tuan Yang di-Pertua, mungkin telah pun dibangkitkan oleh Yang Berhormat senator Dr. Ariffin bin S.M. Omar, Yang Berhormat Dato' Abdul Rahim bin Abdul Rahman dan Yang Berhormat senator Dato' Khairudin Samad. Saya sudah jawab panjang lebar semalam dalam soalan lisan dan saya harap Yang Berhormat sudah maklum tentang jawapan tersebut maka dengan itu saya tidak akan ulang balik jawapan yang telah pun saya nyatakan.

*[Tuan Yang di-Pertua **mempengerusikan Mesyuarat**]*

Yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Senator Dato' Khairudin ialah tentang Lembah Beringin, projek perumahan yang dibangunkan oleh L&G. Saya ingin memaklumkan Projek Perumahan Lembah Beringin Daerah Hulu Selangor, Selangor yang dimajukan oleh Syarikat Lembah Beringin Sdn.

Bhd. telah pun diisytiharkan terbengkalai pada 31 Disember 2001. Syarikat berkenaan telah pun dikenakan perintah penggulungan syarikat oleh mahkamah dan Syarikat Tetuan Ferrier Hodgson Sdn. Bhd. telah pun dilantik sebagai pihak pelikuiditasi serta bersetuju untuk memulihkan projek terbengkalai tersebut. Selesai sahaja kes di mahkamah maka Jabatan Perumahan akan mengambil alih untuk kita pulihkan projek perumahan terbengkalai ini.

Isu hak milik strata dibangkitkan oleh Yang Berhormat Dato' Abdul Rahim bin Abdul Rahman. Yang Berhormat, melalui pindaan Akta Hak Milik Strata 2013, penggubalan Akta Pengurusan Strata 2013 dan juga pindaan Akta Pemajuan Perumahan (Kawalan dan Pelesenan) 2013 yang memerlukan pemaju untuk memberi hak milik strata semasa penyerahan milikan kosong kepada pembeli. Untuk makluman Yang Berhormat, pihak Kementerian Sumber Asli dan Alam Sekitar sebagai agensi yang bertanggungjawab untuk menguatkuasakan mengenai pengeluaran hak milik strata akan menyediakan mekanisme yang efektif untuk menyelesaikan isu-isu yang berbangkit, Tuan Yang di-Pertua.

Isu PPA1M yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat senator Dato' Khairudin Samad dan Tuan Syed Shahir bin Syed Mohamud. Untuk makluman Yang Berhormat, berdasarkan kepada Garis Panduan Perumahan Penjawat Awam (PPA1M) yang dikeluarkan oleh UKAS, Jabatan Perdana Menteri, harga jualan PPA1M telah dikurangkan dan harga jualan yang ada sekarang telah pun ditetapkan antara RM90,000 hingga RM300,000. Maknanya cadangan Yang Berhormat supaya dikurangkan daripada RM150,000 telah pun masuk ke dalam cadangan yang saya sebutkan tadi.

Ini isu pengurusan sisa pepejal ini Yang Berhormat Dato' Adam bin Abdul Hamid telah bangkitkan. Panjang Tuan Yang di-Pertua, saya akan berikan secara bertulis sahajalah...

Tuan Yang di-Pertua: Saya setuju Yang Berhormat.

Datuk Halimah binti Mohd. Sadique: Kalau Yang Berhormat setuju dan Tuan Yang di-Pertua setuju, terima kasih banyak-banyak.

Tuan Yang di-Pertua: Tentukan jawapan bertulis dengan elok.

Datuk Halimah binti Mohd. Sadique: Ya, seperti jawapan...

Tuan Yang di-Pertua: Oleh sebab dia *sifu* Yang Berhormat kan? Buat elok-elok.

Datuk Halimah binti Mohd. Sadique: Ya Tuan Yang di-Pertua. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Okey, isu yang terakhir. Kering tekak... *[Disampuk]* Tidak, bukan kerana itu, kerana menjawab. Isu yang terakhir yang dibangkitkan oleh Senator Yang Berhormat Puan Bathmavathi a/p K. Krishnan, isu orang kurang upaya. Yang Berhormat, sebahagian besar daripada isu Yang Berhormat bangkitkan saya sudah jawab dalam jawapan lisan saya.

Semua telah pun dimasukkan dalam jawapan termasuklah dalam perbincangan yang telah pun kita bincangkan semasa pertemuan Yang Berhormat dengan pihak saya. Untuk makluman Yang Berhormat, selepas ini apa-apa maklumat yang berkaitan dengan orang kurang upaya kita akan salurkan kepada Yang Berhormat untuk dikongsi dengan NGO yang berkaitan dengan orang kurang upaya termasuklah bab-bab yang berkaitan dengan perumahan dan sebagainya supaya dapat dipanjangkan.

Akhir kata Tuan Yang di-Pertua, izinkan saya mengambil kesempatan ini untuk mengucapkan banyak-banyak terima kasih. Saya minta maaf kalau ada di antara isu-isu Yang Berhormat bangkitkan, saya tidak sempat hendak jawab tetapi saya sudah senaraikan. Saya sudah sebut tadi ada 15 isu yang dibangkitkan oleh 17 Ahli Yang Berhormat. Maka semua di dalam ini dan semua sudah ada jawapan...

Dato' Abdul Rahim bin Abdul Rahman: [*Bangun*]

Datuk Halimah binti Mohd. Sadique: Ya, Yang Berhormat?

Dato' Abdul Rahim bin Abdul Rahman: Minta laluan sekejap sahaja. Yang pertama, saya ucapkan tahniah di atas jawapan yang begitu komprehensif. Akan tetapi masalah yang saya minta kementerian kalau tidak boleh jawab hari ini pun dengan bertulis ialah masalah pengurusan hartanah strata iaitu di antara sama ada hendak mengadakan pengurusan yang berdaftar ataupun hendak biar *any 'Tom, Dick and Harry'* menguruskan 6 juta penduduk yang duduk dalam 15,000 projek strata ini. Itu kalau tidak boleh jawab hari ini pun saya hendak minta sebab masalah ini telah diselesaikan oleh Kementerian Kewangan yang telah pun membuat undang-undang untuk pengurusan harta ini tetapi ini ditentang. Saya difahamkan oleh Kementerian Perumahan yang hendak memberi laluan kepada *any 'Tom, Dick and Harry'* mengurus harta. Terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat, betullah itu agaknya Yang Berhormat jawab secara bertulis dan juga perkara ini penting telah pun dibangkitkan tahun lepas semasa Yang Berhormat Datuk Seri Chor menjadi Menteri Perumahan. Perkara ini *a bit controversial*, dengan izin. Saya minta pegawai bantu Yang Berhormat dan beri jawapan yang betul-betul baik kerana Yang Berhormat Senator Dato' Abdul Rahim telah bangkitkan perkara ini, dan demi untuk menjimatkan masa Yang Berhormat tidak payah jawab lagi. Beri jawapan secara bertulis Yang Berhormat. Yang Berhormat telah jawab begitu baik sekali. Sudah cukuplah itu.

■2140

Datuk Halimah binti Mohd. Sadique: Sikit saja Tuan Yang di-Pertua, sebenarnya ada dalam jawapan, sikit saja. Tadi saya sudah sebut tentang perkara yang berkaitan dengan Kementerian Sumber Asli dan Alam Sekitar, Yang Berhormat Senator Dato' Abdul Rahim dan mengenai pindaan Akta 242 itu, kementerian akan mengadakan perbincangan dengan pihak Kementerian Kewangan untuk kita bincangkan dengan lebih lanjut hala tuju isu yang berkaitan dengan agen pengurusan yang berdaftar dalam bulan Mei ini. *Insyah-Allah* dalam bulan ini, Tuan Yang di-Pertua. Pandangan yang telah pun dikemukakan oleh Yang Berhormat itu akan dibincangkan dengan pihak Kementerian Kewangan dalam bulan ini dan saya akan panjangkan maklumat hasil daripada perbincangan yang tersebut.

Saya sekali lagi mengambil kesempatan Tuan Yang di-Pertua untuk mengucapkan terima kasih banyak-banyak kepada semua Ahli-ahli Yang Berhormat. Tidak ada satu pun yang saya *miss*, *insyallah* semua ada dalam makluman saya dan mana-mana yang tidak sempat saya jawab bukan dengan sengaja tetapi akan diambil berat dan saya akan jawab secara bertulis. Segala cadangan dan juga pandangan yang dikemukakan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat ini akan dijadikan input ke arah penambahbaikan berterusan pelaksanaan dasar dan juga program di peringkat kementerian. Terima kasih banyak-banyak. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Yang di-Pertua: Terima kasih Yang Berhormat. Untuk makluman semua Yang Berhormat yang berada di sini cukup bersemangat sekali. Saya berasa amat gembira tetapi saya hendak maklumkan kita ada lapan lagi Menteri untuk menjawab. Selepas itu saya tidak mahu buat sesuatu kerana saya serahkan kepada budi bicara semua pihak. Nombor satu pihak menjawab dan juga pihak Yang Berhormat. Bagi saya tidak ada masalah. Tinggal lagi sama-samalah kita memikirkan. Sekarang tanpa buang masa, saya silakan Kementerian Sains, Teknologi dan Inovasi. Silakan. Sudah lama Yang Berhormat menunggu nampaknya itu.

9.42 mlm.

Timbalan Menteri Sains, Teknologi dan Inovasi [Datuk Dr. Abu Bakar bin Mohamad Diah]: *Bismillahi Rahmani Rahim. Assalamualaikum warahmatullahi wabarakatuh.* Salam Sejahtera, Salam 1Malaysia.

Tuan Yang di-Pertua, terlebih dahulu ingin saya bagi pihak Kementerian Sains, Teknologi dan Inovasi mengucapkan ribuan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat telah mengambil bahagian dalam perbahasan berkaitan dengan isu-isu di bawah kementerian ini semasa Titah Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong. Tidak banyak, hanya dua orang saja yang menyentuh isu di kementerian ini. Jadi saya tidak mengambil masa yang lama. Saya cuba membaca apa yang ada tanpa ada tambahan tetapi ada sembilan muka surat.

Tuan Yang di-Pertua: Silakan Yang Berhormat. Silakan.

Datuk Dr. Abu Bakar bin Mohamad Diah: Seperti mana Tuan Yang di-Pertua dan Ahli Yang Berhormat sedia maklum, Malaysia telah meletakkan penguasaan dalam bidang Sains, Teknologi dan juga Inovasi (STI) sebagai agenda utama dalam agenda untuk menuju ke arah sebuah negara yang berdaya saing dan berpendapatan tinggi. Anjakan ini amat diperlukan supaya Malaysia berupaya kekal relevan dalam persaingan ekonomi global. Dalam hubungan ini, Dasar Sains, Teknologi dan Inovasi Negara telah pun digubal dan diluluskan dalam konteks agenda transformasi. Dasar Sains, Teknologi dan Inovasi ini ataupun DSTIN ini adalah merupakan sebuah dasar yang memastikan agenda sains dan inovasi di arus perdana diterima pakai dan di laksana oleh semua kementerian, agensi dan pihak-pihak yang berkepentingan yang berkaitan.

Menyedari akan kepentingan ini, MOSTI akan terus melaksanakan pelbagai program dan aktiviti sejajar dengan mandat yang telah diberikan dalam Bajet 2014. Peranan MOSTI tidak terhenti setakat pembudayaan, penyelidikan dan pembangunan dalam bidang sains, teknologi, malah lebih besar dari itu. Kebertanggungjawaban untuk meminda dan mengkomersialkan teknologi yang dijana bagi faedah golongan sasaran dan ekonomi negara. Kesedaran bahawa teknologi merupakan *enabler* penting bagi memaju dan memodenkan pelbagai sektor dalam negara, maka mulai tahun ini MOSTI akan menumpukan kepada program mengkomersialkan produk R&D. Produk-produk ini adalah merupakan hasil dari penyelidikan dan pembangunan melalui penyediaan pelbagai dana, infrastruktur, insentif dan khidmat nasihat yang telah diberikan.

Selain daripada itu MOSTI juga akan terus komited di dalam meningkatkan sistem penyampaian perkhidmatan saintifik seperti analisis forensik, sistem amaran awal tsunami, ramalan cuaca dan *remote sensing* termasuk aktiviti-aktiviti sentralisasi dan akreditasi teknologi negara. Ini adalah kerana peranan perkhidmatan ini semakin penting dari segi menjamin kualiti dan keselamatan produk dan perkhidmatan termasuk kesihatan rakyat serta pengurusan sumber bencana. MOSTI yakin bahawa semua ini akan membantu memastikan Malaysia berada di landasan yang sewajar yang menuju ke tahap negara maju berpendapatan tinggi pada tahun 2020.

Tuan Yang di-Pertua dan Ahli Yang Berhormat sekalian, seterusnya saya ingin merakamkan setinggi penghargaan kepada Yang Berhormat Senator Dato' Dayang Hajah Madinah binti Tun Abang Haji Openg dan Yang Berhormat Senator Tuan Baharudin bin Abu Bakar di atas isu-isu dibangkitkan semasa perbahasan Titah Ucapan Diraja. Isu bagi mengarusperdanakan dan memperluaskan bidang sains, teknologi dan inovasi dan mengungguli modal insan. Tuan Yang di-Pertua, menyedari betapa pentingnya pembudayaan dan kesedaran awam terhadap sains, teknologi dan inovasi dalam pembangunan keseluruhan masyarakat dan negara, ia telah dimasukkan sebagai salah satu daripada enam teras strategik Dasar Sains, Teknologi dan Inovasi Negara. Dengan merujuk kepada menggalak dan memupuk kesedaran sains, teknologi dan inovasi, pelan strategik ini memberi fokus dalam memupuk budaya sains, teknologi dan inovasi di semua peringkat masyarakat bagi memajukan budaya pemikiran saintifik, kreatif dan inovatif di kalangan rakyat Malaysia.

Dasar Sains, Teknologi dan Inovasi Negara ini telah diluluskan oleh Jemaah Menteri pada 27 Mac 2013 dalam usaha untuk merealisasikan dan mempromosi inovasi dan kreativiti di kalangan masyarakat. MOSTI menerusi pelbagai agensi di bawahnya seperti Akademi Sains Malaysia, Yayasan Inovasi Malaysia dan Pusat Sains Negara telah dan akan terus melaksanakan pelbagai aktiviti bagi memupuk dan membudayakan kreativiti dan inovasi di kalangan generasi muda.

Sebagai contoh, Akademi Sains Malaysia akan terus menumpukan usaha bagi memupuk dan membudayakan kreativiti dan inovasi di kalangan pelajar sekolah rendah dan menengah agar sebaik saja mereka tamat Tingkatan 5 iaitu lepasan SPM nanti, mereka sudah mempunyai kemahiran, minat dan kecenderungan dalam sains dan teknologi dan mempunyai ciri-ciri kreativiti dan inovasi. Ini bagi membolehkan dan membantu lepasan SPM berdasarkan kelulusan masing-masing di dalam memilih bidang yang ingin mereka terokai tidak kira dalam peringkat tertinggi yakni universiti mahupun politeknik sama ada bidang teknikal dan kreativiti.

Akademi Sains Malaysia juga menjalankan satu projek pilot untuk melatih guru-guru sains dan matematik mengajar menggunakan pendekatan kreativiti dan inovasi agar para pelajar dilatih sejak sekolah rendah. Kemahiran *soft skill* yang perlu membentuk kreativiti dan inovasi dalam aktiviti seharian mereka. Selain daripada itu, Akademi Sains Malaysia juga turut menganjurkan pelbagai program di peringkat sekolah untuk membudayakan sains, teknologi dan inovasi di kalangan pelajar baik, di peringkat rendah hingga peringkat universiti seperti program portal sains, dan *National Science Challenge*.

Selari dengan matlamat di bawah teras strategik yang sama di bawah Dasar Sains, Teknologi dan Inovasi Negara, MOSTI menerusi Yayasan Inovasi Malaysia ataupun dikenali sebagai YIM juga telah dan akan terus melaksanakan dua program berkaitan dengan program iaitu Program Jejak Inovasi dan Penggerak Inovasi 1Malaysia atau *Innovation Catalyze* ataupun 1CATs. Program Jejak Inovasi adalah untuk menjejaki, mendokumentasikan dan memberi pengiktirafan kepada inovasi yang dihasilkan oleh masyarakat terutama dari akar umbi manakala Program 1CATs pula adalah bertujuan untuk memperkasakan budaya inovasi di kalangan masyarakat atas semangat kesukarelawan.

Menerusi Pusat Sains Negara pula yang telah ditubuhkan semenjak tahun 1986, sebuah institusi pendidikan tidak formal. Pusat Sains Negara telah memainkan peranan melalui konsep pembelajaran di luar darjah dengan pelbagai pendekatan seperti menyediakan bahan pameran sains dan teknologi berkonsepkan interaktif untuk diteroka oleh orang ramai. Bagi menambahkan lagi pengalaman pembelajaran orang ramai, Pusat Sains Negara juga menyediakan program-program dan aktiviti sains mengikut kumpulan sasaran tertentu bermula daripada usia seawal dua tahun hingga peringkat dewasa seperti pameran-pameran yang bertema bertaraf antarabangsa dan pertandingan berasaskan sains, teknologi dan inovasi.

■2150

Tuan Yang di-Pertua, Akademi Sains Malaysia, Yayasan Inovasi Malaysia dan Pusat Sains Negara akan terus aktif dalam melaksanakan program-program ini selaras dengan inisiatif yang telah ditetapkan di bawah Dasar Sains, Teknologi dan Inovasi Negara yang diterajui oleh MOSTI yang memberikan penekanan kepada usaha-usaha berterusan bagi membangun, memupuk, menggilap bakat serta menggalak dan memupuk kesedaran sains, teknologi dan inovasi.

Isu berkaitan dakwaan dan tuduhan terhadap Perdana Menteri berkenaan dengan campur tangan di dalam pemberian oleh dana oleh Yang Berhormat Ahli Parlimen Pandan. Tuan Yang di-Pertua, apabila saya memilih profesion ahli politik, saya ingin bercakap benar dan ingin melaksanakan sesuatu cakap itu mestilah menjadi seorang yang sangat bertanggungjawab tentang apa yang kita keluarkan. Itu sebabnya dalam mengeluarkan segala fakta, empat kemahiran yang perlu dilakukan. Pertama, apabila kita dengar, kita kena siasat apa yang orang cakap. Selepas itu kita fikir dan barulah kita cakap. Kita tidak mahu hanya dengar dan terus bercakap. Akhirnya kita mengeluarkan cerita yang bukan-bukan.

Tuan Yang di-Pertua, seperti yang didakwa oleh Yang Berhormat Ahli Parlimen Pandan, syarikat yang dimaksudkan telah mengemukakan surat bertarikh 15 November 2013 untuk memohon dana tetapi tanpa borang permohonan rasmi. Dia hantar surat sahaja kepada Perdana Menteri memohon sebanyak RM100 juta daripada Kementerian Sains, Teknologi dan Inovasi dengan tujuan untuk membiayai. Ini kena dengar betul-betul. Membiayai sebahagian daripada kos projek *Gasifier Steam Boiler Plan*. Sebagai tindakan segera, permohonan itu telah diteliti dan dibincangkan dalam Mesyuarat Jawatankuasa Dana Kementerian pada 19 Disember 2013.

Walaupun bagaimanapun, memandangkan syarikat ini tidak mengemukakan permohonan rasmi berserta dokumen yang lengkap dan permohonan pembiayaan RM100 juta juga dikemukakan juga

didapati melebihi kuantum maksimum yang ditetapkan MOSTI hanya bermula pada tahun 2011/2012. Seterusnya hanya diberi mandat untuk membagi geran hanya sebanyak RM3 juta sahaja sebagai maksimum dan dia boleh pergi RM4 juta kalau sesuatu program dipanggil *flat ship* di mana dia perlu penglibatan daripada salah satu agensi di bawah kementerian.

Mesyuarat Jawatankuasa Pengurusan Dana tidak dapat mempertimbangkan permohonan tersebut kerana permohonan itu tidak ada borang. Surat sahaja. Mana boleh minta RM100 juta bagi surat sahaja. Selain daripada itu, maklumat juga diterima menunjukkan bahawa syarikat mengalami masalah pengurusan dalaman memandangkan terdapat pelbagai aduan diterima oleh pihak kementerian.

Tuan Yang di-Pertua, tidak dinafikan Yang Berhormat Menteri MOSTI telah mengemukakan surat kepada pemohon pada 21 Januari 2014 yang memaklumkan bahawa prinsipnya kementerian bersetuju untuk memberikan kelulusan kepada syarikat tersebut. Namun demikian, dalam surat itu ada tulis dengan jelas. Namun demikian, kelulusan tersebut adalah tertakluk kepada memenuhi syarat-syarat yang ditetapkan oleh kementerian. Kementerian telah mengemukakan surat sebanyak dua kali iaitu pada 16 Januari 2014 dan 7 April 2014 memaklumkan supaya syarikat mengemukakan permohonan rasmi yang lengkap menggunakan borang dana prapengkomersialan kepada kementerian untuk diberikan pertimbangan sewajarnya mengikut prosedur yang telah ditetapkan.

Sehingga petang tadi, saya bermesyuarat dengan pegawai saya dekat luar. Maknanya setakat sampai 29 April, syarikat masih belum mengemukakan sebarang borang permohonan seperti mana yang dinyatakan di dalam surat kementerian. Sehubungan dengan itu, pihak kementerian tidak dapat meneliti permohonan tersebut memandangkan tiada permohonan rasmi menggunakan borang pra pengkomersialan berserta dokumen sokongan yang diterima daripada pihak syarikat.

Maknanya kita tidak ada borang. Dia hantar surat, tidak dapat dipertimbangkan. Jadi berdasarkan fakta dan penjelasan yang tadi saya telah tunjukkan bahawa tuntutan dan dakwaan Ahli Parlimen Pandan, Yang Berhormat Rafizi Ramli pada 21 April 2014 di mana MOSTI telah meluluskan pembiayaan sebanyak RM100 juta kepada syarikat itu adalah tidak benar sama sekali. Saya juga telah memberi penafian banyak dalam surat khabar tentang perkara ini. Sekali lagi saya menekankan bahawa MOSTI tidak pernah meluluskan RM100 juta tersebut. Dakwaan itu adalah tidak benar.

Tuan Yang di-Pertua, sekian sahaja penjelasan saya berhubung dengan perkara dibangkitkan Yang Berhormat. Hanya dua orang sahaja yang menyentuh. Itu adalah menyentuh bidang kuasa MOSTI. Bagi mereka ini saya mengucapkan terima kasih. Segala pertanyaan dan saranan Ahli-ahli Yang Berhormat kepada kementerian ini yang mana semua akan diberikan perhatian serius dan tindakan sewajarnya akan diambil. Sekian, terima kasih. *Assalamualaikum warahmatullahi wabarakatuh*.

Tuan Yang di-Pertua: *Walaikumussalam warahmatullahi wabarakatuh*. Terima kasih Yang Berhormat. Sekarang saya mempersilakan Jabatan Perdana Menteri.

Ada lima Yang Berhormat akan berucap. Pertama sekali saya mempersilakan Yang Berhormat Puan Hajah Nancy binti Shukri. Selepas itu Yang Berhormat Tan Sri Datuk Seri Panglima Joseph

Kurup. Ketiga, Yang Berhormat Dato' Seri Shahidan bin Kassim. Keempat, Yang Berhormat Datuk Joseph Entulu anak Belaun dan yang kelima Yang Berhormat Dato' Razali bin Ibrahim. Itulah yang telah pun saya atur dan sekarang tanpa buang masa saya mempersilakan Yang Berhormat Puan Hajah Nancy.

9.56 mlm.

Menteri di Jabatan Perdana Menteri [Puan Hajah Nancy binti Shukri]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. *Bismillahi Rahmani Rahim*. Tuan Yang di-Pertua, adalah dimaklumkan bahawa penggulungan usul Menjunjung Kasih ke atas Titah Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong 2014 bagi Jabatan Perdana Menteri akan disempurnakan oleh saya dan selepas ini Yang Berhormat Dato' Seri Shahidan bin Kassim akan mengumumkan aturan Menteri-Menteri di Jabatan Perdana Menteri yang akan menggulung seterusnya, Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Yang di-Pertua: Sila.

Puan Hajah Nancy binti Shukri: Okey, terima kasih. Tuan Yang di-Pertua, terlebih dahulu saya ingin merakamkan setinggi-tinggi penghargaan dan ucapan ribuan terima kasih kepada Yang Berhormat Ahli-ahli Dewan Negara yang telah membangkitkan isu-isu bagi agensi-agensi Jabatan Perdana Menteri yang berada di bawah seliaan saya semasa mengambil bahagian perbahasan Usul Menjunjung Kasih ke atas Titah Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong dari 21 April hingga 24 April 2014 yang lalu. Sesungguhnya saya bagi pihak Jabatan Perdana Menteri amat menghargai pandangan, cadangan dan teguran yang telah dibangkitkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat yang berkenaan.

Tuan Yang di-Pertua, bagi menghormati masa, bagi mereka yang tidak berada di dalam Dewan ini, saya akan bagi jawapan secara bertulis. Saya rasa yang pertama ini iaitu Yang Berhormat Senator Dr. Syed Husin Ali saya rasa tidak ada dalam Dewan. Saya akan bagi jawapan beliau secara bertulis. Seterusnya saya pergi ke jawapan mengenai isu dari Yang Berhormat Senator Dato' Dr. Johari bin Mat.

Tuan Yang di-Pertua: Ada.

Puan Hajah Nancy binti Shukri: Yang mengatakan..., ada di sini, ya?

Tuan Yang di-Pertua: Ada, ada.

Puan Hajah Nancy binti Shukri: Beliau ingin mengetahui bilakah prasarana sistem kewangan Islam diperkemas dan diperkasakan? Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Senator Dato' Dr. Johari bin Mat telah membahaskan mengenai sistem kewangan Islam dan ingin penjelasan bila prasarana seperti kehakiman mahkamah yang dapat mengendalikan sistem kewangan Islam sepenuhnya akan diperkemas dan diperkasakan.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, badan kehakiman mengambil perhatian aspirasi Malaysia sebagai pusat perbankan Islam. Sehubungan dengan itu, Mahkamah Tinggi Muamalat telah ditubuhkan di Mahkamah Tinggi Kuala Lumpur pada 1 Mac 2003.

Kes-kes muamalat ini disasarkan untuk diselesaikan dalam tempoh sembilan bulan dari tarikh difailkan. Penetapan kriteria hakim-hakim yang mendengar kes-kes tersebut adalah seseorang yang

berpengetahuan luas dalam hal ehwal perbankan Islam. Untuk negeri lain akan dikendalikan oleh mahkamah tinggi secara biasa. Seterusnya mengenai isu cadangan hukuman untuk kesalahan rogol bawah umur dikaji semula. Ini dibawa oleh Yang Berhormat Senator To' Puan Hajah Zaitun binti Haji Mat Amin.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Senator To' Puan Hajah Zaitun binti Haji Mat Amin telah mencadangkan agar hukuman untuk kesalahan rogol bawah umur dikaji semula. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat Senator, kesalahan rogol diperuntukkan di bawah seksyen 376, Kanun Keseksaan, [Akta 574].

■2200

Tafsiran rogol di bawah seksyen 375, Kanun Keseksaan memperuntukkan bahawa perbuatan rogol terhadap remaja bawah umur atau dengan izin, *statutory rape* dilakukan apabila melibatkan mangsa perempuan yang berumur di bawah 16 tahun. Laporan Jawatankuasa Pilihan Khas Dewan Rakyat yang dibentangkan di Parlimen pada tahun 2006 antara lain melaporkan tentang kajian terhadap cadangan pindaan, peruntukan tertentu khususnya yang menyentuh dengan izin, *statutory rape* yang terdapat dalam Rang Undang-undang Kanun Keseksaan (Pindaan) 2004. Selaras dengan pandangan serta syor dalam Laporan Jawatankuasa Pilihan Khas itu, pada tahun 2007, Akta Kanun Keseksaan iaitu pindaan 2006, Akta A1273 telah dipinda yang antara lain melibatkan pindaan seksyen 376 Kanun Keseksaan berkaitan rogol bertujuan untuk memperuntukkan hukuman yang lebih berat bagi perbuatan rogol dalam beberapa keadaan tertentu.

Sebelum dipinda pada tahun 2007, hukuman bagi jenayah rogol adalah sama bagi semua keadaan termasuk dengan izin, *statutory rape*, iaitu hukuman pemenjaraan tidak kurang daripada lima tahun dan tidak melebihi 20 tahun dan boleh juga dikenakan sebatan. Selepas pindaan pada tahun 2007, hukuman bagi kesalahan rogol terhadap remaja bawah umur atau dengan izin, *statutory rape*, telah dibahagikan kepada beberapa kategori hukuman seperti yang berikut:

- (i) bagi kesalahan hubungan seks dengan perempuan di bawah umur 16 tahun tetapi lebih daripada 12 tahun dengan kerelaan perempuan tersebut, hukuman baginya yang diperuntukkan di bawah subseksyen 376(1) adalah pemenjaraan tidak melebihi 20 tahun dan boleh juga dikenakan sebatan;
- (ii) bagi kesalahan perhubungan seks dengan perempuan di bawah umur 16 tahun tetapi lebih daripada 12 tahun dengan tanpa kerelaan perempuan tersebut, hukuman baginya yang diperuntukkan di bawah subseksyen 376(2) adalah pemenjaraan tidak kurang daripada lima tahun dan tidak melebihi 30 tahun dan boleh juga dikenakan sebatan; dan
- (iii) bagi kesalahan perhubungan seks dengan perempuan di bawah umur 12 tahun dengan kerelaan atau tanpa kerelaan perempuan tersebut, hukuman baginya yang turut diperuntukkan di bawah subseksyen 376(2) adalah pemenjaraan yang tidak kurang daripada lima tahun dan tidak melebihi 30 tahun dan boleh juga dikenakan sebatan.

Seterusnya pada tahun 2013, Kanun Keseksaan sekali lagi telah dipinda yang antara lain untuk memasukkan empat hal keadaan baru ke dalam subseksyen 376(2) bagi membolehkan hukuman berat dikenakan iaitu dengan menaikkan hukuman penjara minimum bagi kesalahan yang dikategorikan di bawah subseksyen 376(2) daripada lima tahun kepada sepuluh tahun. Pindaan tersebut dibuat dengan mengambil kira keadaan semasa dan impak kejadian kepada mangsa rogol. Pindaan pada tahun 2013 telah diluluskan oleh Parlimen pada bulan Disember 2013, akan tetapi masih lagi belum ditetapkan tarikh kuat kuasanya.

Berdasarkan pindaan-pindaan kepada Kanun Keseksaan yang telah dilaksanakan setakat ini, jelas bahawa kerajaan komited dalam usaha untuk menangani jenayah rogol terutamanya yang melibatkan remaja atau dengan izin, *statutory rape*, dan demi memastikan undang-undang tersebut selaras dengan perkembangan dan keadaan semasa. Melalui pindaan-pindaan yang telah dilaksanakan jelas juga bahawa kerajaan sentiasa mengambil kira keadaan semasa dalam memperuntukkan hukuman yang sesuai dan wajar untuk dikenakan kepada pesalah bagi kesalahan rogol.

Seterusnya isu cadangan agar Rang Undang-undang Keharmonian diwujudkan bagi menjaga keharmonian negara oleh Yang Berhormat Senator Tuan Baharudin bin Abu Bakar. Ada di dalam Dewan ini, adakah tidak?

Tuan Yang di-Pertua: Ada, ada.

Puan Hajah Nancy binti Shukri: Ya, ada. Okey, saya teruskan. Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Senator Tuan Baharudin bin Abu Bakar telah mencadangkan agar Rang Undang-undang Keharmonian diwujudkan bagi menjaga keharmonian negara.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, selaras dengan aspirasi transformasi politik kerajaan, kerajaan telah mengumumkan untuk memansuhkan Akta Hasutan 1948 dan menggantikan akta tersebut dengan Akta Keharmonian Nasional. Akta Keharmonian Nasional akan memberikan penekanan kepada perpaduan nasional dan memupuk sifat saling menghormati di kalangan masyarakat Malaysia yang berbilang kaum. Asas Akta Keharmonian Nasional adalah untuk memastikan tindakan undang-undang yang sewajarnya diambil ke atas orang yang didapati mengeluarkan kenyataan berbaur perkauman. Buat masa ini, Akta Keharmonian Nasional masih dalam peringkat rundingan dan penggubalan.

Sehubungan dengan itu, kerajaan sedang memberikan perhatian terhadap usaha untuk mendapatkan pandangan dan maklum balas daripada semua pihak yang berkepentingan berhubung dengan peruntukan yang wajar dimasukkan dalam Akta Keharmonian Nasional tersebut.

Bagi tujuan ini, Jabatan Perdana Menteri dan Majlis Konsultasi Perpaduan Negara telah pun mula mengadakan beberapa siri dialog untuk mendapatkan pandangan daripada orang awam berkenaan dengan perpaduan nasional dan perhubungan kaum serta mengadakan perbincangan dan mesyuarat dengan individu dan kumpulan berkepentingan. Majlis tersebut turut bertanggungjawab bagi menyediakan rangka tindakan perpaduan nasional dalam tempoh dua tahun. Pandangan yang diterima

daripada sesi dialog dan perbincangan tersebut akan diambil kira dalam penyediaan rangka tindakan perpaduan nasional.

Tujuan Akta Keharmonian Nasional bukan sahaja untuk memperkasakan undang-undang tetapi juga untuk mencari mekanisme yang dapat menentukan keseimbangan terbaik antara keperluan menjamin kebebasan bersuara yang terkandung dalam Perlembagaan Persekutuan dengan membolehkan tindakan undang-undang diambil terhadap mereka yang menggunakan isu-isu sensitif untuk memecahbelahkan perpaduan nasional termasuk penghinaan terhadap raja. Segala usaha yang sedang dijalankan ini adalah bagi memastikan supaya Akta Keharmonian Nasional yang akan diperkenalkan kelak menjadi satu undang-undang yang komprehensif dan berkesan.

Saya teruskan dengan isu seterusnya iaitu mengenai SPAD. Saya hanya dapat menjawab satu perkara mengenai SPAD ini kerana banyak sudah yang disentuh oleh Kementerian Pengangkutan. Jadi saya akan menyentuh isu yang dikemukakan oleh Yang Berhormat Senator Datuk Seri Mohd Ali bin Mohd Rustam iaitu cadangan pembinaan kereta api laju dari Kuala Lumpur ke Singapura dipercepatkan. Ada Yang Berhormat Senator berada di dalam Dewan?

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Senator Datuk Seri Mohd Ali bin Mohd Rustam telah mencadangkan agar pembinaan kereta api laju daripada Kuala Lumpur ke Singapura dipercepatkan untuk mengurangkan kesesakan lalu lintas serta bagi membolehkan negeri Melaka turut mendapat manfaat daripada pelaksanaannya.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat Senator, projek *High Speed Rail* ataupun HSR antara Kuala Lumpur dan Singapura kini berada di peringkat penentuan parameter yang melibatkan penstrukturan butiran terperinci projek, kaedah-kaedah pelaksanaan dan perolehannya. Pembinaan projek dijangka dimulakan setelah kerja-kerja perancangan seperti di atas diselesaikan. Berdasarkan pengumuman Yang Amat Berhormat Perdana Menteri Malaysia dan rakan sejawatnya daripada Singapura pada Permukiman Pemimpin Malaysia-Singapura Kelima yang diadakan pada 7 April 2014 baru-baru ini, projek ini dijangka akan siap dan beroperasi pada tahun 2020. Apabila HSR ini mula beroperasi kelak, kesesakan lalu lintas di sepanjang lebuh raya di Koridor Selatan dijangka akan berkurangan.

Seterusnya mengenai cadangan agar Kerajaan Pusat dan Kerajaan Negeri Pulau Pinang bekerjasama dalam menyediakan infrastruktur pengangkutan awam di Pulau Pinang oleh Yang Berhormat Senator Dr. Ariffin bin S.M. Omar. Ada di dalam ya?

Tuan Yang di-Pertua: Ada, ada.

Puan Hajah Nancy binti Shukri: Okey tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Senator Dr. Ariffin bin S.M. Omar telah mencadangkan agar Kerajaan Pusat dan Kerajaan Negeri Pulau Pinang bekerjasama dalam menyediakan infrastruktur pengangkutan awam di Pulau Pinang.

Untuk makluman Dewan yang mulia ini, Kerajaan Persekutuan sememangnya sentiasa bekerjasama dengan semua kerajaan negeri dalam usaha mempertingkatkan kualiti sistem pengangkutan awam di seluruh negara.

■2210

Bagi tujuan ini, kerajaan telah menubuhkan Jawatankuasa Penyelarasan Teknikal Rancangan Induk Pengangkutan Awam Darat Negeri di setiap negeri di Semenanjung Malaysia yang mana ahli jawatankuasanya terdiri daripada agensi-agensi daripada kedua-dua Kerajaan Persekutuan dan kerajaan negeri. Jawatankuasa ini akan menyelia dan memandu pelaksanaan inisiatif yang dicadangkan dalam setiap rancangan induk wilayah.

Isu seterusnya dikemukakan oleh Yang Berhormat Senator Puan Bathmavathi a/p K.Krishnan mengenai perkhidmatan bas yang tidak mesra OKU. Saya difahamkan beliau tidak berada di dalam Dewan, kita akan beri...

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat bagi jawab bertulis ya.

Puan Hajah Nancy binti Shukri: ...Kita akan beri jawapan bertulis. Itu sahaja yang menjadi jawapan untuk saya pada malam ini. Dengan jawapan itu Tuan Yang di-Pertua, maka saya ingin mengakhiri sesi penggulangan saya di sini setelah menjawab semua pertanyaan yang telah dibangkitkan. Dengan ada yang akan diberi secara bertulis oleh Ahli-ahli Yang Berhormat Senator di sepanjang sesi perbahasan usul Menjunjung Kasih Titah Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong pada minggu yang lalu.

Bagi pihak Jabatan Perdana Menteri sekali lagi saya ingin mengucapkan ribuan terima kasih kepada semua Ahli Yang Berhormat yang telah menunjukkan keprihatinan terhadap isu-isu yang telah diutarakan. Sekian, terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Terima kasih Yang Berhormat. Sekarang saya mempersilakan Yang Berhormat Tan Sri Joseph Kurup.

10.11 mlm.

Menteri di Jabatan Perdana Menteri [Tan Sri Datuk Seri Panglima Joseph Kurup]: Tuan Yang di-Pertua, terima kasih. Pertamanya, saya ingin mengucapkan ribuan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang begitu prihatin dan mengambil bahagian dalam perbahasan ucapan Titah Menjunjung Kasih Titah Diraja tahun 2014.

Tuan Yang di-Pertua, oleh sebab saya punya jawapan ini ringkas sahaja, jadi sama ada Ahli Yang Berhormat ada di sini atau tidak, saya ingin menyampaikannya juga.

Tuan Yang di-Pertua: Silakan.

Tan Sri Datuk Seri Panglima Joseph Kurup: Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Senator Dr. Syed Husin Ali dan Datuk Yahaya bin Mat Ghani menyarankan agar tindakan pencegahan diambil...

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat, Senator Syed Husin tidak ada. Yang Berhormat jawab bertulis kepada dia.

Tan Sri Datuk Seri Panglima Joseph Kurup: Okey, ini...

Tuan Yang di-Pertua: Ada tidak kalau dia ada bersama dengan yang lain isu yang sama?

Tan Sri Datuk Seri Panglima Joseph Kurup: Ada, ada.

Tuan Yang di-Pertua: Okey, teruskan.

Tan Sri Datuk Seri Panglima Joseph Kurup: Okey, terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya ingin menjawab ini dengan membaca petikan ungkapan Perdana Menteri Malaysia yang kedua iaitu Tun Abdul Razak Hussein ketika merasmikan Kongres Kebangsaan Kebudayaan di Universiti Malaya pada 16 Ogos tahun 1971. Di mana beliau berkata, "*Kita hendaklah sentiasa berpandu kepada cita-cita membentuk satu negara di mana rakyatnya dari pelbagai kaum dan golongan dapat dijalin dalam satu ikatan yang padu.*" Mesej ucapan tersebut cukup jelas iaitu perpaduan. Hakikatnya perpaduan amat penting, yang menjadi prasyarat kepada keharmonian dan kesejahteraan hidup masyarakat majmuk di Malaysia.

Namun demikian, terdapat segelintir pihak yang sengaja menimbulkan polemik sehingga menggugat perpaduan yang kita nikmati hari ini. Kerajaan tidak akan berdiam diri berpeluk tubuh melihat ancaman ini dan bersedia mengambil tindakan sewajarnya. Objektif penubuhan Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional adalah untuk menyemai dan memupuk semangat muhibah kejiwaan dan perpaduan di kalangan rakyat kita. Melalui pelbagai program terutamanya program berbentuk *preventive measures* yang mempunyai impak pada jangka masa pendek dan jangka masa panjang.

Antara tindakan pencegahan yang diambil oleh jabatan ini ialah pertama wujudnya kesedaran masyarakat melalui pendidikan agar mempunyai keazaman, kesanggupan dan kesediaan untuk hidup bersama dengan rukun dan damai serta mempunyai keperibadian dan nilai-nilai sebagai rakyat Malaysia. Keduaanya, melakukan pendampingan dengan golongan muda dan masyarakat bandar khususnya dengan menyumbang tenaga dan buah fikiran, usaha ke arah memupuk perpaduan nasional. Menyediakan ruang dan peluang kepada rakyat berinteraksi secara sihat dan mengemukakan pandangan demi menyumbangkan ke arah perpaduan dan pembangunan negara.

Berikutnya melantik lebih ramai *mediator* komuniti yang akan bertindak sebagai pasukan pendamai, membantu menyelesaikan isu atau konflik yang menggugat perpaduan di peringkat akar umbi. Berikutnya tidak mepedulikan dan tidak memberi sebarang publisiti kepada kumpulan pelampau yang boleh memecahbelahkan kepercayaan antara kumpulan etnik dan menghakis keyakinan rakyat terhadap kerajaan. Kerajaan tidak akan berkompromi terhadap mana-mana pihak yang sengaja mencetuskan ketidakharmonian dan menggugat perpaduan yang kita nikmati sejak sekian lama.

Kementerian-kementerian yang berkewajipan memang peka dengan soal ini dan tindakan tegas akan diambil kerajaan melalui undang-undang sedia ada. Untuk pengetahuan Ahli-ahli Yang Berhormat, sebagai langkah jangka panjang, pihak kerajaan telah menjalankan tabika perpaduan untuk menggalakkan kanak-kanak mengamalkan nilai-nilai murni, keharmonian dan moral yang positif yang menjadi asas penting kepada perpaduan kita. Setakat ini, sejumlah 1,780 Tabika Perpaduan telah ditubuhkan oleh JPNIN.

Tuan Yang di-Pertua, semalam saya ada menyentuh berkaitan dengan jumlah Tabika Perpaduan di mana saya menyentuh jumlah ini- tabika perpaduan sejumlah 3,000 lebih. Saya ingin memperbetulkan fakta itu. Sebenarnya di seluruh negara kita ini, kita mempunyai 1,781 Tabika

Perpaduan. Yang saya maksudkan hari kelmarin itu ialah berhubung kait dengan jumlah guru-guru Tabika Perpaduan. Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Senator Tuan Lihan Jok ada di sini?...

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Senator Lihan Jok?... Tidak ada. Sila jawab dengan bertulis Yang Berhormat Menteri.

Tan Sri Datuk Seri Panglima Joseph Kurup: Okey. Saya akan jawab itu dengan secara bertulis. Selanjutnya Yang Berhormat Senator Dato' Dayang Hajah Madinah binti Tun Abang Haji Openg?...

Tuan Yang di-Pertua: Ada, ada.

Tan Sri Datuk Seri Panglima Joseph Kurup: Ada? Beliau mencadangkan agar golongan muda dilibatkan dalam usaha memupuk perpaduan nasional. Untuk pengetahuan Yang Berhormat Senator dan Ahli-ahli Yang Berhormat, Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional sentiasa mengutamakan program-program berbentuk penggalakan perpaduan bagi memupuk perpaduan nasional terutama di kalangan generasi muda melalui Kelab Rukun Negara atau KRN dan Sekretariat Rukun Negara atau SRN yang merupakan salah satu usaha untuk mengukuhkan semangat perpaduan dan integrasi nasional di kalangan pelajar yang berbilang kaum.

Menerusi program My Rukun Negara yang dilaksanakan oleh KRN dan SRN seperti kem kepimpinan, program silang budaya, sukarelawan, forum kenegaraan, khidmat komuniti, lawatan ke rumah ibadat, membantu pelajar mempelajari, mengetahui dan menghormati agama, kepercayaan dan adat resam serta kebudayaan kaum lain agar persefahaman antara masyarakat pelbagai kaum di negara diperkukuhkan.

■2220

Di samping itu, pelaksanaan kem integrasi di kalangan belia-belie, NGO juga diadakan dengan kerjasama jaringan sosial NGO. Melaksanakan pendekatan bersepadu dengan agensi kerajaan seperti Program Rakan Muda di bawah Kementerian Belia dan Sukan dalam melaksanakan Program Rakan Muda Jiran Muda maka program ini diubahsuai oleh pihak jabatan yang kini dikenali sebagai belia perpaduan yang menyasarkan penyertaan golongan belia dan remaja.

Inisiatif kerajaan dalam menggembelng tenaga muda juga dilakukan melalui Rukun Tetangga. Pertama, mewujudkan Biro Jiran Muda di bawah Jawatankuasa Rukun Tetangga yang berperanan sebagai platform untuk golongan remaja melibatkan diri dalam aktiviti kemasyarakatan di kawasan-kawasan rukun tetangga. Jiran Muda bermisi untuk meningkatkan penglibatan warga muda khususnya remaja di dalam program kemasyarakatan di kawasan rukun tetangga. Usaha ini akan dapat mensosialisasikan golongan itu daripada pelbagai etnik untuk melibatkan dalam kegiatan kemasyarakatan yang sekali gus mengelakkan mereka daripada terlibat gejala sosial atau aktiviti-aktiviti negatif seperti jenayah, merempit dan lain-lain lagi.

Oleh itu Jiran Muda adalah merupakan wadah berkesan untuk membimbing golongan muda daripada hanyut dibawa arus kehidupan. Kedua, mengadakan bengkel, seminar dan kem padu bagi memberikan ceramah kepada golongan belia, menyumbang idea dan hala tuju keperluan program yang bersesuaian dengan mereka dan melatih ke arah menjadi pemimpin di peringkat komuniti rukun

tetangga. Dalam usaha ini Tuan Yang di-Pertua, ya usaha ini memantapkan penglibatan golongan belia dalam aktiviti kesukarelawan, pihak jabatan bercadang untuk mengadakan kerjasama dengan Jabatan Khidmat Negara untuk menggalakkan pelatih-pelatih terutamanya Alumni PLKN untuk terlibat dalam aktiviti-aktiviti KRT. Yang Berhormat Senator Puan Hajah Khairiah binti Mohamed ada kah..., ada?...

Beberapa Ahli: Ada.

Tan Sri Datuk Seri Panglima Joseph Kurup: Ada? Terima kasih. Yang Berhormat Senator yang saya sebutkan tadi itu telah mencadangkan tadika perpaduan melanjutkan masa operasi sehingga pukul 6 petang untuk meringankan beban ibu bapa. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, pengoperasian tadika perpaduan pada masa kini adalah selama empat jam sehari mengikut ketetapan jumlah jam pembelajaran dalam standard kokurikulum prasekolah kebangsaan. Sehubungan dengan cadangan Yang Berhormat pula, JPNIN akan mengkaji keperluan pelaksanaan dari segi kos dan berdasarkan keperluan serta komitmen ibu bapa dan komuniti setempat.

Berikutnya Yang Berhormat Senator Puan Hajah Rohani binti Abdullah, ada? Terima kasih. Beliau ingin tahu peranan Majlis Konsultasi Perpaduan Nasional dalam usaha membina model dan agenda bagi mengekalkan perpaduan antara kaum. Seperti mana yang di Titah Yang di-Pertuan Agong, dalam Titah Baginda, penubuhan Majlis Konsultasi Perpaduan Negara bertujuan untuk memelihara keharmonian negara, untuk mencari kebersamaan di dalam pelbagai isu agama dan etnik. Majlis Konsultasi tersebut adalah sebuah badan bebas yang menjadi platform untuk mendapatkan pandangan dan cadangan rakyat berhubung dengan usaha-usaha untuk memelihara, mengukuh serta meningkatkan perpaduan.

Komposisi MKPN ini juga ada melibatkan mereka yang tidak bersama kerajaan atau mempunyai pendirian politik yang berbeza. Majlis Konsultasi Perpaduan Negara sesungguhnya mempunyai suatu tanggungjawab besar untuk mengemukakan kepada kerajaan suatu pelan tindakan perpaduan negara. Suatu pelan yang akan menjadi rujukan utama oleh semua pihak akan inisiatif atau usaha untuk memupuk keharmonian masyarakat berbagai kaum di negara ini. Terdapat lima jawatankuasa kerja, jawatankuasa kerja akan memberikan tumpuan kepada beberapa bidang tertentu yang sesuai untuk di teliti dan diperhalusi dari sudut perpaduan negara dan integrasi nasional. Jawatankuasa kerja itu adalah seperti berikut:

- (i) perundangan dan dasar-dasar mempromosikan keharmonian negara;
- (ii) membina bangsa dan persefahaman silang budaya;
- (iii) pembangunan inklusif;
- (iv) belia dan perpaduan; dan
- (v) integrasi nasional.

Jawatankuasa kerja bertanggungjawab menyediakan Pelan Tindakan Perpaduan Nasional yang komprehensif. Di samping itu MKPN boleh dijadikan dasar untuk membincangkan isu-isu yang sukar dalam kalangan masyarakat Malaysia. Bagi merintis jalan ke arah mencari penyelesaian, mengatasi polarisasi kaum dan pemupukan keharmonian antara agama serta pembentukan dasar sosial yang inklusif dalam menentukan kesejahteraan rakyat. Beberapa siri penjelajahan oleh ahli-ahli

Majlis Konsultasi Perpaduan Negara ke seluruh negara untuk mendapatkan pandangan, cadangan dan komen daripada rakyat telah dilaksanakan yang dinamakan “*Dialog Perpaduan: Suara Akal Umbi.*”

Hasil dialog tersebut akan diperhalusi dan dijadikan rujukan kepada penggubalan Pelan Tindakan Perpaduan Nasional. MKPN telah pun mengadakan 18 siri Dialog Perpaduan yang dirancang mulai 22 Februari tahun ini bagi mendapatkan input semua dan pandangan daripada pelbagai lapisan masyarakat termasuk parti-parti politik. Tuan Yang di-Pertua, saya amat bersetuju dengan Yang Berhormat Senator Dato’ Boon Som a/l Inong yang juga merupakan seorang Ahli Majlis Konsultasi Perpaduan Negara bahawa dialog ini membuktikan kesungguhan kerajaan dalam usaha mewujudkan perpaduan di kalangan rakyat.

Seterusnya Tuan Yang di-Pertua, perbincangan secara tertutup telah bermula dengan badan-badan NGO dan persatuan. Semua input yang dikutip ini akan dijadikan asas di dalam merangka Pelan Tindakan Nasional. Kerajaan cukup yakin dan percaya badan ini akan dapat memberikan sumbangan yang besar ke arah usaha-usaha memelihara, mengukuh dan meningkatkan perpaduan negara. Adalah menjadi harapan saya semua pihak akan memberikan kerjasama dan sokongan ke atas usaha-usaha ini demi kesejahteraan masyarakat dan negara seterusnya.

Yang Berhormat Tuan Mohd. Khalid bin Ahmad?...

Tuan Yang di-Pertua: Ada, ada.

Tan Sri Datuk Seri Panglima Joseph Kurup: Ada, juga merupakan seorang pengerusi Rukun Tetangga di Perlis telah mencadangkan agar peruntukan JPNIN atau Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional dan Jabatan Perpaduan Negeri dinaikkan agar lebih banyak aktiviti-aktiviti yang berfaedah dapat dijalankan.

■2230

Seiring dengan perubahan masa, Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional turut mengalami transformasi untuk memenuhi tuntutan masyarakat agar perpaduan terus terpelihara. Adalah menjadi harapan JPNIN agar program-program perpaduan dekat di hati rakyat dan penyertaan rakyat akan merancakkan lagi usaha ke arah memupuk perpaduan nasional. Maka adalah wajar sejumlah peruntukan kewangan disediakan agar lebih banyak aktiviti berfaedah kepada komuniti dilaksanakan.

Oleh yang demikian Tuan Yang di-Pertua, saya amat bersetuju dengan cadangan Yang Berhormat Senator Tuan Mohd. Khalid itu. Peruntukan yang lebih besar digabungkan dengan cadangan Yang Berhormat agar kerajaan menimbang JPNIN dinaikkan taraf menjadi sebuah kementerian yang sudah pasti akan menjadikan suatu pelaburan baik pihak kerajaan untuk membolehkan JPNIN menjalankan tanggungjawabnya dengan lebih berkesan lagi.

*[Dato’ Dr. Firdaus bin Haji Abdullah **mempengerusikan Mesyuarat**]*

Pulangan atau *the return* pelaburan itu, pulangnya daripada pelaburan ini adalah tidak ternilai kerana ia hanya berkaitan dengan perpaduan dan kesejahteraan rakyat kita. Ini adalah kerana bila ada

perpaduan, pembangunan negara terjamin. Bila ada kemajuan, hasrat dan rancangan kita untuk mengecap status negara maju akan tercapai dengan kesejahteraan rakyat kita terjamin.

Tuan Yang di-Pertua, Gagasan Penyatuan Nasional yang dicadangkan oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri selepas Pilihan Raya Ke-13, memerlukan kita kembali kepada asas. Malahan dengan Titah Seri Paduka Baginda di Parlimen, Yang di-Pertuan Agong bertitah menegaskan dan mengingatkan kita bahawasanya semua pihak perlu sedar akan pentingnya perpaduan dengan kembali kepada landasan sebenar asas pertubuhan negara seperti dihasratkan pemimpin terdahulu.

Bersetuju sangat saya dengan kenyataan Yang Berhormat Senator Tuan Lihan Jok iaitu harapan Bapa-Bapa Malaysia, tokoh-tokoh seperti Tunku Abdul Rahman...

Tuan Mohd. Khalid bin Ahmad: Minta laluan.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Saya rasa— mustahak betul? Hendak bertanya atau menyampuk?

Tuan Mohd. Khalid bin Ahmad: Hendak bertanya.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Ya?

Tuan Mohd. Khalid bin Ahmad: Hendak bertanya dan bercadang.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Saya beri satu minit, 30 saat boleh?

Tuan Mohd. Khalid bin Ahmad: Saya jarang bercakap Tuan Yang di-Pertua.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Sila.

Tan Sri Datuk Seri Panglima Joseph Kurup: Biarlah saya habiskan ayat ini.

Tuan Mohd. Khalid bin Ahmad: Ya.

Tan Sri Datuk Seri Panglima Joseph Kurup: Bersetuju sangat dengan kenyataan Yang Berhormat Senator Tuan Lihan Jok iaitu harapan Bapa-Bapa Malaysia, tokoh-tokoh seperti Tunku Abdul Rahman Putra al-Haj, Tun Tan Cheng Lock dan Tun V.T. Sambanthan, Tun Mohammad Fuad Stephens, Tun Datuk Patinggi Tan Sri Temenggung dan juga Temenggong Datuk Oyong Lawai Jau ialah supaya mewujudkan satu masyarakat Malaysia yang bebas, kerajaan yang berdemokrasi dan sebuah negara yang berdikari dengan perpaduan sebagai dengan izin Tuan Yang di-Pertua, *hanker to our nation progress and growth*.

Tuan Mohd. Khalid bin Ahmad: Tuan Yang di-Pertua, Tan Sri Menteri, saya ingin bertanya kepada Tan Sri ataupun Jabatan Perpaduan Negara, mengapakah jabatan ini tidak adakan hari perpaduan seperti dahulu? Saya difahamkan perpaduan ini adalah mustahak dan baik bagi negara Malaysia. Jadi, saya mohon pertimbangan oleh kementerian supaya jabatan ini mengadakan semula hari perpaduan seperti mana yang diadakan hari-hari lain. Contoh belia, sekarang belia buat peringkat daerah, negeri, baru peringkat nasional. Jadi saya cadangkan kepada...

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Yang Berhormat, saya ingin mengingatkan diri saya dan diri kita semua, masa ini sebenarnya adalah masa Yang Berhormat Menteri menjawab perkara-perkara yang ditimbulkan semasa perbahasan. Akan tetapi Yang Berhormat sekarang menimbulkan cadangan baru. Jadi saya rasa kurang walaupun cadangan itu bagus, tetapi masanya tidak kena. Sepatutnya itu ditimbulkan kecuali itu ditimbulkan semasa perbahasan dan tidak mendapat jawapan. Walau

bagaimanapun kerana telah terlajak Yang Berhormat telah timbulkan perkara itu, kalau Yang Berhormat Menteri bersedia untuk menjawab, saya silakan. Akan tetapi sekali lagi saya ingin mengingatkan diri saya dan diri kita semua bahawa sekarang sudah jam 22:36, kita hanya ada kira-kira satu setengah jam lagi sebelum bermulanya hari esok. Jadi saya mintalah supaya kita bijaksana menggunakan masa yang semakin terbatas ini. Terima kasih.

Tan Sri Datuk Seri Panglima Joseph Kurup: Jawapan saya ringkas sahaja Tuan Yang di-Pertua. Hari perpaduan ini sememangnya ada. Kita mempunyai program minggu perpaduan dan ada lain-lain lagi. Jadi kalau Ahli Yang Berhormat mungkin tidak tahu ini, nanti lain kali boleh menyertai program-program sehinggalah ke akar umbi program yang kita buat ini, perpaduan.

Akhir sekali Tuan Yang di-Pertua, atas nama perpaduan, atas nama penyatuan nasional, maka saya ingin mengakhiri penggulungan saya dengan membaca serangkap perenggan daripada ucapan *the late* Tun Muhammad Ghazali Shafie atau yang dikenali sebagai 'King Ghaz'. Semasa pembentangan Rang Undang-undang Akta Hasutan pada Mac 1971 di Dewan Rakyat. Dengan izin, *"We return to history not to seek refuge in nostalgia, because retracing our steps into the world of yesteryear is a painful experience. We are not masochists. Neither should we look back in anger when we turn the pages of our nations annals and see, in our minds eye, cynical exploitation debauchery, hurt and humiliation."* Mesej yang cukup *powerful* dengan pendapat saya adalah berbunyi seperti ini. *"So let history be our guide and our tutor so that we may never again suffer the pangs, suffer the humiliation of a divided people."*

Terima kasih saya ucapkan kepada semua sekali lagi dan itu sahajalah akhirnya penggulungan saya. Sekian.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Terima kasih Yang Berhormat Tan Sri. Sekarang saya dengan hormatnya mempersilakan Yang Berhormat Dato' Seri Shahidan bin Kassim.

10.39 mlm.

Menteri di Jabatan Perdana Menteri [Dato' Seri Shahidan bin Kassim]: *Bismillahi Rahmani Rahim.* Tuan Yang di-Pertua, bagi pihak Jabatan Perdana Menteri sekali lagi saya mengucapkan ribuan terima kasih kepada Ahli Yang Berhormat yang mengambil bahagian dalam perbahasan Usul Menjunjung Kasih Titah Diraja 2014 yang menyentuh perkara-perkara di bawah tanggungjawab Majlis Keselamatan Negara, Suruhanjaya Pilihan Raya, Jabatan Perkhidmatan Awam, Perumahan Rakyat 1Malaysia (PR1MA), Unit Penyelarasan Pelaksanaan (ICU), Jabatan Audit Negara, ESSCOM, Bahagian Hal Ehwal Penguatkuasa Maritim Malaysia, Agensi Penguatkuasaan Maritim Malaysia, Parlimen Malaysia dan isu-isu am di bawah Jabatan Perdana Menteri. Sesungguhnya Jabatan Perdana Menteri amat menghargai pandangan, teguran, saranan dan cadangan Ahli-ahli Yang Berhormat sekalian.

■2240

Perumahan PR1MA. Yang Berhormat Senator Datuk Chin Su Phin ingin mengetahui perincian mengenai jumlah permohonan rumah PR1MA.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, setakat ini Sistem Pendaftaran Nasional PR1MA telah menerima sebanyak 500,000 permohonan di seluruh negara. Daripada jumlah tersebut, 68% adalah memohon daripada sektor swasta dan 25% pula daripada sektor kerajaan. Manakala selebihnya sebanyak 7% bekerja sendiri. Majoriti pemohon perumahan PR1MA iaitu sebanyak 70% merupakan mereka daripada golongan umur bawah 35 tahun. Bilangan ini dijangka meningkat dari semasa ke semasa apabila lebih banyak Projek Perumahan PR1MA dilancarkan kelak. Untuk mendaftar, pemohon perlulah menepati syarat-syarat yang telah ditetapkan oleh PR1MA. Syarat kelayakan Rumah PR1MA yang dibuka kepada warganegara Malaysia yang berumur 21 tahun ke atas semasa permohonan perlulah mempunyai pendapatan purata bulanan isi rumah individu atau keluarga, suami dan isteri antara RM2,500 sehingga RM7,500. Pemohon dan pasangan juga hendaklah tidak memiliki lebih daripada satu hartanah.

Untuk makluman, semasa pendaftaran dengan PR1MA, pemohon diminta untuk menyatakan kawasan dan jenis rumah pilihan mereka. Pilihan rumah yang ditawarkan PR1MA adalah berdasarkan permintaan dan turut mengambil kira kemampuan pemohon untuk memiliki rumah di sesuatu kawasan. Untuk makluman seterusnya, perumahan PR1MA diperuntukkan melalui proses pengundian terbuka yang diaudit sepenuhnya. Oleh yang demikian, setiap pemohon yang layak akan mempunyai peluang yang sama rata di dalam memiliki rumah PR1MA.

Yang Berhormat Senator Dato' Haji Mohd Salim bin Sharif @ Mohd Sharif ingin mengetahui masalah yang dihadapi oleh PR1MA yang menyebabkan projek PR1MA di Seremban Sentral yang diumumkan sebelum PRU-13 masih belum dilaksanakan.

Untuk makluman, projek PR1MA di Seremban Sentral telah mendapat kelulusan pembangunan dan kerja-kerja pembangunan akan dijalankan dalam tempoh terdekat. Selain daripada itu, Yang Amat Berhormat Perdana Menteri juga akan merasmikan majlis pecah tanah bagi projek PR1MA di Seremban Sentral tidak lama lagi. Setakat ini anggota Perbadanan PR1MA telah meluluskan sebanyak 80,494 unit dalam jangka masa kurang daripada setahun. Projek-projek tersebut merupakan kerjasama dengan pihak kerajaan negeri dan juga pemaju swasta yang merangkumi pelbagai fasa. Kelulusan yang telah diberikan anggota Perbadanan PR1MA adalah kelulusan secara dasar yang menilai lokasi cadangan pembangunan, kemudahan sedia ada serta akan datang, sosial ekonomi setempat, nilai harta tanah, nilai perumahan kawasan setempat dan analisa kemampuan golongan sasaran setempat, dan tempat cadangan pembangunan. Setelah mendapat kelulusan, PR1MA akan melancarkan pembangunan-pembangunan tersebut dalam masa yang terdekat.

Yang Berhormat Senator Dato' Haji Mohd Salim bin Sharif @ Mohd Sharif ingin mengetahui tentang tanah Persekutuan yang dibuat pengambilan balik tanah untuk dibangunkan bagi Projek Perumahan PR1MA.

Untuk makluman Yang Berhormat, PR1MA telah dimandatkan oleh Kerajaan Persekutuan untuk menyediakan sebanyak 500,000 unit rumah di seluruh negara dalam jangka masa lima tahun. Dalam merealisasikan matlamat ini, PR1MA menjalankan kajian kesesuaian pembangunan dengan mengambil kira faktor kesesuaian tapak, lokasi, kos, infrastruktur serta kemudahan sosial.

Sekiranya kawasan tersebut adalah strategik dan memenuhi kriteria yang ditetapkan, PR1MA seterusnya akan menjalinkan kerjasama dengan Kerajaan Persekutuan, kerajaan negeri atau pemaju swasta untuk melaksanakan cadangan pembangunan tersebut. Disebabkan sumber tanah Kerajaan Persekutuan dan kerajaan negeri yang terhad, PR1MA juga membentuk kerjasama dengan pemaju swasta. Kerjasama ini akan membantu PR1MA ke arah mencapai bilangan unit rumah yang disasarkan di seluruh negara. PR1MA mengalu-alukan sekiranya terdapat sebarang cadangan pembangunan atau tanah yang sesuai untuk perumahan PR1MA. Sekiranya ada, ia boleh dimaklumkan kepada PR1MA.

Yang Berhormat Senator Datuk Raja Ropiaah binti Raja Abdullah mencadangkan agar dikaji harga jualan rumah PR1MA memandangkan ramai rakyat tidak mampu untuk membeli rumah PR1MA.

Sebagai makluman, keperluan perumahan golongan berpendapatan rendah yang mempunyai pendapatan bulanan di bawah RM2,500 sebulan ditangani oleh Jabatan Perumahan Negara, Syarikat Perumahan Negara (SPNB) dan kerajaan-kerajaan negeri. Oleh yang demikian, fokus PR1MA lebih tertumpu untuk membantu golongan berpendapatan sederhana atau antara RM2,500 sehingga RM7,500 di kawasan-kawasan bandar dan di pinggiran bandar. Golongan ini didapati mengalami kesempitan untuk memiliki rumah. Harga rumah PR1MA adalah mencecah 20% lebih rendah berbanding dengan pasaran rumah yang mempunyai spesifikasi yang sama di kawasan persekitaran Projek Perumahan PR1MA tersebut.

Pilihan rumah yang ditawarkan adalah berdasarkan permintaan dan mengambil kira kemampuan pemohon untuk memiliki rumah bagi sesuatu kawasan. Spesifikasi dan jenis rumah yang ditawarkan pula mengambil kira *cluster* pendapatan pemohon berdasarkan kemampuan mereka untuk memiliki rumah.

ICU. Yang Berhormat Datuk Raja Ropiaah binti Raja Abdullah ingin mengetahui kesahihan data kemiskinan dalam sistem e-Kasih.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, sistem e-Kasih merupakan bank data kemiskinan nasional yang telah diwujudkan untuk mengintegrasikan data dan maklumat keluarga miskin di bandar dan di luar bandar dengan jenis bantuan yang diterima daripada pelbagai agensi pemberi bantuan. Ia mengandungi data profil dan bantuan peserta yang dinamik melalui proses pengemaskinian yang konsisten dan berkala. Dalam memastikan kesahihan data e-Kasih, proses verifikasi dilaksanakan secara komprehensif. Ia melibatkan kitaran aliran kepada proses penyuntingan data, permohonan di peringkat awal sebelum aktiviti verifikasi di peringkat lapangan yang melibatkan sesi bancian yang terperinci diadakan.

Hasil verifikasi tersebut disemak secara teliti melalui proses dengan izin, *consistency check* bagi memastikan ketepatan data sebelum ia boleh dimasukkan dalam sistem e-Kasih melalui modul proses tangkapan data.

Yang Berhormat Senator Datuk Raja Ropiaah binti Raja Abdullah hadir?... Tidak hadir. Jadi saya akan jawab secara bertulis.

Sebagai akhirnya untuk ICU, sebagai pengiktirafan... [Disampuk] Sorry, maaf. Sudah makan sate jangan marah ya [Ketawa] Proses verifikasi ini dilakukan oleh pembanci yang dilantik oleh Jabatan

Perangkaan Malaysia dan diselias oleh ICU JPM. Bancian dilaksanakan menggunakan Borang Isi Rumah Miskin (BIRM) yang telah disahkan oleh DOS di mana data yang dikutip mempunyai tujuan pemantauan semasa dan adalah berterusan, dengan izin, *real time*. Ini bertujuan bagi menentukan data yang dikumpulkan adalah berkecuali dan sistematik dari segi jenis maklumat.

Dalam memastikan kredibiliti dan ketepatan data e-Kasih sedia ada agar sentiasa terpelihara, proses pemutihan data secara berkala dilaksanakan. Di samping penglibatan secara langsung Jawatankuasa *Focus Group* mengenai pembasmian kemiskinan di peringkat daerah dan negeri. Sesi *engagement* bersama pemimpin-pemimpin setempat juga dilaksanakan. Proses pemutihan data e-Kasih ini telah memperoleh piawaian MS ISO9001 2008 bagi memastikan pelaksanaan yang lebih berkesan. Sebagai pengiktirafan di atas pembangunan dan penggunaan data e-Kasih yang menyeluruh ini, e-Kasih telah memenangi tempat pertama dalam kategori dengan izin, *Advance in Knowledge Management in Government* di bawah *United Nations Public Award* pada tahun 2012.

Jabatan Audit Negara. Yang Berhormat Senator Tuan Saiful Izham bin Ramli ingin mengetahui sama ada Jabatan Audit Negara telah meneliti mengenai perbelanjaan kelengkapan dan logistik keselamatan negara yang telah diberi peruntukan yang tinggi. Yang Berhormat tidak hadir, saya beri jawapan secara bertulis.

Yang Berhormat Senator Dato' Boon Som a/l Inong mencadangkan agar sambutan hari Songkran diisytiharkan sebagai hari kelepasan am. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, kerajaan tidak bercadang untuk menjadikan sambutan hari Songkran sebagai hari kelepasan am Persekutuan dan negeri. Yang Berhormat Menteri Pelancongan telah umumkan kelmarin akan mempertimbangkan pesta Songkran disenaraikan dalam *Calendar of Events and Festival* bagi tahun 2015.

Beberapa Ahli Yang Berhormat telah menyarankan agar gaji Ahli Dewan Negara termasuk Ahli Parlimen dikaji semula. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, kerajaan bersedia menimbang untuk menaikkan elaun bulanan dan kemudahan Ahli-ahli Parlimen pada masa yang sesuai kelak dengan mengambil kira kemampuan kewangan kerajaan dan persetujuan semua Ahli Parlimen. Seperti yang telah dijawab ini berkali-kali bahawa perkara ini telah pun dipertimbangkan di semua peringkat dan pihak pembangkang telah pun bersetuju supaya elaun Ahli-ahli Parlimen ini dikaji semula. Jadi dengan itu, *insya-Allah*, perkara ini akan diberi pertimbangan yang sewajarnya bila sampai masanya nanti...

■2250

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: *[Ketawa]* Bila itu?

Dato' Seri Shahidan bin Kassim: Bila? Terpulang kepada Yang Amat Berhormat Perdana Menteri untuk menentukannya. Pada masa sekarang, Ahli-ahli Yang Berhormat sedia maklum, keadaan masa dan juga negara memerlukan kita beri fokus kepada perkara-perkara penting yang kita hadapi bersama.

Yang Berhormat Senator Datuk Hajah Noriah binti Mahat dan Yang Berhormat Senator Dato' Khairudin Samad mencadangkan agar tempoh satu penggal bagi Ahli Dewan Negara dilanjutkan dari tiga tahun ke lima tahun.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, mengikut Perkara 45(3), Perlembagaan Persekutuan, tempoh jawatan seseorang Ahli Dewan Negara iaitu tiga tahun dan Perkara 45(3A) pula mengehendkan tempoh perkhidmatan seseorang Ahli Dewan Negara kepada dua penggal sahaja iaitu enam tahun. Pandangan Ahli-ahli Yang Berhormat akan diberi perhatian sewajarnya.

Yang Berhormat Senator Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah yang juga sekarang Tuan Yang di-Pertua, mencadangkan pertanyaan lisan- *top ten* hendaklah disusun mengikut kepentingan dan *urgency*.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, kerajaan mengambil maklum terhadap pandangan yang dikemukakan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat. Kerajaan sangat menghormati dan menyerahkan kepada kebijaksanaan Tuan Yang di-Pertua dalam membuat penyusunan *Aturan Urusan Mesyuarat* yang demikian. Secara dasarnya, kerajaan bersikap serius terhadap setiap soalan yang diajukan dan setiap soalan yang dikemukakan harus diberikan penjelasan yang sewajarnya. Ini bermakna semua sekali soalan-soalan Yang Berhormat akan dijawab secara lisan ataupun secara bertulis.

Yang Berhormat Senator Puan Bathmavathi a/p K.Krishnan membangkitkan mengenai isu petak letak kereta di Parlimen tidak mesra OKU dan tidak mengikut piawaian MS 1184.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, kemudahan mengikut piawaian MS 1184 telah diambil kira dalam pelaksanaan Projek Pembangunan Parlimen yang dijangka bermula pada tahun ini. Petak tempat letak kereta sedia ada akan diambil tindakan sewajarnya untuk kemudahan OKU.

Yang Berhormat Senator Dato' Dr. Firdaus mencadangkan agar segala kemudahan yang akan diterima oleh pesara Ahli Parlimen khususnya Dewan Negara *diformalize* seperti penggunaan perpustakaan Parlimen, kemudahan perubatan dan penggunaan Dewan Banquet untuk kegunaan peribadi.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, kemudahan-kemudahan yang disediakan untuk pesara Ahli Parlimen adalah seperti yang diperuntukkan dalam Akta Ahli Parlimen (Saraan) 1980. Antaranya ialah kemudahan kad rawatan untuk hospital-hospital kerajaan. Tatacara penggunaannya telah dicatatkan pada kad tersebut. Persatuan Parlimen adalah kemudahan yang disediakan untuk Ahli Parlimen dan orang awam. Tatacara penggunaannya telah dinyatakan dalam Portal Rasmi Parlimen Malaysia.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat juga, Dewan Banquet Parlimen adalah untuk penggunaan rasmi dan tiada kegunaan atas sebab peribadi yang dibenarkan. Walau bagaimanapun, Yang Berhormat sebagai Tuan Yang di-Pertua yang berada di kerusi tersebut sekarang boleh membincangkan dengan Tuan Yang di-Pertua sebenarnya.

Yang Berhormat Senator Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah juga membangkitkan berkenaan penggunaan bahasa Inggeris di tablet Ahli-ahli Parlimen dan mencadangkan ditukarkan kepada Bahasa Melayu.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, penggunaan Bahasa Melayu pada sistem *e-attendance* Ahli Parlimen- telah pun ditukarkan kepada Bahasa Melayu...

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Terima kasih.

Dato' Seri Shahidan bin Kassim: ...Jadi Ahli-ahli akan melihat perubahan serta Ahli-ahli Yang Berhormat log masuk ke dalam sistem tersebut.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Terima kasih, terima kasih.

Dato' Seri Shahidan bin Kassim: Sama-sama.

Yang Berhormat Senator Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah juga turut bertanya sama ada Ahli Parlimen masih layak mendapat tambang separuh harga atau diskaun terhadap kemudahan tambang pengangkutan udara.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, perkara tersebut adalah merupakan promosi di antara syarikat-syarikat penerbangan dengan pelanggannya. Rancangan tersebut akan dimajukan kepada syarikat-syarikat penerbangan berkenaan. Saya akan majukan kepada syarikat-syarikat penerbangan yang berkenaan.

Yang Berhormat Senator Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah juga kena sebut semua ini sebab Yang Berhormat mempengerusikan Mesyuarat. Yang Berhormat juga mencadangkan agar mural-mural di sekeliling Dewan yang sedang dibaikpulih hendaklah menggambarkan budaya rakyat Malaysia.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, cadangan tersebut akan diberi perhatian yang serius oleh pihak pentadbir Parlimen. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat semua supaya kita maklum tentang perubahan yang berlaku di Parlimen iaitu pembaikan Parlimen sekarang ini adalah mengikut fasa seperti berikut.

Fasa 1 menjadikan Dewan Serbaguna sebagai Dewan Rakyat dan juga dewan sementara dan Dewan Negara, siap dan sedang digunakan. Kosnya adalah RM31 juta. Fasa 2 membaiki bumbung *pinnacle* dan fasad blok menara berjumlah RM17 juta sudah disiapkan. Fasa 2B memperbaiki Dewan Rakyat dan Dewan Negara lama sedang dalam runding harga berjumlah RM200 juta. Fasa 3A membina loji mekanikal dan elektrik berjumlah RM38 juta akan ditender dalam bulan Mei. Fasa 3B blok Ahli Parlimen dan pentadbiran akan ditender pada Disember 2014 dengan harga RM315 juta.

Yang Berhormat Dato' Khairudin Samad mencadangkan gaji Bentara dan pegawai-pegawai *closed service* di Parlimen dinaikkan sebagai menghargai perkhidmatan yang disumbangkan oleh mereka. Untuk makluman Yang Berhormat, gaji pegawai dan kakitangan awam adalah ditentukan oleh Jabatan Perkhidmatan Awam mengikut skim perkhidmatan masing-masing tanpa mengira sama ada mereka merupakan pegawai-pegawai *closed service* ataupun dari perkhidmatan guna sama. Saya tahu jawapan tersebut Yang Berhormat tidak berpuas hati tetapi oleh kerana Yang Berhormat tidak bangun, saya anggap Yang Berhormat berpuas hati [*Ketawa*]

Yang Berhormat Datuk Seri Syed Ibrahim bin Kader mencadangkan agar Yang Amat Berhormat Perdana Menteri memberi perhatian kepada usul 18 perkara berkaitan pembangunan masyarakat India Muslim yang telah diberikan pada tahun lalu.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, kerajaan tidak pernah mengabaikan mana-mana kaum tidak kira sama ada kaum majoriti mahupun minoriti. Ini kerana setiap kaum akan diberi keutamaan dan akan dilaksanakan sekiranya kemampuan kerajaan mengizinkan.

Yang Berhormat Dr. Syed Husin Ali..., tidak ada, tetapi oleh kerana soalan ini penting berhubung dengan MH370 yang menyatakan Perdana Menteri Australia membuat kenyataan-kenyataan dan menjawab soalan-soalan berkaitan pencarian pesawat MH370 apabila pusat maklumat dan pencarian berpindah dari Kuala Lumpur ke Perth. Yang Berhormat ingin mengetahui mengapakah Yang Amat Berhormat Perdana Menteri tidak menjawab soalan selepas dua kali membuat kenyataan kepada media serta tidak melaporkan perkembangannya dalam Parlimen.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, pada ketika ini tumpuan diberikan oleh kerajaan adalah dalam memastikan pesawat MH370 dijumpai terlebih dahulu. Pengumuman-pengumuman yang dibuat oleh kerajaan dari semasa ke semasa oleh Yang Berhormat pemangku Menteri Pengangkutan adalah berkaitan.

Yang Berhormat Dr. Syed Husin Ali juga telah menimbulkan perkara di bawah bidang kuasa SPR. Yang Berhormat tidak hadir, boleh tidak saya jawab secara bertulis Tuan Yang di-Pertua?...

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Sila.

Dato' Seri Shahidan bin Kassim: ...Akan tetapi ada sedikit tentang proses persempadanan yang menjadi pertanyaan bagi semua pihak.

Seperti yang saya sebutkan dalam jawapan bertulis bahawa proses persiapan awal di peringkat SPR, pertama sekali, pelantikan dua orang pegawai dari Jabatan Perangkaan Malaysia dan Jabatan Ukur dan Pemetaan Malaysia secara rasmi untuk membantu SPR sepanjang pelaksanaan urusan kajian semula persempadanan. Kemudian SPR akan memaklumkan kepada Yang di-Pertua Dewan Rakyat dan Perdana Menteri selaku Ketua Kerajaan. Selepas itu akan menyiarkan dalam warta sekurang-kurangnya melalui sebuah akhbar. Maka, masa tersebut bermulalah kajian persempadanan semula.

Pameran akan dibuat selama sebulan dan pihak SPR akan menerima representasi bantahan atau cadangan daripada kerajaan negeri, pihak berkuasa tempatan ataupun kumpulan pengundi berdaftar sekurang-kurangnya satu orang dalam bahagian pilihan raya berkenaan. Setelah SPR meneliti semua sekali representasi selepas siasatan tempatan, SPR akan membuat pindaan kepada syor-syor tersebut. Pindaan syor dipamerkan sekali lagi selama satu bulan dan proses representasi dan siasatan tempatan untuk kali kedua. Berdasarkan hasil selepas representasi kali kedua, SPR akan menyediakan laporan akhir kajian persempadanan.

■2300

Laporan akhir akan diserahkan kepada Menteri dan tarikh penyerahan diwartakan berakhir tempoh dua tahun kajian semula persempadanan. Yang Amat Berhormat Perdana Menteri akan membentangkan Laporan Dewan Rakyat selaras dengan seksyen 8, Jadual Ketiga belas, Perlembagaan Persekutuan. Perlu dipersetujui sekurang-kurangnya separuh jumlah undi Ahli Dewan Rakyat, majoriti mudah. Jika Laporan Persempadanan Semula tidak diluluskan oleh Dewan Rakyat akan diserahkan balik kepada SPR untuk dibuat pindaan seperti cadangan di Dewan Rakyat. Jika laporan diluluskan oleh Dewan Rakyat perintah persempadanan akan dipersembahkan oleh Yang di-Pertuan Agong untuk ditandatangani bagi tujuan pewartaan.

JPA. Yang Berhormat Senator Tuan Chong Sin Woon tidak hadir, jadi saya akan jawab secara bertulis. Yang Berhormat Tuan Chandra Mohan juga tidak hadir?...

Tuan Chandra Mohan a/l S. Thambirajah: Ada, ada.

Dato' Seri Shahidan bin Kassim: Ada? *Oh, sorry.*

Seterusnya saranan Yang Berhormat Senator Tuan Chandra Mohan agar kerajaan serius dalam memupuk budaya kebertanggungjawaban (*accountability*) dalam tadbir urus.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, budaya *accountability* dan integriti merupakan landasan penting dalam meningkatkan keyakinan rakyat terhadap tahap keupayaan perkhidmatan awam. Dalam hubungan ini bagi memantapkan budaya *accountability* dan integriti, kerajaan telah menubuhkan Unit Integriti di agensi-agensi awam. Unit ini bertujuan untuk membendung salah laku serta pelanggaran tata kelakuan dan etika organisasi di kalangan penjawat awam. Pegawai juga perlu mematuhi peraturan-peraturan sedia ada khususnya Perintah Am dan Arahan Perbendaharaan. Di samping itu pegawai lantikan baharu ke dalam sektor awam akan diberi pendedahan mengenai kepentingan pengurusan integriti dan keselamatan serta rasuah bagi tujuan memupuk budaya integriti di kalangan mereka.

Yang Berhormat Senator Datuk Dr. Lucas memohon agar dikaji semula kadar Elaun Perumahan Wilayah bagi para guru dari Sabah dan Sarawak.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Elaun Perumahan Wilayah (EPW) adalah diberi kepada semua pegawai perkhidmatan awam yang bertukar wilayah sebagai bantuan perumahan dan bukannya berdasarkan ran and lieu. Penetapan kadar EPW adalah berdasarkan 90% daripada kadar sewa pasaran mengikut lokasi yang diperakukan oleh Jabatan Penilaian dan Perkhidmatan Harta, Kementerian Kewangan. Penentuan kelayakan kadar adalah berpandukan kepada bandar atau kawasan di mana letaknya pejabat pegawai. Secara amnya kadar sewa di Malaysia Timur, Sabah dan Sarawak ada lebih tinggi berbanding dengan kadar sewa di Malaysia Barat. Dengan itu wujud kadar EPW yang berbeza di antara bandar-bandar di Malaysia Barat dengan bandar-bandar di Malaysia Timur.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, semakan terakhir EPW telah dilaksanakan pada tahun 2002. Dalam hal ini sememangnya ada kewajaran untuk menelitinya kerana kadar inflasi dan kos sara hidup untuk tahun 2002 adalah berbeza dengan inflasi dan kos sara hidup sekarang. Mengambil kira bahawa semakan gaji telah dibuat dan yang terkini adalah pada tahun 2013 maka pemberian EPW akan dikaji secara keseluruhan dan pertimbangannya adalah tertakluk kepada kemampuan kewangan kerajaan.

Mengenai pandangan Yang Berhormat Senator Datuk Haji Abdul Rahman Bakar bahawa gaji pegawai kerajaan tidak naik walaupun setelah 10 tahun berkhidmat.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, gaji pegawai perkhidmatan awam telah dikaji dan diberi kenaikan sebanyak 7% hingga 13% berkuat kuasa mulai 1 Januari 2012, melalui Pekeliling Perkhidmatan Bil.1, Tahun 2012- pada dasarnya kajian semakan gaji atau kenaikan gaji dalam perkhidmatan awam bagi tempoh setiap lima tahun sekali di mana kajian terakhir ialah pada tahun 2007 dan yang terkini adalah pada tahun 2012. Yang Berhormat berpuas hati, terima kasih.

Di samping itu berhubung dengan saranan supaya kenaikan gaji dan pangkat bagi Skim Perkhidmatan Tadbir dan Diplomatik diselaraskan dengan Skim Perkhidmatan termasuk kaedah kenaikan pangkat secara *time based*. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, dalam perkhidmatan kumpulan pengurusan dan profesional dan kenaikan pangkat secara *time based* dilaksanakan bagi perkhidmatan perguruan dengan mengambil kira jumlah pegawai berbanding dengan bilangan perjawatan kenaikan pangkat yang terhad serta kesesuaian dari segi bentuk tugas. Bagi perkhidmatan PTD pegawai berpeluang untuk dinaikkan pangkat melalui proses kenaikan pangkat berdasarkan kepada kekosongan jawatan. Walau bagaimanapun, cadangan Yang Berhormat akan diberi perhatian yang sewajarnya.

Seterusnya berhubung dengan cadangan Yang Berhormat Senator Tuan Syed Shahir saya akan jawab dengan secara bertulis. Yang Berhormat Tuan Chiew Lian Keng agar Yang Berhormat Ketua Setiausaha Negara memantau serta mengambil langkah yang progresif dalam menilai kelemahan dan kecuaiannya dilaporkan dalam Ketua Audit Negara. Yang Berhormat Senator? Ya, terima kasih.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, berhubung dengan berhubung Laporan Ketua Audit Negara Tahun 2013, Siri 1 sehingga 22 April 2014 sebanyak 14 jawatankuasa siasatan yang telah ditubuhkan mengemukakan laporan siasatan meliputi 45 teguran. Berdasarkan hasil siasatan yang telah dijalankan, lapan teguran telah disyorkan untuk diambil tindakan tatatertib manakala 37 teguran telah didapati tiada asas yang kukuh untuk diambil tindakan tatatertib, memandangkan ia melibatkan salah laku. Akan tetapi teguran tersebut melibatkan penambahbaikan prosedur dan peraturan semasa. Manakala baki sepuluh teguran masih dalam proses siasatan oleh tiga jawatankuasa siasatan.

Sementara itu bagi Laporan Audit Negara Tahun 2012, sehingga 22 April 2014 sebanyak 92 kes telah selesai diambil tindakan manakala baki 29 kes masih dalam peringkat siasatan kementerian, negeri, SPRM dan PDRM. Bagi kes salah laku dan kecuaiannya lain yang melibatkan urusan tatatertib seramai 152 pegawai telah dimulakan prosiding tatatertib dan juga surcaj. Daripada jumlah tersebut 76 pegawai telah diputuskan hukuman oleh Lembaga Tatatertib berkenaan di mana 66 pegawai didapati bersalah dan sepuluh pegawai didapati tidak bersalah. Baki 76 pegawai lagi sedang dalam prosiding tatatertib dan surcaj. Di samping itu beberapa inisiatif dilaksanakan bagi tujuan penambahbaikan seperti mengemas kini standard *operating procedure*, memperkemas kawalan kedalaman, pelaksanaan *blue ocean* antara agensi dan memperkasakan peranan Unit Audit Dalam.

Mengenai saranan Yang Berhormat Senator Dato' Dr. Firdaus Haji Abdullah agar kadar pencen Ahli Parlimen dikaji supaya mereka tidak tergolong dalam kalangan rakyat miskin setelah bersara. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, pengiraan pencen bagi anggota pentadbiran dan ahli Dewan bergantung kepada tempoh perkhidmatan semasa menyandang jawatan tersebut selain daripada jumlah gaji yang diterima. Seseorang akan menerima pencen maksimum iaitu 3/5 daripada jumlah gaji jika berkhidmat tidak kurang daripada 87 bulan seperti dinyatakan dalam Akta Ahli Parlimen Saraan 1980, [Akta 237]. Mulai 1 Januari 2013, kerajaan telah melaksanakan penyelarasan pencen atas kadar 2% setiap tahun kepada pesara yang menerima pencen. Sehubungan dengan itu kerajaan sedang

mengkaji supaya penyelarasan tersebut dipanjangkan kepada Ahli-ahli Parlimen. Di samping itu, sekiranya elaun Ahli Parlimen dinaikkan dengan sendirinya pencen dan ganjaran ahli yang berhenti juga akan dinaikkan.

Berkaitan dengan pandangan Yang Berhormat Senator Dato' Khairudin supaya penjawat awam berstatus kontrak diserap ke status tetap dan disemak semula gaji mereka bagi membolehkan mereka mempunyai aset sendiri.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, pelantikan secara *contract of service*, dengan izin dibuat atas keperluan tertentu bagi melaksanakan satu tugas atau projek bagi tempoh yang terhad atau bentuk tugas yang hendak dilaksanakan lebih sesuai dilaksanakan oleh pegawai kontrak. Memandangkan pelaksanaan kontrak adalah bagi tujuan dan tempoh tertentu kerajaan tidak meletakkan komitmen pegawai akan dilantik atau diserap ke jawatan tetap. Dari segi pembayaran gaji pula dalam tempoh kontrak pegawai dibayar gaji dan imbuhan tetap seperti mana yang diterima oleh pegawai tetap.

MKN. Yang Berhormat Senator Datuk Yahaya bin Mat Ghani @ Abbas. Ini orang panggil- dia hendak "Abbas" tetapi dalam kad pengenalan ialah Yahaya Mat Ghani- mencadangkan supaya pertahanan menyeluruh (HANRUH) diperuntukkan dan dikaji.

■2310

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, konsep Pertahanan Menyeluruh (HANRUH) merupakan salah satu daripada prinsip-prinsip asas pertahanan negara sebagaimana yang terdapat dalam dokumen Dasar Pertahanan Negara. Konsep ini meletakkan objektif utama iaitu membentuk penglibatan pelbagai sektor dan seluruh lapisan rakyat Malaysia untuk mempertahankan Malaysia secara sistematik dan tersusun. Pada asasnya pelaksanaan beberapa aspek di dalam konsep HANRUH telah dan sedang dilaksanakan di dalam pengurusan keselamatan negara.

Namun ia perlu diselaraskan dan diperkukuhkan lagi secara bersepadu. Konsep ini akan sentiasa diaplikasikan sekiranya berlaku sebarang insiden yang melibatkan keselamatan negara seperti pengendalian Ops Pyramid pada tahun 2011 dan tahun 2013 di mana agensi-agensi kerajaan, agensi separa kerajaan, syarikat-syarikat swasta dan sukarelawan telah digembelengkan sepenuhnya. Konsep HANRUH ini akan sentiasa ditambah baik dan dinilai oleh kerajaan dari semasa ke semasa mengikut keperluan.

APMM, *second last*. Yang Berhormat Mejar Jeneral (B) Dato' Seri Jamil Khir sedang menunggu dengan sabarnya. Yang Berhormat Senator Datuk Chin Su Phin?... [Disampuk] Saya jawab secara bertulis. Yang Berhormat Tuan Syed Shahir bin Syed Mohamud, saya jawab secara bertulis. Yang Berhormat Tuan Saiful Izham bin Ramli, saya jawab secara bertulis. Dengan itu, saya ingin memaklumkan bahawa berhubung dengan APMM, semasa pencerobohan yang berlaku di Tanduo kerajaan telah memperuntukkan bajet darurat sebanyak RM200 juta untuk meningkatkan keupayaan pasukan keselamatan.

Peruntukan ini diberi sebelum penubuhan ESSCOM iaitu tentera diberi sebanyak RM89.45 juta, Kementerian Dalam Negeri sebanyak RM49.99 juta, Polis Diraja Malaysia sebanyak RM30.13 juta,

Majlis Keselamatan Negara sebanyak RM21 juta, APMM seperti Yang Berhormat tanya soalan tadi hanya diperuntukkan sebanyak RM6.45 juta. Jadi, perkataan bahawa APMM telah diperuntukkan dengan peruntukan yang besar, jadi daripada RM200 juta APMM hanya diperuntukkan sebanyak RM6.45 juta. ESSCOM sendiri yang sering dibincangkan dengan secara terbuka hanya diperuntukkan sebanyak RM2.94 juta.

Akhir sekali ESSCOM. Yang Berhormat Datuk Chin Su Phin? Tdak ada. Yang Berhormat Senator Dato' Haji Mohd Salim bin Sharif @ Mohd Sharif dan Yang Berhormat Senator Datuk Haji Saat bin Haji Abu. Begitulah keadaannya ya. Yang Berhormat Senator Datuk Kadzim Haji M. Yahya....

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Ada.

Dato' Seri Shahidan bin Kassim: ...Dan juga Yang Berhormat Senator Datuk Haji Saat bin Haji Abu menyatakan bahawa ESSCOM patut diberikan penambahan aset dan kelengkapan. Terima kasih banyak-banyak di atas cadangan tersebut.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, ESSCOM sebagai sebuah agensi penyelaras tidak dibekalkan dengan sebarang aset. Walau bagaimanapun ESSCOM telah dipertanggungjawabkan untuk menyelaras penggunaan dan pengoperasian kesemua aset agensi penguat kuasa keselamatan dan pertahanan iaitu Polis Diraja Malaysia, APMM, Angkatan Tentera Malaysia yang beroperasi dalam kawasan ESSZONE. Pada asalnya walaupun terdapat beberapa kekangan, ESSCOM telah berjaya dalam menyelaraskan pengoperasian kesemua agensi keselamatan untuk mengelakkan sebarang pertindihan tugas. Untuk memastikan keadaan keselamatan khususnya di Pantai Timur Sabah sentiasa berada dalam keadaan yang baik, kerjasama strategik di antara semua agensi keselamatan, penguatkuasaan dan pertahanan adalah dipereratkan.

Yang Berhormat Senator Dato' Haji Abdul Rahman bin Bakar, Yang Berhormat Senator Datuk Chin Su Phin, Yang Berhormat Senator Datuk Jamilah @ Halimah binti Sulaiman dan Yang Berhormat Senator Datuk Haji Yunus bin Haji Kurus mencadangkan supaya struktur perjawatan di ESSCOM dirombak dan dikaji semula.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, di bawah Peraturan-peraturan Pemeliharaan Keselamatan Awam 2013, Yang Amat Berhormat Perdana Menteri adalah pengerusi kepada Jawatankuasa Pemantauan yang bertanggungjawab untuk menilai keberkesanan ESSCOM dalam menjalankan tugas dan tanggungjawab.

Usaha-usaha dipertingkatkan terutamanya penyelarasan di antara agensi-agensi penguat kuasa supaya tidak bertindih dan dapat menjimatkan masa serta lebih fokus kepada isu-isu keselamatan. Walau bagaimanapun kajian akan dilakukan dari semasa ke semasa untuk melihat keberkesanan ESSCOM dalam melaksanakan tanggungjawab masing-masing.

Tuan Yang di-Pertua...

Dato' Haji Abdul Rahman bin Bakar: Dato', tanya sedikit.

Dato' Seri Shahidan bin Kassim: Ya, boleh. Sedikit sahaja ya.

Dato' Haji Abdul Rahman bin Bakar: Betulkah Pengarah ESSCOM akan diambil alih oleh polis atau tentera.

Dato' Seri Shahidan bin Kassim: Soalan yang ditujukan ini adalah mengikut pandangan-pandangan semua pihak. Saya ingin memaklumkan bahawa Ketua Pengarah ESSCOM sekarang dia masih memegang jawatan yang berkenaan dan dia mengkoordinasi polis, tentera dan APMM. Kita sedia maklum bahawa agensi penguat kuasa ini kalau sekiranya tidak diselaraskan ia akan berlaku pertindihan seperti yang berlaku di darat sekarang ini di mana *road block* kadang-kadang dibuat di antara satu agensi ke satu agensi. Satu agensi membuat *road block*, kemudian agensi yang lain membuat *road block* yang kedua di kawasan yang berdekatan. Akan tetapi di dalam ESSCOM ini oleh kerana kawasan pantai yang begitu panjang, jadi semua agensi ini difokuskan tanggungjawab masing-masing untuk tujuan rondaan dan juga untuk tujuan menjaga keselamatan di pulau-pulau peranginan.

Sekarang ini kita ada 11 pulau peranginan di sana tetapi yang satu itu dia bukan pulau. Dia terumbu batu karang yang dibina pusat peranginan iaitu di Singamata. Sekarang kita ada 11 dan yang terakhir ini adalah Singamata yang kita letakkan pasukan keselamatan. Jadi, semua pulau peranginan di Sabah sekarang ini ada pasukan keselamatan yang diletakkan di sana secara tetap dan rondaan dibuat terus oleh agensi-agensi yang diselaraskan oleh Ketua Pengarah ESSCOM. Yang Berhormat bertanya sama ada ia akan diambil alih oleh polis, tentera secara penggiliran atau tidak. Jawapannya ialah ianya akan diputuskan oleh Majlis Keselamatan Negara yang bermesyuarat dari semasa ke semasa.

Majlis Keselamatan Negara akan bermesyuarat pada minggu depan dan akan melihat perkara-perkara yang ada hubung kait dengannya. Walau bagaimanapun, kita tahu bahawa kepentingan penyelarasan adalah penting dalam kawasan ESSZONE yang diselaraskan oleh ESSCOM supaya agensi penguat kuasa ini tidak bertindih dari segi usaha-usaha mereka.

Oleh sebab jawapan terhadap saya tadi ialah kepada beberapa orang Senator yang tidak hadir, jawapannya telah pun dimasukkan dalam jawapan bertulis, bagaimana yang harus kita buat berhubung dengan perkara yang berlaku. Akan tetapi Yang Berhormat kena ingat bahawa sejak ESSCOM ditubuhkan, yang mana ESSCOM diberi mandat utamanya ialah untuk mengelakkan negara ini daripada dicerobohi. Itu adalah kejayaan kita yang besar dan kes-kes jenayah ini terutama jenayah rentas sempadan ini, dia berlaku dua kali.

Penculikan pada tahun lepas dan juga pada tahun ini tetapi saya ingin memaklumkan kepada Yang Berhormat kita, harus berhati-hati bila kita membuat cadangan kerana telah berlaku satu kes kita membuat rombakan, berlaku satu lagi kes kita buat rombakan. Jadi, perkara ini juga akan diberi perhatian. Semua saranan yang telah dicadangkan oleh pelbagai pihak akan diberi perhatian.

Saya rasa itu sahaja perkara-perkara yang dibangkitkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat mengenai tanggungjawab Jabatan Perdana Menteri yang sempat saya jawab dan mana-mana perkara yang tidak sempat dijawab, saya akan menjawabnya secara bertulis dan akan diambil perhatian yang serius oleh Jabatan Perdana Menteri.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Saya hendak bertanya satu soalan Yang Berhormat. Adakah jawapan bertulis itu akan dihantar kepada penyoal berkenaan sahaja ataupun kepada semua Ahli Dewan.

Dato' Seri Shahidan bin Kassim: Akan dihantar kepada penyoal yang berkenaan Yang Berhormat, sebab itu cara yang kita buat tetapi dalam Penyata Rasmi Parlimen ini benda ini akan dimasukkan, yang saya akan sebut bahawa ianya akan diberi jawapan bertulis.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Akan tetapi jawapan bertulis Yang Berhormat itu akan diedarkan kepada setiap Ahli lah?

Dato' Seri Shahidan bin Kassim: Di sini verbatim ini Yang Berhormat, dia akan masuk semua percakapan saya tetapi jawapan bertulis saya akan pergi kepada Ahli Yang Berhormat yang bertanya.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Jadi, akan ada dalam *Hansard* maksudnya?

Dato' Seri Shahidan bin Kassim: Dia akan ada dalam *Hansard* ini cuma cakapan sahaja. Yang bertulisnya ada kepada Ahli Yang Berhormat yang bertanyakan soalan. Itu sebab kadang-kadang ada perkara yang penting yang saya sebutkan di sini yang seharusnya dijawab bersama tetapi oleh kerana kekangan masa Yang Berhormat, jadi saya pohon...

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Saya faham tetapi saya rasa, tak tahulah ini pandangan saya. Kalau sekiranya jawapan yang hendak diberikan kepada penanya-penanya yang tidak hadir itu juga dipanjangkan kepada yang lain-lain untuk makluman kita bersama. Ini saya rasa adalah perkara yang berlaku dalam Dewan ini yang perlu diketahui oleh semua Ahli.

■2320

Dato' Seri Shahidan bin Kassim: Saya bersetuju dengan Yang Berhormat dan saya minta Setiausaha Dewan untuk *pass note* kepada saya sekarang untuk membolehkan saya memberi jawapan kepada Tuan Yang di-Pertua... [*Lampiran - Teks Ucapan menggulung yang tidak dapat dijawab di dalam Dewan*] Walau bagaimanapun Yang Berhormat, semua sekali pandangan dan juga perhatian Yang Berhormat itu akan diambil tindakan kecuali kalau Yang Berhormat hendak saya ulang balik yang terakhir pasal ESSCOM. Itu yang boleh saya buat atau pun saya jawab secara...

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Tidak payah. Cuma yang saya minta supaya apa yang akan dihantar kepada penanya yang tidak hadir itu dihantar kepada yang lain. Itu sahaja Yang Berhormat apa yang saya cadangkan.

Dato' Seri Shahidan bin Kassim: Ini dalam bentuk daya usaha sendiri saya akan pastikan benda ini sampai kepada Ahli-ahli Yang Berhormat semua. Terima kasih.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Okey terima kasih Yang Berhormat. Terima kasih Yang Berhormat Menteri.

Ahli-ahli Yang Berhormat sekalian, sekarang masa kira-kira 39 minit lagi sebelum hari Selasa berganti menjadi hari Rabu. Di hadapan saya ada tiga orang Menteri yang akan memberi jawapan iaitu Yang Berhormat Mejar Jeneral (B) Dato' Seri Jamil Khir, Yang Berhormat Datuk Joseph Entulu anak Belaun, dan Yang Berhormat Dato' Razali bin Ibrahim. Saya mengharapkan supaya ketiga-tiga orang Yang Berhormat Menteri dapat bekerjasama supaya mesyuarat ini dapat kita selesaikan sebelum pukul 11.59 malam. Terima kasih.

Dengan itu saya dengan hormat mempersilakan Yang Berhormat Mejar Jeneral (B) Dato' Seri Jamil Khir.

11.22 mlm.

Menteri di Jabatan Perdana Menteri [Mejar Jeneral (B) Dato' Seri Jamil Khir bin Baharum]: *Assalamualaikum warahmatullahi wabarakatuh*, dan salam sejahtera.

Tuan Yang di-Pertua, terlebih dahulu saya mengucapkan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat Senator yang telah membangkitkan isu-isu yang berkaitan dengan hal ehwal Islam semasa perbahasan Titah Diraja. Saya telah meneliti semua isu yang dibangkitkan. Sesungguhnya Jabatan Perdana Menteri menghargai pandangan dan juga cadangan, saranan Ahli-ahli Yang Berhormat.

Tuan Yang di-Pertua, sebelum saya pergi kepada soalan yang pertama berkaitan yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Datuk Seri Mohd Ali Rustam. Jawapan saya dan usul-usul yang telah pun dibangkitkan ini agak begitu tebal untuk memberikan laluan kepada tempoh yang dibahagikan dalam tempoh lebih kurang saya boleh katakan bahawa 40 minit atau pun 38 ini saya mohon izin untuk supaya di mana yang boleh kita bagi bertulis saya mohon izin bertulis. Akan tetapi bagi yang perlu kepada perbahasan dan perbincangan pemakluman saya berharap bahawa kita dapat membicarakan dengan baik.

Pertamanya Tuan Yang di-Pertua...

*[Tuan Yang di-Pertua **mempengerusikan Mesyuarat**]*

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat, izinkan saya bercakap sedikitlah. Nampaknya betul sebagaimana yang tadi tetapi jangan lupa Yang Berhormat- kepada semua Ahli Yang Berhormat, Menteri yang ada ini hebat hari ini dan mungkin agaknya satu sejarah bagi Dewan Negara kerana itu saya minta memang besar kemungkinan kita akan lebih pada jam 12 malam tidak mengapa Yang Berhormat.

Ada peraturan kita boleh benarkan tetapi cuba Yang Berhormat pandai-pandailah tetapi kalau lebih pukul 12 pun tidak mengapa. Jangan kita terburu-buru. Ini menunjukkan bahawa semua hendak bekerja. Pihak Yang Berhormat pun bekerja, semua bekerja. Masa tidak mengapa. So, oleh itu sekarang saya mencadangkan kalau boleh satu usul dikemukakan.

USUL**MERENTIKAN KUAT KUASA PERATURAN-PERATURAN
MESYUARAT DI BAWAH P.M. 82(2)****11.23 mlm.**

Menteri di Jabatan Perdana Menteri [Dato' Seri Shahidan bin Kassim]: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan;

“Bahawa menurut Peraturan Mesyuarat 82(2) dan dengan persetujuan Tuan Yang di-Pertua, saya mengemukakan usul untuk merentikan kuat kuasa Peraturan Mesyuarat 11(1) dan tanpa mengirakan usul yang telah dikemukakan terdahulu dari ini, Mesyuarat pada hari ini tidak akan ditangguhkan sehingga selepas diputuskan Usul Menjunjung Kasih atas Titah Ucapan Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong dan selepas itu Majlis Mesyuarat akan ditangguhkan sehingga jam 10 pagi, hari Rabu 30 April 2014.”

Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri [Dato' Razali bin Ibrahim]: Saya mohon menyokong.

Tuan Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, sekarang saya kemukakan masalah kepada Majlis bagi diputus dan disetujukan.

[Usul dikemuka bagi diputuskan; dan disetujukan]

Tuan Yang di-Pertua: Okey, sekarang saya silakan Yang Berhormat untuk berucap. Jangan risau kan, pandai-pandailah Yang Berhormat menggunakan masa. Silakan Yang Berhormat.

Mejar Jeneral (B) Dato' Seri Jamil Khir bin Baharum: Tuan Yang di-Pertua, terima kasih atas usul untuk dilanjutkan tempoh dan saya mendengar tadi usul disetujukan dengan nada yang penuh keikhlasan. Jadi Tuan Yang di-Pertua memang saya berhasrat sebab jawapan ini tebal.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat, saya hendak nyatakan, saya minta setiausaha catatkan semua yang ada pada Dewan ketika ini supaya menunjukkan mereka ini betul-betul hendak bekerja. Yang Berhormat pun sama-samalah bersemangat. Teruskan Yang Berhormat.

Mejar Jeneral (B) Dato' Seri Jamil Khir bin Baharum: Tuan Yang di-Pertua, memang mengikut jawapan yang tebal ini saya akan berhujah untuk dua hari Tuan Yang di-Pertua Selasa dan Rabu.

Tuan Yang di-Pertua: Tidak payahlah Yang Berhormat, dalam malam ini.

Mejar Jeneral (B) Dato' Seri Jamil Khir bin Baharum: Tuan Yang di-Pertua, pertamanya saya ingin memberikan penjelasan berkaitan isu penyebaran Syiah di negara ini yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Datuk Seri Haji Muhammad Ali bin Muhammad Rustam. Yang Berhormat minta

supaya pihak berkuasa tidak memandang remeh terhadap ancaman ini dan apakah langkah-langkah untuk membendungnya.

Sesungguhnya kerajaan memandang serius apa sahaja ancaman yang boleh menjejaskan akidah umat Islam dan memecahbelahkan perpaduan masyarakat dalam negara ini. Justeru, apa sahaja ajaran yang didapati menyeleweng daripada akidah Ahli Sunnah Waljamaah disekat agar tidak menular dalam masyarakat. Bagi membendung penyebaran ajaran Syiah ini, Jabatan Kemajuan Islam Malaysia (JAKIM) dengan kerjasama pihak berkuasa agama negeri iaitu Jabatan-jabatan Agama Islam Negeri (JAIN) serta agensi-agensi yang terbabit berterusan menjalankan pelbagai langkah bersepadu dalam menanganinya. Antara langkah-langkah yang diambil adalah seperti berikut:

- (i) menyebarkan penjelasan berkenaan ajaran Syiah kepada masyarakat melalui pelbagai medium iaitu media cetak, elektronik, media baru dan juga program-program bersemuka seperti ceramah, forum dan sebagainya. Kandungan penjelasan tersebut termasuklah fatwa terhadap ajaran ini yang telah diputuskan oleh Muzakarah Jawatankuasa Fatwa Kebangsaan Bagi Hal Ehwal Agama Islam Malaysia;
- (ii) melaksanakan program pemantauan dan pengawalan bahan-bahan media cetak, media elektronik dan media baru berkaitan fahaman Syiah melalui kerjasama pintar antara agensi penguat kuasa seperti pihak berkuasa agama negeri, Kementerian Dalam Negeri, Kementerian Komunikasi dan Multimedia Malaysia, Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia;
- (iii) meningkatkan kerjasama strategik antara agensi agama dengan kementerian-kementerian yang berkaitan dalam menangani fahaman Syiah daripada berleluasa; dan
- (iv) melaksanakan penguatkuasaan undang-undang melalui pihak berkuasa agama negeri.

Ahli Yang Berhormat juga ingin penjelasan mengenai penilaian kerajaan terhadap ancaman penyebaran fahaman Syiah di negara ini. Berdasarkan tindakan-tindakan bersepadu dan berterusan, penyebaran serta pengembangan fahaman ini dapat dibendung di mana program-program Syiah serta cubaan-cubaan untuk mengembangkan fahaman ini melalui pelbagai program dan tindakan mereka telah berjaya disekat oleh pihak berkuasa. Bagaimanapun tidak dinafikan cabaran semasa dalam dunia tanpa sempadan ini membolehkan fahaman-fahaman ini tersebar dengan pantas. Kerjasama semua pihak termasuk masyarakat awam dalam membantu pihak berkuasa seperti menyalurkan maklumat-maklumat kegiatan setempat amat dialu-alukan agar isu ini dapat ditangani dengan lebih berkesan.

Tuan Yang di-Pertua, seterusnya isu pelaksanaan hukum hudud telah disentuh oleh ramai Ahli Yang Berhormat. Antaranya Yang Berhormat Dato' Jaspal Singh a/l Gurbakhes Singh, Yang Berhormat Puan Hajah Khairiah binti Muhammad, Yang Berhormat Tuan Chong Sin Woon, Yang Berhormat Datuk Lim Nget Yoon, Yang Berhormat Datuk Dr. Johari bin Mat, Yang Berhormat Datuk Rahimah binti Haji Muhammad dan Yang Berhormat Tuan Baharudin bin Haji Abu Bakar.

Kerajaan amat menghargai keprihatinan, pandangan dan peringatan Ahli-ahli Yang Berhormat terhadap cadangan-cadangan pelaksanaan hukuman hudud di negara ini khususnya yang dicadangkan oleh Kerajaan Negeri Kelantan. Dalam kesempatan ini saya ingin memberikan penjelasan, sesungguhnya kerajaan menyedari kesesuaian syariah Islam untuk dipakai dalam semua zaman, tempat dan keadaan. Secara asasnya Kanun Jenayah Syariah terbahagi kepada tiga iaitu hudud, kisas dan takzir. Ianya bertujuan untuk menjaga prinsip perundangan Islam iaitulah agama, nyawa, akal fikiran, keturunan dan harta benda.

Mengenai hudud dari segi istilah ditakrifkan sebagai keseksaan yang telah ditetapkan oleh nas-nas Al-Quran dan As-Sunnah yang wajib dilaksanakan sebagai hak Allah SWT. Kadar hukumannya tidak boleh dipinda sama ada dikurangkan atau ditambah jenis-jenis jenayah hudud iaitu zina, khazaf, minum arak, mencuri, merompak dan juga murtad. Kerajaan akan sentiasa berusaha mengambil langkah-langkah positif sewajarnya bagi memastikan pentadbiran undang-undang Islam ini bertepatan dengan syariah Islam.

■2330

Yang Berhormat Dato' Jaspal Singh a/l Gurbakhes Singh, Yang Berhormat Dato' Lim Nget Yoon meminta penjelasan melalui pelaksanaan hukuman hudud yang akan mewujudkan dua sistem undang-undang dan adakah ia tidak bertentangan dengan Perlembagaan Persekutuan. Sebagaimana Ahli-ahli Yang Berhormat sedia maklum Perkara 3(1), Perlembagaan Persekutuan menetapkan agama Islam sebagai Agama Persekutuan tetapi agama-agama lain boleh diamalkan dengan aman dan damai di mana-mana bahagian persekutuan. Perkara ini diperkukuhkan dengan sumpah jawatan Yang di-Pertuan Agong di bawah Perkara 37, Perlembagaan Persekutuan untuk memelihara agama Islam pada setiap masa.

Selaras dengan perkara tersebut menegakkan dan juga mempertahankan Undang-undang Syariah yang menyeluruh yakni *syumul* adalah tanggungjawab setiap orang Islam di negara ini tanpa mengira fahaman politik dan kepentingan peribadi. Dalam hal ini orang Islam perlu sepakat dalam melaksanakan undang-undang Islam ditambah lagi bila mana keadaan dan *masalah* negara menuntut undang-undang tersebut. Penelitian yang perlu dibuat bagi penggubalan peruntukan undang-undang berkaitan hudud yang lengkap, komprehensif dan seragam di antara negeri-negeri.

Berdasarkan fasal 2, Perkara 74, dan Butiran 1, Senarai Negeri, Jadual Kesembilan Perlembagaan Persekutuan, Undang-undang Islam diletakkan di bawah bidang kuasa negeri. Berkuasa negeri berkenaan dengan pewujudan dan penghukuman kesalahan terhadap perintah agama Islam hanya terpakai bagi orang yang menganut agama Islam sahaja dan setakat yang dibenarkan oleh Undang-undang Persekutuan. Selanjutnya berdasarkan seksyen 2, Akta Mahkamah Syariah (Bidangkuasa Jenayah) 1995, [Akta 355] bidang kuasa Mahkamah Jenayah Syariah di negara adalah terhad kepada hukuman pemenjaraan selama tempoh tidak melebihi tiga tahun denda yang tidak melebihi RM5,000 dan sebatan yang tidak melebihi enam kali atau apa-apa gabungan hukuman-hukuman tersebut.

Oleh itu bagi memastikan pelaksanaan Undang-undang Hudud ini tidak bertentangan dengan Perlembagaan Persekutuan peruntukan undang-undang sedia ada perlu diteliti sebelum hasrat tersebut dapat dilaksanakan. Dalam masa yang sama, kerajaan-kerajaan negeri perlu memandang serius terhadap prinsip keadilan dan kesaksamaan dalam penghukuman. Pelaksanaan Undang-undang Hudud tahap pembuktian yang tinggi dan penuh ketelitian sebelum sesuatu hukuman itu dijatuhkan. Sebarang keraguan yang wujud atau tidak berjaya ditimbulkan akan menyebabkan hukuman hudud itu tidak kena terhadap pesalah.

Tuan Yang di-Pertua, Dato' Jaspal Singh a/l Gurbakhes Singh juga meminta kerajaan menyelesaikan isu pertukaran agama seseorang minor seperti dalam kes S. Deepa. Kerajaan sentiasa memberikan pertimbangan terhadap kebajikan dan kemaslahatan kanak-kanak dalam yang melibatkan kes-kes pertukaran agama. Dalam aspek hak penjagaan anak, kepentingan anak adalah mengatasi kepentingan pihak-pihak yang lain. Menurut prinsip *hadanah* Islam, ibu adalah yang paling berhak untuk menjaga anak kecilnya sama ada masih dalam perkahwinan atau selepas perkahwinan dibubarkan selagi tidak hilang kelayakan. Bagi menyelesaikan masalah yang timbul apabila seorang daripada pasangan suami isteri bukan Islam memeluk Agama Islam, kerajaan sedang menjadi mekanisme terbaik dengan mengambil kira kedudukan kedua-dua Mahkamah Sivil dan Syariah dan penyelesaian terbaik melalui saluran undang-undang.

Tuan Yang di-Pertua, isu *maqasid* syariah telah dibangkitkan oleh Yang Berhormat To' Puan Hajah Zaitun binti Haji Mat Amin, beliau ingin penjelasan sejauh manakah kerajaan melaksanakan pendekatan dan konsep *maqasid* syariah masa kini dan perancangan masa hadapan. Suka saya jelaskan bahawa kerajaan menyedari dan bertanggungjawab akan keperluan mengurus tadbir negara berasaskan *maqasid* syariah, malahan kerajaan sentiasa memberikan keutamaan dan mengambil perhatian berat dalam melaksanakan pentadbiran negara supaya dapat direalisasikan selaras dengan tuntutan Islam. Kerajaan terus berusaha dalam memastikan lima prinsip teras *maqasid* syariah sentiasa terpelihara dan terjamin.

Lima prinsip teras itu ialah yang pertama memelihara agama Islam dengan menjadikan nilai-nilai agama Islam sebagai tunjang pentadbiran dan pembangunan negara. Pelbagai program institusi agensi dan prasarana dirancang disediakan dan dilaksanakan oleh kerajaan sejak dahulu sehingga sekarang dan seterusnya pada masa yang akan datang. Pada masa yang sama agama-agama lain tetap bebas dianuti dan diamalkan di mana-mana bahagian negara Malaysia dalam keadaan aman dan harmoni seperti yang diperuntukkan dalam Perkara 3(1), Perlembagaan Persekutuan.

Kedua, memelihara jiwa dengan menghormati hak-hak asasi manusia tanpa membezakan agama, kaum, etnik, golongan dan darjat dalam masyarakat. Penguatkuasaan undang-undang seperti Undang-undang Keselamatan Jalan Raya merupakan sebahagian daripada aplikasi *maqasid* syariah dalam pentadbiran negara bagi memastikan keselamatan nyawa para pengguna jalan raya sentiasa berada pada tahap optimum.

Ketiga, memelihara akal dengan memberikan peluang pendidikan yang berkualiti dan mencukupi bagi memartabatkan ilmu pengetahuan tanpa membezakan tanpa membezakan antara ilmu

agama dan ilmu dunia, ilmu fardu ain dan ilmu fardu kifayah. Pandangan hukum di peringkat muzakarah, Jawatankuasa Fatwa Majlis Kebangsaan Bagi Hal Ehwal Agama Islam Malaysia berkaitan pengharaman dadah dan penguatkuasaan undang-undang berkaitan penyalahgunaan dadah merupakan aplikasi *maqasid* syariah bertujuan memelihara akal manusia daripada kerosakan.

Keempat, kehormatan dan keturunan dengan mempertahankan bawah dasar pembinaan keluarga pada sisi Islam adalah dimulai dengan akad nikah yang rasmi kerana institusi keluarga sebagai tunjang pembangunan sosial di samping berpegang teguh pada nilai-nilai murni kemasyarakatan yang berteraskan akhlak mulia. Kerajaan juga sentiasa bertegas terhadap golongan yang mendukung ideologi *liberalism* termasuk golongan yang menghalalkan pergaulan bebas dan perkahwinan sesama jenis seperti lelaki dan lelaki homoseksual dan wanita sesama wanita lesbian dan atas dasar hak individu kerana jelas ia berlawanan dengan *sunah* Allah dan merosakkan keturunan.

Kelima, memelihara harta dengan memperkasakan ekonomi ummah melalui peningkatan kemahiran keterampilan dan peluang pekerjaan. Kerajaan tegas dan komited dalam memerangi secara berkesan. Perkara-perkara yang boleh menghalang perkembangan ekonomi seperti mana rasuah, penyalahgunaan kuasa, pengurusan yang tidak cekap dan mengelak pembaziran.

Di samping itu antara langkah-langkah dan pendekatan yang diambil oleh kerajaan menerusi perancangan dan pelaksanaan piagam secara berterusan dan berperingkat ialah penganjuran wacana pakar *maqasid* al-syariah dalam istilah hukum yang dilaksanakan kepada para pegawai penyelidik. Ia bertujuan menjalankan prinsip-prinsip teras dalam *maqasid* syariah dan memahami aplikasi prinsip *maqasid* syariah sebagai satu kaedah dalam hukum

Kedua penganjuran wacana pakar ini akan diperluaskan kepada masyarakat awam keseluruhannya untuk memberikan kefahaman dan penjelasan secara menyeluruh berhubung dengan pendekatan dan aplikasi *maqasid* syariah dalam urus tadbir negara supaya dapat difahami dan diterima dengan baik.

Ketiga penjelasan berhubung aplikasi prinsip *maqasid* syariah juga akan diadakan secara berterusan menerusi media elektronik dan juga termasuk media cetak. Tegasnya kerajaan melalui pelbagai jabatan dan agensi telah berusaha mengambil langkah memenuhi tuntutan *maqasid* syariah melalui perancangan pelaksanaan pentadbiran negara pada semua peringkat. Usaha-usaha dan langkah-langkah tersebut sama ada atas jenama Islam ataupun yang tidak dijenamakan dengan nama Islam tetapi selari dengan prinsip-prinsip membawa kebaikan dan menjauhi keburukan adalah sebenarnya untuk mencapai *maqasid* syariah yang menjadi prinsip dan dasar kerajaan. Berhubung persoalan bagaimanakah kerajaan mendepani pelbagai cabaran pelaksanaan *maqasid* syariah dalam tuntutan hak kebebasan. Dimaklumkan bahawa tuntutan hak kebebasan beragama dan lesbian, gay, bisexual dan *transgender* (LGBT) telah diurus berasaskan prinsip yang dinyatakan di atas. Begitu juga dengan tuntutan pindaan bagi kesalahan jenayah syariah semuanya perlu diuruskan atas terma dapat memberi jaminan lima prinsip tersebut yang sememangnya dipandu oleh *maqasid* syariah dan juga Perlembagaan Persekutuan. Perancangan untuk memberikan penjelasan mengenainya dipergiat supaya semua rakyat di negara ini hidup dalam keadaan sejahtera dan harmoni.

■2340

Ahli Yang Berhormat juga bertanya bagaimanakah konsep *wasatiyyah* disampaikan ke peringkat individu, keluarga dan juga masyarakat. Dalam hal ini, bagi tujuan menggalakkan amalan kesederhanaan dan keseimbangan dalam aktiviti harian, maka siri kempen akan diadakan dengan kerjasama beberapa kementerian dan jabatan kerajaan seperti Kementerian Pendidikan, Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia dan lain-lain lagi. Program seperti kursus dan lawatan juga akan dijalankan di peringkat sekolah, institusi pengajian tinggi dan kepada masyarakat bagi menggalakkan penghayatan amalan kesederhanaan dan keseimbangan dalam amalan kehidupan seharian.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat To' Puan Hajah Zaitun binti Haji Mat Amin juga mencadangkan supaya dibuat kajian menyeluruh perjawatan dan struktur gaji pegawai dan kakitangan JAKIM, MAIN dan juga JAIN ataupun Majlis Agama Islam Negeri dan Jabatan Agama Islam Negeri. Kerajaan mengalu-alukan cadangan daripada Ahli Yang Berhormat.

Untuk maklumat Ahli Yang Berhormat, JAKIM sedang melaksanakan kajian penambahbaikan Skim Perkhidmatan Hal Ehwal Islam. Melalui kajian ini, penambahbaikan perkhidmatan hal ehwal Islam dapat dilaksanakan termasuk penetapan klasifikasi skim perkhidmatan yang berbeza dan gaji permulaan yang tinggi. Kajian ini akan dikemukakan kepada Jabatan Perkhidmatan Awam (JPA) apabila selesai yakni pada sebelum 30 April 2014. Kerajaan sangat mengalu-alukan supaya hasil daripada kajian ini boleh dijadikan model bagi kegunaan negeri yang berminat kelak.

Berhubung dengan jawatan Pegawai Tadbir Agama Daerah, kerajaan memberikan perhatian yang serius terhadap cabaran yang dihadapi oleh semua pegawai kerajaan yang bertugas di daerah termasuk Pegawai Agama Daerah. Walau bagaimanapun, gred Pegawai Agama Daerah yang telah dinaiktarafkan adalah setara dengan skop, beban dan kompleksiti tugas pegawai agama berkenaan berdasarkan kajian dan semakan yang telah dilaksanakan.

Sehubungan itu, bermula 1 Oktober 2013, Jabatan Perkhidmatan Awam (JPA) telah meluluskan dua bentuk model perjawatan seperti berikut:

- (i) Model A diketuai oleh Pegawai Tadbir Agama Gred S48; dan
- (ii) Model B diketuai oleh Pegawai Tadbir Agama Gred S44.

Memandangkan pelaksanaan struktur perjawatan Pegawai Tadbir Agama Daerah ini masih baru, maka penambahbaikan kepada struktur akan dipertimbangkan setelah kajian keberkesanan struktur sedia ada dilaksanakan.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Dr. Ariffin bin S.M. Omar dan Yang Berhormat Tuan Chandra Mohan a/l S. Thambirajah membangkitkan isu penggunaan bomoh dalam usaha mengesan MH370 yang menjejaskan imej negara.

Untuk maklumat Ahli Yang Berhormat, kerajaan tidak mengarahkan mana-mana pihak untuk menggunakan bomoh dalam usaha mengesan MH370. Kerajaan juga menyelar semua pihak yang mendapat khidmat bomoh yang melanggar batasan syarak, saya ulang, yang melanggar batasan

syarak dalam usaha pencarian pesawat MH370 yang secara jelas adalah bertentangan dengan Islam. Juga ingin saya menjelaskan mengenai isu ini dalam berita yang disiarkan dalam akhbar *Utusan Malaysia* pada 12 Mac 2014. Berita tersebut hendaklah dibaca sepenuhnya bukan sekadar tajuk sebelum membuat sebarang andaian kerana dengan jelas dinyatakan pada perenggan kedua mendoakan kebaikan pada misi mencari menyelamatkan itu amat diperlukan, namun mestilah berlandaskan syarak yang ditetapkan oleh Islam.

Sikap segelintir mereka yang meremehkan usaha kerajaan dalam pencarian MH370 amat dikesali di saat semua rakyat termasuk dunia bergabung untuk mencari titik noktah penyelesaian MH370. Apatah lagi, dalam masa yang sama juga kita mengambil kira bahawa Lapangan Terbang KLIA adalah merupakan tempat yang terbuka kecuali selepas daripada kawasan untuk penerimaan masuk ke dalam kawasan kapal terbang tetapi kawasan seluruhnya, bahkan di saat tengah malam begini pun Tuan Yang di-Pertua, kalau kita pergi KLIA, dia tidak akan tutup termasuk hari cuti dan hari raya. Jadi maknanya ini kawasan yang bukan dikawal, diselia dalam erti kata menyekat mana-mana pihak untuk datang di situ.

Kerajaan melalui JAKIM bersama-sama dengan pihak berkuasa Jabatan Agama Islam Negeri menjalankan pemantauan siasatan yang berterusan berhubung perkara ini dan tindakan undang-undang boleh diambil terhadap mana-mana pihak yang terlibat. Setakat ini, siasatan telah dijalankan oleh pihak berkuasa agama negeri iaitu Selangor dan juga Perak. Status siasatan yang berlaku di KLIA, oleh kerana ianya berada dalam negeri Selangor dan tanggungjawab negeri, iaitu Jabatan Agama Islam Selangor (JAIS) telah melaksanakan tindakan penyiasatan di peringkat akhir.

Penyiasatan dibuat mengikut peruntukan Enakmen Jenayah Syariah Selangor 1995 iaitu seksyen 7 berkaitan pemujaan dan amalan bertentangan dengan hukum syarak. Yang keduanya, Jabatan Agama Islam Perak (JAIP) telah mengeluarkan perintah hadir kepada Ibrahim Mohd Zin pada 16 April 2014 bagi tujuan rakaman percakapan dan siasatan di bawah seksyen 9 berkaitan ajaran atau amalan salah Enakmen Jenayah Syariah Perak 1992 tetapi beliau telah gagal hadir. Pada masa ini, Ketua Pegawai Penguatkuasa Agama sedang berbincang dengan Ketua Pendakwa Syarie untuk mendapatkan waran tangkap terhadapnya.

Tuan Yang di-Pertua, seterusnya Yang Berhormat Dr. Ariffin bin S.M. Omar telah mempersoalkan penangkapan pengikut kelompok Jemaah Ahmadiyah yang telah difatwakan bukan Islam. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, asas tangkapan adalah merujuk kepada status agama dalam kad pengenalan diri yang dikeluarkan oleh Jabatan Pendaftaran Negara di mana status agama mereka yang tertera ialah Islam. Oleh itu, Jabatan Agama Islam Selangor (JAIS) dan Mahkamah Syariah mempunyai bidang kuasa terhadap mereka.

Ahli Yang Berhormat juga telah mempersoalkan mengapa Kasim Ahmad ditangkap dan menyarankan pegawai agama bersikap terbuka. Untuk maklumat Ahli Yang Berhormat, tindakan yang diambil oleh Pegawai Penguatkuasa Agama Islam (PPA) dan Pendakwa Syarie (PS) Wilayah Persekutuan terhadap Kasim Ahmad adalah berdasarkan peruntukan undang-undang syariah yang sedang berkuat kuasa di Wilayah Persekutuan. Pegawai Penguat kuasa Agama (PPA) telah menerima

maklumat bahawa Kasim Ahmad telah mengeluarkan kenyataan-kenyataan yang bertentangan dengan akidah umat Islam dan boleh dikategorikan sebagai menghina agama Islam di dalam satu Seminar Pemikiran Kasim Ahmad: Suatu Penilaian bertarikh 15 hingga 16 Februari 2014 bertempat di Yayasan Pimpinan Perdana Putrajaya.

Berdasarkan maklumat tersebut, siasatan telah dijalankan oleh Pegawai Penguatkuasa Agama Islam (PPA) di bawah Akta Kesalahan Jenayah Syariah (Wilayah-Wilayah Persekutuan) 1997 [Akta 559] iaitu peruntukan seksyen 7, menghina atau menyebabkan dipandang hina dan seksyen 9, menghina atau mengingkari pihak berkuasa agama.

Berhubung proses tahanan, tangkapan dan siasatan yang dikatakan oleh Yang Berhormat sebagai luar batasan perikemanusiaan, suka saya memberikan penjelasan di Dewan yang mulia ini bahawa beliau telah tiba di Jabatan Agama Islam Wilayah (JAWI) jam 1.50 pagi daripada LCCT, Sepang akibat kelewatan penerbangan yang tertunda. Beliau telah disoal siasat dalam tempoh tidak melebihi sejam dan kemudiannya telah dibawa ke rumah penginapan yang selesa di kuarters Jalan Duta untuk berehat dan di bawah seliaan Pegawai Penguatkuasa Agama Islam, Kuala Lumpur.

Malahan, sewaktu ditahan oleh Pegawai Penguatkuasa Agama Islam Kulim, budi bicara telah digunakan dengan membawa beliau menaiki kapal terbang dari Lapangan Terbang Bayan Lepas ke LCCT, Sepang memandangkan kesihatan beliau tidak mengizinkan untuk beliau menaiki kereta untuk jarak jauh. Beliau telah dilayan dengan baik dan tiada apa-apa kekasaran berlaku sepanjang beliau ditahan dan disoal siasat.

Berdasarkan bukti-bukti dan keterangan saksi-saksi diperoleh semasa siasatan dijalankan oleh Pegawai Penguatkuasa Agama Islam, maka tindakan pendakwaan oleh pihak pendakwaan syarie Wilayah Persekutuan ke atas Kasim Ahmad telah dijalankan di Mahkamah Tinggi Syariah Wilayah Persekutuan Putrajaya di bawah seksyen 7, dan seksyen 8, Akta 559. Kes terhadap Kasim Ahmad telah disebut kali pertama pada 27 Mac 2014 dan pada kali kedua 7 April 2014 dan ditangguhkan untuk perbicaraan pada 6 dan 7 Mei 2014. Memandangkan kes ini sedang dibicarakan di mahkamah, saya tidak berhasrat untuk menghurai lebih lanjut di Dewan yang mulia ini.

Selain itu juga, perlu dijelaskan bahawa di Wilayah Persekutuan, fatwa mengenai anti hadis telah diwartakan pada 8 Februari 1996. Oleh itu, tidak timbul isu bahawa pandangan yang berbeza merupakan kesalahan jenayah, *criminal offence*, kerana umat Islam negara ini adalah terikat kepada fatwa yang telah pun diwartakan.

■2350

Sebarang tindakan yang bertentangan dengan fatwa tersebut merupakan satu kesalahan jenayah syariah *offences relating to the precept of Islam* yang boleh dibicarakan dan dihukum di Mahkamah Syariah. Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Dato' Dr. Johari bin Mat mencadangkan supaya dilihat semula hujah kelahiran yang berusia kurang enam bulan dua *lahbah* sebagai anak tidak sah taraf. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, seksyen 2, Akta Undang-undang Keluarga Islam (Wilayah-Wilayah Persekutuan) 1984 [Akta 303] mentakrifkan tidak sah taraf ertinya berhubung dengan seseorang anak dilahirkan di luar nikah dan bukan anak daripada persetubuhan *syubhah*.

Perincian mengenai nafkah anak tidak sah taraf dinyatakan dalam seksyen 80 dan 85 dalam akta yang sama. Selain itu, muzakarah Jawatankuasa Fatwa Majlis Kebangsaan Bagi Hal Ehwal Agama Islam Malaysia kali ke-57 yang bersidang pada 10 Jun 2003 telah membincangkan mengenai anak tidak sah taraf. Muzakarah telah memutuskan seperti berikut. Anak tidak sah taraf ialah:

- (i) anak yang dilahirkan di luar nikah sama ada akibat zina atau rogol dan dia bukan daripada pertubuhan syubhah atau bukan daripada anak perhambaan;
- (ii) anak dilahirkan kurang daripada dua bulan, enam bulan dua *lahbah* ataupun dua saat mengikut takwim *Qamariah* daripada tarikh *tamkin* yakni bersetubuh; dan
- (iii) anak tidak sah taraf tidak boleh dinasabkan kepada lelaki yang menyebabkan kelahirannya atau kepada sesiapa yang mengaku menjadi bapa kepada anak tersebut. Oleh itu, mereka tidak boleh pusaka dan mempusakai, tidak menjadi mahram dan tidak boleh menjadi wali.

Dalam hal ini, Islam tidak pernah meminggirkan kedudukan anak tidak sah taraf tetapi haknya tertakluk kepada had yang telah ditetapkan oleh undang-undang Islam. Matlamat perundangan Islam menitikberatkan perkara berkaitan agama, nyawa, akal, keturunan, harta benda dan juga maruah. Justeru, dalam menjaga keturunan atau nasab seseorang itu, anak luar nikah itu tidak boleh dinasabkan seperti anak yang lahir daripada pernikahan sah.

Walau bagaimanapun, ada cadangan supaya anak luar nikah dibinkan kepada pelaku lelaki sebagai bapa biologi. Ia tidak akan menyelesaikan semua masalah berbangkit malah mungkin memberikan kesan lebih buruk terutama dari sudut hukum syarak. Jika perkara ini dibenarkan, maka banyak implikasi akan berlaku membabitkan terutamanya soal pewarisan, keturunan dan sebagainya.

Ahli Yang Berhormat juga bertanya mengenai Kurikulum Azhari di sekolah-sekolah Arab diganti dengan kurikulum baru.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, pelaksanaan Kurikulum Azhari adalah di peringkat sekolah menengah agama negeri (SMAN), sekolah menengah agama rakyat (SMAR) dan sekolah agama bantuan kerajaan (SABK). Bagi Kurikulum Azhari yang dilaksanakan di peringkat SABK, pihak Kementerian Pendidikan (KPM) telah bersetuju untuk menjadikan Kurikulum Bersepadu Dini dan Kurikulum Bersepadu Tahfiz sebagai kurikulum kebangsaan.

Tujuan penggubalan kurikulum ini adalah untuk penyelarasan bagi segi subjek, masa pengajaran serta kandungan kurikulum yang sama untuk semua SABK. Kurikulum Bersepadu Dini dan juga Kurikulum Bersepadu Tahfiz akan dilaksanakan di SABK bermula dengan Tingkatan 1 tahun 2015. Pihak Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) akan menyediakan bekalan buku teks dan perjawatan guru yang sesuai untuk pelaksanaan kurikulum tersebut di SABK.

Untuk makluman tambahan, Dato' Dr. Johari, Kurikulum Azhari adalah lebih diiktiraf di Mesir (Al-Azhar) tetapi Kurikulum Dini ini akan lebih diterima meluas sehingga sampai ke negara-negara Arab yang lain termasuk Jordan dan negara-negara yang berkaitan. Kebaikan yang kedua Kurikulum Dini ini, anak-anak pelajar akan mendapat buku bantuan sepenuhnya daripada pihak Kementerian Pendidikan.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Puan Norliza binti Abdul Rahim meminta pandangan JAKIM mengenai bacaan doa agama lain selepas dibacakan doa agama Islam di dalam sesuatu majlis. Sebagaimana Ahli Yang Berhormat sedia maklum bahawa doa adalah termasuk dalam perkara ibadah. Perbuatan mencampuradukkan doa adalah sama dengan maksud mengiktiraf ibadat agama mereka. Perbuatan tersebut dilarang keras menurut syariat Islam kecuali mereka melakukan tanpa sebarang arahan atau cadangan daripada umat Islam. Jika mereka memohon berdoa melalui agama mereka secara sendiri tanpa ada jemputan atau permintaan daripada orang Islam, maka ia tidak menjadi masalah dan tidak berkaitan dengan orang Islam.

Berhubung fungsi mufti sebagai mana dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat, fungsinya adalah memberikan nasihat dalam semua perkara yang berkaitan dengan hukum syarak dan merupakan pihak berkuasa agama dalam hal yang berkenaan selepas Ketua Agama Negeri. Jika dirujuk kepada Enakmen Pentadbiran Agama Negeri Pulau Pinang 2004, seksyen 45 menyatakan fungsi mufti seperti berikut.

Mufti hendaklah membantu dan menasihati Yang di-Pertuan Agong berkenaan dengan semua perkara hukum syarak dan dalam semua perkara sedemikian hendaklah menjadi pihak berkuasa utama di negeri Pulau Pinang seperti Yang di-Pertuan Agong kecuali jika diperuntukkan selainnya dalam enakmen ini. Oleh itu sekiranya ada perkara yang berkaitan dengan hukum syarak, semua pihak termasuk kerajaan negeri adalah dinasihatkan supaya merujuk dan mendapat nasihat daripada mufti yang menjadi *authority* dalam bidang berkenaan.

Berhubung dengan doa dalam khutbah Jumaat sebagaimana yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat, Islam menggalakkan doa untuk kebaikan umatnya. Mengenai wujudnya lambang parti di masjid, kerajaan memandang serius tentang wujudnya penyalahgunaan masjid bagi tujuan politik kepartian. Berdasarkan kepada wujudnya lambang-lambang parti di dalam masjid, haruslah dihindarkan demi menjaga kesucian masjid. Namun, berdasarkan kepada bidang kuasa agama yang terletak di bawah negeri masing-masing, maka pihak kerajaan negeri boleh mengambil tindakan bagi mengelakkan masjid dijadikan tempat politik kepartian.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Puan Bathmavathi a/p K.Krishnan pula menyarankan kemudahan bagi orang kurang upaya di masjid dan di surau ditingkatkan.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, masjid-masjid persekutuan khususnya masjid yang utama di bawah JAKIM seperti Masjid Negara, Masjid Putra dan Masjid Tengku Mizan Zainal Abidin di Putrajaya mempunyai kemudahan kepada OKU dalam semua aspek. Terutamanya penyediaan tempat *parking*, laluan keluar masuk untuk OKU ke tempat solat, penyediaan kerusi roda, tandas khas OKU dan tempat wuduk yang boleh dilalui dengan mudah dan tempat pemegang khas untuk OKU.

Selaras dengan saranan Ahli Yang Berhormat, dimaklumkan juga bahawa pembinaan masjid dan surau, Jabatan Kerja Raya mempunyai skop kerja yang boleh dijadikan rujukan dalam pembangunan rumah ibadat berkenaan khususnya kemudahan bagi OKU seperti tempat wuduk dan tandas pada masa yang akan datang. Bangunan masjid dan surau oleh pihak berkuasa tempatan (PBT), perbadanan pemaju dan lain-lain hendaklah merujuk kepada Jabatan Kerja Raya dan

mengambil kira prasarana tersebut dalam perancangan sesuatu bangunan bagi menjadikan masjid sebagai mesra OKU.

Tuan Yang di-Pertua, seterusnya beralih kepada isu berkaitan wakaf. Yang Berhormat To' Puan Hajah Zaitun binti Haji Mat Amin membangkitkan beberapa perkara berkaitan wakaf dan penjelasannya adalah seperti berikut.

Apakah langkah kerajaan bagi mengumpulkan wang wakaf seperti wang tunai dan sejauh manakah peranan Yayasan Wakaf Malaysia? Yayasan Wakaf Malaysia ditubuhkan pada Julai 2008 telah mewujudkan Skim Wakaf Tunai yang dijenamakan sebagai Wakaf Tunai Malaysia. Dalam usaha memperkenalkan Wakaf Tunai Malaysia, Yayasan Wakaf Malaysia telah mengadakan berbagai-bagai aktiviti bagi memupuk kesedaran masyarakat tentang potensi amalan zakat berwakaf. Antaranya menyertai pameran, mengadakan taklimat, melaksanakan program promosi di media elektronik serta cetak. Bagi tujuan kutipan Wakaf Tunai Malaysia pula, Yayasan Wakaf telah membangunkan sistem Wakaf Tunai Malaysia di mana penyertaan Wakaf Tunai Malaysia telah dilakukan secara atas talian (*online*) menggunakan PFPX dan *MiGS gateway*.

Mewujudkan sistem ini sekali gus dapat memberi kemudahan kepada pengguna untuk melaksanakan ibadah wakaf. Selain daripada itu, pihak Jabatan Akauntan Negara Malaysia telah meluluskan kod potongan gaji Wakaf Tunai Malaysia bagi memudahkan kakitangan awam peringkat persekutuan untuk berwakaf secara berkala ataupun bulanan. Pada masa kini, daftar wakaf yang telah dikutip melalui Wakaf Tunai Malaysia masih belum di tahap yang memuaskan untuk membiayai projek-projek yang memberi impak kepada masyarakat. Yayasan Wakaf sedang memuktamadkan laporan akhir kajian pelan induk transformasi pembangunan harta wakaf di Malaysia di mana hasil kajian ini kelak dijadikan sebagai rujukan utama kepada majlis-majlis agama Islam negeri, JAWHAR, Yayasan Wakaf Malaysia dalam merencanakan pembangunan harta wakaf yang lestari.

■2400

Kedua, apakah nilai harta wakaf sedia ada masa kini dan langkah kerajaan memanfaatkan harta ini untuk kepentingan ummah? Berdasarkan maklumat yang diterima daripada Majlis Agama Islam Negeri-negeri (MAIN), keluasan tanah wakaf seluruh Malaysia adalah 11,91.82 hektar. Sebagai usaha untuk memanfaatkan harta ini demi kepentingan ummah. Kerajaan Persekutuan telah membentuk satu dana khas berjumlah RM256.4 juta di bawah RMK-9 dan RM167 juta di bawah RMK-10 bagi melaksanakan program pembangunan hartanah wakaf di atas tanah-tanah wakaf strategik yang kebanyakan masih belum dibangunkan lagi oleh MAIN akibat kekurangan dana.

Hasil daripada peruntukan ini, beberapa projek pembangunan seperti kompleks pendidikan, premis kediaman, hotel dan rumah kedai, pusat hemodialisis, pusat perlindungan wanita dan pusat saudara baru telah dan sedang dilaksanakan di atas tanah-tanah wakaf milik MAIN tersebut. Pembangunan yang dilaksanakan juga turut menjana pulangan kepada MAIN dalam bentuk dana wakaf. Cadangan yang ketiganya, supaya menjadikan wakaf sebagai sumber untuk pendidikan pengajian tinggi, projek pembangunan hartanah wakaf yang dijalankan telah menjana pulangan hasil dana wakaf yang boleh dimanfaatkan bagi tujuan pemasyarakatan ummah termasuklah pendidikan.

Walau bagaimanapun, dana wakaf yang ada pada ketika ini masih belum mencukupi untuk digunakan bagi tujuan khusus seperti dana pendidikan pelajar-pelajar di universiti. Seterusnya, saranan agar semangat wakaf dapat diterjemahkan dalam bentuk kehidupan umat Islam secara keseluruhannya usaha bagi meningkatkan kesedaran yang berwakaf di kalangan umat Islam di negara ini sedang giat dijalankan bagi mengumpulkan dana yang lebih besar untuk pembangunan wakaf secara intensif.

Tuan Yang di-Pertua, seterusnya Yang Berhormat Puan Hajah Rohani binti Abdullah meminta penjelasan jumlah agihan zakat bagi Wilayah Persekutuan tahun 2012, tahun 2013. Bagi makluman Ahli Yang Berhormat, agihan zakat Wilayah Persekutuan pada tahun 2012 adalah sebanyak RM401.2 juta dan pada tahun 2013 sebanyak RM435.44 juta. Agihan terbanyak adalah kepada asnaf *fisabilillah* diikuti fakir dan miskin. Sebahagian kecil daripada agihan tersebut adalah perbelanjaan mengurus yang berkaitan dengan urusan asnaf juga termasuklah elaun tambahan imam, guru takmir dan juga tambahan elaun guru KAFA, tadika, sekolah rendah agama (SRA) dan juga guru-guru kakitangan kontrak.

Manakala bagi tujuan perbelanjaan mengurus iaitu untuk emolumen kakitangan dan pentadbiran am tetap adalah diperuntukkan di bawah bajet tahunan Kerajaan Persekutuan yang telah diberikan pada bajet tahun yang setiap tahun adalah sebanyak RM14 juta. Mengenai agihan zakat kepada saudara baru, agihan ini dibuat selari dengan tuntutan Islam bertujuan mengukuhkan lagi pegangan mereka kepada agama Islam dan sebagai motivasi serta dorongan kepada mereka yang sebahagiannya menghadapi cabaran dan kesulitan setelah memeluk agama Islam.

Di Wilayah Persekutuan, agihan kepada saudara baru mualaf dibuat melalui skim-skim bantuan zakat yang disediakan oleh MAIWP. Selain itu MAIWP turut menyalurkan peruntukan kepada Jabatan Agama Islam Wilayah Persekutuan (JAWI) bagi memberikan insentif kepada mereka yang memeluk agama Islam. Peruntukkan tersebut juga disalurkan bagi mengadakan kelas-kelas fardu ain kepada saudara baru. Ia dilaksanakan bertujuan memantapkan akidah selain mendekatkan mereka kepada agama Islam. MAIWP juga kini sedang membangunkan Kompleks Darul Hidayah di Jalan Sentul Kuala Lumpur bagi menempatkan saudara-saudara baru dan memberikan kelas-kelas pengajian yang lebih tersusun kepada mereka.

Ahli Yang Berhormat juga bertanya sejauh manakah kutipan zakat membantu fakir miskin dan asnaf untuk berdikari. Pengagihan zakat di Wilayah Persekutuan secara umumnya dilaksanakan dalam dua bentuk iaitu secara langsung dan secara tidak langsung. Melalui agihan langsung, golongan asnaf akan menerima bantuan melalui skim-skim bantuan yang merangkumi aspek keperluan asasi, pendidikan, keusahawanan, kebajikan dan dakwah. Sehingga kini terdapat 28 skim bantuan yang disediakan oleh MAIWP iaitu:

- (i) bantuan kewangan bulanan;
- (ii) bantuan deposit sewa rumah dan sewa rumah bulanan;
- (iii) bantuan membina, membaiki rumah dan deposit rumah;
- (iv) bantuan perubatan;
- (v) bantuan menyelesaikan hutang *al-Gharimin*;

- (vi) bantuan perniagaan;
- (vii) bantuan deposit sewa beli teksi;
- (viii) bantuan deposit van dan bas sekolah;
- (ix) bantuan pertanian;
- (x) bantuan am persekolahan;
- (xi) bantuan am pelajaran IPT;
- (xii) bantuan peralatan dan kecemasan persekolahan;
- (xiii) bantuan biasiswa, insentif khas pelajar cemerlang dalam dan luar negara;
- (xiv) bantuan persediaan IPT;
- (xv) bantuan *tuition*;
- (xvi) bantuan pelajar Kolej Sains Perubatan Antarabangsa Pusrawi (PICOMS);
- (xvii) bantuan pelajar IPB;
- (xviii) bantuan galakkan hafaz al-Quran;
- (xix) bantuan musibah;
- (xx) bantuan kepada agensi-agensi kebajikan NGO dan institusi pendidikan;
- (xxi) bantuan perkahwinan;
- (xxii) bantuan deposit membeli motosikal OKU;
- (xxiii) bantuan guaman syarie;
- (xxiv) bantuan Ibnu Sabil;
- (xxv) bantuan Ramadan;
- (xxvi) bantuan kecemasan;
- (xxvii) bantuan takaful asnaf; dan
- (xxviii) bantuan *ar-Riqab*.

Bantuan-bantuan tersebut telah dapat membantu asnaf mengembangkan dan mengukuhkan perniagaan mereka serta seterusnya membolehkan mereka menjana tambahan pendapatan dan keuntungan. Dengan demikian, dapat memperbaiki taraf kehidupan serta mampu berdikari dan ada pula yang menjadi pembayar zakat akhirnya.

Agihan secara tidak langsung pula dilaksanakan MAIWP melalui penubuhan dan penggunaan infrastruktur prasarana yang boleh dimanfaatkan untuk jangka masa panjang. Antaranya, dalam bidang pendidikan MAIWP telah membangunkan Institut Kemahiran Baitulmal, Institut Profesional Baitulmal, Sekolah Menengah Agama MAIWP, Sekolah Menengah Integrasi Sains Tahfiz (SMISTA) dan Kolej Sains Perubatan Antarabangsa Pusrawi.

Di samping itu, dalam aspek perlindungan dan kebajikan, wang zakat digunakan untuk membangunkan beberapa kompleks seperti Kompleks Darul Kifayah untuk anak-anak yatim termasuk asnaf-asnaf fakir dan miskin dan Darul Saadah untuk wanita yang terjebak dalam gejala sosial. Penubuhan kemudahan-kemudahan ini telah mendatangkan manfaat, memberi kemudahan yang besar kepada rakyat Malaysia khususnya umat Islam di Wilayah Persekutuan.

Ahli Yang Berhormat juga ingin mendapat penjelasan atas kerajaan bercadang melaksanakan penswastaan kutipan agihan zakat bagi negeri-negeri yang belum melaksanakan dan masih ditadbir oleh Majlis Agama Islam Negeri. Sebagaimana Ahli Yang Berhormat sedia maklum, mengikut Butiran 1 Senarai 2, Jadual Kesembilan, Perlembagaan Persekutuan, Hal Ehwal Agama termasuklah kutipan dan agihan zakat adalah di bawah bidang kuasa kerajaan negeri yang dikendalikan oleh Majlis Agama Islam Negeri (MAIN) masing-masing.

Sehubungan itu, pasaran pengurusan zakat secara profesional adalah tertakluk kepada Majlis Agama Islam Negeri masing-masing...

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat panjang lagi?

Mejar Jeneral (B) Dato' Seri Jamil Khir bin Baharum: Saya sudah hampir hendak menghabiskan Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Yang di-Pertua: Ya, cuba Yang Berhormat.

Mejar Jeneral (B) Dato' Seri Jamil Khir bin Baharum: Sedikit lagi. Tuan Yang di-Pertua akhirnya- ini akhir sudah, mungkin. Akhir pun ada dua hingga tiga muka surat lagi.

Yang Berhormat Tuan Baharudin bin Abu Bakar minta penjelasan mengapa Tabung Haji membuat pelaburan pembelian bangunan di London dan tidak kah ianya bertentangan dengan asas penubuhannya? Bagi makluman Ahli Yang Berhormat, penubuhan Tabung Haji dikuatkuasakan di bawah Akta 8, Akta Lembaga Urusan dan Tabung Haji 1969, dan Akta A168, Akta Lembaga Urusan dan Tabung Haji (Pindaan) 1973. Seterusnya akta tersebut di pinda dan diganti dengan Akta 535, Akta Tabung Haji 1995 yang telah memansuhkan akta terdahulu.

Fungsi-fungsi Lembaga Tabung Haji adalah seperti yang termaktub di bawah Bahagian II, perkara 4(1) iaitu mentadbir kumpulan wang, mentadbir segala perkara yang berkenaan dengan kebajikan jemaah haji dan untuk merumuskan dasar-dasar yang berkaitan dengannya dan melakukan apa-apa urusan lain yang dikehendaki atau dibenarkan di bawah akta ini. Peruntukan di bawah seksyen 16(2)(b) Akta Tabung Haji 1995, [Akta 355] Tabung Haji adalah dibenarkan untuk menggunakan simpanan pendeposit untuk tujuan pelaburan.

Sehubungan itulah tabung haji mengambil inisiatif melabur di luar negara bertujuan untuk menjana pendapatan pelaburan yang lebih tinggi, stabil dan berterusan di samping mengagihkan risiko pelaburan agar portfolionya tidak terhad di dalam negara sahaja. Pelaburan dalam pembelian hartanah di London adalah amat terkenal di kalangan para pelabur memandangkan pelabur-pelabur tersebut berdaya maju, hartanah mereka telah mempunyai permintaan tinggi daripada pelabur.

■0010

Profil penghunian yang baik, kadar sewaan dan pajakan yang menarik serta bangunan-bangunan yang berkualiti tinggi. Kini Tabung Haji telah memiliki dua bangunan di London dengan purata pulangan bersih sebanyak 6.1% dalam bentuk *pound*. Pulangan bersih pelaburan ini setanding dengan pulangan pelaburan hartanah GLIC yang lain seperti sebagaimana KWSP, KWAP, PNB juga melabur di negara England sebagaimana yang telah saya sebutkan. Selain daripada pulangan sewa

yang baik, terdapat potensi peningkatan harga hartanah yang dapat memberikan pulangan yang lebih tinggi sekiranya hartanah ini dijual pada masa hadapan.

Pelaburan demikian menjana pendapatan yang berulang, berterusan dan kompetitif kepada Tabung Haji serta memberikan manfaat yang dinikmati bersama dengan pihak-pihak berkepentingan khususnya para pendeposit. Kekukuhan kedudukan kewangan membolehkan TH memberikan pulangan dalam bentuk bonus yang tinggi pada kadar tiga mata asas lebih tinggi daripada bank-bank komersial. Selain daripada itu, pulangan tersebut membolehkan Tabung Haji mengekalkan kos haji sebanyak RM9,980 bagi setiap jemaah berbanding kos sebenar iaitu pada saat ini RM16,155.

Suka saya maklumkan bahawa pada musim haji 2014, 1335 ini TH menanggung kos bagi bayaran menunaikan haji sebanyak RM6,175 bagi setiap jemaah sebagai tanggungjawab *social corporatenya*, CSR. Pada musim haji yang lalu, TH telah memperuntukkan lebih daripada RM90 juta bagi menampung kos yang ditanggung tersebut. Tuan Yang di-Pertua, sebelum mengakhiri, saya suka untuk memohon sokongan...

Tuan Baharudin bin Abu Bakar: Tuan Yang di-Pertua, saya hendak minta sedikit? Sedikit sahaja walaupun dah pagi.

Tuan Yang di-Pertua: Cukuplah Yang Berhormat. Cukup Yang Berhormat. Cukuplah, lain kalilah Yang Berhormat. Lain kali, teruskan.

Mejar Jeneral (B) Dato' Seri Jamil Khir bin Baharum: Lain kali Yang Berhormat boleh kita tanya lagi Yang Berhormat...

Tuan Yang di-Pertua: Boleh jumpa Yang Berhormat.

Mejar Jeneral (B) Dato' Seri Jamil Khir bin Baharum: Cuma saya ingin nak menyebutkan bahawa kita ada 8.3 juta pendeposit Tabung Haji dan mereka 1.3 juta adalah orang yang menyimpan hendak pergi haji dan selebihnya itu adalah mereka yang menunggu pengumuman berapa jumlah bonus dividen yang bakal mereka nikmati.

Jadi, maknanya kalau tidak ada kreativiti dalam konteks pembayaran untuk kita mengusahakan sumber-sumber dana kewangan dan sebagainya, maka bagaimana kita hendak mengumumkan sebab kita suka hendak tekankan di mana saja pelaburan kita lakukan, perkara penting yang menjadi asasnya ialah kita *syariah compliance* ataupun patuh syariah.

Tuan Yang di-Pertua, saya rasa itu sajalah perkara-perkara yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat mengenai hal ehwal Islam yang sempat saya jawab dan mana-mana perkara yang tidak sempat dijawab, perkara tersebut dicatat dan tidak adalah soalan tercicir rasanya. Barangkali itulah sahaja dan menepati sebagaimana benar ramalan, masuk dua hari dalam menggulung daripada bahagian saya Tuan Yang di-Pertua. Saya rasa dalam...

Tuan Yang di-Pertua: Tidak apa Yang Berhormat, terima kasih.

Mejar Jeneral (B) Dato' Seri Jamil Khir bin Baharum: Terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Ini kerana jawapan ini adalah daripada Jabatan Perdana Menteri dan saya percaya apa diberi oleh Yang Berhormat tadi adalah satu jawapan yang cukup bagus untuk Yang

Berhormat semua telah bangkitkan dan berpuas hati. Sekarang tanpa membuang masa, saya silakan Yang Berhormat Datuk Joseph Entulu.

12.13 tgh. mlm.

Menteri di Jabatan Perdana Menteri [Datuk Joseph Entulu anak Belaun]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Selamat pagi.

Tuan Yang di-Pertua: Selamat pagi kepada separuh ini- ada yang sudah *seven series* Yang Berhormat. Silakan Yang Berhormat, silakan.

Datuk Joseph Entulu anak Belaun: Terlebih dahulu saya ingin mengucapkan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat Senator Dr. Syed Husin Ali dan Yang Berhormat Datuk Dr. Lucas bin Umbul yang telah menyentuh agensi-agensi di bawah portfolio saya khususnya Suruhanjaya Perkhidmatan Awam (SPA) dan Unit Pemodenan Tadbiran dan Perancangan Pengurusan Malaysia (MAMPU) semasa perbahasan Titah Diraja pada minggu lepas. Saya amat menghargai pandangan Ahli-ahli Yang Berhormat Senator.

Walaupun Yang Berhormat Senator Dr. Syed Husin Ali tidak ada di dalam Dewan sekarang, saya masih ingin menerangkan isu yang telah ditimbulkan Yang Berhormat Senator Dr. Syed Husin Ali kerana ia melibatkan maklumat-maklumat yang begitu penting untuk kita semua. Yang Berhormat Senator Dr. Syed Husin Ali mencadangkan orang bukan Melayu khususnya daripada keturunan Cina diberi ruang yang lebih banyak dan luas untuk memasuki jawatan kerajaan dan pada masa yang sama pintu industri dan perniagaan yang mereka monopoli hendaklah juga dibuka kepada orang Melayu dan bumiputera bagi membina perpaduan rakyat dan integrasi nasional.

Saya amat bersetuju dengan pandangan Yang Berhormat Senator di mana penyertaan kaum bukan bumiputera dalam perkhidmatan awam dipertingkatkan dan pada masa yang sama kaum bumiputera juga hendaklah diberi peluang dalam sektor swasta. Pada tahun 2013, jumlah keseluruhan permohonan yang diterima oleh SPA ialah sebanyak 2,120,136 iaitu peningkatan sebanyak 95.25%. Daripada jumlah tersebut, permohonan kaum Cina ialah sebanyak 44,633 iaitu merangkumi 2.11% daripada keseluruhan jumlah permohonan. Permohonan kaum Cina juga menunjukkan peningkatan sebanyak 126.54% berbanding tahun 2012 manakala bilangan kaum Cina yang dilantik meningkat sebanyak 10.3%.

Untuk makluman Yang Berhormat Senator, bagi kaum Cina mereka lebih berminat memohon jawatan dalam kumpulan pengurusan dan profesional berbanding kumpulan sokongan sedangkan kumpulan sokongan mempunyai kekosongan yang lebih banyak. Sebagai contohnya, pada tahun 2012, seramai 506 orang atau 46.13% kaum Cina daripada jumlah keseluruhan jawatan ini menjawat jawatan sebagai pegawai farmasi, 135 orang atau 34.82% daripada keseluruhan jawatan ini sebagai pegawai pergigian dan 850 orang atau 23.4% daripada jumlah keseluruhan jawatan ini sebagai pegawai perubatan.

Untuk makluman Yang Berhormat Senator juga, pelantikan bukan bumiputera dalam perkhidmatan awam telah meningkat sebanyak 26.88% pada tahun 2013. Dalam usaha untuk meningkatkan lagi penyertaan kaum bukan bumiputera dalam perkhidmatan awam, kerajaan telah mengambil inisiatif dengan menggalakkan lebih ramai lagi bukan bumiputera memohon jawatan dalam perkhidmatan awam supaya lebih ramai lagi boleh dilantik. Dengan program-program yang dilaksanakan seperti program turun padang, berjumpa dengan masyarakat bukan bumiputera serta pertemuan dengan media Cina serta media India, saya yakin lebih ramai lagi bukan bumiputera akan dilantik dalam perkhidmatan awam.

Kerajaan juga telah menubuhkan jawatankuasa khas bagi menambah baik urusan pengambilan kaum bukan bumiputera iaitu jawatankuasa khas mengkaji penyertaan kaum Cina dan jawatankuasa khas mengkaji penyertaan kaum India. Mengenai kaum bumiputera dalam sektor swasta, ingin saya maklumkan di Dewan yang mulia ini bahawa penglibatan kaum bumiputera khususnya di peringkat pengurusan adalah masih rendah berbanding dengan bukan bumiputera.

Mengikut satu kajian empirikal oleh 'Dr Lee Hwok Aun' seorang pensyarah dari Universiti Malaya dan Dr Muhammed Abdul Khalid pensyarah dari Universiti Kebangsaan Malaysia, didapati 22.1% pemohon berbangsa Cina dipanggil untuk temu duga berbanding hanya 4.2% pemohon Melayu. Manakala kajian di syarikat antarabangsa mendapati 2.9% calon Cina dipanggil untuk temu duga berbanding tiada seorang pun calon Melayu. Sehubungan itu, kerajaan berharap agar sektor swasta dapat membuka lebih ruang kepada bumiputera. Bukan sahaja di peringkat bawahan, malah di peringkat pengurusan supaya konsep 1Malaysia yang diperkenalkan oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dapat diterjemahkan dan seterusnya membina integrasi nasional. Banyak lagi data-data yang ada dengan saya- *very interesting data*, dengan izin.

Yang Berhormat Datuk Dr. Lucas bin Umbul mohon kerajaan agar sentiasa memperbaiki sistem penyampaian.

■2420

Untuk makluman Yang Berhormat Senator, usaha untuk mempertingkatkan sistem penyampaian perkhidmatan kerajaan telah dilaksanakan menerusi pendekatan Gagasan 1Malaysia, Rakyat Didahulukan, Pencapaian Diutamakan. Melalui pendekatan ini, kerajaan telah memastikan elemen penting dalam penyampaian perkhidmatan yang berkualiti dan efektif diperoleh dengan mengutamakan kesegeraan, mempermudah perkhidmatan di samping menyediakan perkhidmatan yang mesra pelanggan.

Pemeriksaan sistem penyampaian perkhidmatan telah diteruskan dengan mempermudah orang ramai berhubung dengan kerajaan melalui pelbagai saluran sama ada dengan menyediakan perkhidmatan secara setempat ataupun melalui perkhidmatan atas talian. Inisiatif yang telah dilaksanakan oleh kerajaan melibatkan pewujudan Pusat Transformasi Luar Bandar ataupun *Rural Transformation Centre* (RTC) dan Pusat Transformasi Bandar atau *Urban Transformation Centre* (UTC). Pusat-pusat ini merupakan pusat sehenti yang membolehkan akses rakyat kepada

perkhidmatan yang disediakan oleh agensi-agensi kerajaan di bawah satu bumbung dan beroperasi di luar waktu perkhidmatan biasa.

Selain daripada itu, kerajaan juga telah mewujudkan pusat panggilan 1Malaysia atau *1Malaysia One Call Centre* (1MOCC). 1MOCC memudahkan komunikasi rakyat dengan agensi kerajaan melalui penggunaan satu nombor perhubungan tunggal iaitu 03-8000 8000 bagi menyelesaikan pelbagai urusan. Untuk makluman Yang Berhormat Senator juga, kerajaan telah melaksanakan latihan secara berterusan kepada penjawat awam supaya sistem penyampaian yang berkesan dapat dicapai dan seterusnya memberikan manfaat kepada rakyat. Sebagai contoh melalui Program Transformasi Minda yang mula dilaksanakan pada tahun 2012 pegawai lantikan baru dikehendaki mengikuti kursus yang menerapkan nilai budaya kerja cemerlang agar penjawat awam dapat memberikan penyampaian perkhidmatan dengan cekap dan berkesan.

Sistem penyampaian kepada rakyat oleh penjawat-penjawat awam diperkukuhkan lagi dengan pelaksanaan transformasi perkhidmatan awam yang menekankan kepada mendaya upaya penjawat awam melalui peningkatan kompetensi, prestasi, produktiviti dan juga inovasi serta memupuk semangat patriotisme, nilai-nilai murni, etos dan juga integriti. Hasil daripada usaha yang telah dilaksanakan kerajaan telah berupaya untuk memendekkan norma masa dan proses kerja, meringkaskan dan menyeragamkan proses dan prosedur melalui inisiatif perekayasaan *re-engineering*, yang menekankan kepada kreativiti dan inovasi.

Usaha ini telah dicapai oleh jabatan kerajaan seperti Jabatan Imigresen yang membolehkan pembaharuan pasport dilakukan dalam tempoh kurang daripada satu hari. Bagi badan bukan kerajaan, usaha sama dengan Suruhanjaya Sekuriti Malaysia telah membolehkan permohonan pemerbadanan syarikat dilaksanakan dalam tempoh satu hari. Selain daripada itu, usaha kerajaan juga telah membolehkan orang ramai melaporkan kejadian kemalangan di mana-mana balai polis yang terdekat untuk mempermudah orang ramai.

Di samping itu, orang ramai juga tidak perlu lagi mengemukakan laporan polis dan mengesahkan pada borang rasmi kerajaan yang tidak merupakan sesuatu kehendak undang-undang dalam berurusan dengan kerajaan. Untuk memudahkan orang ramai berurusan dengan pelbagai jabatan kerajaan, satu portal rasmi kerajaan *MyGovernment Portal* juga telah dibangunkan. Portal ini antara lain membolehkan pembayaran fi dan lesen sehingga tahun 2013 sebanyak 70.34% daripada 13,055 perkhidmatan kerajaan telah disediakan secara *online* untuk memudahkan orang ramai berurusan dengan kerajaan. Usaha-usaha untuk mempertingkatkan penyampaian perkhidmatan akan terus dilaksanakan selaras dengan janji kerajaan untuk mendahulukan rakyat dan mengutamakan pencapaian.

Akhir sekali, Tuan Yang di-Pertua sukacita saya maklumkan bahawa kedudukan negara kita dalam laporan *World Competitiveness Year Book* bagi tahun 2013-2014 adalah amat baik di mana Malaysia berada di kedudukan ke-15 daripada 60 buah negara dari segi kecekapan kerajaan dan tangga kelapan dari segi bebanan, peraturan kerajaan. Sekian, terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Terima kasih Yang Berhormat, sekarang saya mempersilakan Yang Berhormat Dato' Razali bin Ibrahim.

12.25 tgh. mlm.

Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri [Dato' Razali bin Ibrahim]: *Bismillahi Rahmani Rahim. Assalamualaikum warahmatullahi wabarakatuh*, salam sejahtera, salam 1Malaysia terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Saya ingin meneruskan untuk menyambung bagi memberikan penjelasan bagi pihak Jabatan Perdana Menteri dalam soal-soal yang berkaitan, isu-isu pendekatan rakyat, ekuiti, ekonomi, infrastruktur, tenaga, petrol dan gas. Termasuk hal-hal berkaitan FELDA Suruhanjaya Integriti agensi penguatkuasaan dan SPRM.

Tuan Yang di-Pertua, soal berkaitan dengan jurang pendapatan antara golongan miskin dan kaya seperti yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Senator Dr. Syed Husin Ali yang mencadangkan agar jurang pendapatan golongan miskin dan golongan kaya dikurangkan untuk memupuk perpaduan. Kerajaan senantiasa berusaha untuk mengurangkan jurang pendapatan dalam kalangan rakyat demi menjaga keharmonian dan perpaduan negara. Selaras dengan itu Model Baru Ekonomi (MEB) dan Rancangan Malaysia Kesepuluh memberi perhatian khusus kepada isu jurang pendapatan bagi mewujudkan corak agihan pendapatan yang lebih saksama dan seimbang berdasarkan falsafah pertumbuhan dan pengagihan.

Ini dilaksanakan melalui pendekatan pembangunan secara inklusif dan fokus kepada kumpulan isi rumah 40% terendah serta kumpulan masyarakat khususnya dalam kalangan masyarakat Orang Asli, minoriti Sabah dan Sarawak, masyarakat India dan penduduk Kampung Bharu Cina yang memerlukan perhatian. Sebagai langkah menjamin keharmonian dan perpaduan, usaha juga terus diambil untuk menghapuskan pengenalan kaum berasaskan fungsi ekonomi serta mengurangkan ketidakseimbangan pendapatan antara kaum. Dalam hal ini, pelaksanaan agenda pembangunan bumiputera akan dapat memperbaiki ketidakseimbangan pendapatan serta memastikan masyarakat yang tertinggal akan sama-sama mendapat manfaat dalam pembangunan negara.

Pendekatan dalam pembangunan inklusif ini dilaksanakan berasaskan kepada empat prinsip iaitu berasaskan kepada keperluan yang ini dengan izin, *need base*, merit, ketelusan dan mesra pasaran selaras dengan semangat prinsip 1Malaysia. Berhubung dengan ekuiti ekonomi isu ini mendapat perhatian daripada Yang Berhormat Senator Datuk Haji Saat bin Haji Abu dan Yang Berhormat Dato' Jaspal Singh a/l Gurbakhes Singh. Yang Berhormat Datuk Haji Saat bin Haji Abu telah menyarankan agar kerajaan mengambil langkah untuk memperkasakan ekonomi bumiputera dan Melayu di mana beliau mencadangkan agar ekuiti bumiputera mencapai 70% melalui pelbagai usaha yang merangkumi meningkatkan kemahiran golongan profesional, aset, tanah dan tabungan.

Tuan Yang di-Pertua, kerajaan telah menetapkan sasaran untuk mencapai sekurang-kurangnya 30% pemilikan ekuiti bumiputera dalam sektor korporat menjelang tahun 2020. Pelbagai langkah dan program bagi meningkatkan pemilikan ekuiti bumiputera dalam ekonomi telah dan akan dilaksanakan

secara berterusan. Seperti Ahli-ahli Yang Berhormat sedia maklum pada 14 September 2013, Yang Amat Berhormat Perdana Menteri telah mengumumkan lima strategi utama dan 34 *touch point* dengan izin untuk memperkasakan ekonomi bumiputera semasa pelancaran Majlis Pemerkasaan Ekonomi Bumiputera (MPEB).

Strategi ini memfokuskan kepada semua aspek termasuk peningkatan kemahiran, golongan profesional, aset kewangan dan bukan kewangan serta pemilikan kekayaan yang antara lain adalah seperti berikut:

- (i) mendaya modal insan bumiputera;
- (ii) memantapkan pemilikan ekuiti bumiputera dalam sektor korporat;
- (iii) memperkukuh pemilikan aset bukan kewangan bumiputera;
- (iv) memperhebatkan keusahawanan bumiputera; dan
- (v) memantapkan ekosistem penyampaian perkhidmatan.

Seterusnya Yang Berhormat Dato' Jaspal Singh a/l Gurbakhes ingin tahu mengenai peratus ekuiti kaum India pada masa kini serta sasaran peratusan ekuiti kaum India yang perlu dicapai dalam Rancangan Malaysia Kesepuluh. Beliau juga mencadangkan ditubuhkan satu *think-tank* untuk melihat kekurangan kegagalan skim yang sedia ada dan membantu pemilikan ekuiti kaum India. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, pemilikan ekuiti korporat kaum India adalah sebanyak 2.4% dengan nilai RM21.27 bilion pada tahun 2011. Kerajaan menyasarkan taraf ekonomi kaum India akan dapat dipertingkatkan dan mencapai pemilikan ekuiti sebanyak 3% menjelang tahun 2020.

■2430

Antara langkah yang telah dijalankan ialah Unit Amanah Saham, program pembangunan keusahawanan, program pembangunan sosioekonomi masyarakat India, Program 1AZAM, Skim Pembangunan Kesejahteraan Rakyat, Program Transformasi Kedai Runcit (TUKAR) dan pemodenan bengkel automotif. Selain daripada program dan langkah yang dinyatakan tadi, kerajaan juga memberi peranan kepada badan-badan yang mewakili kepentingan kaum India seperti *Sri Murugan Centre* dipertingkatkan.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, kerajaan sentiasa komited untuk berusaha menyediakan pelbagai perancangan dan program untuk meningkatkan pemilikan ekuiti masyarakat India selaras dengan pembangunan secara inklusif semua rakyat termasuk masyarakat India yang diberi peluang untuk meningkatkan taraf ekonomi. Pada masa kini, satu Jawatankuasa Khas Kabinet bagi mengenal pasti dan memantau penyertaan masyarakat India di dalam program dan projek-projek kerajaan yang dipengerusikan sendiri oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri telah ditubuhkan. Jawatankuasa ini akan berfungsi sebagai badan utama dalam kerajaan untuk merancang, menyelaras dan melaksanakan semua inisiatif kerajaan untuk masyarakat kaum India.

Yang Berhormat Senator Tuan Baharudin bin Abu Bakar menyarankan agar kerajaan mewujudkan Kementerian Pembangunan Usahawan untuk melaksanakan agenda bumiputera. Untuk makluman Yang Berhormat, pada masa ini tiada cadangan untuk mewujudkan semula Kementerian Pembangunan Usahawan dan Koperasi Malaysia. Namun begitu, seperti yang saya nyatakan tadi,

pada 14 September, Yang Amat Berhormat Perdana Menteri mengarahkan penubuhan Unit Pemerkasaan Ekonomi Bumiputera di setiap kementerian untuk melaksanakan program-program bagi meningkatkan ekonomi bumiputera supaya dapat dilaksanakan dengan lebih efektif mengikut bidang tugas dan bidang kuasa sesebuah kementerian. Pelaksanaan program-program bumiputera akan dilaporkan kepada Pasukan Petugas Pemantauan Pemerkasaan Ekonomi Bumiputera yang dianggotai oleh Unit Perancangan Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri dan TERAJU.

Laporan pencapaian strategi dan program ekonomi bumiputera akan dilaporkan dalam Majlis Ekonomi Bumiputera yang dipengerusikan sendiri oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri secara berkala. Kerajaan yakin mekanisme ini mampu menyokong pembangunan agenda bumiputera secara lebih berkesan dan menyeluruh sehinggalah ada arahan baru mengenainya.

Mengenai infrastruktur, Yang Berhormat Senator Dr. Ariffin bin S.M. Omar ingin mengetahui status pembinaan monorel di Pulau Pinang. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, pada masa ini kerajaan tiada rancangan untuk melaksanakan sistem monorel di Pulau Pinang. Keputusan ini dibuat berdasarkan keputusan Mesyuarat Jemaah Menteri pada 23 April dan hasil kajian pelan induk pengangkutan di Pulau Pinang. Walau bagaimanapun, Kerajaan Persekutuan mempunyai rancangan lain untuk menambah baik sistem pengangkutan awam di Pulau Pinang. Kerajaan Persekutuan juga telah melaksanakan projek naik taraf Bayan Lepas *Expressway* daripada Batu Maung ke Jambatan Pulau Pinang untuk mengatasi masalah penyuraian trafik dari Jambatan Sultan Abdul Halim Muadzam Shah supaya pengguna jambatan tersebut dapat menggunakan kemudahan tersebut dengan lebih selesa.

Mengenai isu petrol, gas asli yang telah menarik perhatian Yang Berhormat Senator Datuk Haji Yunus dan Yang Berhormat Senator Tuan Lihan Jok. Yang Berhormat Senator Datuk Haji Yunus menyarankan agar dalam usaha mengekalkan Labuan sebagai hab minyak dan gas, maka anak tempatan Labuan perlu diberi peluang untuk memastikan Labuan kekal sebagai hab minyak dan gas.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, adalah menjadi dasar Petronas untuk memberi peluang dan keutamaan kepada anak-anak tempatan tertakluk kepada tahap kemahiran mereka dalam setiap projek di mana ia dilaksanakan termasuk di Labuan. Namun begitu, Petronas sebagai sebuah syarikat yang global tidak mengehadkan kakitangan mereka kepada anak tempatan negeri sahaja, tetapi akan juga menggerakkan sumber manusia mereka ke seluruh negara dan juga beroperasi di luar negara mengikut keperluan perniagaan dan peluang pekerjaan.

Yang Berhormat Senator Tuan Lihan Jok mencadangkan Petronas bekerjasama dengan Kerajaan Negeri Sarawak dalam operasi berkenaan minyak dan gas, mendirikan kilang-kilang *upstream*. Yang Berhormat juga menyatakan usaha ini hendaklah diperhebat agar dapat memberi peluang kepada Kerajaan Negeri Sarawak membangunkan negeri dan seterusnya mencadangkan agar kerajaan menaikkan royalti minyak Sarawak kepada 20%.

Untuk pengetahuan Ahli Yang Berhormat, sejak penubuhannya, Petronas telah bekerjasama dengan kerajaan negeri dalam pelbagai operasi minyak dan gas yang menyumbang kepada pembangunan dan kesejahteraan ekonomi negeri Sarawak serta penduduknya. Operasi-operasi

minyak dan gas yang dibangunkan oleh Petronas di Sarawak adalah antara yang terbesar di Malaysia yang kini merangkumi lebih daripada 50 medan minyak dan gas yang sedang melaksanakan aktiviti pengeluaran.

Petronas juga telah membangunkan loji-loji LNG di Bintulu dan setelah lebih 30 tahun, kompleks LNG Petronas di Bintulu telah muncul sebagai salah sebuah kompleks LNG yang terbesar di dunia. Selain daripada projek LNG, Petronas turut membangunkan lagi Asean Bintulu Fertilizer di Bintulu yang kini merupakan salah sebuah pengeluar urea terbesar di rantau ini. Selain daripada itu, Petronas juga telah menyumbang kepada pembangunan Miri sebagai *cluster* minyak dan gas di mana Miri merupakan pangkalan aktiviti huluan di Sarawak sebagai *base* sokongan operasi yang menyelenggarakan bagi aktiviti-aktiviti luar persisiran (*offshore*).

Mengenai royalti 20%. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, peruntukan mengenai bayaran royalti adalah hasil pengeluaran petroleum kepada Kerajaan Pusat dan kerajaan negeri adalah terkandung dalam Akta Pembangunan Petroleum 1974 dan perjanjian royalti. Pembayaran royalti ini juga terkandung dalam Perjanjian Perkongsian Pengeluaran atau *Production Sharing Contract* yang ditandatangani antara Petronas dan rakan PSC seperti *Shell*, *Esso*, *Mobile* dan sebagainya. Memandangkan kontrak PSC berkuat kuasa untuk satu tempoh tertentu, sebagai langkah untuk memindanya, lebih-lebih lagi untuk menaikkan kadar, dikhuatiri akan menghakis minat dan keyakinan syarikat minyak asing untuk bergiat dalam industri huluan petroleum yang melibatkan aktiviti penerokaan, cari gali dan pengeluaran minyak dan gas di negara ini.

Selain itu, sumber petroleum yang telah ditemui juga bersifat kompleks di mana risiko dan kos pembangunan adalah sangat tinggi. Oleh itu, kenaikan kadar royalti kepada 20% akan membantutkan pembangunan sumber petroleum ini dan seterusnya akan memperlahankan aktiviti-aktiviti pembangunan hiliran dan kesan limpahan ekonomi. Malah, kebantutan pembangunan sumber petroleum ini bakal menjejaskan keselamatan bekalan tenaga kepada rakyat negeri Sarawak dalam jangka masa sederhana dan panjang.

Kesimpulannya, kenaikan kadar royalti kepada 20% bagi pengeluaran sumber petroleum di Sarawak akan memberi impak negatif kepada pembangunan ekonomi Sarawak pada jangka masa sederhana dan panjang.

Yang Berhormat Senator Puan Hajah Mariany menyatakan tentang ingin penjelasan mengenai berapa jumlah kes integriti yang sedang disiasat dan telah diambil tindakan oleh Suruhanjaya Integriti Agensi Penguatkuasaan. Sejak ditubuhkan, Suruhanjaya Integriti Agensi Penguatkuasaan telah menerima sebanyak 758 aduan bagi semua agensi yang berkaitan. Daripada jumlah tersebut, 324 aduan telah ditolak kerana ia bukan di bawah bidang kuasa SIAP menurut seksyen 31A. Sebanyak 222 aduan adalah di bawah bidang kuasa SIAP dan 212 aduan masih dalam peringkat tindakan untuk pertimbangan suruhanjaya memandangkan setiap aduan yang diterima perlu diputuskan secara muktamad di peringkat mesyuarat suruhanjaya, mematuhi seksyen 27 akta tersebut.

Daripada 222 aduan yang terletak di bawah bidang kuasa SIAP, 130 aduan telah selesai disiasat di mana 69 aduan telah dirujuk kepada pihak berkuasa tatatertib (PBT) dan SPRM untuk

menjalankan siasatan sendiri, seterusnya menyampaikan hasil siasatan tersebut kepada SIAP dalam masa 30 hari. Daripada 61 aduan yang telah disiasat sepenuhnya oleh SIAP, adalah 54 aduan telah disyorkan untuk ditutup di bawah seksyen 31A, serta tujuh aduan didapati merupakan kesalahan tatatertib dan syor hukuman tatatertib yang patut dikenakan kepada pegawai penguat kuasa telah dipanjangkan kepada PBT untuk diambil tindakan dalam tempoh 14 hari oleh agensi penguatkuasaan tersebut.

Yang Berhormat Senator Puan Hajah Mariany juga mencadangkan agar diperbaharui Pekeliling Urus Tadbir Integriti Penguatkuasaan agar lebih cepat, amanah dan berintegriti. Untuk pengetahuan Ahli Yang Berhormat, buat masa ini kerajaan menggunakan Jawatankuasa Keutuhan Tadbir Urus (JKTU) yang diwujudkan melalui Arahan Yang Amat Berhormat Perdana Menteri No.1 Tahun 2009. Walau bagaimanapun, ke arah mewujudkan pentadbiran kerajaan yang lebih cekap, berdisiplin serta mempunyai integriti yang tinggi, baru-baru ini Jemaah Menteri telah bersetuju menubuhkan Jawatankuasa Integriti atau Tadbir Urus (JITU) bagi menggantikan JKTU.

Yang Berhormat Senator Puan Hajah Mariany juga meminta SPRM membuat kajian bagi menghasilkan satu dokumen kajian penaksiran risiko salah guna kuasa, penyelewengan dan rasuah serta mekanisme kawalan dan penghapusan gejala rasuah di seluruh jabatan dan agensi kerajaan. Untuk pengetahuan Ahli Yang Berhormat, sejak tahun 2009, SPRM telah melaksanakan penaksiran risiko rasuah, salah guna kuasa dan penyelewengan melalui dua kaedah dan pendekatan iaitu pelaksanaan bengkel pengurusan risiko rasuah CRM dengan tumpuan kepada aktiviti-aktiviti utama jabatan dan pembukaan kertas pemeriksaan dan perundingan KPP.

■2440

Pemeriksaan dijalankan apabila berlaku kejadian rasuah, salah guna kuasa dan penyelewengan dan dilaksanakan setelah siasatan dijalankan yang dijalankan mendapati kejadian tersebut berpunca daripada kelemahan sistem dan tatacara kerja dan kelemahan sistem kawalan dalam agensi berkenaan.

Yang Berhormat Senator Puan Hajah Mariany binti Mohammad Yit juga meminta SPRM menyiasat jabatan kerajaan dan agensi kerajaan yang menyalah guna pertubuhan kebajikan dan sukar untuk memungut hasil kerajaan bagi aktiviti mengadakan seminar dan promosi bagi sesuatu jabatan.

Setakat ini untuk makluman Ahli Yang Berhormat, SPRM tidak menerima sebarang maklumat berkenaan isu yang telah dibangkitkan. Walau bagaimanapun sekiranya Yang Berhormat mempunyai maklumat terperinci mengenai perkara tersebut, saya mengalu-alukan untuk dibuat satu laporan terus kepada SPRM bagi kita menyiasat sekiranya kesalahan ini merupakan kesalahan di bawah Akta SPRM.

Akhir sekali, Yang Berhormat Dato' Haji Mohd Salim bin Sharif @ Mohd Sharif mencadangkan agar FELDA mewujudkan peluang pekerjaan yang sesuai dengan generasi kedua peneroka FELDA agar mereka dapat membeli rumah yang dibina di dalam rancangan dan seterusnya tinggal di rancangan berkenaan.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Program Sentuhan Kasih FELDA merupakan satu projek inovasi khas FELDA bagi membantu generasi baru mendapat peluang meningkatkan taraf hidup melalui pekerjaan dan perumahan yang disediakan. Ia merupakan sebuah projek pembangunan perumahan bersepadu yang lengkap dengan komponen perumahan, komponen pertanian secara moden sebagai sumber pendapatan dan komponen infrastruktur moden.

Dengan aktiviti ekonomi sedia ada yang bergantung kepada komoditi kelapa sawit dan getah serta kewujudan sebanyak 72 buah kilang kelapa sawit dan 13 kilang getah dalam tanah rancangan seluruh negara, telah membuka banyak peluang pekerjaan. Selain itu, FELDA sentiasa berusaha menggalakkan pertumbuhan industri hiliran yang memberi peluang pekerjaan kepada generasi baru.

FELDA juga berusaha membuka ruang menyokong dan membantu generasi baru dalam bidang keusahawanan melalui Skim Insentif Usahawan FELDA (SIUF), FELDA komited membantu dalam pelbagai projek yang diusahakan di tanah rancangan seperti ternakan, tanaman pertanian, agrikultur dan kraf. FELDA menawarkan bantuan sama ada dalam bentuk peralatan, input projek, pembiayaan kos modal dan penyediaan geran bagi projek-projek yang dirasakan berjaya.

Tuan Yang di-Pertua, saya bagi pihak Jabatan Perdana Menteri dan seluruh Menteri yang telah cuba menjawab segala perkara yang dibangkitkan Ahli-ahli Dewan Negara dengan ini ingin mengucapkan berbanyak-banyak terima kasih dan sangat kagum dengan kesungguhan Ahli Dewan Negara. Sanggup tunggu pukul 12.42 malam untuk kita meluluskan usul yang dibawa oleh Yang Berhormat Senator Datuk Seri Mohd Ali bin Mohd Rustam. Sekian terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Terima kasih Yang Berhormat. Ahli-ahli Yang Berhormat, sekarang saya kemukakan masalah kepada Majlis bagi diputuskan.

Masalahnya ialah Usul Menjunjung Kasih Ke Atas Titah Ucapan Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong oleh Yang Berhormat Datuk Seri Mohd Ali bin Mohd Rustam hendaklah dipersetujui.

[Masalah dikemuka bagi diputuskan; dan disetujui]

Diputuskan,

Bahawa suatu ucapan yang tidak sepertinya dipersembahkan kepada Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong, demikian bunyinya:

“Ampun Tuanku,

Patik, Yang di-Pertua dan Ahli-ahli Dewan Negara Malaysia di dalam Persidangan Parlimen, memohon ampun mempersembahkan suatu ucapan yang ikhlas daripada Majlis Dewan Negara mengucapkan berbanyak-banyak syukur dan menjunjung kasih kerana Titah Seri Paduka Baginda semasa membuka Penggal Kedua, Parlimen Yang Ketiga Belas.”

Tuan Yang di-Pertua: Jam sekarang menunjukkan tepat pukul 12.43 pagi, tarikh 30 hari bulan. Jadi syabas Yang Berhormat. Ini satu sejarah bagi Dewan Negara. Sekarang saya ingin menyatakan bahawa hendak merakamkan syabas dan ucapan berbanyak-banyak terima kasih kerana segala

semangat yang begitu tinggi yang telah ditunjukkan oleh semua Ahli Yang Berhormat dan juga Menteri-menteri dan Timbalan Menteri serta juga semua anggota-anggota pegawai dan jurukamera yang telah bertungkus-lumus daripada pagi sampai ke pagi *[Ketawa]*

Yang Berhormat, ini menunjukkan bahawa Yang Berhormat betul-betul komited. Saya berasa amat gembira dan juga kalau Dato' Razali dia akhir sekali berucap. Nampaknya Datuk Halimah binti Mohd. Sadique pun sanggup juga sampai pagi. Syabas saya ucapkan.

Tanpa membuang masa lagi Ahli-ahli Yang Berhormat, Mesyuarat Dewan kita hari ini ditangguhkan sehingga jam 10 pagi hari Rabu, hari inilah. Dengan itu saya harap Yang Berhormat sempat datang pukul 10 pagi esok. Sekian, terima kasih.

[Dewan ditangguhkan pada pukul 12.47 tengah malam.]